

บทที่ 1

บทนำ

“วรรณศิลป์เป็นเกียรติภูมิของชาติ” (เจตนา นาควัชระ, 2552, หน้า 16)

ในปาฐกถาปิดการประชุม “8 ทศวรรษวรรณกรรมวิจารณ์ไทย” คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เมื่อวันที่ 1-2 สิงหาคม 2551 ศ.ดร. เจตนา นาควัชระ ได้เน้นข้อความข้างต้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยทางภาษาและวรรณกรรมของนักวิชาการไทยจำนวนมาก ศ.ดร. เจตนา นาควัชระ กล่าวว่า “ชนชาติไทยให้ความสำคัญของวรรณคดี และได้สร้างงานที่เยี่ยมด้วยภูมิปัญญาเอาไว้แม้ว่าในช่วงของประวัติศาสตร์ พลังทางวรรณศิลป์อาจจะต้องพ่ายแพ้ต่อกระแสทางสังคมที่ไม่เป็นมิตร” (เจตนา นาควัชระ, 2552, หน้า 15)

วรรณศิลป์และการใช้ภาษานั้นไม่สามารถแยกออกจากกันได้ เพราะเป็นส่วนเสริมซึ่งกันและกัน กระแสสังคมไทยในปัจจุบันที่ได้รับผลกระทบจากโลกาภิวัตน์นั้นมีแนวโน้มเอียงไปสู่การบริโภคนิยมอย่างสุดขีด โดยให้คุณค่ากับสิ่งฉาบฉวย มุ่งเน้นความรวดเร็วและความสะดวกในการดำเนินชีวิต การใช้ภาษาไทยอันเชื่อมโยงกับนิสัยการเขียนการอ่านหนังสือของคนรุ่นใหม่เริ่มแปรเปลี่ยนไปตามกระแสสังคมในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบัน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 เป็นต้นมา ราชบัณฑิตยสถานได้ดำเนินโครงการนโยบายภาษาแห่งชาติ เพื่อรณรงค์เรื่องการใช้ภาษาในหลายมิติ ซึ่งรวมถึงการปลูกฝังภาษาไทยที่ถูกต้อง การวางแผนการอนุรักษ์ภาษาถิ่น และศึกษาวรรณศิลป์ อย่างไรก็ตาม ปัญหาจะไม่สามารถแก้ไขได้เลย หากคนในชาติละเลยวรรณกรรม เพราะการอ่านหนังสือดีนั้นส่งผลต่อการใช้ภาษา สถิติการอ่านหนังสือของคนไทยที่สำรวจโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้รับการเปิดเผยโดย ดร.วิระพงษ์ रामางกูร ประธานที่ปรึกษาเศรษฐกิจคณะรัฐมนตรี เมื่อปี พ.ศ. 2551 ว่า ประเทศไทยมีจำนวนผู้ที่ไม่อ่านหนังสือถึง 22.4 ล้านคน หรือเกือบ 40% ของประชากรทั้งประเทศ และมีสถิติการอ่านหนังสือปีละ 2 เล่ม ขณะที่ประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ประเทศสิงคโปร์มีสถิติการอ่านหนังสือถึงปีละ 40-50 เล่ม และประเทศเวียดนามปีละ 60 เล่ม นับว่าสถานการณ์การอ่านหนังสือของคนไทยน่าเป็นห่วงมาก (หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน, 1 กันยายน 2551) ในปี 2552 นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ กล่าวในการเปิดงานวันหนังสือเด็กแห่งชาติ 2 เมษายน ซึ่งตรงกับวันคล้ายวันพระราชสมภพ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เปิดเผยตัวเลขผลสำรวจการอ่านหนังสือของคนไทยอายุตั้งแต่ 6 ขวบขึ้นไปว่าลดลงจากร้อยละ 69.1 (ปี 2548) เหลือร้อยละ 66.3 (ปี 2551) และจากที่อ่านหนังสือ 51 นาทีต่อวัน (ปี 2548) เหลือเพียง 39

นาที่ต่อวัน (ปี 2551) จึงได้ลงนามในประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต กำหนดให้การอ่านเป็นวาระแห่งชาติ และให้วันที่ 2 เมษายน ของทุกปี เป็นวันรักการอ่าน (หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน, 2 เมษายน 2552)

ศ.ดร.รื่นฤทัย สัจจพันธุ์ (2549) ได้กล่าวในหนังสือรวมบทความวิชาการ *การรับ การเสพ การบริโภคงานศิลปะ* ว่าการให้รางวัลวรรณกรรมเป็นกลวิธีหนึ่งของการส่งเสริมคุณภาพของการเขียนและการอ่านให้เข้มข้นมากยิ่งขึ้น โดยควรมีจุดมุ่งหมายในการยกย่องฝีมือความสามารถของนักเขียน เป็นการส่งเสริมและให้กำลังใจในการสร้างสรรค์ผลงานที่ดีต่อไป นอกจากนี้รางวัลหรือการประกวดงานวรรณกรรมจะส่งผลทางอ้อมในการสรรหาหนังสือดีจากหนังสือทั่วไป ซึ่งอาจจะทำให้เกิดกระแสนิยมในการเขียนและการอ่านหนังสือที่มีประโยชน์ มีคุณค่า และมีศิลปะ ทักษะนี้สอดคล้องกับการสำรวจความสอดคล้องของรางวัลกับการพัฒนาหนังสือ โดยกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการซึ่งระบุว่า “ผู้ที่อยู่ในแวดวงของการจัดทำหนังสือมีความคิดว่าการประกวดหนังสือเป็นวิธีการที่ดีวิธีหนึ่งในการสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดหนังสือที่ดีมีคุณค่ามากขึ้น เป็นวิธีที่จะกระตุ้นผู้เขียนให้เพียรพยายามสร้างสรรค์งานเขียนที่ดีให้มากขึ้น ส่งเสริมให้ผู้ผลิตหนังสือพยายามผลิตหนังสือที่มีคุณภาพ และส่งเสริมผู้อ่านให้สนใจอ่านหนังสือที่ดีมีคุณภาพกันมากขึ้น” (สุระ ดามาพงษ์, 2537, หน้า 10) ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการประกวดหนังสือที่ให้ทัศนะเกี่ยวกับรางวัลในการสำรวจครั้งนี้มีจำนวนหลาย ได้แก่ ประพัฒน์ แสงวณิช วิชัย พยัคฆโส คุณหญิงกุลลาภ มัลลิกะมาส คุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ นิตยา มาสะวิสุทธิ์ และณรงค์ ประภาสะโนบล แต่ละรายให้ความคิดเห็นตรงกันว่า การใช้ภาษาเป็นส่วนสำคัญในสร้างวรรณกรรมที่ดี และเชื่อว่ารางวัลมีส่วนกระตุ้นให้มีการพัฒนาหนังสือ ไม่เพียงแต่ในส่วนของผู้เขียนเท่านั้น หากรวมไปถึงคุณภาพการพิมพ์ที่ครอบคลุมการออกแบบ การพิสูจน์อักษร และการเข้าเล่ม วรรณศิลป์ สุนทรียภาพ และเนื้อหาสาระของเรื่องเป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินรางวัล นอกจากนี้บทบาทของบรรณาธิการก็มีความสำคัญและจะขาดเสียมิได้ในการสร้างสรรค์วรรณกรรมที่มีคุณภาพ ผู้ทรงคุณวุฒิเหล่านี้เห็นพ้องกันว่า การอ่านหนังสือดีจะส่งผลให้ประชากรมีคุณภาพและนำไปสู่การพัฒนาประเทศต่อไป (อ้างแล้ว, หน้า 12-30)

ปัจจุบันนี้ วงการนักเขียนไทยได้ขยายขอบเขตมากขึ้น โดยครอบคลุมการเผยแพร่ผลงานผ่านเว็บไซต์ในรูปแบบต่างๆ เช่น การโพสต์บทกวี เรื่องสั้น หรือ นวนิยายทีละตอน ลงในเว็บไซต์วรรณกรรม และการเขียนผ่าน blog สาธารณะ (bloggang, hi5, multiply, facebook ฯลฯ) ของตนเอง ช่องทางเหล่านี้อาจเป็นสาเหตุหนึ่งของการลดลงของจำนวนเล่มหนังสือที่คนไทยอ่านต่อปี แม้ว่าการจัดพิมพ์หนังสือของสำนักพิมพ์ต่างๆ ไม่ได้ลดจำนวนลงแต่อย่างใด ทั้งนี้ จะเห็นได้จากรายชื่อหนังสือใหม่ที่หลายสำนักพิมพ์ทำแจกในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ สิ่งที่น่าสังเกตอีก

อย่างหนึ่ง คือ การเพิ่มขึ้นของหนังสือเบาะสมองที่เน้นความรักวัยใส ที่ได้รับอิทธิพลมาจากนิยายจากประเทศเกาหลี และการลดลงของหนังสือวรรณกรรมคุณภาพ ซึ่งลดลงทั้งจำนวนเรื่อง และจำนวนยอดจัดพิมพ์ รวมไปถึงการปิดคอลัมน์เรื่องสั้น และ/หรือ บทกวี ตลอดจนคอลัมน์การวิจารณ์วรรณกรรมในสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ สิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงกระแสสังคมที่แปรเปลี่ยนไป สอดคล้องกับข้อสังเกตของ ศ.ดร. เจตนา นาควัชระ ที่บอกว่าพลังทางวรรณศิลป์อาจจะต้องพ่ายแพ้ต่อกระแสทางสังคมที่ไม่เป็นมิตร ชูติมา สัจจามันท์ และคณะ (2543, หน้า 1) อธิบายว่า “วรรณกรรมเป็นบันทึกความรู้ ความคิด ประสบการณ์ของมนุษย์ สืบทอดและสร้างความเชื่อมต่อของสังคม เป็น “กระจก” สะท้อนให้เห็นภาพชีวิตความเป็นอยู่ สังคมวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ตลอดจนทัศนคติ ความเชื่อของผู้คนในสังคม วรรณกรรมเป็นผลิตผลของสังคมและมีอิทธิพลต่อสังคม นักเขียนเป็นบุคคลในสังคมย่อมได้รับอิทธิพลจากสังคมซึ่งกำหนดแนวคิด โลกทัศน์ของนักเขียน ขณะเดียวกัน วรรณกรรมและนักเขียนก็มีอิทธิพลกำหนดความเป็นไปได้ในสังคมหรือเปลี่ยนแปลงสังคม วรรณกรรมที่ดี มีคุณค่า ย่อมสามารถสร้างสรรค์ ชี้นำการเปลี่ยนแปลงสังคมไปในทางที่ดี อันจะช่วยพัฒนาเด็กและเยาวชน ให้เติบโตเป็นพลเมืองที่ดี ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน และพัฒนาสังคม” การศึกษาภาษาและวรรณศิลป์ผ่านวรรณกรรมจึงเป็นการมองสังคมและสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับวรรณกรรมที่มีคุณค่า โดยสามารถชี้ให้เห็นความแตกต่างจากวรรณกรรมที่ด้อยคุณค่า เพื่อนำเสนอความรู้ความเข้าใจกลับไปยังคนในสังคม ซึ่งจะทำให้แยกแยะระดับคุณค่าของวรรณกรรมและเลือกสรรสิ่งที่ควรค่าแก่การอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าคุณภาพงานเขียนที่เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์นั้น ส่วนใหญ่ยังห่างไกลผลงานที่ดีพิมพ์เผยแพร่เป็นรูปเล่มที่ผ่านกระบวนการบรรณาธิการของสำนักพิมพ์มาแล้ว ซึ่งผลงานเหล่านี้ที่มีความโดดเด่นและได้รับรางวัลทางวรรณกรรมหรือกระแสตอบรับในแง่บวกมักเป็นของนักเขียนรุ่นกลางและรุ่นใหญ่ (ดูจากช่วงอายุเป็นเกณฑ์) การศึกษาวิจัยด้านวรรณศิลป์ที่ผ่านมานั้น มุ่งศึกษาผลงานของนักเขียนรุ่นใหญ่เป็นสำคัญ เช่น งานของเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ จิระนันท์ พิตรปรีชา ลาว คำหอม ‘รงค์ วงษ์สวรรค์ อังคาร กัลยาณพงศ์ ชาติ กอบจิตติ กฤษณา อโศกสิน เสนีย์ เสาวพงศ์ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการศึกษาวิจัยวรรณคดีคลาสสิกอย่างกว้างขวาง เช่น งานของสุนทรภู่ งานพระราชนิพนธ์ของรัชกาลที่ 6 งานวรรณคดีโบราณในยุคสมัยต่างๆ ตัวอย่างงานวิจัยเหล่านี้มีทั้งของอาจารย์ และของนักศึกษาที่เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับมหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิต งานวิจัยของอาจารย์มักจะเป็นบทความและหนังสือตำราจากค้นคว้าวิจัย เช่น ตรีศิลป์ บุญขจร (2530) *พัฒนาการศึกษาค้นคว้าและวิจัยวรรณคดีไทย* นิยะดา เหล่าสุนทร (2535) *พินิจวรรณกรรม* และ ดวงมน จิตรจันงค์ (2540) *คุณค่าและลักษณะเด่นของวรรณคดีไทยสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น* งานวิจัยของนักศึกษายู่ในรูปแบบของภาคนิพนธ์และวิทยานิพนธ์ เช่น ศรีสมร แทนนิล (2537) *แนวคิดทางปรัชญาจากวรรณกรรมนิเทศและวรรณกรรม*

คำสอนของสุนทรภู่ (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์) วราเมษ วัฒนไชย (2548) ศิลปะการประพันธ์
ในวรรณคดีร้อยกรองของเจ้าพระยาพระคลัง (หน) (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) เป็นต้น

จากการสำรวจจากฐานข้อมูลสหบรรณานุกรมวิชาการไทย หรือ Thailand Library Integrated System (ThaiLIS) การศึกษาวิจัยวรรณกรรมของนักเขียนรุ่นกลางที่มีช่วงอายุระหว่าง 35 – 50 ปี ดูเหมือนว่าถูกมองข้ามไปจากวงการวิชาการเพราะมีสัดส่วนน้อยมากเมื่อเทียบกับวรรณกรรมของนักเขียนรุ่นใหญ่และวรรณคดีโบราณ ทั้งที่ผลงานได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ ได้รับรางวัลทางวรรณกรรมอย่างหนึ่งอย่างใด หรือได้รับการรายงานความเคลื่อนไหวผ่านสื่ออย่างสม่ำเสมอ เพราะถือเป็นความหวังใหม่ของวงการวรรณกรรมไทย อีกทั้งเป็นแรงบันดาลใจให้นักเขียนรุ่นใหม่โดยไม่มีช่องว่างระหว่างวัยมากนักเนื่องจากอยู่ในยุคสมัยเดียวกัน มีบริบททางสังคมวัฒนธรรมร่วมกันมากกว่านักเขียนรุ่นใหญ่และนักเขียนคลาสสิกที่ล่วงลับไปแล้ว โครงการวิจัยนี้ จึงมุ่งศึกษาเส้นทางก้าวสู่ความเป็นเลิศทางวรรณศิลป์ของนักเขียนไทยร่วมสมัยในรุ่นกลางนี้ โดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากศิลปินที่ได้รับรางวัลระดับชาติจำนวนสองรางวัล คือ รางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน (ซีไรต์) ประจำปีประเทศไทย และรางวัลศิลปาธร โดยหวังว่าจะสามารถสร้างความสนใจหรือจุดประกายให้นักศึกษาและนักวิชาการลงมือศึกษาวิจัยวรรณกรรมและวรรณศิลป์ของนักเขียนรุ่นกลางของไทยเพิ่มขึ้น ซึ่งอาจนำไปสู่การศึกษาเปรียบเทียบข้ามวัฒนธรรม หรือมีการแปลงานไปสู่สากลมากขึ้น โดยได้รับความร่วมมือจากภาครัฐเป็นสำคัญ

1.1 กรอบแนวคิดของการวิจัย: การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

จากโจทย์การวิจัยที่กำหนดโดยสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย กระทรวงวัฒนธรรม ที่ระบุให้ศึกษาเส้นทางสู่ความเป็นเลิศทางวรรณศิลป์ ผู้วิจัยพิจารณาพันธกิจของสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ซึ่งมุ่งส่งเสริมผลงานของศิลปินไทยร่วมสมัย และเป็นผู้ริเริ่มมอบรางวัลศิลปาธรในปี พ.ศ. 2547 แก่ผู้สร้างสรรค์ผลงานศิลปะในสาขาต่างๆ ซึ่งวรรณศิลป์ก็เป็นหนึ่งในสาขาเหล่านั้น การพิจารณามอบรางวัลยังมีช่วงอายุเป็นเกณฑ์ นั่นคือ 30 – 50 ปี เข้าใจว่าเป็นการหลีกเลี่ยงมิให้ซ้ำซ้อนกับรางวัลศิลปินแห่งชาติ ซึ่งเป็นของกระทรวงวัฒนธรรมเช่นกัน แต่เน้นที่ศิลปินอาวุโสที่มีคุณูปการต่อสังคมมาเป็นระยะเวลายาวนานกว่า ผู้วิจัยจึงมุ่งสำรวจนักเขียนไทยที่ได้รับรางวัลระดับชาติในช่วงอายุเดียวกับเกณฑ์ของรางวัลศิลปาธร และพบว่าการกำหนดอายุขั้นต่ำที่ 30 ปีนั้นไม่สะท้อนความเป็นจริง เพราะนักเขียนที่ได้รับรางวัลมีอายุเฉลี่ยเกิน 35 ปีขึ้นไปในปีที่ได้รับรางวัล อีกทั้งในวงการวรรณกรรมนั้น นักเขียนที่ข้ามผ่านสถานะ “นักเขียนรุ่นใหม่” ย่อมต้อง

ใช้เวลาในการพิสูจน์ตัวเองผ่านงานเขียนพอสมควร เพื่อให้สอดคล้องกับสภาวะการณ์นี้ ผู้วิจัยจึงระบุนักเขียนรุ่นกลางโดยใช้ช่วงอายุระหว่าง 35 – 50 ปีเป็นเกณฑ์ และคัดสรรกลุ่มตัวอย่างจากนักเขียนรางวัลซีไรต์จำนวน 28 ราย ในรอบ 30 ปี (มี 2 รายที่ได้รับรางวัลซ้ำคนละสองครั้ง) เรียงตามลำดับปีที่ได้รับรางวัล (ไม่รวมปี 2552 ซึ่งการประกาศผลรางวัลมีขึ้นหลังการรับทุนวิจัย) ดังต่อไปนี้

1. พ.ศ. 2522 คำพูน บุญทวี
นวนิยาย *ลูกอีสาน*
2. พ.ศ. 2523 เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์
กวีนิพนธ์ *เพียงความเคลื่อนไหว*
3. พ.ศ. 2524 อัสศิริ ธรรมโชติ รวมเรื่องสั้น
ขุนทอง...เจ้าจะกลับเมื่อฟ้าสว่าง
4. พ.ศ. 2525 ชชาติ กอบจิตติ
นวนิยาย *คำพิพากษา*
5. พ.ศ. 2526 कमทวน คันธนู กวีนิพนธ์
นาฏกรรมบนลานกว้าง
6. พ.ศ. 2527 วาณิช จรุงกิจอนันต์
รวมเรื่องสั้น *ซอเดียวกัน*
7. พ.ศ. 2528 กฤษณา อโศกสิน
นวนิยาย *ปูนปิดทอง*
8. พ.ศ. 2529 อังคาร กัลยาณพงศ์
กวีนิพนธ์ *ปณิธานกวี*
9. พ.ศ. 2530 ไพฑูรย์ รัชญา
รวมเรื่องสั้น *ก่อกองทราย*
10. พ.ศ. 2531 นิคม รายขวา
นวนิยาย *ตลิ่งสูง ชุงหนัก*
11. พ.ศ. 2532 จิระนันท์ พิตรปรีชา
กวีนิพนธ์ *ใบไม้ที่หายไป*
12. พ.ศ. 2533 อัญชัน รวมเรื่องสั้น
อัญมณีแห่งชีวิต
13. พ.ศ. 2534 มาลา คำจันทร์
นวนิยาย *เจ้าจันทร์ผมหอมฯ*
14. พ.ศ. 2535 ศักดิ์ศิริ มีสมสืบ
กวีนิพนธ์ *มีอนันต์สีขาว*
15. พ.ศ. 2536 สีลา โกมลฉาย
รวมเรื่องสั้น *ครอบครัวกลางถนน*
16. พ.ศ. 2537 ชชาติ กอบจิตติ นวนิยาย *เวลา*
(เคยได้รับรางวัลมาแล้วในปี พ.ศ. 2525)
17. พ.ศ. 2538 ไพวรินทร์ ขาวงาม
กวีนิพนธ์ *ม้าก้านกล้วย*
18. พ.ศ. 2539 กนกพงศ์ สงสมพันธุ์
รวมเรื่องสั้น *แผ่นดินอื่น*
19. พ.ศ. 2540 วินทร์ เลียววาริณ นวนิยาย
ประชาธิปไตยบนเส้นขนาน
20. พ.ศ. 2541 แร่คำ ประโดยคำ
กวีนิพนธ์ *ในเวลา*
21. พ.ศ. 2542 วินทร์ เลียววาริณ รวมเรื่องสั้น
สิ่งมีชีวิตที่เรียกว่าคน (เคยได้รับรางวัลมาแล้ว
ในปี พ.ศ. 2540)
22. พ.ศ. 2543 วิมล ไทรนันทน์
นวนิยาย *อมตะ*
23. พ.ศ. 2544 โชคชัย บัณฑิต
กวีนิพนธ์ *บ้านเก่า*
24. พ.ศ. 2545 ปราบดา หุ่ย
รวมเรื่องสั้น *ความน่าจะเป็น*
25. พ.ศ. 2546 เดือนวาด พิมวนา
นวนิยาย *ช่างสำราญ*
26. พ.ศ. 2547 เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์
กวีนิพนธ์ *แม่น้ำรำลึก*
27. พ.ศ. 2548 บินหลา สันกาลาคีรี
รวมเรื่องสั้น *เจ้าหญิง*
28. พ.ศ. 2549 งามพรรณ เวชชาชีวะ
นวนิยาย *ความสุขของกะทิ*
29. พ.ศ. 2550 มนตรี ศรีรังค์
กวีนิพนธ์ *โลกในดวงตาข้าพเจ้า*
30. พ.ศ. 2551 วัชระ สัจจะสารสิน
รวมเรื่องสั้น *เราหลงลืมอะไรบางอย่าง*

จากรายนามข้างต้นนี้ มีนักเขียนที่อยู่ในช่วงอายุ 35 – 50 ปีประมาณสิบคน ผู้วิจัยได้สำรวจนักเขียนรางวัลศิลปาธรเพื่อร่วมคัดสรรเป็นกลุ่มตัวอย่าง พบว่ามีจำนวน 6 คนในรอบ 5 ปี ตั้งแต่มีการมอบรางวัลมาถึงปี 2551 ได้แก่ ชาติ กอบจิตติ (ปี 2547) ศักดิ์สิทธิ์ มีสมสืบ (ปี 2548) วินทร์ เลียววาริณ (ปี 2549) ศิริวร แก้วกาญจน์ (ปี 2550) ขจรฤทธิ์ รักษา และไพพรรณี ขาวงาม (ปี 2551) จะเห็นได้ว่าจำนวนสี่ในหกคนนั้นเป็นนักเขียนรางวัลซีไรต์ด้วย โดยมีเพียงสามคนหลังเท่านั้นที่อยู่ในช่วงอายุ 35 – 50 ปี ในการคัดสรรกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยพิจารณาประเภทของผลงานที่นักเขียนได้รับรางวัล ซึ่งสำหรับรางวัลซีไรต์ประกอบด้วยสามหมวด คือ กวีนิพนธ์ เรื่องสั้น และนวนิยาย ผู้วิจัยยังให้ความสำคัญกับมิติหญิงชาย (gender issues) ของนักเขียนโดยคัดสรรนักเขียนหญิงเป็นกลุ่มตัวอย่างแม้สัดส่วนของนักเขียนหญิงจะน้อยกว่าชายในเวทีรางวัลก็ตาม กลุ่มตัวอย่างสำหรับโครงการวิจัยนี้ได้รับการคัดสรรตามกรอบแนวคิดดังกล่าวข้างต้นเป็นจำนวนหกรายเรียงตามลำดับตัวอักษรของชื่อจริงดังต่อไปนี้ *งามพรรณ เวชชาชีวะ* (นักเขียนซีไรต์ 2549 หมวดนวนิยาย) *ปราภา หยุ่น* (นักเขียนซีไรต์ 2545 หมวดเรื่องสั้น) *พิมใจ ลูกคลื่น* (ใช้นามปากกา *เดือนวาด พิมวนา*) (นักเขียนซีไรต์ 2546 หมวดนวนิยาย) *ไพพรรณี ขาวงาม* (กวีซีไรต์ 2538 และนักเขียนรางวัลศิลปาธร 2551) *เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์* (กวีซีไรต์ 2547) และ *ศิริวร แก้วกาญจน์* (กวีและนักเขียนรางวัลศิลปาธร 2550)

ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเอกสารงานวรรณกรรม และบทความผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ รวมทั้งสัมภาษณ์ศิลปินนักเขียนจำนวน 6 รายดังกล่าวข้างต้น ซึ่งได้รับรางวัลระดับชาติสองรางวัลใหญ่ที่เป็นที่รู้จักต่อสาธารณชนในวงกว้าง คือ รางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน (ซีไรต์) ประจำปีประเทศไทย และรางวัลศิลปาธร งานวิจัยจะใช้การเรียงลำดับนักเขียนตามตัวอักษรของชื่อจริง เนื่องจากทุกรายใช้ชื่อ-สกุลจริงในการเขียนงาน ยกเว้นรายเดียว คือ เดือนวาด พิมวนา ซึ่งเป็นนามปากกา เพื่อให้การอ้างอิงอยู่ในระนาบเดียวกันและสมบูรณ์ตามหลักวิชาการ ในที่นี้จึงใช้เกณฑ์การเรียงลำดับนักเขียนตามตัวอักษรของชื่อจริงเป็นหลัก ประวัติโดยสังเขปของนักเขียนซึ่งรวบรวมจากเอกสารและการสัมภาษณ์ มีดังต่อไปนี้ (รูปและผลงานแต่ละรายอยู่ในภาคผนวก ก)

1.1.1 *งามพรรณ เวชชาชีวะ* (นักเขียนซีไรต์ 2549 หมวดนวนิยาย)

งามพรรณ เวชชาชีวะ เกิดที่กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษเมื่อปี พ.ศ. 2506 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีจากภาควิชาภาษาฝรั่งเศส คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง) พ.ศ. 2528 และประกาศนียบัตรการแปล (อังกฤษ-ฝรั่งเศส-อิตาลี) จากโรงเรียนล่ามและแปลของรัฐบาลเบลเยียม ณ กรุงบรัสเซลส์ พ.ศ. 2530 เริ่มทำงานครั้งแรกในตำแหน่งเจ้าหน้าที่แปลของบริษัทมีเดียโฟกัส ก่อนจะเป็นเจ้าของและบรรณาธิการ *นิตยสารเพื่อนใหม่* นิตยสาร

สำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น ปัจจุบันเป็นกรรมการผู้จัดการบริษัท ซิลค์โรดพับบลิเชอร์ เอเจนซี จำกัด มีผลงานแปลจากภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส และภาษาอิตาลีเกินตีพิมพ์กว่า 15 เรื่อง นอกจากนี้ยังเป็นผู้บรรยายพิเศษด้านการแปลและลิขสิทธิ์ให้กับมหาวิทยาลัยต่างๆ และกรรมการตัดสินการประกวดนิทานและเรื่องแต่งสำหรับเด็กชาย เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542 ได้รับอิสริยาภรณ์ ศิลปะและอักษรศาสตร์ชั้นอัศวิน (Chevalier de l'Ordre des Arts et des Lettres) จากกระทรวงวัฒนธรรม ประเทศฝรั่งเศส ในฐานะผู้มีผลงานด้านวรรณกรรมและเผยแพร่วัฒนธรรมฝรั่งเศส

1.1.2 *ปราบดา หยุ่น* (นักเขียนซีไรต์ 2545 หมวดเรื่องสั้น)

เป็นคนกรุงเทพฯ โดยกำเนิด ครอบครัวอยู่ในแวดวงการทำข่าวและหนังสือ เกิดเมื่อปี พ.ศ. 2516 ได้รับรางวัลซีไรต์ในปี พ.ศ. 2545 จากเรื่องสั้น “ความน่าจะเป็น” ซึ่งได้รับการแปลเป็นภาษาญี่ปุ่นโดยอาจารย์อุโตะ เซอิจิ อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยในกรุงโตเกียว เมื่อปีพ.ศ. 2550 โดยใช้ชื่อว่า “Gakami no naka wo kazoeru” แปลเป็นภาษาไทยได้ว่า “การนับเงาสะท้อนในกระจก” หลังจบการศึกษาด้านกราฟฟิค ดีไซน์ จาก Cooper Union School of Art ในนครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา ปราบดา หยุ่นซึ่งใช้ชีวิตศึกษาเล่าเรียนและทำงานอยู่ต่างประเทศประมาณ 11 ปี จึงกลับมาพำนักในประเทศไทย โดยทำงานในแวดวงศิลปะทั้งงานเขียนและงานดีไซน์ ผลงานของเขามีทั้งเรื่องสั้น บทภาพยนตร์ สารคดี บทเพลง ความเรียง การออกแบบปกหนังสือ และยังทำสำนักพิมพ์ของตัวเองชื่อ สำนักพิมพ์ไต้ฝุ่น เขายังเป็นคอลัมนิสต์ให้นิตยสารชั้นนำหลายฉบับ และมีผลงานรวมเล่มออกมาอย่างต่อเนื่อง ในปี พ.ศ. 2552 ปราบดา หยุ่นได้รับทุน API หรือ Asian Public Intellectuals Fellowship Program จาก Nippon Foundation ประเทศญี่ปุ่น ซึ่งเป็นทุนรายปีสำหรับคนรุ่นใหม่ทำงานด้านศิลปะ สื่อสารมวลชน และสาธารณประโยชน์ ใน 5 ประเทศ ได้แก่ ญี่ปุ่น ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย และไทย เพื่อเดินทางไปศึกษาและดูงานในกลุ่มประเทศดังกล่าว โดยเขาเสนอการวิจัยระยะเวลาหนึ่งปีเกี่ยวกับศิลปินร่วมสมัยที่ได้รับแรงบันดาลใจจากธรรมชาติในประเทศฟิลิปปินส์และญี่ปุ่น

1.1.3 *พิมใจ จุกลิน* หรือ *เดือนวาด พิมวนา* (นักเขียนซีไรต์ 2546 หมวดนวนิยาย)

เดือนวาด พิมวนา เกิดเมื่อปีพ.ศ. 2512 ในครอบครัวชาวไร่ในจังหวัดชลบุรี จบการศึกษาจากวิทยาลัยอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี มีประสบการณ์ทำงานหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ก่อนที่จะลาออกมาเพื่อยึดอาชีพนักเขียน โดยไม่ได้ทำงานประจำอื่นใด เดือนวาด พิมวนา ได้รับรางวัลซีไรต์ ประจำปี 2546 จากนวนิยายเรื่อง “ช่างสำราญ” โดยเธอมีความสามารถเป็นที่ยอมรับในด้านการเขียนเรื่องสั้นอย่างกว้างขวางจากผลงานที่ลงพิมพ์ในนิตยสาร *ช่อกระแศ* ในปี 2535 เรื่องสั้น

“รอยภาพ” ได้รับการประดับช่อการะเกดจากบรรณาธิการ สุชาติ สวัสดิ์ศรี เป็นครั้งแรก ต่อมาในปี 2536 เรื่องสั้น “ผู้บรรลู่” ได้รับการประดับช่อการะเกดอีกหน และเรื่องสั้นเรื่องเดียวกันนี้ยังได้รับการลงคะแนนจากสมาชิกช่อการะเกดให้ได้รับรางวัลเรื่องสั้นยอดเยี่ยมประจำปีอีกด้วย ขณะที่สุชาติ สวัสดิ์ศรี ผู้เป็นบรรณาธิการคัดเลือกให้ได้รับรางวัลเรื่องสั้นยอดเยี่ยมประจำปีไปพร้อมกัน และในปี 2537 เรื่องสั้น “กาละแห่งการงาน” ของเธอก็ได้รับการประดับช่อการะเกดอีกครั้งหนึ่ง จากรวมเรื่องสั้นชุด “โกธนาสูตร” เรื่องสั้นของเธอได้รับการประดับช่อการะเกดถึงสามเรื่องด้วยกัน โดยที่ยังไม่มีนักเขียนไทยคนใดเคยได้รับเกียรติเช่นนี้มาก่อน ปัจจุบัน เดือนวาด พิมวนา มีงานเขียนเรื่องสั้นออกมาอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงบทกวีนิพนธ์ไว้ฉันทลักษณ์เป็นครั้งคราวด้วย

1.1.4 ไพวรินทร์ ขาวงาม (กวีซีไรต์ 2538 และนักเขียนรางวัลศิลปาธร 2551)

ไพวรินทร์ ขาวงาม เกิดเมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2504 นักเขียนบทกวี และบรรณาธิการ เกิดในครอบครัวชาวนาจังหวัดร้อยเอ็ด จบชั้นมัธยมปลายจากโรงเรียนบ้านตาหยวก และบวชเรียนต่อจนจบมัธยมปลาย ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ วิทยาลัย วิทยาเขตของมหาภูมิบาล วิทยาลัย สาขาวังน้อย พระนครศรีอยุธยา อยู่ช่วยฝึกสอนวิชาภาษาไทยและวรรณคดี เพื่อตอบแทนคุณสถาบันระยะหนึ่งจึงลาสิกขาบท จากนั้นมุ่งสู่เชียงใหม่ เป็นพนักงานพิสูจน์อักษร หนังสือพิมพ์ประชากรรายวัน ก่อนเลื่อนฐานะขึ้นเป็นนักข่าว สัมผัสประสบการณ์กับหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นเล็กๆ หลายฉบับ จบปี 2527 ตัดสินใจเข้ากรุง ทำงานฝ่ายศิลป์นิตยสาร *สปีดเวย์* ต่อสู่ชีวิตทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะทำรูปเคลือบพลาสติกวางขายข้างถนน พนักงานขายไอศกรีม ปี 2528 ช่วยงานนิตยสาร *สุฝน* ปี 2531 ทำงานประจำกองบรรณาธิการวารสาร *ปารยสาร* ต่อมาเป็นบรรณาธิการเฉพาะกิจ สำนักพิมพ์ประพันธ์สาส์น ประจำกองบรรณาธิการหนังสือ *ดิเซต* เป็นหัวหน้ากองบรรณาธิการนิตยสาร *ชีวิตต้องสู้* ไพวรินทร์ ขาวงาม ได้รับรางวัลซีไรต์จากรวมบทกวีนิพนธ์ลำดับที่ 7 เรื่อง “ม้าก้านกล้วย” ปัจจุบันเป็นคอลัมนิสต์อิสระและเป็นวิทยากรรับเชิญตามสถานศึกษา หน่วยงานราชการและเอกชน

1.1.5 เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์ (กวีซีไรต์ 2547)

เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์ เป็นชาวสุพรรณบุรี โดยกำเนิด พื้นฐานครอบครัวทำนาและไร่อ้อย เกิดเมื่อปี พ.ศ. 2509 เขาเรียนจบชั้นมัธยมปลายจากโรงเรียนสามชุกรัตนโกศาราม มีประสบการณ์เป็นเด็กวัด คนตัดอ้อย ทหารเกณฑ์ คนงานโรงงานรองเท้า พนักงานร้านวัสดุก่อสร้าง ผู้จัดการร้านเหล้า ก่อนจะมีอาชีพสุดท้ายเป็นนักเฝ้าสวน ที่อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี โดยทำงานเขียนมาโดยตลอด เคยมีผลงานประดับช่อการะเกด โดยผ่านบรรณาธิการ สุชาติ สวัสดิ์ศรี จากเรื่องสั้น

“บุรุษไปรษณีย์ผู้หลงลืมเลขที่บ้านของตน” ต่อมาเรื่องสั้น “เรื่องเล่า สายน้ำ และความตาย” ได้รับรางวัลดีเด่นจากสมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย เมื่อปีพ.ศ. 2537 โดยทั้งสองเรื่องมีการทำเป็นละครเวทีของมหาวิทยาลัย และหนังสือ เขาได้รับรางวัลซีไรต์จากรวมบทกวีนิพนธ์ “แม่น้ำรำลึก” ในปีพ.ศ. 2547 ปีเดียวกับที่รวมเรื่องสั้น “ชีวิตสามมหาอันใด” ได้รับรางวัลเชว่นบุ๊คส์อวอร์ด เรวิคร์ พันธุ์พิพัฒน์ เป็นบรรณาธิการคัดบทกวีให้หนังสือพิมพ์คม ชัด ลึก ระหว่างปีพ.ศ. 2548 – 2551 ปัจจุบันยังคงมีงานเขียนเรื่องสั้น ความเรียง และบทกวีอย่างต่อเนื่อง และเป็นวิทยากรรับเชิญตามสถานศึกษาและองค์กรอิสระ นอกจากนี้ยังร่วมอ่านบทกวีในงานระดับชาติและนานาชาติ ผลงานบางส่วนสามารถชมได้จากเทปบันทึกการ “ดนตรี กวี ศิลป์” ย้อนหลังทางทีวีไทย

1.1.6 ศิริวร แก้วกาญจน์ (นักเขียนรางวัลศิลปาธร 2550)

เป็นชาวนครศรีธรรมราชโดยกำเนิด ครอบครัวทำเกษตรกรรม เกิดเมื่อปีพ.ศ. 2511 ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จากวิทยาลัยศิลปหัตถกรรมจังหวัดนครศรีธรรมราช ก่อนเข้าเป็นทหารอยู่ในกองทัพภาคที่ 4 เป็นเวลาหนึ่งปี แล้วเข้ามากรุงเทพฯ ในปีพ.ศ. 2534 เคยทำงานประติมากรรม และประจำอยู่ในกองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์การเมืองรายสัปดาห์เล่มหนึ่ง พร้อมกับเขียนบทกวีและเขียนรูปไปด้วย ต่อมาได้ลาออกจากการประจำหลังเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ พ.ศ. 2535 ปัจจุบันมีผลงานมาแล้ว 12 เล่ม ทั้งบทกวี ความเรียง เรื่องสั้น และนวนิยาย เคยได้รับรางวัลดีเด่นงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติปี พ.ศ. 2547 จากรวมเรื่องสั้น “เรื่องเล่าของคนบันทึกเรื่องเล่าที่นักเล่าเรื่องคนหนึ่งเล่าให้เขาฟัง” ซึ่งรวมเรื่องสั้นนี้ได้รับการบรรจุไว้ในตำราเรียนวิชา *วรรณคดีกับสังคมไทย* ของมหาวิทยาลัยรามคำแหงอีกด้วย ศิริวร แก้วกาญจน์เคยได้รับรางวัลบทกวีของสมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทยในปี พ.ศ. 2538 จากบทกวีชื่อ “ณ ซอกมุมสมัยและไครเหล่านั้น” และปี พ.ศ. 2539 จากบทกวีชื่อ “พเนจร” นับถึงปี พ.ศ. 2552 เขามีผลงานผ่านเข้ารอบสุดท้ายรางวัลซีไรต์ถึง 4 ปีติดต่อกัน (ด้วยผลงานรวม 5 เล่ม) แต่ได้รับรางวัลสูงสุด คือรางวัลศิลปาธร ในปีพ.ศ. 2550 นอกจากเขียนหนังสือเป็นอาชีพแล้ว ยังเขียนเพลง วาดภาพประกอบ ออกแบบปก-รูปเล่มหนังสือ และเป็นบรรณาธิการเฉพาะกิจให้กับหนังสือวรรณกรรมบางเล่มควบคู่กันไปด้วย

1.2 กรอบแนวคิดของการวิจัย: องค์กรประกอบในการวิเคราะห์

ตามโจทย์การวิจัยที่กำหนดโดยสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย กระทรวงวัฒนธรรม ซึ่งมุ่งเน้นการวิจัยเชิงสำรวจและเชิงคุณภาพ องค์กรประกอบหลักในการวิเคราะห์จึงไม่ได้อิงทฤษฎี เนื่องจากมิใช่การวิเคราะห์วรรณศิลป์ หรือวรรณกรรมวิจารณ์ แต่มุ่งประมวลผลจากการสัมภาษณ์

กลุ่มตัวอย่างพร้อมวิเคราะห์แบบสอบถาม ที่คำถามในการสัมภาษณ์และแบบสอบถามได้รับการออกแบบมาเพื่อให้สะท้อนความเป็นจริงในมิติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเขียน ตัวผู้เขียน ทัศนคติต่อสังคมการอ่านการเขียน การศึกษาและช่องทางการพัฒนา อันจะนำไปสู่การสังเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อระบุปัจจัยทุกรูปแบบที่สัมพันธ์กับความเป็นเลิศทางวรรณศิลป์ของนักเขียนไทยร่วมสมัย ผู้เป็นความหวังของประเทศไทยในการสร้างสรรค์วรรณกรรมเพื่อพัฒนาสังคมการอ่านและการเรียนรู้อย่างแท้จริง

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษารวบรวมองค์ความรู้และปัจจัยที่มีส่วนส่งเสริม สนับสนุนในการก้าวสู่ความเป็นเลิศทางวรรณศิลป์ของนักเขียนไทยร่วมสมัยในรุ่นกลาง
2. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยบวก ปัจจัยลบ ให้เห็นถึงเส้นทางที่อาจเป็นปัจจัยร่วมในการก้าวสู่ความเป็นเลิศทางวรรณศิลป์ของนักเขียนไทยร่วมสมัย
3. เพื่อเสนอแนวทางการส่งเสริมนักเขียนไทยผู้มีพรสวรรค์หรือความเป็นเลิศ ทั้งรุ่นกลางและรุ่นใหม่ หรือผู้มีความสนใจด้านวรรณศิลป์ให้ประสบความสำเร็จในการก้าวสู่หนทางความเป็นเลิศระดับสากล

1.4 ผลลัพธ์ที่คาดหวังของโครงการวิจัย

1. มีการศึกษาวิเคราะห์เส้นทางก้าวสู่ความเป็นเลิศทางวรรณศิลป์ของนักเขียนไทยร่วมสมัยในรุ่นกลางอย่างเป็นระบบ
2. มีการประมวลและสังเคราะห์ข้อมูลจากการสำรวจและสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อระบุปัจจัยร่วม รวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการก้าวสู่ความเป็นเลิศทางวรรณศิลป์ของนักเขียนไทยร่วมสมัย
3. มีการนำเสนอแนวทางการส่งเสริมนักเขียนผู้มีพรสวรรค์หรือความเป็นเลิศด้านวรรณศิลป์ของไทยให้ประสบความสำเร็จในการก้าวสู่หนทางความเป็นเลิศในระดับสากลอย่างเป็นขั้นตอนโดยละเอียด

ทั้งนี้ กรอบแนวคิดของการวิจัย กลุ่มตัวอย่าง ขอบเขตและวิธีการดำเนินงาน ตลอดจนวัตถุประสงค์ของโครงการนั้น สอดคล้องกับแผนการวิจัยที่ริเริ่มโดยสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย กระทรวงวัฒนธรรม ซึ่งได้ร่างไว้อย่างละเอียดในหนังสือเชิญชวนให้นักวิชาการทั่วประเทศ

เข้าร่วมรับการพิจารณาให้ทุนประจำปี 2552 และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกให้ทุนวิจัยแล้วตั้งแต่วันที่ได้รับเชิญให้นำเสนอโครงการต่อคณะกรรมการจำนวนสิบราย โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย (ในขณะนั้น คือ ศ.ดร. อภินันท์ โปษยานนท์) เป็นประธานในที่ประชุม

1.5 นิยามศัพท์

นักเขียน	นักประพันธ์ ผู้มีผลงานด้านการเขียนเผยแพร่สู่สาธารณะ (พจนานุกรมฉบับมติชน, 2547, หน้า 459)
นักเขียนรุ่นกลาง	ในที่นี้ นิยามโดยใช้ช่วงอายุระหว่าง 35 – 50 ปี
ร่วมสมัย	ระยะเวลาเดียวกัน (พจนานุกรมฉบับมติชน, 2547, หน้า 725) ในที่นี้ใช้ประกอบกับคำอธิบายของ ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2529) “คำว่า contemporary ในภาษาอังกฤษ ในภาษาไทยมีศัพท์บัญญัติว่า “ร่วมสมัย” คำนี้ในวงศิลปะ หมายถึง ลักษณะของศิลปกรรม รวมถึงวรรณคดี (หรือวรรณกรรม) ที่ผู้ประกอบมีชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อ่าน ผู้ฟัง ผู้ดู แต่ “ศิลปกรรมร่วมสมัย” อาจมีลักษณะและกลวิธีใหม่แท้ ไม่เคยมีแบบอย่างมาแต่เดิม หรือเป็นงานที่เดินตามแบบ โบราณก็ได้” (อ้างถึงใน รื่นฤทัย สัจจพันธุ์, 2547, หน้า 194) และใช้ร่วมกับนิยามจาก ศ.ดร. อภินันท์ โปษยานนท์ ผู้อำนวยการสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย (ในปี 2552) ที่ปรากฏในเว็บไซต์ของสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย (http://www.ocac.go.th/index.php?page=history&Ing=th สืบค้นเมื่อวันที่ 9 มกราคม 2552) “ร่วมสมัย มาจากคำภาษาอังกฤษ Contemporary มีความหมายว่า อยู่ในช่วงเวลาหรือสมัยเดียวกัน ดังนั้น คำว่าร่วมสมัยก็คือปัจจุบัน แต่ร่วมสมัยของเมื่อสิบปีที่แล้ว ย่อมต้องเปลี่ยนไปไม่เหมือนกับร่วมสมัยในวันนี้ เพราะแน่นอนคำว่าร่วมสมัยมีพลวัตในตัวมันเอง คำนี้มีความหมายเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา เช่นเดียวกับวัฒนธรรม” โดยวรรณกรรมร่วมสมัยนั้นอาจตีความได้หลายนัย เช่น แต่งขึ้นในสมัยเดียวกัน (ไม่จำกัดว่าต้องเป็นสมัยปัจจุบันเท่านั้น เป็นวรรณกรรมหลายชิ้นที่เขียนในยุคเดียวกันซึ่งอาจมีความแตกต่างกันก็ได้) หรือวรรณกรรมที่ผู้เขียนยังไม่สูงวัยมากเกินไปจนผู้อ่านที่เป็นคนกลุ่มใหญ่ของประเทศ (เช่น อายุห่างไม่เกิน 25 ปี) หรือวรรณกรรมที่ร่วมความคิด มีแนวทางการนำเสนอคล้ายคลึงกัน (อ่านเพิ่มเติมได้จาก สายทิพย์ นุกูลกิจ, 2543) สำหรับ

งานวิจัยนี้คำว่า “ร่วมสมัย” เน้นความหมายของระยะเวลาเป็นสำคัญ จึงหมายถึงงานที่ผู้สร้างสรรค์ยังมีชีวิตอยู่ร่วมยุคสมัยและมีช่วงอายุที่ไม่สูงเกินผู้อ่านที่เป็นคนกลุ่มใหญ่ของประเทศ

รางวัลซีไรต์

รางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน รางวัลซีไรต์ (S.E.A. Write Award) ในประเทศไทย ตั้งขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522 โดยบริษัท การบินไทย จำกัด และโรงแรม โอเรียนเต็ล โดยมีเจตนารมณ์เพื่อส่งเสริมนักเขียนในกลุ่มประเทศอาเซียนและเผยแพร่วัฒนธรรมของวรรณกรรมของภูมิภาคนี้ การดำเนินงานรางวัลซีไรต์ในระยะเริ่มแรกนั้น มีพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าเปรมบุรฉัตร เป็นองค์ประธาน และมีคณะกรรมการที่เป็นผู้บริหารของโรงแรม และได้มอบหมายให้สมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย และสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย จัดตั้งคณะกรรมการคัดเลือกวรรณกรรมของไทย ส่วนของประเทศอื่นนั้น นายกสมาคมทั้งสองได้เจรจาให้ประเทศเหล่านั้นส่งนักเขียนผู้มีผลงานดีเด่นเข้ามาประเทศละ 1 คน ในตอนแรกมีเพียง 5 ประเทศ คือ มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย สิงคโปร์ และประเทศไทย ปัจจุบันมี 10 ประเทศ โดยเพิ่มประเทศบรูไน ลาว เขมร เวียดนาม และพม่า หลังจากที่ตั้งองค์ประธานสินีชีพัตกษัย ชายาหรือหม่อมงามจิตต์ บุรฉัตร ก็เข้ารับหน้าที่แทน จากนั้นก็เป็นพระวรวงศ์เธอวิมลฉัตร ผู้เป็นพระกนิษฐา แล้วตามมาด้วยหม่อมเจ้าสุภัททิศ ดิศกุล และหม่อมหลวงพีระพงศ์ เกษมศรี มาจนถึงปัจจุบัน มีประธาน คือ หม่อมราชวงศ์สุขุมพันธุ์ บริพัตร และมีการกำหนดระเบียบเรื่องการแต่งตั้งคณะกรรมการ 2 ชุด คือ คณะกรรมการคัดเลือกและคณะกรรมการตัดสิน โดยประธานเป็นคณะกรรมการคัดเลือก-ตัดสิน โดยตำแหน่ง

คณะกรรมการคัดเลือกประกอบด้วยกรรมการจำนวน 7 ท่าน ดังนี้
ผู้แทนสมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย 3 คน
สมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย 3 คน
ผู้ทรงคุณวุฒิ 1 คน

คณะกรรมการตัดสินประกอบด้วยกรรมการจำนวน 7 ท่าน ดังนี้
นายกสมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย หรือผู้แทน 1 คน
นายกสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทยหรือผู้แทน 1 คน
นักเขียนหรือกวี 1 คน
ผู้ทรงคุณวุฒิทางวรรณกรรม 3 คน

นอกจากนั้นยังมีการกำหนดประเภทของวรรณกรรมที่ส่งเข้าประกวด

ได้แก่ นวนิยาย เรื่องสั้น กวีนิพนธ์ ซึ่งจะหมุนเวียนเปลี่ยนกันไป สำหรับ กำหนดเวลาส่งงานแบ่งออกเป็นว่า วรรณกรรมนวนิยาย ให้ส่งภายใน 31 มีนาคม ส่วนเรื่องสั้น และกวีนิพนธ์ให้ส่งภายใน 30 เมษายนของทุกปี และจะประกาศผลภายในเดือนสิงหาคม ส่วนงานพระราชทานรางวัลจะ จัดขึ้นภายในเดือนกันยายนหรือตุลาคม

รางวัลศิลปาธร	รางวัลของสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย กระทรวงวัฒนธรรม เริ่ม ดำเนินการครั้งแรกในปี พ.ศ. 2547 เพื่อส่งเสริมสนับสนุน และเชิดชูเกียรติ ศิลปินร่วมสมัยรุ่นกลางที่มีอายุระหว่าง 30-50 ปี ที่มีความมุ่งมั่น สร้างสรรค์ผลงานอย่างต่อเนื่องให้ก้าวไปในเส้นทางอาชีพได้อย่าง มั่นคงและมีกำลังใจในการสร้างสรรค์งานอย่างอิสระ แบ่งออกเป็น 5 สาขา คือ สาขาทัศนศิลป์ สาขาวรรณศิลป์ สาขาคีตศิลป์ สาขาภาพยนตร์ และสาขาศิลปะการแสดง คัดเลือกและตัดสินโดยคณะกรรมการที่ได้รับการ แต่งตั้ง โดยสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย กระทรวงวัฒนธรรม
ลิขสิทธิ์	สิทธิในการเป็นเจ้าของผลงานทางงานประดิษฐ์ วรรณกรรมหรือ ศิลปกรรม ซึ่งเจ้าของผลงาน ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย (พจนานุกรม ฉบับมติชน, 2547, หน้า 774)
วรรณกรรม	งานที่เขียนหรือแต่งขึ้น รวมทั้งเรื่องเล่าต่างๆ (อ้างแล้ว, หน้า 799)
วรรณคดี	หนังสือที่ได้รับความนิยมว่าแต่งดี (อ้างแล้ว, หน้า 799) ในที่นี้เพิ่มเติม ความหมายในเชิงยุคสมัยที่แต่งขึ้น โดยใช้เรียกงานดังกล่าวที่แต่งขึ้นก่อน รัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช (รัชกาลที่ 9)
วรรณศิลป์	ศิลปะในการแต่งหนังสือ (อ้างแล้ว, หน้า 799)
เส้นทางสู่ความเป็น เลิศทางวรรณศิลป์	ในที่นี้เป็น โจทย์การวิจัยที่กำหนดโดยผู้ให้ทุน นั่นคือ สำนักงาน ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย กระทรวงวัฒนธรรม ในช่วงที่ ศ.ดร. อภินันท์ โปษยานนท์ เป็นผู้อำนวยการฯ นิยามนั้นครอบคลุมพื้นฐานชีวิตของ นักเขียน ทัศนคติต่อการเขียนที่สัมพันธ์กับปัจเจก สมาคม ชุมชน สังคม และประเทศชาติ วิธีการสร้างสรรค์ผลงาน ปัจจัยเชิงบวกและลบที่ เกื้อหนุนความเป็นนักเขียนที่ได้รับการยอมรับ และ/หรือ ได้รับรางวัลที่ อาจถือเป็นบทพิสูจน์ความเป็นเลิศทางวรรณศิลป์ในระดับประเทศ รวมไปถึงวิธีการหรือปัจจัยที่จะนำไปสู่การสร้างสรรค์ผลงานที่ดียิ่งขึ้นไปอีก และ/หรือ ทำให้ได้รับความสนใจและเป็นที่ยอมรับด้านวรรณศิลป์ใน ระดับภูมิภาคหรือระดับสากล

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

เมื่อก้าวถึงวรรณศิลป์ในวรรณกรรมแล้ว ข้อมเกี่ยวข้องโดยตรงกับการใช้ภาษา ดังนั้น จึงควรทบทวนถึงนิยามของภาษา ณ ที่นี้ด้วย ในสังคมมนุษย์นั้น อาจกล่าวได้ว่า ภาษาเป็นรูปแบบการสื่อสารที่แพร่หลายที่สุด โดยมนุษย์ใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อความ วิวัฒนาการของภาษานั้นสามารถสืบสาวไปได้นับแต่บรรพกาล ครอบคลุมมิติภาษาที่หลากหลาย ตั้งแต่ภาษากาย ภาษาพูด ภาษาเขียน ภาษามือ และภาษาสัญลักษณ์อื่นๆ มิติเหล่านี้มีวิวัฒนาการมาอย่างต่อเนื่องในแต่ละสังคมเพื่อตอบสนองความต้องการในการสื่อสารของมนุษย์ในระดับต่างๆ เช่น เพื่อบอกเล่า เพื่อถาม เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้หรือความคิดเห็น เพื่อแสดงออกซึ่งความรู้สึกนึกคิดและอารมณ์นานาชนิด รวมไปถึงเพื่อแสดงตัวตนในระดับปัจเจกและระดับสังคมประเทศชาติ

2.1 นิยามและการศึกษาภาษา

นิยามของภาษาโดยทั่วไปนั้น มักจะพูดถึงความเป็นระบบ และความสามารถในการสื่อความหมายของตัวภาษา ภาษาเป็นคำสันสกฤตที่มาจากรากศัพท์เดิมว่า “ภาษา” เป็นคำกริยาแปลว่า กล่าว พูด หรือ บอก (ตำราวิชา *ภาษาและการสื่อสาร* มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2551, หน้า 3) เปลื้อง ณ นคร (2540) อธิบายว่า ภาษา โดยรูปศัพท์ แปลว่า ถ้อยคำ วาจาที่ตนกล่าว และ “ยังแปลว่า สว่าง แสง รัศมี” ซึ่งเป็นคำแปลที่น่าสนใจ เพราะมนุษย์เริ่มพบกับแสงสว่างเมื่อสามารถส่งภาษาระหว่างกันได้ คำ language ในภาษาอังกฤษนั้นมาจากคำลาตินว่า lingua แปลว่า ลิ้น คือคำพูดที่เกิดจากลิ้นเป็นสำคัญ” (อั้งแล้ว, หน้า 12) พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 อธิบายว่า “ภาษา” เป็นคำนาม หมายถึง 1) ถ้อยคำที่ใช้พูดหรือเขียนเพื่อสื่อความของชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เช่น ภาษาไทย ภาษาจีน หรือเพื่อสื่อความเฉพาะวงการ เช่น ภาษาราชการ ภาษากฎหมาย ภาษาธรรม 2) เสียง ตัวหนังสือ หรือกิริยาอาการที่สื่อความได้ เช่น ภาษาพูด ภาษาเขียน ภาษาท่าทาง ภาษามือ 3) (โบราณ) คนหรือชาติที่พูดภาษานั้นๆ เช่น มอญ ลาว ทะวาย นุ่งห่มและแต่งตัวตามภาษา 4) กลุ่มของชุดอักขระ สัญลักษณ์ และกฎเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเพื่อส่งงานคอมพิวเตอร์ เช่น ภาษาซี ภาษาจาวา; 5) โดยปริยายหมายความว่าสาระ เรื่องราว เนื้อความที่เข้าใจกัน เช่น ตกใจจนพูดไม่เป็นภาษา เขียนไม่เป็นภาษา ทำงานไม่เป็นภาษา

อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า ภาษาคือเครื่องมือการส่งสารให้ผู้อื่นทราบโดยผ่านสื่อ อันได้แก่ เสียง และ/หรือ กิริยาอาการ หรือสัญลักษณ์อื่นๆ ที่เป็นระบบซึ่งส่งผลให้มนุษย์ในสังคมหรือ สิ่งแวดล้อมเดียวกันสามารถรับสารนั้นได้ และ/หรือแสดงปฏิกิริยาตอบสนองต่อสารนั้นได้ “ส่วน นักไวยากรณ์ถือว่าภาษาหรือคำพูดนั้น ที่แท้ก็เป็นเรื่องของไวยากรณ์ รากเหง้าของคำ และอุปสรรค ปัจจัย ส่วนนักวรรณคดีถือว่าภาษามีโชะอะไรอื่นนอกจากถ้อยคำซึ่งเรียงกันตามลำดับความคิดที่เกิดขึ้นในใจอย่างประสานคล้องจองกัน พวกนักพจนานุกรมก็เป็นไปในอีกทางหนึ่งว่า ภาษาก็คือ ถ้อยคำ ซึ่งมีประวัติ มีความหมาย และมีรากคำ พร้อมกับการเพิ่มความหมายโดยการเติมหรือการ เปลี่ยนแปลงรากคำ” (เปลื้อง ณ นคร, 2540, หน้า 12) ด้วยเหตุนี้ การศึกษาภาษาและวรรณศิลป์จึง มีหลายมิติ การศึกษาภาษายังเป็นแนวทางให้ศึกษาต่อยอดทางด้านอื่นๆ ของสังคมผู้พูดภาษานั้น ด้วย เช่น มิติภาษาในด้านการปกครอง ศิลปวัฒนธรรม วรรณกรรม จริยธรรม ค่านิยมทางสังคม ตลอดจนชาติพันธุ์วรรณาและประวัติศาสตร์ของกลุ่มคนซึ่งเป็นผู้ใช้ภาษานั้นๆ เสกขภูมิ วรรณปก (คอลัมน์ Think Tank หนังสือพิมพ์มติชน วันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2550) ได้อ้างอิงงานวิจัยของ ศาสตราจารย์เควิด แฮร์ริสัน ศาสตราจารย์ด้านภาษาศาสตร์แห่งวิทยาลัยสวาร์ธมอร์ ว่าปัจจุบัน ประชากรของโลกราว 80 เปอร์เซ็นต์ พูดภาษาที่ใช้กันอย่างกว้างขวางมากที่สุดในโลก 83 ภาษา ขณะที่ถึง 3,500 ภาษา ซึ่งมีประชากรของโลกใช้อยู่ร่วมกันเพียง 0.2 เปอร์เซ็นต์เท่านั้น นอกจากนี้ ความรู้บางอย่างจะสูญหายไปพร้อมกับภาษา เพราะเมื่อภาษาสูญสิ้นไป ความรู้ละเอียดลึกซึ้งที่ สะสมมานานหลายศตวรรษของท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับภาษานั้น ทั้งในเรื่องของเวลา ฤดูกาล สัตว์ พืช ระบบนิเวศ คณิตศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ประเพณี คนตรีและตำนานเรื่องเล่าต่างๆ ก็จะสูญหายไปด้วย เพราะภาษาหลายๆ ภาษาไม่เคยถูกเขียนหรือบันทึกไว้ที่ไหน มีอยู่เพียงในหัวของคนท้องถิ่นเท่านั้น วรรณกรรมเป็นหลักฐานชั้นดีของการใช้ภาษา จึงเป็นสิ่งที่ควรได้รับการส่งเสริมในทุกสังคม ดังที่ ดำราวิชา *ภาษาและการสื่อสาร* ของมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้สรุปความสำคัญของภาษาไว้ อย่างครอบคลุมดังนี้

ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อสารที่สำคัญยิ่งของสังคมมนุษย์ที่ก่อให้เกิดวิวัฒนาการต่างๆ ที่หลากหลาย ต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ เป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อการเจริญเติบโตของสังคมมนุษย์ ใน ขณะเดียวกันภาษานี้เองที่กลายเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันล้ำค่า ซึ่งทำให้เกิดการศึกษาและ สืบค้น เพื่อให้ทราบถึงความเจริญรุ่งเรืองทางด้านศิลปะ วิทยาการ และอารยธรรมในอดีตของ สังคมมนุษย์ ภาษาเป็นเครื่องหมายที่แสดงออกในด้านภูมิธรรมและภูมิปัญญา นอกจากนี้ ภาษายังมีความสำคัญในฐานะเป็นเครื่องหมายแสดงความเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เช่น ภาษาไทยและอักษรไทยเป็นเครื่องหมายที่บ่งบอกถึงความเป็นอัตลักษณ์ประจำชาติไทย มี บทบาทและหน้าที่สำคัญ คือ เป็นศูนย์กลางของการศึกษา เล่าเรียน การติดต่อสื่อสาร ภายในประเทศ และยังช่วยยึดเหนี่ยวคนไทยทั้งชาติไว้ได้อย่างสมัครสมานกลมเกลียวกัน

(คณาจารย์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2551, หน้า 4)

2.2 วรรณกรรม วรรณคดี วรรณศิลป์ในสังคม

จากการที่ผู้วิจัยได้เข้าไปศึกษาวิเคราะห์การจัดทำโครงการนโยบายภาษาแห่งชาติของราชบัณฑิตยสถานโดยการสังเกตการณ์¹ จึงทราบว่ามีการวางแผนการอนุรักษ์ภาษาและศึกษาวรรณศิลป์ ซึ่งราชบัณฑิตยสถานกำลังดำเนินการเพื่อผลักดันให้เกิดเป็นวาระแห่งชาติต่อไป ดังนั้น โครงการศึกษาวิจัยนี้ ถือได้ว่าสอดคล้องกับนโยบายของรัฐ โดยที่ความเป็นเลิศทางวรรณศิลป์ของนักเขียนไทยร่วมสมัยในรุ่นกลางย่อมมีความเชื่อมโยงกับมุมมองทางภาษาในหลายมิติ โดยเฉพาะมิติการศึกษาสาขาภาษาไทย สาขาวรรณคดีเปรียบเทียบ สาขาวรรณกรรมศึกษา (หรือบางที่เรียกว่า วาทกรรมวรรณกรรม) หรือแม้แต่สาขาวิชาใหม่ๆ เช่น บรรณารักษศาสตร์ และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ (Creative Writing) ซึ่งทั้งหมดเป็นส่วนหนึ่งของอักษรศาสตร์ ศิลปศาสตร์ หรืออาจเรียกกว้างๆ ได้ว่า “มนุษยศาสตร์” โดยในกรณีนี้มีการสะท้อนสังคมผ่านภาษา อีกทั้งให้ อรรถรสและเสริมภูมิปัญญาแก่ผู้อ่าน อันเป็นการยกระดับจิตใจทางหนึ่ง ศาสตร์ที่มีการศึกษาอยู่ในปัจจุบันสามารถจำแนกออกเป็นสามชนิดใหญ่ คือ วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์

“พระยาอนุমানราชชนกล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการศึกษาศาสตร์ต่างๆ เหล่านี้ว่า วิชาในกลุ่มวิทยาศาสตร์ศึกษาเพื่อรู้ธรรมชาติ ในฐานะที่มนุษย์เป็นสัตว์สังคม รู้จักปรับตนให้เข้ากันได้กับสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ วิชาในกลุ่มสังคมศาสตร์ศึกษาเพื่อรู้สังคม ในฐานะที่มนุษย์เป็นสัตว์การเมือง รู้จักปกครองและอยู่ใต้ปกครอง ลดหลั่นกันเป็นชั้นๆ ตามสถานภาพและหน้าที่ของสังคม ส่วนวิชามนุษยศาสตร์ ศึกษาเพื่อรู้ตนเอง ในฐานะที่มนุษย์เป็นสัตว์ที่มีมนุษยธรรม รู้จักสร้างสรรค์และรู้ค่าสิ่งดีงาม ประชญาหลักของวิชามนุษยศาสตร์ คือ ความสำนึกในคุณค่าของความเป็นมนุษย์ และจุดประสงค์ของศาสตร์นี้ก็คือ การแสวงหาความหมายและคุณค่าของประสบการณ์มนุษย์ วรรณคดีเป็นส่วนหนึ่งของวิชามนุษยศาสตร์ การอ่านวรรณคดี ทั้งวรรณคดีโบราณ และวรรณกรรมปัจจุบัน จึงถือเป็นการขยายวงแห่งความชัดเจน หรือประสบการณ์ของเรา นำเราเข้าสู่ชีวิตอันกว้างขวางหลากหลาย ยิ่งกว่าชีวิตเราหลายพันเท่า ทำให้เรามีความสัมพันธ์ทางจิตใจกับเพื่อนมนุษย์เกินกว่าที่เราหวังจะได้รับในช่วงชีวิตอันสั้นของเรา” (ชเนศ เวศร์ภักดา, 2543, หน้า 9-10)

ในหนังสือ *วรรณสารวิจัย* ศ.ดร.กฤษณา รัถยมณี (2547) แสดงความคิดเห็นสอดคล้องกับคำกล่าวข้างต้น โดยอธิบายว่า “วรรณคดีเป็นวิชาหนึ่งในสาขามนุษยศาสตร์ซึ่งมีปรัชญาสำคัญคือการเรียนรู้มนุษย์เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน ในระดับมหาวิทยาลัยซึ่งมุ่งการเรียนรู้มนุษย์เพื่อสร้างคนให้เป็น “มนุษย์” ผู้มีปัญญา รู้จักตัวเอง รู้ว่ามีกำลังความสามารถอย่างไร จะนำไปใช้ให้เป็น

¹ อรรถชัช ชาติ. 2551. รายงานการศึกษาวิเคราะห์ผ่านการสังเกตการณ์การจัดทำนโยบายภาษาแห่งชาติของราชบัณฑิตยสถาน. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ในโครงการเครือข่ายเชิงกลยุทธ์เพื่อการผลิตและพัฒนาอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา ประจำปี 2551 (ทุน Shadowing ในประเทศ ด้านการเรียนการสอน และการจัดการความรู้ / การวิจัย). กรุงเทพฯ.

ประโยชน์แก่ตนเองและสังคมอย่างไร ตลอดจนรู้จักดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุขและถูกต้องตามทำนองคลองธรรมนั้น วรรณคดีเป็นวิชาหนึ่งที่จะช่วยได้” (กุสุมา รักษมณี, 2547, หน้า 13) วรรณคดีและวัฒนธรรมต่างเป็นส่วนหนึ่งของกันและกัน ดังที่ ศ. ดร. รุ่งฤทัย สัจจพันธุ์ (2547) กล่าวไว้ว่า “วรรณคดีเป็นศิลปกรรมที่ถ่ายทอดด้วยภาษา เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่าวรรณคดีบันทึกเรื่องราวของมนุษย์และสังคม นั้นเป็นเหตุให้วรรณคดีมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับวัฒนธรรม เพราะวัฒนธรรมหมายถึงวิถีชีวิตของมนุษย์ ซึ่งประกอบด้วยความคิด ความเชื่อ การกระทำ และความเป็นอยู่ที่ประพฤติปฏิบัติสืบต่อกันมาเป็นแบบแผนยอมรับกันของคนในสังคมนั้น เมื่อวรรณคดีบันทึกเรื่องราวของชีวิต วรรณคดีจึงบันทึกเรื่องราวของวัฒนธรรมไว้ด้วย ความสนุกจากการอ่านวรรณคดี ส่วนหนึ่งก็เกิดจากการได้รับความรู้ทางวัฒนธรรมซึ่งอาจแตกต่างกันไปจากวัฒนธรรมที่ประพฤติปฏิบัติกันอยู่ในชุมชนหนึ่งหรือในช่วงระยะเวลาหนึ่ง การศึกษาวรรณคดีไทยจึงเป็นการเปิดโลกทัศน์แห่งความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยอย่างกว้างขวางลึกซึ้ง” (อึ้งแล้ว, หน้า 234) ส่วนอานันท์ กาญจนพันธุ์ (2546) กล่าวถึงความเข้าใจมิติทางวัฒนธรรมแบบมานุษยวิทยาว่า ประการแรก “วัฒนธรรมเป็นระบบระเบียบที่มีเอกภาพ (culture as order) ประการที่สองจะมองว่าวัฒนธรรมเป็นตัวกำหนดทุกสิ่งทุกอย่าง (cultural determinism) โดยเฉพาะมุมมองเกี่ยวกับโลกและพฤติกรรม ประการที่สามจะเห็นว่าวัฒนธรรมเป็นความหมายร่วมกันของคนในวัฒนธรรมนั้น (culture as shared meanings) ประการที่สี่จะเชื่อว่าวัฒนธรรมเป็นแก่นสารแท้จริงที่มีอยู่ได้ด้วยตัวเอง (culture as given essence) ซึ่งเป็นที่มาของความคิดแบบแก่นสารนิยม (Essentialism)” (อึ้งแล้ว, หน้า 20) นักวิชาการด้านวรรณคดีส่วนใหญ่มองว่าวรรณคดีสะท้อนมิติทางวัฒนธรรมในประการที่สามและประการที่สี่มากที่สุด

ตรีศิลป์ บุญขจร (2530) เชื่อว่า แนวคิดเรื่อง “วรรณคดี” ในประเทศไทยได้มาจากตะวันตก เพราะ “ก่อนหน้านั้นมักใช้คำว่า “หนังสือ” หรือมีฉะนั้นก็เรียกชื่อหนังสือประกอบกับลักษณะคำประพันธ์ของหนังสือ เช่น เสือโคคำฉันท์ นิราศนรินทร์ เป็นต้น” (ตรีศิลป์ บุญขจร, 2530, หน้า 1) โดยอ้างถึงหลักฐานการปรากฏขึ้นครั้งแรกของคำว่า “วรรณคดี” เมื่อมีการตั้งวรรณคดีสโมสร พ.ศ. 2450 ในรัชสมัยรัชกาลที่ 6 ซึ่งเป็นการบัญญัติศัพท์ เพื่อปรับความหมายให้เข้ากับคำว่า “literature” ในภาษาอังกฤษ และกล่าวเพิ่มเติมว่าแนวคิดเรื่อง “วรรณคดี” เริ่มปรากฏเป็นทางการในพระราชกฤษฎีกาตั้งวรรณคดีสโมสรเมื่อ 23 กรกฎาคม พ.ศ. 2457

วรรณคดี มีความหมายสองระดับ ความหมายแรกหมายถึง หนังสือที่แต่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นหนังสือดีหรือไม่ดี หนังสือของชาติใด และยุคสมัยใด ความหมายในระดับแรกนี้ไม่มีการประเมินคุณค่าเข้ามาเกี่ยวข้อง ทั้งยังครอบคลุมทั้งหนังสือโบราณและหนังสือที่แต่งขึ้นโดย “ปัจจุบันบัณฑิต” ส่วนความหมายระดับที่สอง หมายถึง หนังสือที่แต่งดี หรือหนังสือดี ซึ่งอาจจะกล่าวให้ชัดเจนว่า คือ “วรรณคดีที่มีวรรณศิลป์” (อึ้งแล้ว, หน้า 3)

กุศมา รัชชมณี (2547) นำเสนอมุมมองว่าวรรณคดีเป็นงานทางศิลปะ ผู้อ่านควรต้องมองด้วยสายตาผู้รักศิลปะ มิใช่มองอย่างเป็นตำรา โดยอธิบายว่า “ผู้อ่านงานศิลปะก็ต้องมีความเป็นศิลปินอยู่ในตัว และมีใจพร้อมที่จะรับจินตนาการของผู้แต่ง ผู้อ่านที่มีอารมณ์ประณีตจะรับรู้อารมณ์ประณีตของวรรณคดีได้ การอ่านวรรณคดีเป็นการอ่านเอารส ผู้อ่านจะต้องใช้จินตนาการตามไประหว่างที่อ่านแต่ละคำ แต่ละบรรทัด แต่ละย่อหน้า จึงอ่านยากกว่าการอ่านเอาเนื้อเรื่อง” (อ้างแล้ว, หน้า 20) คำว่าวรรณคดีที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ หมายถึงหนังสือที่แต่งดี ปัจจุบันมักเรียกวรรณคดีแยกจากวรรณกรรม โดยให้นัยยะว่าเป็นของเก่า หรือของโบราณที่มีคุณค่าควรแก่การยกย่อง คำว่า “วรรณกรรม” นั้นมีการใช้แพร่หลายในปัจจุบัน โดยไม่จำเป็นต้องหมายความว่า เป็นหนังสือที่แต่งดีเสมอไป อย่างไรก็ตามวรรณกรรมก็ได้รับการยกย่องว่าเป็นงานศิลปะแขนงหนึ่ง นั่นก็คือ ศาสตร์และศิลป์แห่งการประพันธ์ วรรณกรรมร่วมสมัยนั้นอาจตีความได้หลายนัย เช่น แต่งขึ้นในสมัยเดียวกัน (ไม่จำกัดว่าต้องเป็นสมัยปัจจุบันเท่านั้น เป็นวรรณกรรมหลายชิ้นที่เขียนในยุคเดียวกันซึ่งอาจมีความแตกต่างกันก็ได้) หรือวรรณกรรมที่ผู้เขียนยังไม่สูงวัยมากเกินไปผู้อ่านที่เป็นคนกลุ่มใหญ่ของประเทศ (เช่น อายุห่างไม่เกิน 25 ปี) หรือวรรณกรรมที่ร่วมความคิด มีแนวทางการนำเสนอคล้ายคลึงกัน (อ่านเพิ่มเติมได้จาก สายทิพย์ นุกูลกิจ, 2543)

ในโครงการวิจัยนี้ คำว่า “วรรณกรรมร่วมสมัย” หมายถึงงานที่แต่งโดยผู้เขียนที่ยังมีชีวิตอยู่ร่วมยุคสมัยและมีช่วงอายุที่ไม่สูงเกินไปผู้อ่านที่เป็นคนกลุ่มใหญ่ของประเทศ และมุ่งเน้นเฉพาะนักเขียนไทยร่วมสมัยในรุ่นกลางที่มีช่วงอายุระหว่าง 35 – 50 ปี ซึ่งมีความโดดเด่นและได้รับการคัดสรรเข้าร่วมโครงการจำนวนหลายราย การวิจัยเชิงสำรวจและเชิงคุณภาพ จะเน้นการประมวลเอกสารและบทสัมภาษณ์เพื่อให้สะท้อนภาพวงวรรณกรรมไทยผ่านสายตานักเขียนมือรางวัลร่วมสมัยในวัยที่จะก้าวไปสู่คุณภาพระดับสูงขึ้นไปอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรมมากที่สุด

2.3 พัฒนาการของรางวัลวรรณกรรมในประเทศไทย

รศ. สายทิพย์ นุกูลกิจ (2543) พบว่า ในช่วงปลายของรัชกาลที่ 5 วรรณกรรมไทยเริ่มเปลี่ยนแนวโน้มจากร้อยกรองไปเป็นร้อยแก้ว และเปลี่ยนความนิยมทางการอ่านจากนิยายอิงพงศาวดารจีนและเรื่องจักรๆ วงศ์ๆ ไปเป็นบันเทิงคดีที่แปลจากภาษาตะวันตก และเรื่องอ่านเล่นที่แต่งขึ้นใหม่ในลักษณะของเรื่องสั้นและนวนิยาย การให้รางวัลเป็นกลยุทธิ์การส่งเสริมการแต่งและการอ่านวรรณกรรมที่เพิ่งเริ่มมีขึ้นในประเทศไทยมาตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (рінฤทัย สัจจพันธุ์, 2549, หน้า 32) เมื่อสืบค้นย้อนหลังไปอีกนั้น สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) ได้มีการตั้งโบราณคดีสโมสรที่มีการคัดสรรหนังสือดีมาก่อนที่

จะเป็นวรรณคดีสโมสรในสมัยรัชกาลที่ 6 ซึ่งมีการวางหลักเกณฑ์และจำแนกประเภทหนังสือดีเพื่อประกาศยกย่อง ดังที่ กฤษณา สินไชย (2537) ได้อธิบายในหนังสือ *ภาษาดี วรรณกรรมเด่น* ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ว่า

โบราณคดีสโมสรจัดตั้งขึ้นในสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5 เนื่องในงานพระราชพิธีรัชมงคลเมื่อวันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2450 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะส่งเสริมการประพันธ์การศึกษาประวัติศาสตร์ และโบราณคดี สมาชิกของสโมสรได้แก่เจ้านายและข้าราชการผู้ทรงคุณวุฒิคนสำคัญของโบราณคดีสโมสรที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการประพันธ์ ได้ร่วมพิจารณาเลือกสรรหนังสือที่แต่งดี ทั้งหนังสือที่แต่งไว้แต่เดิมและที่แต่งขึ้นใหม่ หนังสือที่ได้รับการคัดเลือกแล้วจะมีดวงตรา “พระลัญจกร มังกรคาบแก้ว” ประทับไว้เป็นสำคัญ

วรรณคดีสโมสรจัดตั้งขึ้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2457 ...งานที่สำคัญของวรรณคดีสโมสร คือ มีคณะกรรมการคณะหนึ่งตรวจคัดหนังสือที่แต่งดีว่าเล่มใดเป็นยอดหนังสือในประเภทนั้นๆ หนังสือที่ได้รับยกย่องจากวรรณคดีสโมสร คือ

ลิลิตพระลอ เป็นยอดของกลอนลิลิต

สมุทรโฆษคำฉันท์ เป็นยอดของกลอนฉันท์

มหาชาติกลอนเทศน์ เป็นยอดของกลอนกาพย์

ขุนช้างขุนแผน ของสุนทรภู่ เป็นยอดของกลอนสุภาพ

อิเหนา พระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ 2 เป็นยอดของกลอนบทละครรำ

หัวใจนักรบ พระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ 6 เป็นยอดของบทละครพูด

สามก๊ก ของเจ้าพระยาพระคลังหน เป็นยอดของความเรียงเรื่องนิทาน

พระราชพิธี 12 เดือน พระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ 5 เป็นยอดของความเรียงอธิบาย

กาพย์เห่เรือ พระนิพนธ์ของเจ้าฟ้าธรรมาธิเบศร์ เป็นยอดของกาพย์เห่เรือ

หนังสือที่แต่งดีเหล่านี้จะ ได้รับพระบรมราชานุญาตให้ปรับตราพระลัญจกรรูปพระคเณศไว้ข้างหน้าหนังสือเป็นสำคัญ และมีรางวัลพระราชทานด้วย เมื่อพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวสวรรคต วรรณคดีสโมสรก็สลายตัวไป ต่อมาคณะกรรมการของราชบัณฑิตยสภาเห็นว่าหนังสือที่แต่งดีนับวันจะหาได้ยาก จึงได้จัดประกวดแต่หนังสือ โดยมีรางวัลพระราชทานของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 7 และประกาศนียบัตรวรรณคดีของราชบัณฑิตยสภารับรอง หนังสือที่ได้รับรางวัล เช่น หลักไทย ของขุนวิจิตรมาตรา (สง่า กาญจนาคพันธุ์) และ นิทานเบงกาลี ของพระยาอนุমানราชชน เป็นต้น (กฤษณา สินไชย, 2537, หน้า 69-70)

หลังจากนั้นมีการให้รางวัลวรรณกรรมในระดับชาติเช่นนี้อีกหลายรางวัลโดยหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ชูติมา สัจจามันท์ และคณะ (2543) กล่าวว่าสมัยรัชกาลที่ 7 มีการจัดตั้งราชบัณฑิตยสถานขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2476 โดยมีกิจกรรมสำคัญประการหนึ่งคือ การประกวดแต่ง

หนังสือสอนพระพุทธศาสนาแก่เด็ก ซึ่งเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ พ.ศ. 2471 ตามพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยการประกวดและมอบรางวัลนี้ยังคงดำเนินการอยู่จนถึงปัจจุบัน ชุตินา สัจจามันท์ และคณะ (2543) กล่าวต่อไปว่ารางวัลที่มีการจัดดำเนินการในระดับชาติต่อเนื่องมาถึงปัจจุบัน และได้รับความสนใจอย่างแพร่หลาย ได้แก่ รางวัลการประกวดหนังสือดีเด่นประจำปีของคณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติ (พ.ศ. 2515 – ปัจจุบัน) รางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน หรือรางวัลซีไรต์ (พ.ศ. 2522 – ปัจจุบัน) โดยได้อธิบายความเป็นมาของรางวัลแรก ดังนี้

การประกวดหนังสือดีเด่นประจำปีในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2515 เพื่อเป็นกิจกรรมหนึ่งในการเฉลิมฉลองปีหนังสือสากล พ.ศ. 2515 ขององค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) ในส่วนประเทศไทย กระทรวงศึกษาธิการได้รับผิดชอบดำเนินการ โดยจัดกิจกรรมสำคัญคืองานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติและการประกวดหนังสือดีเด่น .จำแนกประเภทเป็นหนังสือสารคดี นวนิยาย กวีนิพนธ์ และรวมเรื่องสั้น หนังสือสำหรับเด็กเริ่มหัดอ่าน (อายุ 3-5 ปี) หนังสือสำหรับเด็กเล็ก (อายุ 6-11 ปี) หนังสือสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น (อายุ 12-14 ปี) หนังสือการ์ตูน หนังสือสวยงาม (หนังสือสวยงามทั่วไปและหนังสือสวยงามสำหรับเด็ก)

(ชุตินา สัจจามันท์ และคณะ, 2543, หน้า 3)

สุระ ดามาพงษ์ (2537) ระบุว่าในการประกวดหนังสือดีเด่นดังกล่าวนี้ หนังสือบางประเภทมีการแบ่งย่อยออกไปอีก เช่น หนังสือสวยงามแบ่งเป็นหนังสือสวยงามทั่วไปและหนังสือสวยงามสำหรับเด็ก หนังสือสำหรับเด็กแบ่งประเภทย่อยออกไปอีกถึง 6 ประเภทตามเกณฑ์อายุของผู้อ่านและประเภทของหนังสือ ปัจจุบันรางวัลนี้มอบให้ในช่วงการจัดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติปีละหนึ่งครั้งแก่หนังสือประมาณ 30-50 เล่ม ด้วยจำนวนรางวัลที่มาก จึงอาจทำให้ผู้คนจดจำหนังสือรางวัลซีไรต์ได้มากกว่าเนื่องจากมอบให้เพียงปีละหนึ่งเล่ม หมุนเวียนระหว่างหนังสือสามประเภท คือ กวีนิพนธ์ เรื่องสั้น และนวนิยาย รางวัลซีไรต์ หรือชื่อเต็มว่า รางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน เป็นรางวัลที่คนไทยรู้จักแพร่หลายที่สุดรางวัลหนึ่งของไทย เนื่องจากมีการมอบรางวัลระดับภูมิภาคอาเซียนปีละครั้งแก่นักเขียนที่มาจากสิบประเทศซึ่งดำเนินการคัดเลือกตามกฎเกณฑ์ที่แต่ละประเทศตั้งขึ้น ธเนศ เวศร์ภาดา (2543) ยกคำกล่าวของนิศยา มาศะวิสุทธิ์ จากหนังสือ 15 ปีซีไรต์มาอธิบายว่า “รางวัลซีไรต์นี้ได้มีส่วนกระตุ้นให้เกิดการตื่นตัวในแวดวงวรรณกรรม และได้คัดสรรงานวรรณกรรมที่ทรงคุณค่าของนักเขียนร่วมสมัยให้เป็นที่ประจักษ์แก่สายตาคนทั่วไป ทั้งในและนอกวงการวรรณกรรม ...นั่นเป็นผลของรางวัลซีไรต์ในแง่ที่มีต่อกระบวนการสร้างวรรณคดีสมัยใหม่ ส่วนในแง่ที่มีต่อกระบวนการเสพงานวรรณกรรมกล่าวได้ว่ารางวัลซีไรต์มีบทบาทสำคัญในด้านที่กระตุ้นให้เกิดความตื่นตัวในด้านการศึกษาวรรณกรรมและการวิพากษ์วิจารณ์” (ธเนศ เวศร์ภาดา, 2543, หน้า 134)

สำหรับรางวัลที่อาจถือได้ว่าเป็นระดับนานาชาติที่มีความสำคัญต่อแวดวงวรรณกรรมไทย ได้แก่ รางวัลทางวรรณกรรมขององค์การสนธิสัญญาร่วมป้องกันแห่งภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ส.ป.อ.) หรือ Southeast Asia Treaty Organization (SEATO) กฎหมาย สิ้นไชย (2537) อธิบายความเป็นมาว่า องค์การ ส.ป.อ. เป็นองค์การร่วมมือทางทหารองค์การหนึ่งจัดตั้งขึ้นโดยการริเริ่มของสหรัฐอเมริกา ได้มีพิธีลงนามในตราสารจัดตั้งที่กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ เมื่อวันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2497 มีประเทศเป็นภาคีในสนธิสัญญานี้รวม 8 ประเทศ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ปากีสถาน ฟิลิปปินส์ และไทย มีจุดมุ่งหมายที่จะร่วมมือป้องกันการรุกรานและคุกคามของลัทธิคอมมิวนิสต์ที่มีต่อสันติภาพในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ การให้รางวัล วรรณกรรม ส.ป.อ. ได้เริ่มขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2511 และยกเลิกพร้อมกับการปิดตัวลงขององค์การ ส.ป.อ. ในปี พ.ศ. 2519 รางวัลนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการเชิดชูวรรณกรรมและผู้ประกอบงานวรรณกรรมดีเด่นในรอบปีที่ผ่านมาของประเทศไทย ฟิลิปปินส์ และปากีสถาน และเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมภายในประเทศ รางวัลขององค์การฯ เป็นเงินรางวัลละ 1,000 เหรียญสหรัฐ มอบพร้อมด้วยวุฒิบัตรประกาศเกียรติคุณ ทั้งนี้องค์การฯ ไม่ได้กำหนดประเภทของวรรณกรรม แต่ให้อยู่ในอำนาจการพิจารณาตัดสินของคณะกรรมการคัดเลือกแห่งชาติของแต่ละประเทศ คณะกรรมการ สปอ. จะพิจารณาตัดสินจากรายงานคุณค่าของวรรณกรรมฉบับที่ได้รับการพิจารณาคัดเลือกจากคณะกรรมการแห่งชาติ สำหรับประเทศไทยได้ประชมลงมติแบ่งวรรณกรรมออกเป็น 3 ประเภท คือ สารคดี นวนิยาย และกวีนิพนธ์

รายชื่อหนังสือที่ชนะการประกวดขององค์การ สปอ. มีดังต่อไปนี้

พ.ศ. 2511

ประเภทสารคดี *ภาษากฎหมายไทย* ของธานินทร์ กรีวิเชียร

ประเภทนวนิยาย *เรือนุญช์* ของกฤษณา อโศกสิน

ประเภทกวีนิพนธ์ *คำฉันท์คุณภู่สังเวทกล่อมพระเสวตสุรคชาธาร* ของท่านผู้หญิงสมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา

พ.ศ. 2512

ประเภทนวนิยาย *จดหมายจากเมืองไทย* ของโบทัน

พ.ศ. 2513

ประเภทนวนิยาย *เขารื้อกานต์* ของสุวรรณณี สุกนธา

พ.ศ. 2515

ประเภทนวนิยาย *ตะวันคืน* ของกฤษณา อโศกสิน

ประเภทกวีนิพนธ์ *เพลงยาวสรรเสริญพระเกียรติ พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช* ของเกื้อ ณ นคร

(กฤษณา สิ้นไชย, 2537, หน้า 73-75)

รางวัลวรรณกรรมอื่นๆ ที่มาจากการคัดเลือกหรือจัดประกวดโดยคณะกรรมการรายปีนั้น รวมไปถึงรางวัลของสมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ด้วย

กฤษณา สิ้นไชย (2537) ให้ภูมิหลังในเรื่องนี้ว่าสมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย เริ่มก่อตั้งในรูปของ “ชมรมภาษาและหนังสือ” เมื่อ พ.ศ. 2499 มีศาสตราจารย์พระยาอนุমানราชชน (รักษาการนายกราชบัณฑิตยสถานในขณะนั้น) เป็นประธานชมรม ได้มีการประชุมบรรดานักเขียน นักภาษาศาสตร์ นักวรรณคดี บรรณาธิการหลายครั้ง เพื่อก่อตั้งเป็นสมาคม ต่อมาเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2501 จึงได้รับอนุญาตจากทางราชการจดทะเบียนเป็น สมาคมภาษาและหนังสือ แห่งประเทศไทย มีศาสตราจารย์พระยาอนุমানราชชนเป็นนายกสมาคมคนแรก (ระหว่างพ.ศ. 2503 – 2511) และมีนายกสมาคมสมัยต่อมา เช่น พ.ศ. คุณหญิงผอบ โปษะกฤษณะ นายเจือ สตะเวทิน นายธนิต เศรษฐบุตร คุณนิลวรรณ ปิ่นทอง คุณหญิงจินตนา ยศสุนทร และนางนิตยา มาสะวิสุทธิ์ โดยสมาคมฯ มีผลงานเกี่ยวข้องกับวรรณกรรมหลายรูปแบบ เช่น การประกวดวรรณกรรม การประกวดแปลเรื่อง การจัดกิจกรรมในวันอนุสรณ์สุนทรภู่ การจัดทำวารสาร “ภาษาและหนังสือ” การติดต่อประสานงานกับ สมาคม P.E.N. สากล ซึ่งสมาคมเป็นสมาชิกอยู่ด้วย รวมทั้งได้จัดการประกวดหนังสือสำหรับเด็ก (กฤษณา สิ้นไชย, 2537, หน้า 82-83) อย่างไรก็ตามการมอบรางวัล หนังสือของสมาคมภาษาและหนังสือฯ ในปัจจุบันมาจากการคัดสรรโดยกรรมการ มิได้ให้ส่งผลงานเข้าประกวด อีกทั้งไม่ค่อยได้รับการประชาสัมพันธ์เท่าใดนัก การรับรู้ของสาธารณชนต่อ รางวัลนี้จึงมีน้อยลงตามลำดับ สำหรับรางวัลวรรณกรรมที่มีชื่อเสียงในอดีตนั้นย่อมรวมถึง รางวัลการประดับช่อการะเกด ของนิตยสารช่อการะเกด ที่มาจากการคัดสรรโดยบรรณาธิการ สุชาติ สวัสดิ์ศรี จากผลงานที่ได้ตีพิมพ์ในนิตยสาร ซึ่งหยุดไปเมื่อนิตยสารปิดตัวลงราวสิบปีก่อน และรื้อฟื้นขึ้นมาใหม่เมื่อไม่กี่ปีที่ผ่านมา เป็นรางวัลช่อการะเกดเกียรติยศและช่อการะเกดยอดเยี่ยม หลังจากนิตยสารได้รับการจัดพิมพ์ใหม่เป็นรายสามเดือน นอกจากนี้ยังมีการประกวดวรรณกรรม ไทยของธนาคารกรุงเทพ ซึ่งเริ่มมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2511 มีหนังสือที่ชนะการประกวดทั้งร้อยแก้วและร้อยกรองเป็นจำนวนมาก ในระยะแรกธนาคารดำเนินการเอง จนถึงปี พ.ศ. 2520 มูลนิธิธนาคาร กรุงเทพจึงรับผิดชอบการประกวดนี้ โดยให้ชื่อว่า “รางวัลวรรณกรรมไทยบัวหลวง” การประกวด ได้ดำเนินมาถึงครั้งที่ 20 ในปี พ.ศ. 2532 ซึ่งสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีได้ ทรงพระกรุณารับการประกวดวรรณกรรมไทยไว้ในพระราชูปถัมภ์ (กฤษณา สิ้นไชย, 2537, หน้า 75) ในปัจจุบันรางวัลนี้ขาดช่วงไปเป็นเวลานานหลายปีแล้ว อย่างไรก็ตาม มีองค์กรเอกชน อีกจำนวนหนึ่งซึ่งเห็นคุณค่าของวรรณกรรมไทยและได้จัดประกวดผลงานอย่างต่อเนื่องมากกว่า ห้าปี เช่น รางวัลเซเว่นบุ๊คอวอร์ด (บริษัท ซีพี ออลล์) รางวัลนายอินทร์อวอร์ด (ร้านหนังสือนาย อินทร์ แพรวสำนักพิมพ์) รางวัลวรรณกรรมเยาวชนแว่นแก้ว (สำนักพิมพ์นานมี) และรางวัล ลูกโลกสีเขียว (ปตท.)

รีนฤทัย สัจจพันธุ์ และไพลิน รุ่งรัตน์ (2541) กล่าวว่านิยายสารทางวรรณกรรม เช่น นิยายสารช่อกระแสด โลกหนังสือ ถนนหนังสือและไรเตอร์ เป็นเวทีสนับสนุนการสร้างสรรค์ วรรณกรรม และส่งเสริมนักเขียนรุ่นใหม่ให้เข้ามาบนถนนวรรณกรรมอย่างไม่ขาดสาย รางวัล วรรณกรรมที่จัดโดยนิยายสาร หรือหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ก็เป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญต่อการ สร้างสรรค์ผลงาน แม้ประโยชน์ของรางวัลวรรณกรรมในด้านการส่งเสริมสนับสนุนนักเขียน และ พัฒนาการอ่านของคนในสังคมจะมีอยู่มาก แต่ก็ปฏิเสธไม่ได้ว่าคุณค่าของรางวัลได้เข้าไปมีส่วน สัมพันธ์กับการตลาดอย่างลึกซึ้ง ดังที่ ศ.ดร. รีนฤทัย สัจจพันธุ์ (2549) กล่าวว่า “รางวัลวรรณกรรม กลายเป็นเครื่องมือในด้านการตลาดไปพร้อมกันด้วย ไม่ว่าจะตั้งใจหรือไม่ก็ตาม เพราะนำไปใช้ อ้างอิงในการโฆษณาประชาสัมพันธ์กันอย่างแพร่หลาย ความหลากหลายของหนังสือที่ผลิตขึ้นใน แต่ละปี ทำให้ผู้อ่านจำนวนไม่น้อยเลือกอ่านหรือซื้อหนังสือ โดยเชื่อคุณภาพของหนังสือที่ได้รับ รางวัล รัฐก็สนับสนุนความน่าเชื่อถือนี้ ดังจะเห็นได้ว่ากระทรวงศึกษาธิการมักเลือกหนังสือที่ได้รับ รางวัลเป็นหนังสืออ่านประกอบการเรียนหรือหนังสืออ่านนอกเวลา” (อ้างแล้ว, หน้า 32-33)

2.4 นักเขียนไทยร่วมสมัยกับการพัฒนาสังคมการอ่านที่มีคุณภาพ

ศ.ดร. รีนฤทัย สัจจพันธุ์ (2549) กล่าวว่าในวงการหนังสือ มีคำอยู่ 2 คำ คือ คำว่าหนังสือดี และหนังสือขายดี พร้อมอธิบายว่า หนังสือดีอาจขายดีหรือไม่ดีก็ได้ และหนังสือขายดีนั้นมิได้แปร หลักรคือกระแสมหาชนนิยม ซึ่งอาจเป็นหนังสือแต่งดีหรือไม่ดีก็ได้ โดยส่วนมากมักเป็นประการ หลัง แต่มีปัจจัยเกี่ยวพันอื่น เช่น ชื่อเสียงของผู้เขียน การเกาะกระแสนิยม ธนศ เวศร์ภาดา (2543) พยายามชี้ให้เห็นความแตกต่างของหนังสือขายดีหรือหนังสือที่อยู่ในกระแสนิยม กับหนังสือดี โดย กล่าวว่า “การที่จะเอาความนิยมชมชอบของผู้อ่าน และจำนวนของหนังสือที่ขายได้มาวัดคุณค่าของ วรรณคดีนั้น เป็นสิ่งที่อันตราย หนังสือที่เรียกว่า best-seller อาจจะมีชีวิตอยู่ในโลกของวรรณศิลป์ เพียง 6 เดือนอย่างมาก วรรณกรรมเอกคือวรรณกรรมที่ผู้แต่งบรรจงแต่ง และผู้อ่านต้องตั้งใจอ่าน บางครั้งต้องอ่านหลายเที่ยวจึงจะได้รส จึงจะซาบซึ้ง จึงจะเข้าถึงแก่น อ่านแล้วชวนให้คิด ชวนให้ พิณิจพิเคราะห์ ความสนใจของผู้อ่านจะมีได้หยุดเฉพาะเรื่องที่อ่านเท่านั้น แต่จะคิดต่อไป เปรียบเทียบกับวรรณกรรมอื่นดังเอาประสบการณ์ในการอ่านของตนเข้ามาเทียบ บางครั้งก็ดึงเอา ประสบการณ์ชีวิตเขามาเทียบ บางครั้งก็คิดเลยไปถึงชีวิตมนุษย์ทั่วไปคือ เกิดความคิดทางปรัชญา ขึ้นมาตั้งคำถามว่า เหตุใดโลกของเราจึงเป็นเช่นนี้ ทั้งหมดนี้เป็นแรงกระตุ้นที่มาจากวรรณกรรม เอก ซึ่งเป็นเครื่องกระตุ้นทั้งอารมณ์และกระตุ้นทั้งปัญญา” (อ้างแล้ว, หน้า 85)

ในหนังสือวิชาการเรื่อง *การรับ การเสพ การบริโภคงานศิลปะ* มีบทความต่างๆ ที่ปรับมาจากบทอภิปรายที่ผู้วิจัยนำเสนอในงานประชุมประจำปีทางมานุษยวิทยา ครั้งที่ 6 เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2549 ณ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร โดยมีการอภิปรายหลัก 5 หัวข้อในสาขาวรรณศิลป์ ทัศนศิลป์ ศิลปะการละคร สังคีตศิลป์ และการรับงานวิจารณ์ศิลปะ นำโดย ศ.ดร.เจตนา นาควัชระ หัวหน้าโครงการวิจัย และคณะผู้วิจัยทั้งห้าสาขา อรพินท์ คำสอน (2549) ได้แสดงทัศนะในคำนำบรรณาธิกรว่า “จากการพิจารณาเนื้อหา มุมมอง แนวคิด อันรวมถึงทัศนะวิจารณ์ที่ผู้เขียนถ่ายทอดออกมานั้น จะเห็นได้ว่ามีทิศทางทางความคิดสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นที่เกี่ยวกับลักษณะของการเสพงานศิลปะ บริบทสังคม คนกลาง การโฆษณา สื่อ กลไกตลาด และกลยุทธ์ทางธุรกิจ ที่นอกจากจะมีผลต่อคุณภาพงานศิลปะแล้ว ยังมีบทบาทในการชี้นำรสนิยมการรับและการบริโภคงานศิลปะของมหาชนส่วนใหญ่ในสังคมด้วย ทิศทางดังกล่าวเกิดจากที่คณะผู้วิจัยได้มีโอกาสทำงานร่วมกันมาเป็นเวลาหลายปี หากพิจารณาในแง่องค์ประกอบหลักทางศิลปะอันได้แก่ การสร้าง การเผยแพร่ และการรับงานศิลปะ การรับงานศิลปะนับว่าเป็นหนึ่งในองค์ประกอบสำคัญที่ควรได้มีการศึกษาอย่างจริงจัง เพราะการจะพัฒนางานศิลปะไม่ว่าจะเป็นแขนงใดมีอากที่จะมุ่งเน้นเฉพาะการสร้างและการเผยแพร่เท่านั้น แต่การพัฒนากลุ่มผู้รับก็สำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน เนื่องจากผู้รับนับเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญต่อการกำหนดทิศทางศิลปะ เพราะหากสังคมสามารถที่จะสร้างผู้รับที่เปี่ยมด้วยปัญญา เท่าทันการพัฒนาของศิลปินและแนวทางของศิลปะแล้ว ก็จะสามารถช่วยกำกับคุณภาพของงานศิลปะได้ด้วย แต่สังคมไทยยังคงละเลยที่จะพัฒนาและสร้างมหาชนผู้รับอันก่อปรด้วยปัญญาไปพร้อมๆ กับการพัฒนางานศิลปะ จนมหาชนส่วนใหญ่ถูกชักจูงให้เสพเฉพาะงานศิลปะที่เป็นที่รู้จักผ่านการโฆษณาหรือผ่านกลยุทธ์ทางการตลาดมากกว่าที่เสพงานศิลปะที่มีคุณภาพอย่างแท้จริง ดังที่ผู้วิจัยในทุกสาขาได้ตั้งข้อสังเกตเอาไว้โดยพิสดารแล้ว” (อรพินท์ คำสอน, 2549, หน้า 9-10) ในประเด็นการสร้างมหาชนผู้รับสำหรับสินค้าทางปัญญาเช่นหนังสือนั้น ศ.ดร. รื่นฤทัย สัจจพันธุ์ นักวิจัยในโครงการผู้นำเสนอบทความสาขาวรรณศิลป์ กล่าวว่า การสร้างผู้อ่านหมายถึงการพัฒนาวุฒิภาวะของผู้อ่าน ให้ผู้อ่านมุ่งแสวงหาความรู้จากหนังสือเพื่อการต่อยอดทางปัญญาอย่างไม่สิ้นสุดไปพร้อมกันกับผู้เขียนด้วย พร้อมแสดงทัศนะเพิ่มเติมดังนี้

ความจริงการสร้างมหาชนผู้รับงานศิลปะเป็นนโยบายระดับชาติ แต่รัฐก็ได้สนับสนุนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง กลไกของรัฐไม่มีการประสานงานหรือร่วมมือกัน คณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการก็ได้มีคณะกรรมการระดับนโยบายอีกแล้ว มีแต่อนุกรรมการจัดประกวดหนังสือดีเด่นประจำปี อุทยานการเรียนรู้ (TK Park) มีอยู่ไม่กี่แห่ง ในขณะที่รัฐควรปรับปรุงและสนับสนุนห้องสมุดที่มีอยู่เดิม ไม่ว่าจะเป็นหอสมุดแห่งชาติ ห้องสมุดสถาบันการศึกษา ห้องสมุดประชาชน และห้องสมุดประจำตำบล หมู่บ้าน และจังหวัดต่างๆ เมื่อพึ่งพากลไกของรัฐไม่ได้เต็มที่เช่นนี้ การที่สำนักพิมพ์และนักเขียนต้องทำงานหนักเพื่อสร้างนักอ่านของตนให้ได้ จึงดูเหมือนจะเป็นทางออกเดียวในปัจจุบัน (รื่นฤทัย สัจจพันธุ์, 2549, หน้า 37)

ด้วยกลไกตลาดและความอ่อนแอด้านนโยบายของรัฐ นักเขียนคุณภาพของไทยนั้นหลีกเลี่ยงไม่พ้นกับความท้าทายของสถานการณ์การอ่านของคนในประเทศ จึงประหนึ่งมีหน้าที่ที่ต้องพัฒนาผลงานของตนเองไปพร้อมๆ กับการสร้างฐานผู้อ่านที่สนใจวรรณกรรมคุณภาพผู้ซึ่งต้องการร่วมต่อยอดทางปัญญาหรือจิตใจไปด้วยกัน ศ.ดร. รุ่งฤทัย สัจจพันธุ์ (2549) ยกตัวอย่างว่าปัจจุบันมีนักเขียนหลายคนที่ตั้งทุนเปิดสำนักพิมพ์เพื่อพิมพ์งานของตนเองอย่างเป็นระบบ เช่น ชชาติ กอบจิตติ วินทร์ เลียววาริณ “กลไกการตลาดผลักดันให้นักเขียนปรากฏตัวในเวทีสาธารณะมากขึ้น พบปะนักอ่านของเขามากขึ้น ดังจะเห็นจากการเปิดตัวหนังสือ และการ “เดินสาย” อภิปรายเรื่องวรรณกรรม ตลอดจนการที่นักเขียนบางคนเปิดเว็บไซต์เพื่อสื่อสารกับนักอ่านของเขาโดยตรง” (อ้างแล้ว, หน้า 30) ปรากฏการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นกับนักเขียนในโครงการเช่นกัน ปราบดา หุณมิ สำนักพิมพ์ได้ผู้ดูแลและเว็บไซต์เป็นของตนเอง ศิริวร แก้วกาญจน์ และเรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์ ลงทุนพิมพ์หนังสือด้วยตัวเอง งามพรรณ เวชชาชีวะ มีเว็บไซต์และบริษัทที่รองรับด้านการลิขสิทธิ์แปลวรรณกรรมต่างประเทศ ซึ่งการแปลนั้นเป็นอาชีพหลักของเธอนอกเหนือจากการเขียน ไพวรินทร์ ขาวงาม มี blog ส่วนตัวที่ใช้ลงผลงานและสื่อสารกับผู้อ่านอย่างสม่ำเสมอ เดือนวาด พิมวนา ก็รับเชิญเป็นวิทยากรด้านวรรณกรรม เช่นเดียวกับนักเขียนที่กล่าวไปแล้วทั้งหมด

วัฒนธรรมการอ่านในประเทศไทยยังมีช่องว่างสำหรับการพัฒนาอีกมาก บทบาทของนักเขียนนอกจากจะเป็นเป็นผู้สะท้อนสังคมผ่านวรรณศิลป์แล้ว ยังมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้อ่านโดยทางอ้อม แม้จะเป็นภารกิจที่ยากลำบากเพราะขาดการส่งเสริมอย่างจริงจังจากภาครัฐ กระทั่งในช่วงเวลานี้ที่รัฐบาลได้ประกาศวาระการอ่านแห่งชาติก็ตาม แต่ดูเหมือนว่าไม่มีแผนการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน ศ.ดร. นิธิ เอียวศรีวงศ์ (2549) กล่าวว่า “แต่จะให้คนอ่านหนังสือมากขึ้น เพียงช่วยกันให้เข้มข้นขึ้นคงไม่สำเร็จ เพราะคนไม่อ่านหนังสือเพราะไม่มีวัฒนธรรมการอ่านที่เข้มแข็งมาก่อน จะทำให้คนไทยรักการอ่านมากขึ้นจึงต้องคิดไปถึงการเปลี่ยนกระบวนการรับข่าวสารในวัฒนธรรมไทยด้วย” (อ้างแล้ว, หน้า 75) รศ.ดร. ดวงมน จิตรจันทน์ (2552) ได้แสดงทัศนะเชิงบวกต่อผลงานด้านวรรณศิลป์ที่น่าสนใจว่า “วรรณคดีเป็นวัฒนธรรม เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม และมีปฏิสัมพันธ์กับวัฒนธรรม หากพิจารณาว่าวรรณกรรมเป็นพฤติกรรมสังคม และเป็นงานสร้างสรรค์ของปัจเจกบุคคลที่ดำรงอยู่ในสังคม เนื้อหาทางความคิดและทางอารมณ์ของงานประพันธ์ ย่อมเป็นเครื่องบ่งชี้ปฏิกิริยาต่อภาวะปัญหาของมนุษย์ ซึ่งเชื่อมโยงกับความเคลื่อนไหวทางสังคมอีกทั้งบ่งชี้โลกทัศน์ที่แสดงระบบคุณค่าซึ่งบุคคลใช้กำกับปฏิกิริยาของตน โลกทัศน์ดังกล่าวมีทั้งลักษณะเฉพาะและร่วมกับผู้อื่น ในช่วงเวลาที่ประเทศไทยและสังคมโลกประสบปัญหาวิกฤตทางเศรษฐกิจ ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตในระดับลึกซึ่งที่ผูกพันกับคุณค่าทางจริยธรรมเป็นปัญหาอันใหญ่หลวง นักเขียนซึ่งเป็นนักคิดจำนวนหนึ่งได้ทุ่มเทความพินิจพิจารณาในการค้นหาและทบทวนการดำรงอยู่ของความหมายและคุณค่าอันพึง

ประสงค์สำหรับบุคคลและสังคม การศึกษางานสร้างสรรค์ทางวรรณศิลป์เป็นการสร้างโอกาสอันสำคัญสำหรับกิจกรรมพัฒนาวิจารณ์งาน อันจะสร้างเสริมทุนทางวัฒนธรรมของสังคมให้แข็งแกร่งขึ้น” (ดวงมน จิตรจ้านงค์, 2552, หน้า 3)

การทบทวนวรรณกรรมในบทนี้ได้ครอบคลุมนิยามและการศึกษาภาษา ตำรามุมมองด้านวรรณกรรมและวรรณศิลป์ และทบทวนพัฒนาการของรางวัลในประเทศไทยพอสังเขป ตลอดจนบทบาทของนักเขียนและการสร้างสังคมการอ่านที่มีคุณภาพ โดยเกี่ยวข้องกับหัวข้อวิจัยความเป็นเลิศทางวรรณศิลป์ของนักเขียนไทยรุ่นกลางจำนวนหกราย เพื่อศึกษาเส้นทางชีวิต อุปสรรค และวิเคราะห์ปัจจัยที่มีส่วนส่งเสริมในการก้าวสู่ความเป็นเลิศต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

โครงการวิจัยระยะเวลา 12 เดือนนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจและเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาเส้นทางการก้าวสู่ความเป็นเลิศทางวรรณศิลป์ โดยศึกษาสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับความหมาย ขอบข่าย องค์ประกอบ ปัจจัยและบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่มีสรสร้างความเป็นเลิศทางนี้ ทั้งจากเอกสารด้านวรรณกรรม แบบสอบถามและการสัมภาษณ์นักเขียนกลุ่มตัวอย่างในเชิงลึกเพื่อประมวลเป็นองค์ความรู้ โดยจะวิเคราะห์บริบทของแต่ละบุคคล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องแม่นยำ และจะตั้งเคราะห์องค์ความรู้ที่ได้จากการสำรวจและการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกนี้ เพื่อนำเสนอแนวทางการส่งเสริมนักเขียนผู้มีพรสวรรค์หรือความเป็นเลิศด้านวรรณศิลป์ของไทยให้ประสบความสำเร็จในการก้าวสู่หนทางความเป็นเลิศในระดับสากล ซึ่งมีการรวบรวมรายชื่อรางวัลวรรณกรรมระดับชาติและระดับนานาชาติ ที่นักเขียนไทยมีสิทธิ์สมัครได้ ตลอดจนจัดทำรายชื่อนักแปลวรรณกรรมจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ รวมไปถึงเว็บไซต์วารสารสากลเพื่อเสนองานทางอินเทอร์เน็ตไปสู่เวทีนานาชาติ และสำนักพิมพ์ทั้งในและต่างประเทศที่ดีพิมพ์วรรณกรรมฉบับแปลไทย-อังกฤษ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในกาแนะนำ ผลงานด้านวรรณศิลป์ของไทยให้ไปสู่สายตา นานาชาติ พร้อมให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาช่องทางส่งเสริมศักยภาพของนักเขียนเพื่อให้มี โอกาสสร้างความเป็นเลิศทางวรรณศิลป์ในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

แผนการดำเนินงานในโครงการวิจัยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. การร่างโครงสร้างงานวิจัย และแบบสอบถามนักเขียน
2. การทบทวนวรรณกรรม และตั้งคำถามในการสัมภาษณ์
3. การติดต่อนักเขียนทั้ง 6 คนเพื่อขออนัดพบและสัมภาษณ์
4. การนัดสัมภาษณ์นักเขียนคนที่ 1 และ 2
5. การนัดสัมภาษณ์นักเขียนคนที่ 3 และ 4
6. การนัดสัมภาษณ์นักเขียนคนที่ 5 และ 6
7. การถอดเทปสัมภาษณ์และประมวลผลแบบสอบถาม
8. การศึกษาประมวลเอกสารสื่อสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้องและเว็บไซต์
9. การร่างรายงานและติดต่อขอคำแนะนำที่ปรึกษาโครงการ
10. การนำเสนอแนวทางสู่ความเป็นเลิศโดยจัดทำฐานข้อมูลต่างๆ ที่ได้ระบุไว้ในข้อเสนอโครงการ การจัดสัมมนา ตรวจสอบแก้ร่างสุดท้าย จัดพิมพ์และส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ตามจำนวนที่คณะกรรมการกำหนด

3.1 ขอบเขตการดำเนินงานวิจัย

ในการร่าง โครงสร้างงานวิจัยนั้น ผู้วิจัยได้คัดสรรนักเขียนไทยร่วมสมัยในรุ่นกลางที่มีช่วงอายุระหว่าง 35 – 50 ปี เพื่อเข้าร่วมโครงการจำนวนหกราย ซึ่งทั้งหมดนี้ได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกให้ทุนของสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยแล้ว ตามที่ระบุไว้ อย่างชัดเจนว่าเป็นการวิจัยเชิงสำรวจและเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยจึงเน้นการประมวลเอกสารที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์แบบสอบถาม และบทสัมภาษณ์ เพื่อให้สะท้อนภาพวงวรรณกรรมไทย และปัจจัยด้านวรรณศิลป์ ผ่านสายตานักเขียนมือรางวัลร่วมสมัยในวัยที่จะก้าวไปสู่คุณภาพระดับสูงขึ้นอย่าง ชัดเจนและเป็นรูปธรรมมากที่สุด

ผู้วิจัยได้ติดต่อนักเขียนแต่ละรายทางโทรศัพท์ และ/หรือ อีเมล โดยอธิบายหลักการและ เหตุผลของโครงการพร้อมขอความร่วมมือในการให้สัมภาษณ์และตอบแบบสอบถาม นักเขียนทุกรายได้ตอบรับเข้าร่วมโครงการ ผู้วิจัยได้ส่งจดหมายทางไปรษณีย์อย่างเป็นทางการไปยังนักเขียน แต่ละรายโดยแนบข้อมูลของโครงการวิจัยเพื่อให้นักเขียนได้มีโอกาสพิจารณาโดยละเอียด และ ขอให้ให้นักเขียนตอบรับเข้าร่วมโครงการเป็นลายลักษณ์อักษร ลำดับการนัดหมายเข้าสัมภาษณ์นั้น ถู้อตามความสะดวกของนักเขียนเป็นสำคัญ ซึ่งเรียงลำดับได้ดังต่อไปนี้

1. ปราบดา หยุ่น
2. งามพรรณ เวชชาชีวะ
3. เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์
4. เตือนวาด พิมวนา
5. ศิริวรรณ แก้วกาญจน์
6. ไพวรินทร์ ขาวงาม

จุดมุ่งหมายของการวิจัยนี้เน้นการวิเคราะห์ภาพรวมของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความเป็น นักเขียนและการพัฒนาความเป็นเลิศทางวรรณศิลป์ แต่ไม่รวมถึงการวิเคราะห์วิจารณ์แนวการเขียน หรือกลวิธีการประพันธ์ของนักเขียนแต่ละราย หนังสือบางเล่มของนักเขียนอาจมีการอ้างอิงหาก เกี่ยวข้องกับประเด็นที่วิเคราะห์ แต่มิได้หมายรวมถึงการแนะนำคุณค่าทางวรรณศิลป์ที่ปรากฏใน หนังสือแต่ละเล่มของนักเขียน ขอบเขตของโครงการวิจัยนี้จึงไม่ครอบคลุมสิ่งที่นักวิชาการเรียกว่า “วรรณกรรมวิจารณ์”

3.2 คำถามการวิจัย (สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ได้นำเสนอท้ายบทที่หนึ่ง)

1. อะไรคือปัจจัยที่มีส่วนส่งเสริมเส้นทางการก้าวสู่ความเป็นเลิศทางวรรณศิลป์ของนักเขียนไทยร่วมสมัยในรุ่นกลาง และปัจจัยใดที่เหนี่ยวรั้งการก้าวต่อไปอีกขั้นหรืออีกระดับ
2. จากการวิเคราะห์ปัจจัยบวก ปัจจัยลบ อะไรคือปัจจัยร่วมทั้งในเชิงรูปธรรมและนามธรรมของการก้าวสู่ความเป็นเลิศทางวรรณศิลป์ของนักเขียนไทยร่วมสมัยในรุ่นกลาง
3. แนวทางใดจะเหมาะสมในการส่งเสริมนักเขียนผู้มีพรสวรรค์หรือความเป็นเลิศด้านวรรณศิลป์ของไทยให้ประสบความสำเร็จในการก้าวสู่หนทางความเป็นเลิศขั้นอีกระดับ เช่น จากระดับชาติ เป็นระดับภูมิภาค และระดับสากล

3.3 ประเด็นที่ใช้ในการสัมภาษณ์และการจัดทำแบบสอบถาม

เพื่อตอบคำถามวิจัยข้างต้น ประเด็นที่ใช้ในการสัมภาษณ์และการจัดทำแบบสอบถามนั้นจึงได้รับการพัฒนาขึ้น โดยผู้วิจัยให้ครอบคลุมมิติต่างๆ ดังต่อไปนี้

- เหตุปัจจัยของการเลือกทำงานเขียน
- นักเขียนและหนังสือที่ชื่นชอบ
- ปัจจัยเกื้อหนุนความเป็นนักเขียน
- ปัจจัยเชิงลบที่กระทบความเป็นนักเขียน
- แบบแผนการทำงาน
- การได้มาซึ่งวัตถุดิบในการเขียน
- ความคิดเห็นต่อแวดวงวรรณกรรมไทย
- ความคิดเห็นต่อสังคมไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการศึกษาและวัฒนธรรมการอ่าน
- ข้อเสนอแนะต่อนักเขียนรุ่นหลัง
- รางวัลวรรณกรรมกับการผลิตผลงาน
- การส่งเสริมและต่อยอดทางวรรณศิลป์
- บทบาทของบรรณาธิการ และนักวิจารณ์วรรณกรรม
- นักเขียนและระบบธุรกิจการพิมพ์
- การวิจัยงานด้านวรรณกรรมในสังคมวิชาการ
- การนำงานเขียนไปสู่ระดับภูมิภาคและระดับสากล

3.4 วิธีการสัมภาษณ์และการตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบตัวต่อตัว โดยมีการนัดพบในสถานที่ที่นักเขียนสะดวก และมีการอัดเทปบันทึกการสัมภาษณ์ ซึ่งอยู่ในรูปแบบกึ่งมีโครงสร้าง (semi-structured interview) ผู้วิจัยใช้เวลาในการสัมภาษณ์นักเขียนแต่ละรายประมาณ 1.5 - 3 ชั่วโมง และส่งแบบสอบถามให้กรอกในภายหลัง คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์นั้น จะมีแกนกลางเดียวกัน นั่นคือ คำถามที่ต้องการชุดข้อมูลในการตอบประเด็นหลักข้างต้น โดยเรียงลำดับตามความเชื่อมโยงกับคำตอบของนักเขียนอย่างไรก็ดี ผู้วิจัยมีการเพิ่มเติมคำถามที่เฉพาะเจาะจงสำหรับนักเขียนบางรายที่ทำงานในด้านอื่นควบคู่ไปกับการเขียนด้วย เช่น คำถามเพิ่มเติมสำหรับคุณงามพรรณ เวชชาชีวะ คือ การทำงานแปลและบริหารบริษัทด้านลิขสิทธิ์วรรณกรรม เป็นต้น คำถามที่ถือเป็นแกนกลางเดียวกันนั้น สรุปได้ดังต่อไปนี้

- อะไรที่ทำให้เป็นนักเขียน และอะไรที่ทำให้ยังเป็นนักเขียน
- ครอบครัวมีบทบาทหรือมีความสำคัญกับการเป็นนักเขียนหรือไม่
- ใครคือต้นแบบในการเขียนหนังสือ
- วัยเยาว์มีความฝันอะไร และความฝันปัจจุบันคืออะไร มีคติประจำใจหรือไม่
- ปณิธานสูงสุดในฐานะนักเขียน และวันนี้ทำได้สมปณิธานนั้นหรือยัง
- วิถีชีวิตทุกวันนี้เป็นเช่นไร ใช้เวลาช่วงไหนเขียนหนังสือ จัดสรรเวลาทำงานสร้างสรรค์อื่นๆ อย่างไร
- คิดอย่างไรกับแนวคิดที่ว่า “ศิลปินต้องรับใช้สังคม”
- “รางวัล” จำเป็นไหมต่อวงการวรรณกรรม และสภาวะการณ์ที่มีการประกวดรางวัลผุดขึ้นมากมายในปัจจุบัน
- การได้รับรางวัลมาแล้ว สร้างความกดดันในการผลิตผลงานมากน้อยแค่ไหน
- จากอดีตที่ผ่านมา วงการนักเขียนต้องการได้รับการสนับสนุนให้เติบโตกว่าที่เป็นอยู่ แต่ภาครัฐก็ไม่ได้ให้ความใส่ใจวงการนักเขียนอย่างจริงจัง วงการนักเขียนควรคาดหวังอะไรจากภาครัฐอีกหรือไม่ หรือหากควรพึ่งตนเอง ควรมีแนวทางเช่นใด

- บทบาทใดที่คาดหวังจากสมาคมเกี่ยวกับนักเขียนต่างๆ
- ขอบข่ายรายชื่อนักเขียนที่ชื่นชอบ และรายชื่อหนังสือเล่มโปรดในรูปแบบต่างๆ เช่น เรื่องสั้น นวนิยาย บทกวี ความเรียง สารคดี บทละคร วรรณกรรมเยาวชน
- ขอบข่ายรายชื่อนิตยสาร วารสาร หนังสือพิมพ์ที่ติดตามอ่าน
- ศิลปะแขนงใดที่ส่องทางให้งานเขียน สื่ออะไรสามารถส่งอิทธิพลต่องานเขียน เช่น ให้อัตถุคิบบ
- เขียนในเรื่องที่ตนเองรู้ หรือในเรื่องที่อยากรู้โดยได้คำตอบหรือคลี่คลายไประหว่างเขียน (เขียนเพื่อระบาย หรือคลี่คลาย)
- งานเขียนชนิดต่างๆ เช่น บทกวี เรื่องสั้น บทภาพยนตร์ บทเพลง งานแปล (เลือกถามเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับนักเขียนแต่ละราย) ยากง่ายต่างกันอย่างไร
- คิดว่างานแปลมีความยากลำบากใดใหม่ในประเด็นความต่างทางภาษาและวัฒนธรรม
- คิดจะแปลงานตัวเองหรือเขียนงานเป็นภาษาอังกฤษหรือไม่ (เลือกถามเฉพาะนักเขียนบางราย)
- อะไรถือเป็นอุปสรรคต่อการเขียนในประเทศไทย และการแปลวรรณกรรมไทยไปสู่สากล
- มีวิธีแก้ไขขัดเกลาต้นฉบับอย่างไรบ้าง
- บทบาทของบรรณาธิการสำคัญหรือไม่ อย่างไร
- คิดอย่างไรกับกระแสโพสต์โมเดิร์นในวรรณกรรมไทย
- มีข้อคิดต่อนักอยากเขียน ว่าเขาต้องเริ่มต้นที่จุดไหน และพัฒนาตัวเองอย่างไร

- ขอทราบความเห็นต่อการเผยแพร่ผ่านอินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมมีเดียอื่นๆ
- มีคำแนะนำสำหรับนักเขียนรุ่นใหม่อย่างไร ทั้งในเรื่องการสร้างสรรค์ผลงาน และการต้องเลี้ยงตัวให้รอดด้วยอาชีพที่อยู่ได้ไม่ถนัดนัก
- รู้สึกอย่างไรกับระบบสำนักพิมพ์ขนาดใหญ่ในปัจจุบัน และการบริหารสำนักพิมพ์ให้อยู่รอด
- เคยได้ยินถึงเรื่องความพยายามจัดตั้งโรงเรียนวิชาหนังสือของสำนักพิมพ์ผีเสื้อหรือไม่ เห็นด้วยในหลักการไหม
- คาดหวังอะไรกับการที่วาระการอ่านเป็นวาระแห่งชาติ และราชบัณฑิตยสถานจะผลักดันนโยบายภาษาแห่งชาติให้เป็นวาระแห่งชาติ
- ขอทราบความเห็นต่อการเลือกหนังสืออ่านนอกเวลาของกระทรวงศึกษาธิการ และการเลือกซื้อหนังสือเข้าห้องสมุด
- อยากให้มีงานวิจัยที่ศึกษาผลงานของตนในแง่ใด
- ทำไมคนเราจึงควรอ่านหนังสือ เส้นแห่งเรื่องราวบนหน้ากระดาษอยู่ตรงไหน
- มีข้อสังเกตอย่างไรกับการศึกษาในประเทศไทย และสังคมไทยโดยรวม

สำหรับการตอบแบบสอบถามนั้นได้ใช้เวลาแก่นักเขียน เพราะเป็นแบบสอบถามเชิงลึก จำนวนสี่หน้า ประกอบด้วยส่วนข้อมูลเชิงประวัติ ส่วนการเลือกตอบแบบกึ่งเสรีในเรื่องปัจจัยบวก และปัจจัยลบ ส่วนการเลือกตอบโดยให้ระดับความคิดเห็นในรูปแบบ Likert's Scale ซึ่งมีระดับหนึ่งถึงห้า จากน้อยที่สุดไปถึงมากที่สุด และเพิ่มช่อง “ไม่มีความเห็น” เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลมีความเที่ยงตรงแม่นยำ และสะท้อนความเป็นจริง ส่วนสุดท้ายมีทั้งการเลือกตอบแบบกึ่งเสรี และแบบเสรี (เฉพาะรายชื่อนักเขียนที่ชื่นชอบ และรายชื่อหนังสือเล่มโปรด ซึ่งนักเขียนอาจต้องการ

เพิ่มเติมจากที่ให้สัมภาษณ์เอาไว้) การเลือกตอบแบบกึ่งเสรีนั้น มีการให้ตัวเลือกที่เป็นส่วนสำคัญในการรักษาขอบเขตการวิจัยตามที่ระบุไว้ตอนต้น ประกอบกับการให้พื้นที่สำหรับข้อมูลเพิ่มเติมที่นักเขียนอาจารย์ด้วยตัวเอง ผู้วิจัยได้นำเสนอตัวอย่างแบบสอบถามนักเขียนใน ภาคผนวก ข.

ในการสืบค้นงานวิจัยระดับอุดมศึกษาของนักเขียนทั้งทศวรรษระหว่างเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2552 ถึงเดือนมกราคม พ.ศ. 2553 ผู้วิจัยใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงานบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ชื่อว่า TDC (Thai Digital Collection) ซึ่งเป็นโครงการหนึ่งของระบบสหบรรณานุกรมวิชาการไทย หรือ Thailand Library Integrated System (ThaiLIS) ตั้งขึ้นโดยมีเป้าหมายเพื่อให้บริการสืบค้นฐานข้อมูลเอกสารฉบับเต็ม ซึ่งเป็นเอกสารฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา รายงานการวิจัยของอาจารย์ รวบรวมจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั่วประเทศ และสถาบันอื่นๆ กว่า 100 แห่ง ได้แก่

มหาวิทยาลัยของรัฐสังกัดทบวงเดิม 26 แห่ง	หน่วยงานอื่น 7 แห่ง
มหาวิทยาลัยราชภัฏ 40 แห่ง	กระทรวงยุติธรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล 9 แห่ง	โครงการห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ปรีดี-พูนศุข พนมยงค์
มหาวิทยาลัยสงฆ์ 2 แห่ง	โครงการห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ปิยะ อึ้งภากรณ์
สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน	มหาวิทยาลัยนครพนม
มหาวิทยาลัยเอกชน 23 แห่ง	โรงเรียนนายร้อยตำรวจ
วิทยาลัยชุมชนพิจิตร	ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)
สถาบันพระบรมราชชนก 40 แห่ง	สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

3.5 วิธีการสร้างฐานข้อมูลรางวัลวรรณกรรม สมาคมนักเขียน รายชื่อนิตยสาร-วารสารวรรณกรรมสากล และรายชื่อผู้แปลวรรณกรรม

ผู้วิจัยใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือหลักในการสืบค้นระหว่างเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2552 ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2553 สำหรับรางวัลวรรณกรรมนั้น อาศัยประสบการณ์ที่ได้ยินได้ฟัง หรือได้อ่านจากข่าวประกาศรางวัล รวมทั้งตรวจสอบข้อมูลเพิ่มเติมจากเว็บไซต์หลักของรางวัลนั้นๆ (ถ้ามี) ส่วนรายชื่อสมาคมนักเขียนและสมาคมที่เกี่ยวข้องกับงานประพันธ์ทุกรูปแบบนั้น ผู้วิจัยก็ใช้วิธีเดียวกัน แต่สำหรับนิตยสาร-วารสารวรรณกรรมสากล ผู้วิจัยใช้อินเทอร์เน็ตในการสืบค้น โดยเน้น

เฉพาะ E-magazine หรือ E-journal ซึ่งมีการลงผลงานของนักเขียนในทวีปเอเชีย-แปซิฟิก เพราะเป็นสื่อที่นักเขียนไทยสามารถเข้าถึงได้ง่ายที่สุด รายชื่อผู้แปลวรรณกรรมจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษรวบรวมจากหนังสือส่วนตัวของผู้วิจัย ตลอดจนหนังสือที่หาซื้อเพิ่มเติม คำแนะนำจากที่ปรึกษา รวมทั้งมิตรสหาย และมีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลผลงานและ ผู้แปลทางอินเทอร์เน็ตด้วย

ในบทนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอเรื่องการเก็บข้อมูล คำถามวิจัย และระเบียบวิธีวิจัย รวมทั้งลำดับขั้นตอนวิธีการดำเนินการวิจัยโดยละเอียด ในบทต่อไป จะเป็นการวิเคราะห์ห้วงสัมพัทธ์และแบบสอบถามนักเขียน ตลอดจนนำเสนอฐานข้อมูลรางวัลวรรณกรรม สมาคมนักเขียน รายชื่อนิตยสาร-วารสารด้านวรรณกรรมสากลออนไลน์ และรายชื่อผู้แปลวรรณกรรม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็นสองส่วนหลัก คือ 1) การรายงานผลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในลักษณะปัจเจกบุคคล และการรายงานผลการตอบแบบสอบถาม 2) การนำเสนอฐานข้อมูลต่างๆ อย่างเป็นระบบ

4.1 รายงานผลที่ได้จากการสัมภาษณ์และแบบสอบถาม

ในส่วนแรกจะสรุปสาระสำคัญรายบุคคล โดยเรียงตามลำดับตัวอักษรของชื่อจริง จากนั้นจึงนำเสนอผลการวิเคราะห์แบบสอบถาม เพื่อสะท้อนปัจจัยร่วมในมิติต่างๆ

4.1.1 งามพรรณ เวชชาชีวะ (นักเขียนซีไรต์ 2549 หมวดนวนิยาย)

“สิ่งที่ทำให้เป็นนักเขียนคือการเป็นนักอ่าน” งามพรรณ เวชชาชีวะยืนยันสถานะความเป็นนักอ่านของตัวเองที่ยืนยาวตั้งแต่วัยเยาว์จนถึงปัจจุบัน การได้เล่าจินตนาการออกมาให้ผู้อื่นอ่านนั้นเป็นเรื่องพิเศษและมีสีสัน งามพรรณ เวชชาชีวะยกตัวอย่างการอ่านวรรณกรรมแปลอเมริกันชุด “บ้านเล็กในป่าใหญ่” ที่ทำให้เธอทราบว่าฤดูหนาวที่หนาวเหน็บนั้นเป็นอย่างไร และหิมะมีลักษณะเช่นไร สิ่งที่คงความเป็นนักเขียนของเธอคือการมีผู้อ่านติดตามผลงานหรือสนใจในเรื่องที่เธอตั้งใจถ่ายทอด การอ่าน ความรักในภาษา และการเลือกเรียนวรรณคดีหล่อหลอมให้เธอทำงานในแวดวงวรรณกรรมทั้งงานแปลและงานเขียน แม้จะเริ่มเขียนช้าก็ตาม งามพรรณ เวชชาชีวะกล่าวว่าครอบครัวมีส่วนส่งเสริมความเป็นนักเขียน-นักแปล เพราะกิจกรรมหลักที่ทำร่วมกันคือการอ่านหนังสือที่เลือกซื้อจากร้านหนังสือตามความสนใจของสมาชิกในครอบครัวแต่ละคน ในบ้านมีตู้หนังสือของครอบครัว จึงมีโอกาสอ่านวรรณกรรมของผู้ใหญ่ตั้งแต่ยังเด็ก รวมไปถึงนิตยสาร เช่น สตรีสาร ลลนา โดยชื่นชมบรรณาธิการทั้งคุณนิลวรรณ ปิ่นทอง (สตรีสาร) และคุณสุวรรณิ สุคนธา (ลลนา) เพราะมีบทบาทสูงในการคัดสรรเรื่องมาลงนิตยสาร อีกทั้งคุณสุวรรณิ สุคนธา ยังเป็นนักเขียนที่เขียนงานราวกับภาพวาดที่ใช้สีแรงและเป็นธรรมชาติ นับเป็นต้นแบบที่เธอนับถืออย่างยิ่ง ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช เป็นนักเขียนอีกท่านหนึ่งที่งามพรรณ เวชชาชีวะยึดเป็นแบบอย่าง เพราะท่านเขียนงานได้น่าสนใจและชวนติดตามทุกแนว สำหรับนักเขียนผู้นำเสนอประเด็นทางสังคม

ในนวนิยายที่มีโครงเรื่องและภาษาโดดเด่นจนถึงถือเป็นต้นแบบได้ คือ คุณกฤษณา อโศกสิน นอกจากนี้ยังมีนักเขียนต่างชาติที่ให้แรงบันดาลใจหรือส่งอิทธิพลต่องานเขียนของตน เช่น อเลซานโดร บาร์ริกโก นักเขียนชาวอิตาลี การอ่านและการแปลนั้นถือได้ว่าได้เปิดโลกทัศน์การเป็นนักเขียนของงามพรรณ เวชชาชีวะ

เวลาส่วนตัวในการเขียนหนังสือโดยไม่มีใครรบกวนนั้นจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับตัวเธอเอง ซึ่งมีสำนักงานในบ้าน (บริษัท ซิลค์โรด เอเจนซี) และมีคอนโดมิเนียมไว้สำหรับเขียนงานโดยเฉพาะ เมื่อความฝันวัยเยาว์ในการเป็นนักเขียนบรรลุผลแล้ว ทัศนคติต่อไปของงามพรรณ เวชชาชีวะ คือ การสร้างสรรค์ผลงานใหม่ๆ ซึ่งปัจจุบันก็ได้ลองเขียนบทภาพยนตร์ และกำลังเขียนบทละครพูดเพื่อพิมพ์เป็นหนังสือและเพื่อใช้แสดงเป็นละครเวทีด้วย ทำให้ได้เรียนรู้และหากวิถีการเล่าเรื่องแบบใหม่ๆ ต่อไป การได้รางวัลไม่ใช่จุดสูงสุดของชีวิตและไม่ได้กีดกันในการเขียน เพราะในฐานะนักเขียน สิ่งที่ต้องการมากที่สุดคือพัฒนาการในงานเขียนของตน เวลาในการทำงานปัจจุบันจะเป็นช่วงบ่ายแก่ๆ โดยพยายามนั่งเขียนที่เดิมเวลาเดิม เพื่อสร้างวินัยในการทำงาน แต่ผลงานอาจได้มากน้อยไม่เท่ากันแล้วแต่โอกาส งามพรรณ เวชชาชีวะอธิบายว่าชอบใช้ภาษาที่เรียบง่ายและใช้อย่างถูกต้อง เพราะเป็นผู้ที่รักภาษาไทย ระหว่างเขียนก็อาจแก้ไปด้วยเพื่อหาคำหรือสำนวนที่ดีที่สุด ส่วนการขัดเกลาค้นฉบับนั้น จะทิ้งระยะจากการเขียนก่อนจะย้อนมาอ่านใหม่ ในฐานะนักอ่านเพื่อหาจุดบกพร่องหรือข้อควรแก้ไขปรับปรุง แล้วจึงลงมือขัดเกลาหลายรอบ จนกว่าจะพอใจ เปรียบได้กับการประกวดแข่งขันที่ผู้ทำจะรู้ว่าได้ที่หรือยัง ดังนั้นหากบรรณาธิการต้องการให้เธอแก้ไขเพิ่มอีก คงต้องคุยกันว่าจะทำให้ต้นฉบับดีขึ้นหรือไม่ เพราะต้นฉบับที่เธอจัดทำนั้นผ่านการคิดวิเคราะห์หั่นกรองและแก้ไขปรับปรุงมาแล้ว ทั้งนี้ การมีบรรณาธิการยังสำคัญและจำเป็นกับนักเขียนมากเพราะถือเป็นหัวใจของการผลิตผลงาน งามพรรณ เวชชาชีวะ อธิบายว่าบรรณาธิการมีสองประเภท คือ บรรณาธิการต้นฉบับ และบรรณาธิการสำนักพิมพ์ บรรณาธิการคือคนที่คอยตรวจสอบประเด็นต่างๆ ในงานเขียน และชี้ให้เห็นสิ่งที่นักเขียนอาจมองข้ามไป ปัญหาของงานเขียนที่ด้อยคุณภาพในปัจจุบันมาจากการไม่มีบรรณาธิการ หรือการขาดบรรณาธิการที่มีความสามารถ ยิ่งงานเขียนในอินเทอร์เน็ตที่นิยมกันในปัจจุบัน ยิ่งน่าเป็นห่วง

ในอนาคต งามพรรณ เวชชาชีวะคิดจะเขียนงานเป็นภาษาอังกฤษ โดยอาจเขียนเรื่องที่เป็น taboo หรือ“เรื่องต้องห้าม” ที่ไม่เหมาะสมในการเขียนเป็นภาษาไทย เธออธิบายว่าประเด็นต้องห้ามที่คิดไว้นั้น เมื่อเขียนเป็นภาษาอังกฤษจะ“เข้าปาก” มากกว่าเขียนเป็นภาษาไทย สำหรับการแปลงานของตนเองนั้น แม้จะเป็นนักแปลแต่ก็ไม่อยากแปลงานที่เขียนจบไปแล้ว เพราะอยากมุ่งหน้าไปเขียนสิ่งใหม่ๆ มากกว่า อย่างไรก็ตาม งามพรรณ เวชชาชีวะมีชาวต่างชาติที่รู้ภาษาไทยและสนใจแปลงานของเธอซึ่งส่วนใหญ่จะรู้จักกัน และยังคงร่วมกันตรวจทานต้นฉบับแปลเพื่อความถูกต้อง

สมบูรณ์ที่สุด เธอยอมรับว่าการแปลเป็นงานหนักและต้องทุ่มเทอย่างยิ่ง ชาวต่างชาติที่รู้ภาษาไทยจะต้องรู้จักถ้อยคำสำนวนและบริบทสังคมวัฒนธรรมไทยด้วย จึงจะทำงานแปลได้ดี

กรณีการแปล “ความสุขของกะทิ” เป็นภาษาอังกฤษและฝรั่งเศสนั้น งามพรรณ เวชชาชีวะกล่าวว่ามีส่วนร่วมในการตรวจต้นฉบับแปลด้วยเพราะเป็นภาษาที่เธอเชี่ยวชาญ โดยพบว่าประเด็นความต่างทางภาษาและวัฒนธรรมเป็นอุปสรรคหนึ่งที่ต้องทำความเข้าใจกันให้ได้ในกระบวนการแปล

บรรณาธิการต่างชาติจะมีคำถามต่อเนื้อหาบางส่วนที่ไม่จำเป็นต้องอธิบายยืดเยื้อในภาษาไทย เช่น ฉากทำบุญตักบาตร (คำถามเช่น ทำไมต้องมีขันข้าว ใส่บาตรแล้วขันใบนั้นไปไหน วางข้าวและกับข้าวในบาตรอย่างไร) ฉากกะทิกระโดดขึ้นบันไดเพราะร้อน (คำถามเช่น ทำไมต้องกระโดดทำไมร้อนเท่า – เนื่องจากไทยเรามีวัฒนธรรมถอดรองเท้าก่อนขึ้นบ้าน) เมื่อแปลออกไปเป็นภาษาต่างประเทศ ประเด็นในเรื่องเหล่านี้จำเป็นต้องได้รับการขยายความเพิ่ม มิฉะนั้นกลุ่มผู้อ่านก็จะไม่เข้าใจ เธอระบุว่ากระบวนการนี้ทำให้ต้องอ่านเรื่องทวนประเด็นต่างๆ ถึงยี่สิบรอบ

ประเด็นหนึ่งที่งามพรรณ เวชชาชีวะทราบจากบรรณาธิการต่างชาติคือเหตุผลของความสนใจแปล “ความสุขของกะทิ” ว่าเป็นเพราะต่างชาติประทับใจความเป็นครอบครัวขยายที่มีตา-ยาย-ช่วยดูแลหลาน เป็นวิถีชีวิตเรียบง่ายที่สะท้อนประเด็นความรักในครอบครัวซึ่งมีความเป็นสากล ส่วนความเป็นไทยในเรื่องเป็นเพียงองค์ประกอบรองเท่านั้น ในการเขียนโดยรวมนั้น เธอให้ความสำคัญกับความรู้สึก ความกระตือรือร้น โดยเขียนในสิ่งที่ตนเองรู้หรือพอจะสืบค้นข้อมูลหรือศึกษาความรู้เพิ่มเติมได้ โดยจะให้ความสำคัญกับความถูกต้องของข้อมูลด้วย โดยจะตรวจสอบก่อนเสมอไม่ว่าจะเป็นจากสถานที่ หรือแม้แต่การอ้างอิงเวลาเดินทางโดยสาร สื่อเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่เข้ามา นั่น ข้อดีก็คือความสะดวกในการรับข้อมูลข่าวสาร เช่น ระบบอินเทอร์เน็ต ทำให้สามารถตรวจสอบรายละเอียดของข้อมูลสำหรับงานเขียนได้ดี ส่วนข้อเสียสำหรับเธอนั้นอาจเป็นการท้อไปในโลกของข้อมูลข่าวสารมากเกินไปจนเกิดความจำเจ และการที่คนใช้อินเทอร์เน็ตในทางที่เสื่อม เช่น เป็นแหล่งปล่อยข่าวลือ หรือมุ่งโจมตีบุคคลหรือกลุ่มบุคคล

มุมมองต่อแนวคิด “ศิลปะเพื่อสังคม” งามพรรณ เวชชาชีวะกล่าวว่าหน้าที่ของนักเขียนคือเฝ้ามองสังคม และถ่ายทอดออกมาในงานเขียน นักเขียนจึงมีความเกี่ยวข้องกับความเป็นไปของสังคมไม่ว่าจะโดยรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวก็ตาม เธอมองว่าการเขียนหนังสือสามารถถือได้ว่ารับใช้สังคมแล้ว แต่นักเขียนก็ต้องรับผิดชอบต่อสิ่งที่เขียน และเน้นว่ายังเป็นสื่ออินเทอร์เน็ตก็ยังคงระมัดระวัง งามพรรณ เวชชาชีวะคิดว่านักเขียนคงไม่ชี้นำสังคมโดยตรง แต่ชี้ให้เห็นประเด็นที่สังคมอาจมองข้ามไป ผู้อ่านจะรับมุมมองไปได้มากน้อยแค่ไหน เป็นเรื่องเฉพาะตัวของผู้อ่าน นักเขียนได้ทำหน้าที่โดยสมบูรณ์แล้วเมื่อได้เขียนงานตามวิจรรณญาณที่ไม่มุ่งร้ายต่อสังคม ศิลปะแขนงอื่นที่ส่องทางให้งานเขียนในความคิดของงามพรรณ เวชชาชีวะ คือ ภาพยนตร์ ใน

ฐานะที่ทำงานเขียนหลากหลาย ระดับความยากง่ายของงานแต่ละประเภทจึงแตกต่างกันไป งานแปลต้องการพจนานุกรมและถ่ายทอดให้ดีที่สุด ความยากอยู่ที่ความพอดีระหว่างการรักษาอรรถรสกับการอธิบายบริบททางวัฒนธรรมให้ผู้อ่านเข้าใจ สำหรับเธอ อรรถรสต้องได้รับการถ่ายทอดให้ได้ หากเป็นงานเศร้า ผู้อ่านอ่านแล้วควรรู้สึกเศร้า ไม่ใช่ใส่คำอธิบายบริบทมากจนขาดอรรถรสความเศร้าไป ส่วนงานเขียนใช้จินตนาการผู้เขียนอย่างเดียว จึงยากกว่างานแปล แต่มีสีสันและสามารถสร้างสรรค์ได้มากกว่า

งามพรรณ เวชชาชีวะมีข้อคิดต่อนักเขียนรุ่นใหม่ให้เริ่มเขียนและสังเกตความถนัดของตนเอง อ่านหนังสือมากๆ และเขียนให้มาก เพื่อพัฒนาตัวเอง อาจมีงานอื่นรองรับเพื่อเลี้ยงชีพ จนกว่าจะดำรงชีพได้ด้วยการเขียนอย่างเดียว เธอกล่าวว่าสำนักพิมพ์ไม่ว่าเล็กหรือใหญ่ย่อมต้องการนักเขียนใหม่ทั้งนั้น ควรดูแนวการเขียนของตนเองว่าเหมาะกับสำนักพิมพ์ใดก่อนส่งให้พิจารณา นอกจากนี้ควรใส่ใจการใช้ภาษาให้ถูกต้อง ไม่ควรยึดภาษาในสื่อเป็นต้นแบบเพราะปัจจุบันขาดการตรวจสอบจนเกิดการใช้ภาษาผิดๆ มากมาย ตัวเธอเองแทบไม่อ่านหนังสือพิมพ์เลย เนื่องจากเกรงว่าจะติดวิธีการใช้ภาษาที่ไม่ดีมาใช้กับงานเขียนของตน คำแนะนำที่น่าจะลองปฏิบัติได้คือการสอบ licence หรือใบอนุญาตการเป็นบรรณาธิการหรือทำสำนักพิมพ์ ซึ่งในบางประเทศมีการบังคับใช้ เพื่อให้การตรวจสอบคุณภาพการใช้ภาษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ งามพรรณ เวชชาชีวะได้ยกตัวอย่างความพยายามของคุณมกุฏ อรฤดี บรรณาธิการสำนักพิมพ์ผีเสื้อที่จะจัดตั้งสถาบันสอนวิชาหนังสือ ทั้งการเขียนและการบรรณาธิการ และยังออกความเห็นเพิ่มเติมว่าราชบัณฑิตยสถานควรมีบทบาทในเรื่องนี้อย่างจริงจัง เพราะเป็นหน่วยงานหลักของรัฐที่น่าจะพึ่งพิงของคนในชาติ ไม่ควรยกภาระให้ภาคเอกชนอย่างเดียว สำหรับโครงการนโยบายภาษาแห่งชาตินั้นก็รับรู้กันในแวดวงจำกัด ยังไม่เห็นการดำเนินการใดๆ ที่เป็นรูปธรรม ทักษะที่งามพรรณ เวชชาชีวะมีต่อสมาคมนักเขียนและสมาคมนักแปลนั้น คือ ทั้งคู่เป็นสมาคมที่รัฐควรสนับสนุน เพราะปัจจุบันดูเหมือนแต่ละสมาคมขาดความจริงใจในการทำงานหรือยกระดับวงการ ซึ่งอาจมีสาเหตุจากการขาดงบประมาณเพราะไม่เคยได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐ การเป็นกรรมการก็เป็นเหมือนงานอาสาสมัคร จึงเป็นการรวมตัวกันอย่างหลวมๆ เพื่อจัดทำโครงการไปที่ละโครงการ

งามพรรณ เวชชาชีวะได้พูดถึงบทบาทเพิ่มเติมในการบริหาร บริษัท ซิลค์โรดพับบลิเชอร์ เอเจนซี จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่ดำเนินธุรกิจด้านลิขสิทธิ์หนังสือระหว่างประเทศ ว่าแรกเริ่มเดิมทีนั้นบริษัทต้องการเป็นสื่อกลางที่นำวรรณกรรมไทยไปยังตลาดต่างประเทศ แต่พบว่าเมื่ออุปสรรคมาก เพราะไทยขาดการเขียนหรือการแปลงานเป็นภาษาอังกฤษ สำนักพิมพ์ต่างชาติส่วนใหญ่ต้องการอ่านผลงานทั้งเรื่อง ไม่ใช่เฉพาะเรื่องย่อ ก่อนตัดสินใจซื้อลิขสิทธิ์ นอกจากนี้โควตาการพิมพ์หนังสือต่างชาติซึ่งหมายความว่าทั่วโลกนั้นมีจำกัด สำนักพิมพ์ใหญ่ๆ ยังมีแค่ 10 เรื่องต่อปี โอกาส

ที่วรรณกรรมไทยจะได้รับจึงมีน้อยมาก นักเขียนบางรายลงทุนจ้างนักแปลให้แปลงานของตนเป็นภาษาอังกฤษเพื่อส่งเข้าพิจารณา เช่น เรื่อง “หมานคร” ที่ปัจจุบันฝรั่งเศสได้ซื้อลิขสิทธิ์ไปแล้ว หากมีการเขียนและการแปลงานวรรณกรรมไทยเป็นภาษาอังกฤษมากขึ้น โอกาสการเปิดตัวสู่ตลาดต่างประเทศย่อมมีมากขึ้น แต่ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพและแนวทางการเขียนของวรรณกรรมด้วย

สำหรับงานวิจัยงานเขียนของตัวเองนั้น งามพรรณ เวชชาชีวะกล่าวว่าควรรอให้มีผลงานมากกว่านี้ก่อน จึงค่อยวิจัยในด้านต่างๆ เช่น กลวิธีการเขียน การสร้างโครงเรื่อง ฯลฯ ที่ผ่านมาเธอทราบว่าม้งงานวิจัยผลงานของเธอในด้านเพศสภาพ และบทบาทสตรี อย่างไรก็ตาม จากการสืบค้นจากฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ TDC (Thai Digital Collection) ซึ่งเป็นระบบสหบรรณานุกรมวิชาการอุดมศึกษาไทย ไม่ปรากฏงานวิจัยใดๆ ที่ศึกษาวิเคราะห์งานเขียนของงามพรรณ เวชชาชีวะ แต่มีงานบางชิ้นที่วิเคราะห์การแปลวรรณกรรมเรื่อง “ความสุขของกะทิ” จากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษเท่านั้น งามพรรณ เวชชาชีวะแสดงทัศนคติต่อการเลือกหนังสืออ่านนอกเวลาในโรงเรียนว่าควรมีตัวเลือกมากมาย ไม่ใช่จำกัดเพียงสองสามเล่มต่อชั้นปี ส่วนการเลือกซื้อหนังสือเข้าห้องสมุดนั้น เธอไม่ทราบในหลักการ แต่คาดหวังว่าบรรณารักษ์ควรเป็นนักอ่านและผู้รอบรู้ในเรื่องหนังสือ และต้องพัฒนาความรู้ที่อยู่นอกเหนือจากงามพรรณ เวชชาชีวะเสนอแนวทางอย่างเป็นระบบว่าควรมีหลักการว่าบรรณารักษ์ต้องผ่านการอบรมในเรื่องหนังสืออย่างน้อยสามครั้งต่อปี หากไม่ผ่านอาจมีมาตรการ เช่น ไม่ได้รับการเลื่อนขั้น (คล้ายแนวทางของแพทย์ต่างประเทศที่ต้องสอบใบอนุญาตเป็นระยะๆ เพื่อพัฒนาความรู้ที่อยู่นอกเหนือ) โดยการอบรมอาจจัดขึ้นโดยสมาคมบรรณารักษ์แห่งประเทศไทยเป็นรายเดือน แต่ละเดือนก็เชิญนักเขียนไทยร่วมเป็นวิทยากรสลับเปลี่ยนกันไป ถือเป็นการทำความรู้จักนักเขียนและงานเขียนที่ไม่จำเป็นต้องเป็นงานที่ได้รับรางวัลเท่านั้น เพื่อให้เกิดความหลากหลาย งามพรรณ เวชชาชีวะยังตั้งข้อสังเกตว่าบทบาทของสมาคมบรรณารักษ์ห้องสมุดต่อการเขียนการอ่านของประเทศนั้นควรมีมากขึ้น และสร้างเครือข่ายกับนักเขียน ที่ผ่านมาเธอได้รับเชิญไปพูดให้กับหลายสมาคม หลายสถาบันทั้งของรัฐและเอกชน แต่ไม่เคยรับเชิญจากสมาคมบรรณารักษ์ฯ เลย และแทบไม่ได้ยินข่าวคราวกิจกรรมของสมาคมฯ ด้วย ดังนั้น แนวทางการอบรมดังกล่าวน่าจะมีส่วนกระตุ้นให้บรรณารักษ์สนใจพัฒนาความรู้เรื่องหนังสือเพิ่มขึ้น

4.1.2 *ปราบดา หยุ่น* (นักเขียนซีไรต์ 2545 หมวดเรื่องสั้น)

“ความสงบสำหรับผมสำคัญกว่าความสุข” การเขียนหนังสือเป็นสิ่งที่ลงตัว ก่อให้เกิดความรู้สึกที่ดี เหนือความสุขในนิยามที่ฉาบฉวย ความลงตัวนี่เองที่ทำให้ปราบดา หยุ่นเลือกเป็นนักเขียน และยังคงเขียนงานอย่างต่อเนื่อง โดยอาจทำงานศิลปะอื่นควบคู่เป็นงานรอง เช่น การออกแบบปกหนังสือ การแต่งเพลง เป็นต้น ครอบครัวมีส่วนสำคัญที่ส่งเสริมความเป็นนักเขียน

เพราะได้รับการปลูกฝังให้อ่านหนังสือตั้งแต่เด็ก (บิดาของปราบดา หยุ่นทำงานสื่อสารมวลชน และมารดาเคยทำงานเป็นบรรณาธิการนิตยสาร - ผู้วิจัย) เขามีความรู้ลึกซึ้งอยากจะเขียนหลังจากอ่านงานชุด “ล่องไพร” ของ น้อย อินทนนท์ แต่ลืมนัดการเขียนนั้น ปราบดา หยุ่นยกย่องฮิวเมอริสต์ หรือ ครอบ ไชยวสุ เป็นต้นแบบ ปรนิธานสูงสุดในการเป็นนักเขียน คือ สามารถเขียนงานที่สื่อสารความจริงมากที่สุด และสะท้อนตัวตนของนักเขียน โดยใช้กลวิธีหรือเทคนิคในการเขียนน้อยที่สุด ปราบดา หยุ่นมองว่าการเขียนเป็นศิลปะแขนงหนึ่ง และศิลปะแต่ละแขนงก็มีความงามที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน เขาออกตัวว่าตัวเขามีความสนใจหลายอย่าง เช่น ทศนศิลป์ และปรัชญา ทั้งนี้เขามีโอกาสได้ทำงานหลายด้าน และยอมรับว่าพื้นฐานทางครอบครัวที่เป็นชนชั้นกลางช่วยส่งเสริมให้เขาสามารถเลือกเรียน และเลือกทำงานตามความสนใจได้ การเดินทางไปเรียนหนังสือ ณ สหรัฐอเมริกา เมื่ออายุ 15 ปี มีผลต่อการทำงานทางศิลปะของเขา ในด้านการเขียนแล้ว เขาริเริ่มเขียนโดยไม่รู้ว่าจะงานเขียนมีกี่ประเภท หรือมีองค์ประกอบอะไรบ้าง งานเขียนของเขาจึงสะท้อนความกล้าที่จะทดลองเล่นกับภาษา แต่ปราบดา หยุ่นยืนยันว่าการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้องเป็นสิ่งสำคัญ

สำหรับแบบแผนการทำงานเขียนในปัจจุบันนั้น ปราบดา หยุ่นมักเขียนงานในช่วงสายและช่วงบ่าย ไม่ใช่ช่วงดึกแบบสมัยก่อน เพราะต้องการปรับเวลาในชีวิตให้สมดุลมากขึ้น เขากล่าวว่าในการเขียนงานนั้นมิได้เขียนเฉพาะสิ่งที่ตนเองรู้อย่างเดียว แต่ส่วนใหญ่จะเป็นสิ่งที่อยากรู้และระหว่างเขียนก็สามารถหาคำตอบหรือทำให้ประเด็นนั้นๆ คลี่คลายไปในเวลาเดียวกัน เขามองการเขียนเป็นการศึกษาที่สามารถโต้แย้งกับตัวเองได้ และทำให้เกิดบทสรุปออกมาเป็นเนื้อหา ซึ่งกระบวนการนี้ไม่ได้เกี่ยวข้องกับผู้อ่าน เพราะการเขียนของเขานั้นไม่ได้เอาใจผู้อ่าน แต่เป็นการทำงานภายในของตัวนักเขียนเอง โดยเขาระมัดระวังการอ้างอิงข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตมาก เพราะถือเป็นข้อมูลที่ได้รับการตรวจสอบน้อย เมื่อเทียบกับตำรา หนังสือ หรือสื่อสิ่งพิมพ์อื่น ที่ได้รับการกลั่นกรองก่อนการจัดพิมพ์ ปราบดา หยุ่นไม่นิยมการค้นคว้าเรื่องราวทางอินเทอร์เน็ตแล้วนำมาเขียนแบบที่นักเขียนรุ่นใหม่ชอบทำ เนื่องจากส่งผลให้งานเขียนมีแต่ข้อมูล หรือไม่กี่สร้างรูปแบบที่หวือหวา แต่ขาดสาระหรือแก่นที่จะกระทบใจผู้อ่าน หรือพูดง่ายๆ ก็คือ มีแต่น้ำไม่มีเนื้อ เขายังแสดงความวิตกกังวลกับคุณภาพงานเขียนที่เผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต เพราะส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้ภาษาให้ถูกต้อง อีกทั้งยังขาดบรรณาธิการที่จะตรวจทานงานเขียน สำหรับการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่นั้น ปราบดา หยุ่นมองว่า ยิ่งพึ่งพาเครื่องมือหรือเทคโนโลยีมากเท่าไร มนุษย์ยิ่งตกเป็นทาสเทคโนโลยีมากเท่านั้น ความรู้ในเทคโนโลยีก็น้อยลงทุกที ต้องคอยพึ่งพาคนอื่น เช่น คอมพิวเตอร์เสียก็ต้องยกไปซ่อม โปรแกรมโดนไวรัสคอมพิวเตอร์ก็แก้ไขอะไรไม่ได้ อายุของเครื่องมือเครื่องใช้ก็น้อยลงทุกที ต่างจากสมัยก่อนที่มีความทนทานมากกว่า ซึ่งสิ่งนี้คงเป็นผลมาจากกระแสโลกาภิวัตน์และลัทธิบริโภคนิยม

ปราบดา หยุ่นแสดงทัศนคติต่อการมีสมาคมเกี่ยวกับนักเขียนว่าไม่มีส่วนช่วยในการเป็นนักเขียนของตน เพราะกิจกรรมส่วนใหญ่เป็นการเสวนา แต่ไม่รวมถึงประเด็นใหญ่ๆ ที่ควรช่วยกันแก้ไข เช่น การเรียกร้องให้มีค่าตอบแทนงานเขียนอย่างเป็นทางการ หรือการต่อรองกับรัฐบาลเพื่อสร้างระบบสวัสดิการนักเขียน โดยไม่ต้องรอให้ได้รับรางวัลศิลปินแห่งชาติเมื่อสูงอายุ เพราะปัจจุบันขณะย่อมมีความสำคัญต่อการพัฒนานักเขียน เมื่อค่าตอบแทนไม่สอดคล้องกับค่าครองชีพสถานะของนักเขียนก็จะตกต่ำลงไป และไม่เอื้อต่อการจูงใจคนให้มาเป็นนักเขียนและสร้างผลงานต่อเนื่อง เพราะต้องคำนึงถึงปัญหาทางเศรษฐกิจส่วนบุคคลด้วย ปราบดา หยุ่นคาดหวังน้อยต่อความช่วยเหลือจากภาครัฐ เพราะที่ผ่านมาก็แสดงให้เห็นแล้วว่ารัฐบาลไม่เคยสนใจวรรณกรรมซึ่งเป็นเรื่องน่าเศร้าในสังคมไทย แม้บางครั้งมีความพยายามที่จะสนับสนุน แต่ดูเหมือนจะลดทอนกำลังใจกันมากกว่า เพราะต้องผ่านกระบวนการมากมายโดยไม่จำเป็น เขาตอบรับว่าเคยได้ยื่นความพยายามจัดตั้งโรงเรียนวิชาหนังสือของสำนักพิมพ์ผีเสื้อ และเห็นดีด้วยพร้อมชื่นชมความตั้งใจอันดี แต่เกรงว่าผู้ที่ก่อตั้งจะถอดใจไปเสียก่อน เพราะขาดการสนับสนุนจากภาครัฐ ส่วนความคาดหวังต่อนโยบายภาษาแห่งชาติของราชบัณฑิตยสถานนั้น ปราบดา หยุ่นไม่ทราบความเป็นมาของโครงการนี้ จึงไม่อยากจะตั้งความหวังใดๆ กับองค์กรของรัฐ สำหรับแนวความคิด “ศิลปะเพื่อสังคม” ปราบดา หยุ่นมองว่าเป็นแนวคิดที่แคบเกินไป และตั้งข้อสังเกตว่าเป็นเพียงกระแสนิยมในยุคสมัยหนึ่งเท่านั้น แนวคิดนี้อาจปิดกั้นศิลปะที่สร้างสรรค์ได้ องค์กรที่ดี ศิลปินควรหาจุดสมดุลระหว่างศิลปะและสังคม งานศิลปะไม่ควรดึงสังคมไปในทางที่เสื่อม หรือแม้แต่รับใช้ตัวเองหรือธุรกิจมากเกินไป ก็ถือว่าไม่สมควร

ปราบดา หยุ่นได้รับแรงบันดาลใจให้เห็นความละเอียดอ่อนและความงามของศิลปะจากงานกวีนิพนธ์ จึงสามารถพูดได้ว่ากวีนิพนธ์ส่องทางให้เขาสนใจและสร้างงานศิลปะในเวลาต่อมา ความเป็นกวีถือเป็นสิ่งลึกลับ มีกลิ่นอายของความจริงหรือสัจธรรมอยู่ในนั้น และไม่ได้จำกัดอยู่ในงานเขียนเท่านั้น งานประติมากรรมก็มีความเป็นกวีได้ ปราบดา หยุ่นเริ่มต้นจากการอ่านกวีนิพนธ์ของสุนทรภู่ และชอบความคล้องจอง ระบบสัมผัสของกวีนิพนธ์แบบฉันทลักษณ์ (กวีร่วมสมัยที่เขาชอบในปัจจุบันยังรวมถึงกวีซีไรต์ เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์ด้วย) ต่อมาก็อ่านกวีนิพนธ์ภาษาอังกฤษ โดยชื่นชอบ E.E. Cummings, Walt Whitman, William Blake, Robert Frost, Emily Dickinson ฯลฯ เขายังเขียนบทกวีเป็นครั้งคราวแต่ไม่เคยส่งไปลงพิมพ์เพราะคิดว่ายังไม่ลงตัวดีนักสำหรับความยากง่ายในการสร้างผลงานแบบต่างๆ นั้น ปราบดา หยุ่นเริ่มอิมิตัวกับการเขียนเรื่องสั้นเพราะเป็นรูปแบบที่ถนัดที่สุดจนรู้สึกว่าง่ายและไม่ทำท้อแท้ใในปัจจุบัน บทภาพยนตร์เป็นเรื่องยุ่งยากและต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลมากมาย ผ่านการประชุมหลายครั้ง จนไม่สนุกกับการทำงานไปในที่สุด สำหรับงานแปล ปราบดา หยุ่นเพิ่งแปลวรรณกรรมอเมริกันเป็นภาษาไทย และพบว่าเป็นงานยากและละเอียด ต้องใคร่ครวญระดับการใช้ภาษาให้ตรงกับต้นฉบับมากที่สุด โดยมี

บรรณาธิการต้นฉบับเพื่อพิจารณาร่วมกันด้วย สำหรับงานของเขานั้น ปราบดา หยุ่นไม่คิดจะแปลเป็นภาษาอังกฤษด้วยตัวเอง แต่พูดถึงความเป็นไปได้ที่จะเขียนเป็นภาษาอังกฤษขึ้นใหม่ อย่างไรก็ตาม ใกรี้ดี เขายังไม่กระตือรือร้นในเรื่องนี้มากนัก และยังมีความคิดว่าผู้อ่านชาวต่างชาติหากต้องการอ่านงานของไทย ก็น่าจะลองอ่านเป็นภาษาไทยบ้าง แทนที่จะต้องให้มีการแปลเป็นภาษาอังกฤษอยู่เรื่อยไป

คำแนะนำที่มีต่อผู้ที่อยากเป็นนักเขียน คือ ต้องมีความอยากเขียนเป็นพื้นฐาน ชอบงานวรรณกรรม และมีความใฝ่รู้ด้วยการอ่านงานของนักเขียนรุ่นก่อน เพื่อพัฒนาตัวเอง ไม่ใช่คิดว่าตัวเองเก่งแล้วไม่ต้องสนใจอ่านงานของใครอีก ซึ่งปราบดา หยุ่นเห็นว่านักเขียนรุ่นใหม่บางคนมีอัตราตกต่ำมากเกินไปได้ สิ่งสำคัญจริงๆ คือ การเปิดรับเพื่อเรียนรู้ตลอดเวลา ส่วนการเลี้ยงตัวเองด้วยอาชีพนักเขียนนั้น ปราบดา หยุ่นมองว่าสามารถทำได้ แต่อาจต้องสังเกตธรรมชาติของตนเองว่าสามารถทำงานเขียนหลากหลายหรือไม่ เช่น หากเขียนคอลัมน์ได้ ก็อาจมีค่าตอบแทนต่อเดือนมากกว่าคนทำงานรับจ้าง และมีอิสระในการทำงาน โดยรวมแล้วปราบดา หยุ่นเห็นว่าสามารถเลี้ยงชีพได้หากมีวิถีชีวิตที่ไม่ฟุ่มเฟือยหรือสุรุษสุร่ายมากนัก หากเป็นนักเขียนที่ผลิตผลงานน้อย ก็จำเป็นต้องดูพื้นฐานทางเศรษฐกิจของครอบครัว นักเขียนบางคนที่ไม่นิยมเขียนคอลัมน์เพราะเป็นงานประจำซึ่งอาจทำให้พลังในการเขียนงานวรรณกรรมของตนลดลง แต่ปราบดา หยุ่นคิดว่า การเขียนคอลัมน์เป็นการฝึกฝนรูปแบบหนึ่ง สำหรับประเด็นความหลากหลายในการเขียน ที่นักเขียนบางคนนิยมเขียนในประเด็นหรือแก่นเดียว แต่ให้ตกผลึกหรือมีความลึกซึ้งมากขึ้น ปราบดา หยุ่นมองว่าเป็นเรื่องเฉพาะตัว สำหรับเขานั้น การตกผลึกดังกล่าวเป็นเรื่องดี แต่น่าจะเกิดขึ้นได้ยาก เพราะนักเขียนบางคนก็นำเสนอเรื่องเดิมอย่างจำเจ มิได้แสดงให้เห็นความลึกซึ้งขึ้นกว่าเดิม เขานิยมการทดลองเขียนหลายรูปแบบมากกว่าโดยอิงแก่นเดียวที่เขายึดถือ นั่นคือความเป็นกวี ในแง่ความงดงาม และกระตือรือร้น ซึ่งไม่ได้จำกัดแก่นงานเขียนเท่านั้น อาจเป็นงานจิตรกรรม หรือประติมากรรมก็ได้

ในทัศนะของปราบดา หยุ่น ปัจจุบันรางวัลในประเทศไทยมีมากมาย และมีแนวโน้มจะให้เงินรางวัลสูง แต่ในแง่การพัฒนาศิลปะหรือทำให้คนหันมาสนใจวรรณกรรม ถือได้ว่ายังไม่ประสบความสำเร็จ เพราะรางวัลที่คนรู้จักและสนใจมีน้อยมาก เช่น รางวัลซีไรต์ จำนวนรางวัลที่เกิดขึ้นมากมายนั้นนับเป็นการลดทอนความหมายของรางวัลด้วยซ้ำ แวดวงวรรณกรรมไทยซึ่งไม่ใหญ่นัก ทำให้ผู้ที่ได้รับรางวัลมักจะเป็นรายเดิมๆ เนื่องจากตัวเล็กน้อย ทั้งนี้อาจเกิดคำถามด้านมาตรฐานของรางวัลว่างานของผู้ได้รับรางวัลดีจริงหรือไม่ หรือดูจากอายุเป็นเกณฑ์ อีกทั้งด้านกระบวนการกลั่นกรองที่รายนามคณะกรรมการตัดสินหลายๆ รางวัลมักเข้าไปเข้ามา ทั้งหมดนี้ทำให้รางวัลขาดความขลังลงไปอย่างน่าเสียดาย ความเห็นต่อการเลือกหนังสืออ่านนอกเวลาของกระทรวงศึกษาธิการ และการเลือกซื้อหนังสือเข้าห้องสมุดของปราบดา หยุ่นนั้นเป็น ไปในแง่มุมมองที่

ค่อนข้างหมองหม่น การผูกขาดการซื้อหนังสือนั้นปรากฏในสังคมไทยมานาน และไม่มีท่าทีว่าจะหายไป ระบบไม่เอื้อต่อการกระจายงานวรรณกรรมดี ๆ เข้าห้องสมุด ต่างจากฝรั่งเศสที่เมื่อมีหนังสือออกใหม่ รัฐบาลจะให้ห้องสมุดรับซื้อ ดังนั้น การพิมพ์อย่างน้อยหมื่นเล่มจึงสามารถทำได้ และได้เข้าไปอยู่ตามห้องสมุดทั่วประเทศด้วย เป็นการเอื้อให้สำนักพิมพ์เล็กๆ เลี้ยงตัวเองได้และส่งเสริมงานวรรณกรรมได้อย่างต่อเนื่อง ในประเทศไทย นอกจากระบบผูกขาดแล้ว บรรณารักษ์ก็ขาดความรู้เรื่องหนังสือ หากหนังสือไม่ได้รับรางวัลก็ไม่เคยได้รับการสั่งซื้อ แม้จะเป็นหนังสือดีก็ตาม การแก้ปัญหาต้องลงมือโดยผู้มีอำนาจ เช่น ภาครัฐที่เกี่ยวข้อง การเลือกหนังสืออ่านนอกเวลาของกระทรวงศึกษาธิการยังทำในแวดวงจำกัด ควรเปิดโอกาสให้นักเขียนและคนในสังคมมีส่วนร่วมด้วย หนังสือที่เลือกเข้าไปควรมีความหลากหลาย เพื่อให้เกิดวิวัฒนาการหรือการวิพากษ์วิจารณ์ต่อยอดได้ ไม่ใช่มีแต่หนังสือที่มุ่งส่งเสริมคุณธรรมหรือจริยธรรมอย่างเดียว

งานวิจัยของไทยในระดับอุดมศึกษาที่มุ่งวิเคราะห์งานเขียนของปราบดา หยุ่นตามที่ปรากฏในฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ TDC (Thai Digital Collection) ซึ่งเป็นระบบสหบรรณานุกรมวิชาการไทยมีจำนวนสองชิ้น ดังนี้

ชนางลักษณ์ ขุนทอง. (2549). *ภาษาในวรรณกรรมของปราบดา หยุ่น*. วิทยานิพนธ์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พรพรรณ กลั่นแก้ว. (2548). *วัจนลีลาในงานเขียนของปราบดา หยุ่น*. วิทยานิพนธ์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

จากการสัมภาษณ์นักเขียน ทราบว่ามีมติหนึ่งที่เขาต้องการเห็นในงานวิจัยที่ศึกษางานเขียนของเขา คือ มิติด้านปรัชญา เนื่องจากเวลาเขียนงานนั้น เขามักจะเริ่มจากความคิดทางปรัชญาก่อน แล้วจึงวางโครงเรื่องและตัวละคร สาเหตุที่ยังไม่มีการวิเคราะห์หรือศึกษามิตินี้ในงานของเขาปราบดา หยุ่นตั้งข้อสังเกตว่าเป็นเพราะงานวิจัยของไทยที่มุ่งศึกษาวรรณกรรมมักจะมองในมิติด้านภาษามากกว่า ขาดความเชื่อมโยงไปสู่ศาสตร์อื่นๆ เช่น ปรัชญา ทศนศิลป์ กวีนิพนธ์ เขาเสนอว่างานเขียนของตนเองนั้นสามารถวิเคราะห์ในแง่ปรัชญาทั้งปรัชญาตะวันตกและปรัชญาตะวันออก เพราะเขาได้แรงบันดาลใจมาจากศาสตร์นี้มาก ปราบดา หยุ่นมีมุมมองต่อการศึกษาของไทยว่าเป็นแบบสูตรสำเร็จ คนๆ หนึ่งจะเรียนตามระบบที่ตายตัวเพื่อไปประกอบอาชีพหรืออยู่ในสังคมได้อย่างกลมกลืน ด้วยเหตุนี้ จึงขาดการคิดแบบเชื่อมโยง การศึกษาไม่ควรมีที่สิ้นสุด ทุกคนควรมีโอกาสเรียนรู้เพิ่มเติมเพื่อเพิ่มความเข้าใจในโลกและชีวิต การประกอบอาชีพควรมีช่องทางให้คนศึกษาพัฒนาความรู้ควบคู่ไปด้วย ไม่ใช่เรียนจบแล้วก็จบเลย ไม่คิดสนใจเพิ่มความรู้ให้ตัวเอง การศึกษาของไทยเป็นสิ่งที่แก้ไขได้ยาก จากอดีตถึงปัจจุบันเป็นเพียงสิ่งที่คนต้องทำเพียงให้ได้ชื่อ

ว่าทำไปแล้ว สังคมไทยโดยรวมจึงดูเหมือนว่าขาดความเชื่อมโยงกัน คนส่วนใหญ่เมื่อมีความรู้หรือความสนใจเรื่องใดก็มักมุ่งเน้นแต่เรื่องนั้น โดยไม่สนใจความรู้ในเรื่องอื่นๆ ซึ่งสิ่งนี้ก็เกิดขึ้นในแวดวงศิลปวัฒนธรรมด้วย อันเป็นบ่อเกิดของอคติและความคับแคบ ปราบดา หยุ่นกล่าวปิดท้ายด้วยการตั้งคำถามว่านักศึกษาในปัจจุบันจะยังสามารถเรียกตัวเองว่า “ปัญญาชน” ได้อยู่หรือไม่

“การเขียนคือพื้นที่แห่งความสงบ” สะท้อนมุมมองของปราบดา หยุ่น นักเขียนรางวัลซีไรต์ที่ก่อให้เกิดกระแสการอ่านหนังสือมากขึ้นในหมู่นักอ่านรุ่นใหม่ แม้งานวิจัยที่ศึกษาผลงานของเขายังปรากฏไม่มากนัก แต่สไตล์การเขียนของปราบดา หยุ่น ก็เป็นหัวข้อเสวนาในหมู่นักวิชาการได้ ดังตัวอย่างการสัมมนาที่ผ่านมา เรื่อง การวิจารณ์ผลงานของปราบดา หยุ่น ณ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (1 สิงหาคม 2552) ซึ่งอยู่ในโครงการวิจัยการวิจารณ์ในฐานะปรากฏการณ์ร่วมสมัยเพื่อพัฒนาความรู้ด้านสังคมศาสตร์การวิจารณ์ (จากบทความ “ปราบดา หยุ่น สีนามิ วรรณกรรมไทย” หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจออนไลน์ 10 สิงหาคม 2552)

4.1.3 พิมใจ จุกลิ้น หรือ *เดือนวาด พิมวนา* (นักเขียนซีไรต์ 2546 หมวดนวนิยาย)

“อยากทำงานเขียนที่ไม่ซ้ำกับคนอื่น และไม่ซ้ำกับตัวเอง” วิถีทางของเดือนวาด พิมวนา กว่าที่จะมาเป็นนักเขียนนั้น ต้องเผชิญกับความท้าทายมิใช่น้อย จากเด็กหญิงลูกคนสุดท้องของครอบครัวชาวไร่ชาวนา ที่พี่ๆ ของเธอเรียนจบเพียงชั้นประถมสี่ ในบ้านชนบทที่ไม่มีหนังสือ เดือนวาด พิมวนา มีโอกาสเรียนจบวิทยาลัยอาชีวะ ้วยเยาว์ของเธอมิคุ้นชินชีวิตจากการยืมหนังสือห้องสมุดโรงเรียนมาอ่านที่บ้านซึ่งมีไฟดวงเดียว สิ่งที่ทำให้เธอเป็นนักเขียนเริ่มจากการอ่านวรรณกรรมเยาวชนและเกิดความรู้สึกอยากเขียนอย่างที่ได้อ่าน จนเมื่อเรียนจบและเข้าทำงานหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ชื่อ “บางแสน” เธอพบรุ่นพี่ที่แนะแนวทางให้ และเริ่มเขียนคอลัมน์ วรรณกรรมในหนังสือพิมพ์ฉบับนี้ พร้อมกับส่งผลงานไปลงนิตยสารต่างๆ ตั้งแต่อายุ 19 ปี ไม่นานก็ลาออกจากการเขียนหนังสือเพียงอย่างเดียว เธอยังเป็นนักเขียนมาจนปัจจุบันเพราะรักวิถีชีวิตเช่นนี้ และการเขียนการอ่านนั้นได้ส่งผลต่อวิถีคิดต่อโลกและต่อสังคมของเธอ การได้รับการยอมรับจากผู้อ่านและแวดวงนักเขียนทำให้เธอยึดอาชีพนักเขียนอย่างจริงจัง

เดือนวาด พิมวนายินดีกับวิถีชีวิตเรียบง่ายโดยใช้เวลาส่วนใหญ่ทำงานที่บ้าน วัตถุประสงค์ในการเขียนมาจากการสังเกตชีวิตรอบๆ ตัว ที่ก่อให้เกิดแรงบันดาลใจ จนตีความ และแปรรูปออกมาเป็นงานเขียน ช่วงเวลาที่เขียนไม่ตายตัว ขึ้นอยู่กับแรงขับเคลื่อนภายใน กิจกรรมช่วงที่ไม่เขียนหนังสือ คือ ฟังเพลง ดูแลต้นไม้ ซ่อมเครื่องใช้ไม้สอยในบ้าน รวมถึงงานช่างไม้ที่เธอชอบทำเป็นงานอดิเรก หนังสือที่เธอประทับใจแรกๆ ที่อาจถือเป็นต้นแบบหรือแรงบันดาลใจให้เธอ ได้แก่

วรรณกรรมแปล “แมงมุมเพื่อนรัก” และ “ต้นส้มแสนรัก” ต่อมาก็เป็นงานเขียนของ โรอัลด์ ดาห์ล มีบางช่วงขอบอ่านนิยายที่มองโลกในแง่ดี ถัดจากนั้นก็เป็นวนรณกรรมหนักๆ อย่างเช่น งานของอัลแบร์ การ์มู ฟิโอคอร์ คอสโตเยฟสกี บอริส บาสเตอร์แน็ค รวมทั้งงานของกฤษณมูรติ และงานบทความ-ความเรียงของต่างประเทศ สำหรับเธอ วรรณกรรมเพื่อชีวิตนั้นไม่ใช่คำตอบที่เธอค้นหา งานของเธอ “มองในชีวิต” มีการตรวจสอบด้านมืดและเล่ห์กลต่างๆ ของมนุษย์ ปณิธานของเธอคือการไม่ทำงานซ้ำกับคนอื่นและไม่ซ้ำกับตัวเอง เธอชอบงานเขียนที่ไม่สั่งสอนแบบชี้นำ ต้องเปิดโอกาสให้ผู้อ่านคิดเอง ถึงกระนั้นสุมเสียงของผู้เขียนย่อมต้องมี แต่วิธีการนำเสนอจะต้องไม่ตื้อหรือล้อมกรอบ เธอคิดว่าเธอได้ทำสมปณิธานแล้วในประเด็นเรื่องความแตกต่าง แต่เธอให้ความเห็นเพิ่มเติมว่าความสำเร็จ ไม่ได้อยู่ที่แตกต่างหรือไม่แตกต่าง แต่อยู่ที่การเป็นเรื่องที่ดี มีเอกภาพและองค์รวมที่ลงตัว

เดือนวาด พิมวนาเล่าว่าเธอเริ่มเขียนจากสิ่งที่ตัวเองรู้ งานเขียนของเธอต้องมาจากการเห็นหรือการสัมผัส ยิ่งการบรรยายฉากหรือสถานที่ ไม่ควรใช้จินตนาการ ยกเว้นเป็นเรื่องแฟนตาซี เธอเชื่อว่าวรรณกรรมสร้างสรรค์คือวรรณกรรมที่นำเสนอความเป็นจริงของมนุษย์ วิธีการทำงานของเธอ คือ การร่างด้วยลายมือ แล้วจึงพิมพ์ไปแก้ไข จนกว่าจะพอใจ เดือนวาด พิมวนาเชื่อว่านักเขียนควรมีบรรณาธิการ ยิ่งนักเขียนใหม่ ยิ่งจะขาดเสียมิได้ มิฉะนั้นงานจะฉาบฉวยและเหมือนทำขึ้นลวกๆ ดังที่เห็นตัวอย่างจำนวนมากในอินเทอร์เน็ต สำหรับการได้รับรางวัลนั้น เธอถือว่าเป็นกำลังใจ และเป็นสิ่งที่จะช่วยประชาสัมพันธ์ผลงานออกไปในวงกว้างกว่าเดิม แต่เธอไม่รู้สึกกดดันใดๆ จากรางวัล ความกดดันของเธอนั้นมาจากตัวเองที่เรียกร้องคุณภาพงานมากขึ้นตามวัย ปรัชญาการณัรรางวัลที่มีหลากหลายในปัจจุบันนั้นถือเป็นการตลาด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแข่งขันทางการตลาดระหว่างค่ายหนังสือหรือสำนักพิมพ์ใหญ่ๆ เดือนวาด พิมวนาเสนอว่ารางวัลควรมีแต่น้อย และคงความขลังไว้ ทั้งต่อนักเขียนและต่อนักอ่าน องค์กรที่เกี่ยวข้องกับรางวัลต้องได้รับการพัฒนาให้แข็งแรง มีมาตรฐานเป็นที่เชื่อมั่นได้ของสังคม เธอมองว่าปัจจุบันการอ่านของนักอ่านไทยยังไม่แข็งแรง ส่วนใหญ่จะเลือกอ่านเฉพาะหนังสือที่ได้รางวัล ซึ่งเธอเห็นว่ามันแคบเกินไป เดือนวาด พิมวนามีความเห็นต่อแนวคิด “ศิลปะต้องรับใช้สังคม” ว่า งานของศิลปินย่อมมีคุณูปการทางศิลปะในตัวเองอยู่แล้ว แนวคิดเรื่องการรับใช้สังคมนั้น เป็นเพียงกรอบความคิด แต่ไม่ได้เป็นหมุดหมาย และไม่ควรนำมากำหนดหรือจัดประเภทงานเขียน ศิลปะย่อมกว้างกว่านี้ เดือนวาด พิมวนาเชื่อว่าศิลปะทุกอย่างส่องทางให้กัน เช่น เพลงกับงานเขียน ฯลฯ

ในประเด็นมุมมองภาครัฐต่อวงการนักเขียนนั้น เดือนวาด พิมวนาไม่คาดหวังถึงการสนับสนุนจากรัฐบาล เพราะเธอปรับวิธีคิดด้วยการให้ความสำคัญกับการพัฒนาตัวเองเหนือสิ่งอื่นใด สิ่งที่ภาครัฐควรมี คือ การสนับสนุนนักเขียนตกยาก และผลักดันนักเขียนรุ่นใหม่ (เช่น อาจตั้ง

รางวัลที่มีมาตรฐานและมีความต่อเนื่อง) เธอมองว่านักเขียนควรเรียกร้องกับตัวเองก่อนที่จะให้รัฐเข้ามาช่วยเหลือ เมื่อผลิตผลงานดีๆ ได้แล้ว รัฐควรสนับสนุนการแปลออกไปเป็นภาษาต่างประเทศอย่างเป็นระบบ เช่น ให้อำนาจนักศึกษาที่ต้องการเรียนและทำงานแปลวรรณกรรม เธอมองว่าอุปสรรคที่ทำให้ขาดนักแปลวรรณกรรม คือ งานแปลเปรียบได้กับการปิดทองหลังพระ ซึ่งต้องทุ่มเทมหาศาล แต่ผลตอบแทนไม่จูงใจ เธอเชื่อว่านักเขียนทุกคนย่อมอยากเห็นงานของตัวเองเผยแพร่ออกไปในวงกว้าง สามารถข้ามกำแพงภาษาและวัฒนธรรมผ่านการแปลที่ดี นวนิยายรางวัลซีไรต์ “ช่างสำราญ” ของเธอนั้น อยู่ในขั้นตอนแปลเป็นภาษาอังกฤษโดยคนไทย แต่ไม่ทราบว่าจะมีการจัดพิมพ์หรือไม่ ทั้งนี้ ในฐานะนักเขียน เดือนวาด พิมวนาก็รู้สึกดีใจแล้ว สำหรับบทบาทของสมาคมฯ ที่เกี่ยวข้องกับนักเขียน เธอไม่คิดว่าผลงานโดดเด่นหรือน่าสนใจ แต่ก็ได้คาดหวัง เพราะเธอเลือกที่จะคาดหวังกับตัวเอง ส่วนนโยบายภาษาแห่งชาตินั้น เดือนวาด พิมวนาไม่เคยทราบและไม่คาดหวังอะไรจากราชบัณฑิตยสถาน เพราะแทบไม่มีความเกี่ยวข้องกันด้วยความเป็นระบบราชการ เธอมองว่ารัฐควรรับผิดชอบการใช้ภาษาของคนรุ่นใหม่ วาระการอ่านแห่งชาติจะไม่บังเกิดผลใดๆ หากประเทศยัง “ค่อยพัฒนาในองค์กรวม”

คำแนะนำต่อนักเขียนรุ่นใหม่และนักอยากเขียน คือ ต้องอยากอ่านก่อน แล้วจึงลงมือเขียน เดือนวาด พิมวนาเชื่อว่างานที่เผยแพร่ในอินเทอร์เน็ตยังมีข้อจำกัดเรื่องการยอมรับอยู่มาก นักเขียนใหม่ย่อมต้องอยากให้ผลงานตีพิมพ์เป็นเล่ม ซึ่งในการจะตีพิมพ์นั้น ผลงานจะต้องผ่านการกลั่นกรองหลายขั้นตอน ซึ่งก็ต้องเกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาและกลวิธีในการแต่ง กระบวนการนี้จะเรียกร้องต่อนักเขียนมากขึ้น และสามารถแยกระหว่างนักเขียนในโลกอินเทอร์เน็ตกับนักเขียนที่แท้จริงได้ นักเขียนรุ่นใหม่และนักอยากเขียนต้องเลิกคิดถึงค่าตอบแทน มิฉะนั้นจะท้อถอยและไม่สร้างผลงาน ควรมุ่งผลตอบแทนที่ไม่ใช่วัตถุ เช่น สุข ความพอใจ

เดือนวาด พิมวนาแสดงความเห็นต่องานวิจัยระดับอุดมศึกษาว่าเธอยินดีที่เคยได้รับการติดต่อจากนักศึกษามหาวิทยาลัยบูรพาที่ทำวิทยานิพนธ์ในประเด็นด้านจิตวิทยาที่ปรากฏในตัวละครของผลงานที่เธอเขียน สิ่งที่เธออยากเห็นในงานวิจัยก็คือการวิเคราะห์ความซับซ้อนในความเป็นมนุษย์ที่เธอสื่อผ่านตัวละครในผลงานต่างๆ ของเธอ อย่างไรก็ตาม จากการสืบค้นจากฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ TDC (Thai Digital Collection) ซึ่งเป็นระบบสหบรรณานุกรมวิชาการอุดมศึกษาไทย ยังไม่ปรากฏงานวิจัยใดๆ ที่ศึกษาวิเคราะห์งานเขียนของเดือนวาด พิมวนา งานวิจัยที่เธอกล่าวถึงนั้นอาจจะยังอยู่ระหว่างดำเนินการก็เป็นได้ ทักษะของเดือนวาด พิมวนาที่มีต่อการศึกษาและสังคมไทยโดยรวมนั้น เป็นไปในแง่บวกและลบ กล่าวคือ เธอเชื่อว่าการศึกษาของไทยดีพอสมควร แต่เด็กและคนในสังคมไม่แข็งแรงในการอยู่ในสังคมอย่างมีวิจารณญาณ ประเทศไทยมีการสร้างองค์ความรู้ที่ดี แต่อ่อนในการสร้างความเข้มแข็งทางจิตวิญญาณที่จะทำให้เด็กและ

ประชาชนเอาชนะกระแสต่างๆ โดยเฉพาะกระแสด้านมืดของสังคมที่รายล้อมอยู่ ผู้คนดูลงแปล่า และมีความกลัวที่จะไม่ได้รับการยอมรับ เช่น กลัวว่าจะไม่เด่นพอ กลัวเข้ากับคนอื่นไม่ได้ จนทำให้ขาดความเป็นตัวของตัวเอง เดือนวาด พิมวนา เชื่อว่า การอ่านการเขียนจะเป็นภูมิคุ้มกันที่ดีได้สำหรับเธอ การเขียนคือความสุขและการเยียวยาจิตใจ

4.1.4 ไพวรินทร์ ขาวงาม (กวีซีไรต์ 2538 และนักเขียนรางวัลศิลปาธร 2551)

“นิยามงานเขียนของผมคือมนุษยนิยม” จากเด็กชายในครอบครัวชาวนาที่ไม่เคยรู้ว่ากวีหรือนักเขียนคืออะไร การบวชเณรตั้งแต่อายุสิบกว่าขวบเป็นเวลาห้าปีก่อนจะบวชเป็นพระอีกสามปีได้หล่อหลอมให้ไพวรินทร์ ขาวงามได้อ่านและเขียนบทกวี โลกวรรณกรรมที่ได้สัมผัสในห้องสมุดของวิทยาลัยสงฆ์วังน้อยได้สร้างแรงบันดาลใจให้เขาพัฒนาพื้นฐานเดิมที่ความจำดีและมีความรู้สึกละเอียดอ่อน ด้วยการเล่าเรื่องราวผ่านตัวอักษร เขาบอกว่าเวลาฟังเพลงก็จะจำเนื้อเพลงได้ รู้ถึงสัมผัสแห่งถ้อยคำ หรือเวลาดูหนังก็จะเข้าถึงความรู้สึกของตัวละคร การมีไหวพริบบัญญาคติ และเต็มไปด้วยอารมณ์ความรู้สึกละเอียดอ่อนนั้นส่งผลต่อการเขียนกลอนในช่วงแรกๆ ที่ให้ความสำคัญกับสัมผัสทางฉันทลักษณ์และการจินตนาการในสิ่งที่ยอยู่นอกเหนือประสบการณ์ในขณะนั้น เช่น ความรัก ทรูภาษาไทยท่านหนึ่งที่ได้มาสอนสามเณรเป็นผู้ส่งผลงานเรื่องสั้นของไพวรินทร์ ขาวงามไปลงนิตยสารชัยพฤกษ์ นี่อาจถือเป็นก้าวแรกของการเข้ามาสู่ถนนนักเขียนซึ่งต่อมาไพวรินทร์ ขาวงามก็ได้รับรางวัลในเวทีต่างๆ มาโดยตลอด และในที่สุดเขาตัดสินใจลาสิกขาบทเมื่ออายุได้ยี่สิบสองปี

ความฝันในวัยเยาว์ของไพวรินทร์ ขาวงาม คือ การเป็นครู เขาเติบโตในครอบครัวใหญ่ที่หัวหน้าครอบครัวเคยบวชเรียน แม้จะไม่มีหนังสือในบ้าน แต่บิดาก็ยังเขียนกลอนแปะไว้ข้างฝาบ้านบ้าง นักเขียนต้นแบบที่เขานิยมชมชอบนั้น ได้แก่ เยาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ อังคาร กัลยาณพงศ์ พิบูลศักดิ์ ละครพล รวมถึงนักเขียนต่างชาติจำนวนมาก อย่างเช่น เฮอส์มานน์ เฮสเส่ คาลิล ยิบราน หลูซัน แม็กซิม กอร์กี้ และฌอง ปอล ซาร์ด ความฝันในปัจจุบันของเขาคือการมีวงรั้งหรืออาณาจักรเล็กๆ ของตัวเองและครอบครัว เป็นที่ทางสำหรับสร้างงานที่รักต่อไป ปณิธานของไพวรินทร์ ขาวงามนั้นเรียบง่าย เขาเพียงต้องการการยอมรับนับถือจากนักเขียนรุ่นหลังบ้าง โดยมีฐานะตามควรแก่อัตภาพ อยู่ได้อย่างมีศักดิ์ศรี ไม่ต้องขอใครกิน และไม่ป่วยไข้รุนแรง คติที่เขายึดมั่นอยู่เสมอ คือ “ใครรีบ...ไปก่อน” เพราะเขามีจังหวะการก้าวเดินของตัวเอง และเชื่อว่าเมื่อเวลามาถึงจุดหนึ่ง ความคลั่งหรือความลงตัวย่อมมาถึงเอง จากการทำงานเขียนมากกว่าสามสิบปี ไพวรินทร์ ขาวงามประเมินตัวเองว่าในสิบห้าปีแรก เขาเต็มไปด้วยพลัง แต่อาจจะขาดความ

รอบคอบบ้าง ส่วนในสิบห้าปีหลัง เขารอบคอบมากขึ้น แต่ก็ยอมรับว่าพลังอาจจะลดลง แต่วันวัยที่ล่วงหน้านั้นทำให้เขาสุขุมมากขึ้น

สำหรับความเห็นต่อแนวคิด “ศิลปะต้องรับใช้สังคม” ไพวรินทร์ ขาวงามเสนอให้เล็งคำว่า “รับใช้” เพราะการอยู่ในสังคมอย่างไม่ทำร้ายสังคมก็ถือเป็นการรับใช้แล้ว เขาเห็นว่าศิลปินทุกแขนงมีคุณูปการต่อสังคม นักเขียนที่ดื้อข่มมีวิจารณ์งานในการผลิตผลงาน รู้ขอบเขตของเสรีภาพ และรู้จัก “เซ็นเซอร์” ตัวเอง ทศนคติของไพวรินทร์ ขาวงามที่มีต่อรางวัลเป็นไปในเชิงบวก เขามองว่าทุกวงการมีรางวัลที่เปรียบได้กับกำลังใจ อย่างไรก็ตามรางวัลที่เขาคิดว่าดีที่สุดในนั้น คือ “คำชม” เขาไม่ปฏิเสธรางวัล แต่ก็ไม่หลงใหลกับมัน และไม่รู้สึกกดดันใดๆ ในการเขียนงานหลังได้รางวัล ในปัจจุบันที่มีรางวัลวรรณกรรมมากมาย เขารู้สึกวิตกกังวลในแง่ปริมาณกับคุณภาพ แต่ต้องไม่ลืมว่าอาชีพนักเขียนต่างจากศิลปินเพลงตรงที่มีความสนใจน้อย รางวัลจึงเป็นสีสรรที่สามารถดึงดูดนักเขียนรุ่นใหม่ได้ คนที่ปฏิเสธหรือต่อต้านรางวัลแสดงว่าคนๆ นั้นให้ค่ากับมันมาก ซึ่งแสดงถึงความขัดแย้งในตัว

วิถีชีวิตของไพวรินทร์ ขาวงามเป็นไปอย่างธรรมดาสามัญ เขาดูแลครอบครัวอันประกอบไปด้วยภรรยาและลูกชาย โดยเขียนหนังสือที่บ้านในขณะที่ลูกไปเรียนหนังสือและภรรยาไปทำงาน ในฐานะครูในโรงเรียน ไพวรินทร์ ขาวงามกล่าวว่านักเขียนทำงานตลอดเวลา แม้อุณหภูมิจะไม่ได้อะไร การนั่งเฉยๆ ก็เป็นการทำงาน กวาดใบไม้ ชมนกชมไม้ก็เป็นการทำงานทั้งสิ้น สำหรับเขา ศิลปะทุกแขนงส่องทางให้งานเขียน ทั้งภาพยนตร์ ดนตรี และงานศิลปะ สื่อไม่สามารถชี้แนะหรือโน้มน้าวจิตใจเขาได้ เพราะความเป็นนักคิดนักเขียนเป็นภูมิคุ้มกันที่ดีในการแยกแยะความจริง และความงาม ไพวรินทร์ ขาวงามชอบเขียนในสิ่งที่ตนเองเข้าอกเข้าใจ หากเขียนถึงสิ่งที่ไม่เคยสัมผัส เขาจะรู้สึกอายน่าเสียดายที่ตัวเองอวดรู้ งานเขียนของเขามักแต่งขึ้นจากประสบการณ์ มิใช่เรื่องสมมติหรือแฟนตาซี เขาจัดประเภทงานของตนในแนว “มนุษย์นิยม” โดยเขามีความสะเทือนใจสูงกับผู้ที่ถูกเอารัดเอาเปรียบ ถูกรังแก หรือไม่ได้รับความยุติธรรม รูปแบบการเขียนของเขาไม่มีความตายตัว เขาให้นิยามตัวเองว่าไม่ใช่ นักคิดแต่เป็นนักรู้สึก สำหรับการแปลงานเป็นภาษาต่างประเทศนั้น ไพวรินทร์ ขาวงามมองว่าเป็นสิ่งที่ดี นักแปลเปรียบได้กับสะพานที่เชื่อมโลกวรรณกรรม ตะวันออกกับตะวันตกได้ บทกวีหลายบทใน “ม้าก้านกล้วย” ที่ได้รับรางวัลซีไรต์ ได้รับการแปลเป็นภาษาอังกฤษโดย ม.ล. พีระพงศ์ เกษมศรี และตีพิมพ์รวมเล่ม วรรณคดี วงศ์สง่างามได้แปลบทกวีใน “ดวงใจจึงจ่านรรจ์” เป็นภาษาอังกฤษ และยังมีอีกหลายบทที่มีการแปลหลายภาษาสำหรับวาระต่างๆ กัน เขาเล่าว่ามีชาวเนเธอร์แลนด์ที่ได้อ่าน “ม้าก้านกล้วย” ฉบับแปล และได้ค้นพบกับเขาเมื่อมาเมืองไทย พร้อมทั้งเล่าผ่านล่ามว่าประทับใจในชีวิตชนบทไทยที่มีความคล้ายคลึงกับชนบทของ

ยุโรปเช่นกัน ไพรินทร์ ขาวงามอยากให้นักเขียนไทยเลิกดูถูกงานเขียนของไทย แต่หันมาสนับสนุนการแปลวรรณกรรมเพื่อเผยแพร่ไปต่างประเทศอย่างจริงจัง

สำหรับมุมมองต่อบรรณาธิการนั้น ไพรินทร์ ขาวงามกล่าวว่ามิบทบาทสำคัญมาก ยิ่งนักเขียนรุ่นใหม่ยิ่งต้องเรียนรู้จากการทำงานร่วมกับบรรณาธิการ การเผยแพร่งานในโลกอินเทอร์เน็ตนั้น ไพรินทร์ ขาวงามเปรียบเทียบกับโลกของผนังห้องน้ำที่ใครจะระบายอะไรก็ได้ จิตสำนึกและความทุ่มเทเท่านั้นที่จะสร้างนักเขียนได้ มิใช่ผ่านเกิดจากโลกอินเทอร์เน็ต คำแนะนำต่อนักเขียนรุ่นใหม่และนักอยากเขียน คือ ต้องเริ่มจากปมของมนุษย์ อยากลอง อยากเล่า อยากสื่อสาร ที่สำคัญจะต้องเป็นนักอ่านที่อ่านแบบตีความที่เรียกว่าอ่านระหว่างบรรทัด และรู้จักวิ่งตามตัวเอง ไม่ใช่ไปวิ่งตามคนอื่น พร้อมทั้งรู้จักเรียนรู้ด้วยการแสวงหาด้วย ระบบสำนักพิมพ์ปัจจุบันที่เป็นในเชิงทุนนิยมนั้น ไพรินทร์ ขาวงามมองว่าเป็นสังขธรรม แต่เขาเชื่อว่านักเขียนที่ดีๆ ย่อมอยู่ได้โดยไม่ต้องพึ่งระบบ การเลือกหนังสือนอกเวลาที่ดี การเลือกหนังสือที่ดี ไพรินทร์ ขาวงามเห็นว่ามีการผูกขาดทางธุรกิจ ครูอาจารย์และบุคลากรของรัฐจะต้องมีวุฒิภาวะและวิจารณญาณในการเลือกหนังสือดีๆ เขาไม่ตื่นตื่นกับการประกาศวาระการอ่านแห่งชาติของรัฐบาล เพราะจริงๆ แล้วคนเราต้องอ่านทุกวัน เช่น อ่านชีวิต อ่านโลก นอกเหนือจากอ่านหนังสือ สิ่งที่ต้องสร้างคือจิตสำนึกต่อตัวเอง ต่อสาธารณะ และต่อสังคม ไพรินทร์ ขาวงามไม่เคยได้ยินว่ามีโครงการนโยบายภาษาแห่งชาติมาก่อน และไม่คอยคาดหวังกับโครงการของรัฐ เขามีแนวคิดเชิงปัจเจกว่า “สิ่งที่เราพึงต้องทำ ก็ยังเป็นสิ่งที่เราพึงต้องทำ” ไม่ว่ารัฐบาลจะเป็นชุดใดก็ตาม บางอย่างเราก็ไม่จำเป็นต้องรอพึ่งพารัฐบาล เขาเคยจัดการทอดผ้าป่าหนังสือให้โรงเรียนในชนบทร่วมกับนักเขียนและสำนักพิมพ์ที่รู้จักกัน โดยไม่ได้ติดต่อกับหน่วยงานของรัฐเลย

ในส่วนของมุมมองต่อสมาคมที่เกี่ยวข้องกับนักเขียน ไพรินทร์ ขาวงามรับรู้ในการมีอยู่และให้ความร่วมมือตามสมควร แต่ไม่ได้ร่วมเป็นกรรมการในสมาคมใดๆ โดยเขามองว่าสมาคมต่างๆ มักนำระบบแบบราชการมาใช้ ทำให้ไม่คล่องตัว หรือมีความเป็นทางการสูง ศิลปินที่มีความเป็นปัจเจกมักจะพอใจกับการทำงานของตนมากกว่าการทำงานกับคนหมู่มาก บทบาทที่คาดหวังคือการต่อสู้เพื่อสิทธิ์ของนักเขียน งานวิจัยระดับอุดมศึกษาที่วิเคราะห์งานของไพรินทร์ ขาวงามเท่าที่สืบค้นได้จากฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ TDC (Thai Digital Collection) ซึ่งเป็นระบบสหบรรณานุกรมวิชาการอุดมศึกษาไทยมีจำนวน 5 ชิ้น ซึ่งนับว่าสูงที่สุดในบรรดางานวิจัยที่พบของนักเขียนในโครงการคนอื่นๆ โดยมีรายละเอียดดังนี้

กอบกาญจน์ ภิณฑุมากร. (2551). *ธรรมชาติในกวีนิพนธ์ไทยร่วมสมัย (พ.ศ. 2520 – 2547)*.

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ โครงการเมธีวิจัยอาวุโส สกว. ปัตตานี: คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

กิริติกานต์ บุญฤทธิ์. (2551). *โลกทัศน์ในรวมบทกวีนิพนธ์ ม้าก้านกล้วย ของไพวรินทร์ ขาวงาม*.

วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

ณัฐกาญจน์ นาคนวล. (2547). *นิราศสมัยใหม่ในกวีนิพนธ์ของอังคาร กัลยาณพงศ์และไพวรินทร์*

ขาวงาม. วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พรพิมล พิมสวัสดิ์. (2542). *สุนทรียภาพในวรรณกรรมร้อยกรองของไพวรินทร์ ขาวงาม*.

วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สาคร ถักดินนอก, พระมหา. (2543). *วิเคราะห์กวีนิพนธ์ของ ไพวรินทร์ ขาวงาม*. วิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

นอกจากนี้ ไพวรินทร์ ขาวงามยังให้ข้อมูลเพิ่มเติมถึงงานวิจัยอื่นที่ไม่ปรากฏในฐานข้อมูล
อิเล็กทรอนิกส์ TDC จำนวน 4 ชิ้น ดังนี้

“การวิเคราะห์ร้อยกรองของ ไพวรินทร์ ขาวงาม” โดย เพ็ญพักตร์ สูงสุมาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (2544)

“จินตลีลาในการเสนาภาพลักษณะสังคมเมืองในกวีนิพนธ์ของ ไพวรินทร์ ขาวงาม”

โดย นฤมล อินทรลักษณ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2545)

“จินตภาพที่เกี่ยวกับธรรมชาติในกวีนิพนธ์ของ อุซเซณี, เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ และ

ไพวรินทร์ ขาวงาม” โดย เบญจพร เนียรนาทสกุล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2544)

“นิราศสมัยใหม่ในกวีนิพนธ์ของ อังคาร กัลยาณพงศ์ และ ไพวรินทร์ ขาวงาม”

โดย ณัฐกาญจน์ นาคนวล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2547)

นับว่างานของไพวรินทร์ ขาวงามนั้นได้รับความสนใจทางวิชาการจากอาจารย์และ
นักศึกษาอย่างยิ่ง เขาเปิดเผยว่าสิ่งที่อยากให้มีคนทำวิจัย คือ การวิเคราะห์ว่าทำไมผลงานของ
นักเขียนบ้านนอกจึงได้รับการยอมรับจากปัญญาชน อะไรทำให้นักเขียนที่เป็นเด็กบ้านนอกคน
หนึ่งมีความเข้าใจโลกและชีวิต จนสามารถถ่ายทอดออกมาเป็นตัวอักษรที่ปัญญาชนยอมรับและ
นำไปศึกษาวิจัยด้วยซ้ำ เมื่อกล่าวถึงประเด็นสุดท้ายด้านการศึกษาและสังคมไทยโดยรวม
ไพวรินทร์ ขาวงามเป็นห่วงการศึกษาของเด็กไทย โดยมองว่าสังคมให้ค่ากับการมุ่งศึกษาตามระบบ
แต่ไม่กระตุ้นให้เด็กศึกษาตัวเอง ทำดีที่สุด ก็กลายเป็นปัญหาด้านจิตสำนึก และการขาดวุฒิภาวะ
ตลอดจนความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น การอ่านการเขียนจะช่วยยกระดับจิตใจและ
กลั่นกรองให้เกิดมโนธรรม และความเข้าใจโลกและชีวิต ที่สามารถปรับเปลี่ยนให้คนลดอัตตา
และหันไปมองแง่มุมของชีวิตมากขึ้น

4.1.5 เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์ (กวีซีไรต์ 2547)

“ผมเป็นนักเขียนเพราะความทุกข์เศร้าหรือความเปลี่ยวเหงาทางปัญญา” เป็นคำกล่าวอย่างเปิดใจของเรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์ เขาเชื่อว่าเขายังเป็นนักเขียนอยู่เพราะยังคงทุกข์เศร้าและเปลี่ยวเหงาไม่สิ้นสุด ทำให้ยังคงเขียนไม่มีที่สิ้นสุด สำหรับเขาแล้ว ครอบครัวไม่มีบทบาทหรือความสำคัญต่อการเป็นนักเขียนเลย เพราะเขาเกิดมาในบ้านที่ไม่มีหนังสือ ไม่มีใครรักการอ่านหรือคิดถึงการซื้อหนังสือเข้าบ้าน เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์ อธิบายว่าเขา “มะงุมมะงาหรา” ไปเพียงลำพัง กับการอ่านหนังสือในห้องสมุดของโรงเรียน และการเช่าหนังสือจากร้านเช่าในตลาดประจำอำเภอ พร้อมกับ การฝึกฝนการเขียน “อย่างหลงใหลใฝ่ฝัน อย่างลุ่มลึกคลุกคลาน และอย่างซอมซ่อ” เขาสรุปว่า ครอบครัวอาจเป็นแรงขับในด้านมืดที่ส่งผลให้เขาเป็นนักเขียน ในวัยเยาว์ เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์ มีความฝันหลากหลาย เขาเคยอยากเป็นเด็กทำรถบรรทุกถล่มเพื่อจะได้ห่างไกลไปจากบ้าน อยากเป็นเด็กบริการรถฉายภาพยนตร์ นักวาดโปสเตอร์ประจำโรงหนัง ฯลฯ ความฝันปัจจุบันก็คือ การได้ตื่นมาทุกเช้า และปรารถนาที่จะเขียนหนังสือในทุกเช้าอย่างไม่จีจาง ส่วนคติประจำใจของเขาในขณะนี้คือ อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา

สำหรับต้นแบบในการเขียนหนังสือ เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์ ได้รับแรงบันดาลใจจากการอ่านหนังสือชื่อ “สวนสัตว์” ของสุวรรณี สุคนธา ในชั้นมัธยมปลาย เขาจึงใฝ่ฝันถึงการเป็นนักเขียน โดยมีปณิธานสูงสุดในฐานะนักเขียนคือปรารถนาให้งานเขียนลุ่มลึกไปพร้อมกับวันวัยของชีวิตที่ล่วงผ่าน ปณิธานจึงไม่มีที่สิ้นสุด วิถีชีวิตในแต่ละวันของเขาคือการเขียนและการอ่าน และไม่มีงานอื่นใดนอกไปจากนี้ ศิลปะแขนงอื่นๆ ที่ส่องทางให้งานเขียนของเขา คือ งานจิตรกรรม ดนตรี ภาพยนตร์ ละครเวที ภาพถ่าย สื่อที่สามารถให้วัตถุเชิงงานเขียนได้ อาทิเช่น หนังสือพิมพ์และโทรทัศน์ แนวทางการเขียนของเรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์ มีทั้งการเขียนเรื่องที่ตนเองรู้และไม่รู้ เขากล่าวว่าความอัศจรรย์ใจมักเกิดขึ้นเสมอๆ ในขณะเดินทางระหว่างบรรทัด “เหมือนกับเด็กน้อยที่พลัดหลงเข้าไปในป่าใหญ่”

เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์สามารถเขียนงานได้หลากหลาย ทั้งบทกวี เรื่องสั้น นวนิยาย ความเรียง ในประเด็นความยากง่ายนั้นเขาเห็นว่าไม่ต่างกัน โดยขณะที่เขียนงาน ความรู้สึกเป็นหนึ่งเดียวกันของศิลปะแขนงต่างๆ นั้นซึมซาบเข้าหากัน เขาเขียนด้วยความรู้สึกนึกคิดของกวีคนหนึ่ง นักเขียนคนหนึ่ง จิตรกรคนหนึ่ง ผู้กำกับการแสดงคนหนึ่ง นักดนตรีคนหนึ่ง ช่างภาพคนหนึ่ง และคนผู้มีความรักคนหนึ่ง สำหรับแนวคิดที่ว่า “ศิลปินต้องรับใช้สังคม” นั้น เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์ไม่มีความเห็นในเรื่องนี้ และยอมรับว่าทำงานรับใช้ตัวเอง นั่นคือ เขียนหนังสือเพื่อเยียวยาจิตวิญญาณที่

ทุกซ์เสร์ราและเปลี่ยวเหงาของตน มีนักเขียนรุ่นใหม่เคยสัมภาษณ์เขาในประเด็นนี้มาก่อน และเขาตอบไปว่า “ฉันไม่ไบบหญ้าไม่เคยบอกว่ารับใช้โลก อยู่ที่โลกเองต่างหากที่จะตระหนักถึงการมีอยู่ของต้นไม้ไบบหญ้าเหล่านั้นหรือไม่” ทศนะนี้มีนัยยะว่าคุณค่าของงานเขียนขึ้นอยู่กับการตระหนักรู้ของสังคม หรือการตีความ การนำไปคิดใคร่ครวญหรือปรับใช้ ของผู้อ่าน เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์กล่าวต่อไปว่าการได้รับรางวัลมาแล้วไม่ได้ทำให้รู้สึกกดดันแต่ประการใด สำหรับเขา ทุกชิ้นงานคือการถกเถียงตรงตรงหรืออย่างที่สุดแล้ว เมื่อถามถึงความจำเป็นของ “รางวัล” ต่อวงการวรรณกรรม และสภาวะการณ์ที่มีการประกวดรางวัลมากขึ้นมากมายในปัจจุบัน เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์เห็นว่าคนทำงานที่หวังรางวัลเป็นตัวตั้งนั้นจะผิดหวัง ซิมเสร์ราและสูญหายไปมากที่สุด สำหรับเขา รางวัลคือสายลมเย็นชื่นที่พัดผ่านชีวิตมาเป็นครั้งคราว ในขณะที่เดียวกัน สภาวะการณ์นั้นก็อาจจะบอกกับเราว่า “เราไม่ได้เขียนหนังสือเพราะว่าชีวิตข้างในเรานั้นเรียกร้อง แต่เราเขียนเพราะว่าสิ่งเร้าภายนอก หรือเพียงเพราะอยากแสดงฝีมือหรืออวดตา” เมื่อใดก็ตามที่รางวัลมีอิทธิพลเหนือนักเขียน เมื่อนั้นงานเขียนก็อาจจะพัฒนาต่อไปได้เลย

วิธีแก้ไขขัดเกลาต้นฉบับของเรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์ คือ วางมือจากการเขียนไปหลายๆ เดือน หลังจากเขียนเสร็จ ก่อนจะกลับมาอ่านอีกหลายๆ รอบ เขาเล่าว่าจะแก้ไขงานน้อยมาก ด้วยเชื่อในภาวะของขณะนั้นๆ ในช่วงเวลาแรกที่เขียน พร้อมกับกล่าวว่า “โง่ฉลาดหรือตื่นเงิน ก็ยินยอมอ่อนรับในตัวเอง” เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์เห็นความสำคัญของบรรณาธิการมาโดยตลอด และกล่าวว่า บทบาทของบรรณาธิการจะคงความสำคัญตลอดไป ด้วยความคิดวิจารณ์ญาณ และมุมมองที่แตกต่าง ความเห็นของบรรณาธิการเป็นสิ่งที่นักเขียนต้องรับฟัง เปิดใจให้กว้าง และกล้าที่จะยืนยันในประเด็นที่ว่าวงการนักเขียนควรคาดหวังอะไรจากภาครัฐ เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์ในฐานะนักเขียนไม่เคยคาดหวังอะไรจากภาครัฐ ด้วยเหตุผลที่ว่า “เราจะคาดหวังอะไรได้กับ “ความล้มเหลวขนาดมหึมา” นั้นแล้ว หนทางที่บริสุทธิ์ใจที่สุดคือทำงานของเราให้ดีที่สุดและรักในงานที่ทำเท่านั้นเอง” ส่วนความเห็นที่มีต่อสมาคมเกี่ยวกับนักเขียนต่างๆ นั้น เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์เสนอว่าสมาคมต่างๆ ควรอภิวัดนำไปให้ทันโลกภายนอก มีหัวใจที่กว้างขวาง มีความคิดที่หลากหลาย ไม่แบ่งฝักฝ่าย และมุ่งมั่นสร้างสรรค์ประโยชน์ส่วนรวม

สำหรับความคิดเห็นต่อการเผยแพร่งานผ่านอินเทอร์เน็ตและสื่อมัลติมีเดียอื่นๆ ในปัจจุบันนั้น เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์มองว่าอินเทอร์เน็ตคือสนาม คือพื้นที่ของยุคสมัย สิ่งที่ได้แน่ๆ คือ การฝึกฝน และการแสดงความคิดเห็นหรือวิพากษ์วิจารณ์ ขอเพียงแสดงตนอยู่บนพื้นฐานของคำว่า “สร้างสรรค์” ส่วนกระแสโซเชียลมีเดียในวรรณกรรมไทยในยุคข้อมูลข่าวสารที่นักเขียนส่วนมากใช้ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตประกอบเป็น โครงเรื่องที่เน้นสไตล์มากกว่าความจับใจนั้น

เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์ให้ความเห็นว่ากระแสต่างๆ ก็จะผ่านพ้นไป พร้อมๆ กับที่กระแสใหม่ๆ ได้ไหลบ่าเข้ามาแทนที่ ขอเพียงแก่นักเขียนได้รู้เท่าทันมันหรือมากกว่ามัน เมื่อพูดถึงการเปลววรรณกรรมไทยเป็นภาษาอังกฤษ เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์กล่าวว่าต้องการให้มีการแปลงาน แต่ไม่คาดหวังเพราะทราบดีถึงอุปสรรคต่อการเปลววรรณกรรมไทยไปสู่สากล นั่นก็คือ หัวใจที่ขาดความรักในวรรณกรรมของนักแปล โดยเขาเหล่านั้นยึดเหตุผลทางเศรษฐกิจเป็นที่ตั้ง เพราะงานแปลวรรณกรรมเป็นงานหนักที่ต้องทุ่มเทแรงกายแรงใจมาก ขณะเดียวกันผลตอบแทนก็ต่ำ หรือไม่แตกต่างจากการแปลเอกสารธุรกิจหรือหนังสือ How-to ที่แปลง่ายกว่ากัน เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์ไม่คาดหวังจากรัฐหรือสมาคมใดๆ แต่ยอมรับสภาพนี้โดยคุณฉนิ

สำหรับนักเขียนรุ่นใหม่และนักอยากเขียน เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์กล่าวว่าต้องเริ่มต้นจากที่เขาผู้นั้นอยากและรักที่จะเขียนหนังสืออย่างจริงจัง ประหนึ่งว่ามีเสียงกระซิบดังมาจากข้างใน เรียกร้องให้เขาเขียนและเขียนอยู่วันแล้ววันเล่า คืบแล้วคืบเล่า โดยไม่หวังผลเลิศที่จะประสบความสำเร็จอย่างงดงามใดๆ ทั้งสิ้น แต่เขียนเพื่อตอบสนองต่อเสียงเรียกร้องภายในเท่านั้น การพัฒนาตัวเองที่ดีที่สุด คือ การอ่านและอ่านอย่างกระหายใคร่รู้อยู่ตลอดเวลา อ่านให้กว้างและลึกมากที่สุดเท่าที่จะไขว่คว้าหาได้ อ่านเพื่อสังขมคลังคำและเรียนรู้ท่วงทำนองอันหลากหลาย อ่านเพื่อสังขมต้นทุนหรือวัตถุดิบและอ่านเพื่อแสวงหาหนทางแห่งตน ในส่วนของคำแนะนำสำหรับนักเขียนรุ่นใหม่ในเรื่องการสร้างสรรคผลงานนั้น เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์ขอยกคำกล่าวของท่านพุทธทาสที่ว่า “การทำงานที่ทำด้วยความรัก ก็คือการปฏิบัติธรรม” ส่วนการเลี้ยงตัวเองให้รอดนั้น เขาแนะนำว่าควรจะมีงานอื่นๆ รองรับไว้ด้วย ยกเว้นมีต้นทุนทางฐานะครอบครัวสูงอยู่แล้ว ปัจจุบันนี้มีนักเขียนจำนวนไม่น้อยที่ทำงานอื่นเป็นงานหลัก และเขียนหนังสือเป็นงานรอง และพวกเขาเหล่านั้นก็สร้างผลงานได้เป็นอย่างดี

เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์กล่าวถึงระบบสำนักพิมพ์ขนาดใหญ่ในปัจจุบัน และการบริหารสำนักพิมพ์ให้อยู่รอดว่าเป็นไปตามกระแสทุนนิยมอันเชี่ยวกราก สำหรับความพยายามจัดตั้งโรงเรียนวิชาหนังสือของสำนักพิมพ์สี่สีนั้น เขาแสดงความเห็นว่าสิ่งหนึ่งสิ่งใดก็ตามที่ทำหรือคิดเพื่อสังคมส่วนรวม สิ่งนั้นย่อมมีคุณค่าเสมอ ส่วนความคาดหวังกับประเด็นวาระการอ่านเป็นวาระแห่งชาติ และนโยบายภาษาแห่งชาติของราชบัณฑิตยสถานนั้น เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์ไม่มีความเห็นใดๆ เพราะเขารู้สึกเฉยๆ ใดๆ กับอะไรต่อมิอะไรที่เป็น “วาระแห่งชาติ” และมักนึกไปถึง “ความล้มเหลวขนาดมหึมา” นั้น ความคับแคบ การครอบงำ ความไม่โปร่งใส คือบทสรุปที่เขาตีต่อการเลือกหนังสืออ่านนอกเวลาของกระทรวงศึกษาธิการ และการเลือกซื้อหนังสือเข้าห้องสมุด

จากการสืบค้นจากฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ TDC (Thai Digital Collection) ซึ่งเป็นระบบสหบรรณานุกรมวิชาการอุดมศึกษาไทย ปรากฏงานวิจัย ที่ศึกษาวิเคราะห์งานเขียนของเรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์จำนวนสองชิ้น ดังนี้

กอบกาญจน์ ภิญโญมารค. (2551). *ธรรมชาติในกวีนิพนธ์ไทยร่วมสมัย (พ.ศ. 2520 – 2547)*.

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ โครงการเมธีวิจัยอาวุโส สกว. ปีตธานี: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

ฐานิตา สวัสดิ์ และคณะ. (2549). *การวิเคราะห์กวีนิพนธ์ของเรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์*. สารนิพนธ์สาขาวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์สนใจให้มีการทำงานวิจัยที่ศึกษาวิเคราะห์ว่าระดับการศึกษาของผู้เขียนมีผลอย่างไรกับโครงสร้างภาษาหรือวรรณศิลป์ในงานเขียน ส่วนข้อสังเกตต่อการศึกษาในประเทศไทย และสังคมไทยโดยรวมนั้น เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์เห็นว่าการศึกษาในประเทศไทยคือการตัดขาดรากเหง้าของผู้ศึกษากับครอบครัวหรือถิ่นเกิด ผลักไสเด็กเข้าสู่ความเป็นเลิศโดยละเลยชีวิตในฟากด้านของคุณธรรม ก่อให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน ไม่สอดคล้องกับบริบทของสังคมและประเทศ บ่มเพาะความเห็นแก่ตัวและเอารัดเอาเปรียบ ไม่ดี ไม่รู้ และไม่เบิกบาน ในสายตาของเรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์ การอ่านช่วยเปิดให้ชีวิตของเราแผ่กว้างออกไป ได้สัมผัสสัมพันธ์กับชีวิตอื่นๆ การอ่านช่วยให้เราค้นพบวิถีทางของชีวิต และการอ่านคือความรื่นรมย์ของชีวิต เสน่ห์ของเรื่องราวบนหน้ากระดาษอยู่ตรงที่ทำให้ผู้อ่านได้รู้สึกนึกคิดและได้บริหารจินตนาการ ได้เดินทางข้างในไประหว่างบรรทัดที่ทอดยาวไม่รู้จบ

4.1.6 *ศิริวร แก้วกาญจน์* (นักเขียนรางวัลศิลปาธร 2550)

“ต้นทุนทางศิลปะหลอมรวมส่องทางมาเป็นตัวอักษร” ศิริวร แก้วกาญจน์กล่าวว่าเขาเป็นคนที่มีเรื่องเล่าในตัวเอง และต้องการถ่ายทอดผ่านงานเขียน การเรียนศิลปะที่ใช้สีเป็นสื่อ เป็นพื้นฐานที่นำเขามาสู่การเป็นนักเขียนที่การส่งผ่านทางตัวอักษรเป็นพื้นที่การสื่อสารที่กว้างกว่าการใช้สี นี่คือนี่สิ่งที่ทำให้เขาเลือกเป็นนักเขียนที่อาจทำงานศิลปะควบคู่ไปด้วย เหตุที่ยังคงเป็นนักเขียนอยู่ ณ ขณะนี้ เป็นเพราะเขามีเรื่องอยากเล่าอยู่ไม่รู้จบ เขาขยายความว่าในโลกนี้มีเรื่องอีกมากมายที่ยังไม่มีใครเล่า บางเรื่องหลายคนเห็น แต่ไม่ได้ตระหนักว่าเป็นเรื่องเล่าเรื่องหนึ่งได้ ศิริวร แก้วกาญจน์มาจากครอบครัวชาวไร่ชาวนาที่ไม่เห็นความสำคัญของหนังสือ เขาเรียกสังคมนี้ว่า “สังคมชนบทโลกที่สาม” ซึ่งไม่รู้คุณค่าของหนังสือหรือวัฒนธรรมการอ่าน วิธีปกคิตที่เขาพบเห็นในวัยเยาว์คือการใช้แรงงาน การทำไร่ทำนา แม้ในครอบครัวไม่มีใครอ่านหนังสือ ญาติๆ บาง

คนของเขาเป็นนักศึกษา บ้างก็เป็นครูบาอาจารย์ เขาจึงได้อาศัยอ่านหนังสือของญาติๆ เหล่านี้บ้าง แต่ถือว่าอ่านน้อยมากๆ ด้วยความขาดแคลน เมื่อได้เข้าเรียนวิทยาลัยศิลปะ เขาจึงถูกดึงให้เข้าสู่โลกศิลปะและโลกวรรณกรรมอย่างกระหายใคร่รู้

ศิริวรรณ แก้วกาญจน์เคยอยากเป็นจิตรกร แต่ปัจจุบัน ความฝันของเขาคือการเขียนหนังสือดีๆ ในนิยามของตัวเอง เป็นหนังสือที่เขา “อิม” กับมัน และมีข้อบกพร่องน้อยที่สุด คติประจำใจที่เขายึดถือ ก็คือ การทำงานให้ดีที่สุด ไม่หยาบและไม่เร่งรีบในการผลิต ปณิธานที่เขาตั้งไว้ คือ สามารถขยายขอบเขตพรมแดนวรรณกรรมให้คนอีกภาษาอีกวัฒนธรรมได้เสพงานที่เขาเกี่ยวข้องกับความคิดของตน การจะทำปณิธานให้เป็นจริงนั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับตัวเขา แต่เป็นเงื่อนไขภายนอกของสังคมไทย ซึ่งสะท้อนมุมมองที่ไม่ต่างจาก “สังคมชนบทโลกที่สาม” เพราะรัฐและเอกชนไม่เห็นคุณค่าของวรรณกรรมที่ถือเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมที่แต่ละชาติจะขาดเสียมิได้

ศิริวรรณ แก้วกาญจน์นิยมเขียนงานตอนกลางคืน โดยให้เหตุผลว่าเป็นโลกที่สามารถควบคุมได้ง่าย ชีวิตในปัจจุบันนั้นไม่ได้ทำงานประจำ นอกจากการเขียนแล้ว เขาผลิตหนังสือ เช่น ตรวจรูป จิตรรูปเล่ม เขียนภาพประกอบ ซึ่งเป็นการเลี้ยงชีพ และหาทุนพิมพ์งานของตัวเอง ต้นแบบการเขียนของเขาไม่ได้มาจากผู้ใดผู้หนึ่ง แต่เป็นการหลอมรวมจากหลายๆ ทาง ทั้งวรรณกรรมละตินอเมริกัน วรรณกรรมเอเชีย ศิลปะอื่นก็ช่วยส่งทางด้วย เช่น จิตรกรรม และภาพยนตร์ ศิริวรรณ แก้วกาญจน์มักจะเขียนในสิ่งที่ตัวเองรู้ และเขียนในสิ่งที่สนใจ โดยจะหาความรู้เพิ่มเติม ขณะที่เขียน ก็จะเกิดการคลี่คลายหรืออ่อนคลายได้ เขานัดเขียนทั้งบทกวี เรื่องสั้น และนวนิยาย โดยกล่าวว่าบทกวีต้องการความนิ่งสงบ เมื่อเกิดความคิดต้องรีบคว้าไว้ให้ทัน ส่วนเรื่องสั้น และนวนิยาย สามารถใช้เวลาสร้างและตกแต่งได้โดยไม่ต้องรอแรงบันดาลใจ แต่ละเรื่องเขาใช้เวลาในการแก้ไขขัดเกลาไม่ต่ำกว่าสามรอบด้วยคอมพิวเตอร์ และเขายังเชื่อมั่นในระบบบรรณาธิการ แต่เน้นบริบทที่ไม่เป็นทางการ เช่น ให้เพื่อนพ้องน้องพี่ในวงการช่วยกันแสดงความคิดเห็น เขามองว่าแนวคิด “ศิลปะต้องรับใช้สังคม” เป็นการสื่อสารด้านเดียว ไม่ควรฟันธงว่างานของเราจะรับใช้หรือเปลี่ยนแปลงสังคม เพียงสร้างสำนึกที่ดี เน้นสุนทรียะมากกว่าอุดมคติ เท่านั้น งานของปัจเจกบุคคลผู้หนึ่งก็สามารถเปลี่ยนข้างในของคนได้ และส่งต่อไปยังปัจเจกบุคคลอีกผู้หนึ่ง สำหรับเขา รางวัลไม่ส่งผลต่อการเติบโตหรือพัฒนาการของนักเขียน ความกดดันจากรางวัลจึงไม่มี การรู้จักรางวัลก็คือการรู้เท่าทันเกณฑ์ประเมินค่า แต่ความกดดันที่แท้จริงคือการผลักดันตัวเองให้พัฒนาขึ้นไปอีกขั้น ศิริวรรณ แก้วกาญจน์มองว่ารางวัลจำเป็นสำหรับคนทุกวงการ ไม่ใช่แค่วงการวรรณกรรมเท่านั้น รางวัลเป็นดังกำลังใจ และช่วยเปิดพื้นที่ ขยับขยายผลงานไปสู่วงกว้างยิ่งขึ้น โดยหลักการแล้ว การมีรางวัลเป็นเรื่องดี จำนวนที่มากขึ้นของรางวัลวรรณกรรมในปัจจุบัน ศิริวรรณ แก้วกาญจน์มองว่าอาจจะไม่ได้ลดคุณค่า เพราะคุณค่าขึ้นอยู่กับกระบวนการ

มาตรฐาน และผลการประเมินของรางวัลนั้นๆ ศิริวร แก้วกาญจน์แสดงความเห็นเพิ่มเติมว่า รางวัลเกิดขึ้นเพื่อแทนที่พื้นที่วรรณกรรมในสิ่งพิมพ์ ซึ่งปัจจุบันพื้นที่นี้ค่อยๆ หายไปจากสื่อ

สำหรับมุมมองภาครัฐต่อวงการนักเขียนนั้น ศิริวร แก้วกาญจน์กล่าวว่าก่อนที่จะเรียกร้องจากภาครัฐ ควรเรียกร้องจากตนเองก่อน สักวันรัฐก็จะมองเห็นคุณเอง สรุปว่าเขาไม่คาดหวังถึงการสนับสนุนจากรัฐบาล และรวมไปถึงบทบาทของสมาคมที่เกี่ยวข้องกับนักเขียน โดยแสดงทัศนคติว่าสมาคมฯ ไม่จำเป็นต้องแสดงพันธกิจใหญ่โต เช่น จะเชื่อมร้อยระหว่างรัฐกับนักเขียน ขอเพียงแค่ได้ต่อรองคำตอบแทนนักเขียนให้เป็นธรรมและสอดคล้องกับยุคสมัย พร้อมดูแลผลประโยชน์อันเกี่ยวข้องกับนักเขียน เช่น จะแก้ไขปัญหาการหายไปของพื้นที่วรรณกรรมจากสื่อสิ่งพิมพ์ การจัดโครงการเสวนารายครั้งไม่สามารถตอบโจทย์เหล่านี้ได้เลย เมื่อพูดถึงการแปลวรรณกรรม ศิริวร แก้วกาญจน์ยืนยันในนามนักเขียนว่านักเขียนทุกคนย่อมต้องการให้มีการแปลงานเป็นภาษาต่างประเทศ ความยากในการแปลคือการจับประเด็นหรือแก่น และถ่ายทอดให้ได้ด้วยภาษาที่สละสลวย อุปสรรคในเรื่องนี้ของไทย คือ การขาดนักแปล เพราะไม่มีองค์กรใดมาสนับสนุนการแปลอย่างจริงจัง เมื่อแปลเสร็จ ก็ไม่มีพื้นที่รองรับทั้งในนิตยสารหรือการพิมพ์รวมเล่ม

ในประเด็นเรื่องการซื้อหนังสือเข้าห้องสมุด และการคัดเลือกหนังสืออ่านนอกเวลานั้น ศิริวร แก้วกาญจน์ เห็นปัญหาที่เกิดและวิเคราะห์ว่าเกิดจากโครงสร้างองค์กรที่บิดเบี้ยว ราชการอ่านแห่งชาติ เป็นเพียง “เรื่องชั่วคราว” อีกเรื่องหนึ่ง ที่คาดว่าจะไม่ออกดอกออกผล ยิงนโยบายภาษาแห่งชาติ ยิ่งไม่น่าเชื่อถือ และรู้กันในวงราชการแคบๆ ศิริวร แก้วกาญจน์ เห็นด้วยกับวิธีการของสำนักพิมพ์ผีเสื้อที่คิดดีในเรื่อง โรงเรียนวิชาหนังสือ หรือสถาบันหนังสือแห่งชาติ โดยต้องการให้พลเมืองมีคุณภาพการอ่านมากขึ้น มีห้องสมุดในสถานศึกษาที่มีหนังสือดีๆ คำแนะนำที่เขามีต่อนักเขียนรุ่นใหม่และนักอยากเขียน คือ ควรเริ่มจากการเป็น “นักอยากอ่าน” ก่อน แล้วจึงเริ่มเขียน การอ่านคือการสนทนาปะทะสังสรรค์กับประสบการณ์ของผู้อื่นที่ได้ศึกษารำหรือย่อยมาแล้ว ยิ่งอ่านมาก ยิ่งเปิดโลกทัศน์ทางปัญญา ส่วนการเลี้ยงชีพนั้น คาดหวังความอยู่รอดทางเศรษฐกิจได้ยาก เป็นเรื่องเฉพาะตัวของแต่ละคนที่จะหาวิถีมาหล่อเลี้ยงตัวเอง

ศิริวร แก้วกาญจน์ทิ้งท้ายด้วยทัศนะต่อระบบการศึกษาของไทยว่าคุณภาพของการศึกษาในระบบไม่ได้พัฒนาไปจากยุคก่อนเลย มีแต่การผลิตซ้ำของความคิดที่ว่าคนต้องเรียนเพื่อให้จบ แล้วเข้าสู่ระบบสังคมที่เป็นวัฏจักรในลักษณะอุตสาหกรรม ปัจจุบัน ดูเหมือนว่าคนเรียนสูงขึ้น และเรียนจบจากต่างประเทศมากขึ้น แต่จะรู้มากขึ้นหรือไม่ เขาไม่แน่ใจ แต่เชื่อว่าวัฒนธรรมการแสวงหาทางปัญญาของประเทศไทยไม่เข้มแข็ง แม้จากการสืบค้นจากฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ TDC (Thai

Digital Collection) ซึ่งเป็นระบบสหบรรณานุกรมวิชาการอุดมศึกษาไทย ยังไม่ปรากฏงานวิจัยใดๆ ที่ศึกษาวิเคราะห์งานเขียนของศิริวรรณ แก้วกาญจน์ สิ่งที่เขาอยากเห็นในงานวิจัยระดับอุดมศึกษา คือ การวิจัยในสิ่งที่ผู้เขียนคาดไม่ถึง หรือแสดงถึงการเชื่อมโยงไปยังกลุ่มก่อนความคิด-ทฤษฎีที่เป็นเชิงสหวิทยาการ

เพื่อให้รายงานวิจัยมีความสมบูรณ์ จึงมีการนำเสนอผลการวิเคราะห์แบบสอบถามในประเด็นต่างๆ เพื่อประกอบกับผลสัมภาษณ์ที่นำเสนอไปแล้วข้างต้น

4.2 ปัจจัยเกื้อหนุนความเป็นนักเขียนนอกเหนือจากความสนใจส่วนตัว

1. ครอบครัว

เติบโตมากับหนังสือในบ้านที่สมาชิกมีอยู่ในครอบครองหรือเลือกสรรมาให้	✓	✓				
ครอบครัวสนับสนุนการศึกษาและส่งเสริมการอ่าน-เขียนโดยทางตรงและทางอ้อม (เช่น ยินดีให้ใช้เวลาในห้องสมุด-ร้านหนังสือ นำงานเขียนจำพวกเรียงความ-บทกวีที่ทำส่งครูมาเล่าสู่กันฟัง)	✓	✓				
สภาพแวดล้อมในบ้านเอื้อต่อการอ่าน-เขียน เช่น มีเวลาส่วนตัวหลังเลิกเรียนโดยไม่ต้องช่วยงานผู้ปกครองตลอดเวลา	✓	✓				
สมาชิกในวัยใกล้เคียงกัน (เช่น พี่-น้อง) แบ่งปันประสบการณ์การอ่าน-เขียนหนังสือ นอกเหนือจากการทำกรบ้านตามโจทย์						
ได้สัมผัสหนังสือหลายประเภทตั้งแต่วัยเยาว์	✓	✓		✓		✓
ครอบครัวมีได้บังคับให้อ่านแต่ตำราเรียนเท่านั้น		✓	✓	✓		✓

2. ครู-อาจารย์/นักเขียนที่นับถือ

ได้รับแรงบันดาลใจจากครู-อาจารย์ในโรงเรียนให้รักการอ่าน-เขียน		✓		✓		
ได้รับแรงบันดาลใจจากงานของนักเขียนที่ได้อ่านและเกิดความยอมรับนับถือ ต้องการยึดเป็นแบบอย่าง	✓	✓	✓	✓	✓	✓
การปลูกฝังที่ดีจากครู-อาจารย์ระดับประถม	✓	✓				
การปลูกฝังที่ดีจากครู-อาจารย์ระดับมัธยม	✓	✓				
การปลูกฝังที่ดีจากครู-อาจารย์ระดับอุดมศึกษา	✓	✓		✓		
การปลูกฝังที่ดีจากการเรียนนอกระบบการศึกษา เช่น การบวชเรียน การเข้าค่ายวรรณกรรม				✓		
การติดต่อกับนักเขียนที่นับถือผ่านจดหมายหรือการพบปะสังสรรค์ในฐานะผู้น้อยกับผู้ใหญ่หรือผู้มาก่อน		✓		✓	✓	

3. แวดวงวรรณกรรม/สมาคมที่เกี่ยวข้อง

เข้าร่วมกิจกรรมด้านวรรณศิลป์กับเพื่อนพ้องในแวดวงวรรณกรรม เช่น การเสวนา-ประชุมสัมมนา ฟังบรรยาย-เป็นวิทยากร		✓	✓	✓		
มีการสังสรรค์อย่างไม่เป็นทางการกับคนในวงการซึ่งเพิ่มโลกทัศน์การเป็นนักเขียน	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ได้รับการสนับสนุนให้ทำงานวรรณกรรมโดยตรงจากแวดวงหรือสมาคมที่เกี่ยวข้อง เช่น หาทุนให้พิมพ์หนังสือ หรือมีการชักชวนให้ร่วมเขียน		✓				
ได้รับการสนับสนุนให้ทำงานวรรณกรรมโดยทางอ้อมจากแวดวงหรือสมาคมที่เกี่ยวข้อง เช่น การจัดประกวดงานวรรณกรรม การคัดเลือกผลงานไปใช้ในการศึกษา(ประกอบการ วิจัย หรือแปลเพื่อเผยแพร่)		✓	✓	✓		
ได้รับข่าวสารความเคลื่อนไหวด้านวรรณกรรมอย่างสม่ำเสมอจากแวดวงหรือสมาคมที่เกี่ยวข้อง				✓		✓

4. รัฐบาล/ สังกมไทยโดยรวม

รัฐบาลให้ความสำคัญกับผู้ที่เป็นนักคิด นักเขียนของชาติ และยกย่องเชิดชูต่อสังคม ตามวาระโอกาส						
มีการส่งเสริมงานวรรณกรรมอย่างจริงจังและ เพียงพอจากภาครัฐ						
รัฐบาลมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อ สนับสนุนนักเขียนอย่างยั่งยืนและเป็น รูปธรรม						
สังคมไทยเปิดรับงานวรรณกรรมของนักเขียน ไทยร่วมสมัยเป็นอย่างดี	✓					
สถานะของนักเขียนไทยมีความมั่นคงและ ได้รับยกย่องจากสังคมส่วนใหญ่	✓					
กระแสสังคมที่สนับสนุนวรรณกรรมดีๆ ยัง ปรากฏอยู่ในสังคมไทย	✓			✓		✓
รางวัลวรรณกรรมจำนวนมากในปัจจุบันคำ จุนสถานะของนักเขียนไทย						
รางวัลวรรณกรรมที่สังคมไทยให้การยอมรับ เป็นกำลังใจให้นักเขียนเป็นอย่างดี	✓		✓	✓		
การมีวาระการอ่านแห่งชาติช่วยสนับสนุนให้ คนในสังคมอ่านหนังสือดีมากขึ้น						

4.3 ปัจจัยเชิงลบที่อาจกระทบต่อความเป็นนักเขียน

1. ครอบครัว

ครอบครัวไม่เห็นความสำคัญของการอ่าน-เขียน มากไปกว่าเรื่องปากท้อง			✓	✓	✓	✓
ครอบครัวสนับสนุนการศึกษาในระบบเท่านั้น และไม่ส่งเสริมให้อ่านหนังสือที่ไม่ใช่ตำรา				✓	✓	✓
สภาพแวดล้อมในบ้านไม่เอื้อต่อการอ่าน-เขียน เช่น ไม่มีเวลาส่วนตัวเพราะต้องช่วยทำงานแบ่ง เบาภาระของทางบ้าน				✓	✓	
ไม่มีสมาชิกในวัยใกล้เคียงกัน (เช่น พี่-น้อง) ที่ สนใจแบ่งปันประสบการณ์การอ่าน-เขียน หนังสือ			✓	✓	✓	

2. ครู-อาจารย์/นักเขียนที่นับถือ

ครู-อาจารย์ในโรงเรียนไม่ส่งเสริมให้รักการอ่าน- เขียนเพราะไม่ยืดหยุ่น เช่น อาจมุ่งเน้นไวยากรณ์ หรือความถูกต้องจนละเลยจินตนาการ			✓		✓	✓
ไม่ได้รับแรงบันดาลใจจากงานของนักเขียนที่ได้อ่าน จนไม่อาจยึดเป็นแบบอย่าง						
ขาดการปลูกฝังที่ดีจากระบบการศึกษา เช่น ครู- อาจารย์ไม่เคยแนะนำหนังสือหรือจัดกิจกรรมเชิง วรรณกรรม-วรรณศิลป์			✓		✓	
ไม่เคยได้รับการติดต่อกลับจากนักเขียนที่นับถือ หรือไม่ประทับใจจากการติดต่อกัน						
ไม่ประทับใจกับการพบปะสังสรรค์กับนักเขียนที่นับถือ ในฐานะผู้น้อยกับผู้ใหญ่หรือผู้มาก่อน				✓		

3. แวดวงวรรณกรรม/สมาคมที่เกี่ยวข้อง

กิจกรรมด้านวรรณศิลป์ในแวดวงวรรณกรรม เช่น การเสวนา-ประชุมสัมมนา ฟังบรรยาย-เป็นวิทยากร มีอยู่เฉพาะกลุ่มยากต่อการเข้าถึง				✓	✓	
ขาดการสังสรรค์อย่างไม่เป็นทางการกับคนในวงการ เพราะสมาคมที่เกี่ยวข้องไม่จัดงานในลักษณะนี้						
ไม่ได้รับการสนับสนุนให้ทำงานวรรณกรรมโดยตรงและทางอ้อมจากแวดวงหรือสมาคมที่เกี่ยวข้อง	✓					✓
ไม่สามารถเข้าถึงข่าวสารความเคลื่อนไหวด้านวรรณกรรมจากวงการหรือสมาคมที่เกี่ยวข้อง เพราะข่าวสารอยู่ในแวดวงจำกัดเฉพาะกลุ่ม				✓	✓	

4. รัฐบาล/ สังคมไทยโดยรวม

รัฐบาลไม่ให้ความสำคัญกับนักคิดนักเขียนและไม่มีการส่งเสริมงานวรรณกรรมอย่างจริงจัง	✓	✓	✓	✓	✓	✓
รัฐบาลไม่มีนโยบายสนับสนุนนักเขียนไทยอย่างยั่งยืน เช่น จัดสรรงบประมาณเพียงเล็กน้อยสำหรับการประกวดงานวรรณกรรมเป็นรายครั้งและไม่ต่อเนื่อง	✓	✓	✓	✓	✓	✓
สังคมไทยเปิดรับกระแสงานวรรณกรรมของต่างชาติมากกว่าไทย	✓	✓				
สถานะของนักเขียนไทยขาดการสนับสนุนจากสังคมที่กระแสส่วนใหญ่เน้นงานที่ไม่ใช่วรรณกรรม						✓
รางวัลวรรณกรรมจำนวนมากในปัจจุบันทำให้เกิดการแข่งขันกันผลิตงานเพื่อชิงรางวัล ขาดความรักหรือความทุ่มเทในการเป็นนักเขียนที่มุ่งแข่งขันกับตัวเองโดยไม่ต้องรอการตัดสินจากกรรมการ	✓	✓				

4.4 ระดับของความคิดเห็น ในห้าประเด็น (*****มากที่สุด, ****มาก, ***ปานกลาง, **น้อย, *น้อยที่สุด, N/A ไม่มีความเห็น)

ประเด็น	ระดับขอความ คิดเห็น					
1. วัตถุประสงค์ในการเขียน						
1.1 วัตถุประสงค์ในการเขียนมาจากประสบการณ์ชีวิต	*****	***	****	*****	*****	*****
1.2 วัตถุประสงค์ในการเขียนมาจากสิ่งที่ท่านได้อ่าน	*****	****	***	***	****	***
1.3 วัตถุประสงค์ในการเขียนมาจากแรงบันดาลใจจากธรรมชาติ และ/หรือ แรงขับเคลื่อนภายในตัวเอง	*****	***	****	*****	*****	*****
1.4 วัตถุประสงค์ในการเขียนมาจากการเรียนในระบบ	**	**	*	***	*	*
1.5 วัตถุประสงค์ในการเขียนมาจากการค้นคว้าข้อมูล หรือเสาะแสวงหาในสิ่งที่สนใจเพิ่มเติม	*****	***	***	***	**	*****
2. ปัจจัยหลักที่ทำให้ผู้อ่านเขียน						
2.1 ผลตอบแทนที่เป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจ	***	***	*	***	**	N/A
2.2 ผลตอบแทนที่เป็นมูลค่าทางจิตใจ (ความพอใจ)	*****	*****	*****	*****	*****	*****
2.3 เสี่ยงตอบรับจากผู้อ่านที่สะท้อนกลับเข้ามา	****	***	****	***	***	N/A
2.4 ความมั่นคงของอาชีพและสถานะทางสังคมที่ได้รับ	****	***	***	***	***	N/A
2.5 ปณิธานหรือความท้าทายในการทำงานที่ต้องพัฒนาตัวเองหรือมุ่งผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้น	*****	****	*****	*****	****	*****
3. การผลิตผลงาน						
3.1 ท่านเขียนงานได้ดีเมื่อมีความสุข	*****	***	**	*****	***	N/A
3.2 ท่านเขียนงานได้ดีเมื่อมีความทุกข์	*****	**	**	*****	*****	N/A
3.3 ท่านเขียนงานได้ดีเมื่อมีความนิ่งหรือความสงบ	*****	****	*****	*****	*****	*****
3.4 ท่านเขียนงานได้ดีเมื่อมีความมุ่งมั่นหรือแรงบันดาลใจเพื่อระบาย	***	**	*	N/A	***	N/A
3.5 ท่านเขียนงานได้ดีเมื่ออยู่ในสภาวะเฉพาะตน (จุดที่ความรู้สึกต้องการถ่ายทอดเป็นตัวอักษรหลังไหลมา)	****	****	***	*****	*****	N/A
3.6 ท่านเขียนงานได้ดีเมื่อมีความกดดันบางประการ เช่น มีกำหนดส่ง ถูกเร่งรัดโดยบรรณาธิการหรือผู้อ่าน	***	**	***	***	***	N/A
4. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเขียนของท่าน						
4.1 การปลูกฝังการอ่านในวัยเยาว์ส่งผลต่อการเขียน	***	****	*	*****	*	N/A
4.2 การศึกษาในระบบส่งผลต่อความเป็นนักเขียน	*	**	*	***	*	N/A
4.3 การศึกษานอกระบบส่งผลต่อความเป็นนักเขียน (เช่น ประสบการณ์ทำงาน การเรียนรู้จากบุคคลอื่น)	*	***	*	*****	****	*****
4.4 การมีบรรณาธิการที่ดีส่งผลให้การเขียนดีขึ้น	****	**	****	****	***	N/A
4.5 การมีรุ่นพี่ที่นับถือคอยสนับสนุนส่งผลต่อการเขียน	*	***	*****	****	***	N/A
4.6 การได้เข้าร่วมกลุ่มวรรณกรรมส่งผลต่อการเขียน	*	**	***	*****	*	N/A
4.7 การได้รับรางวัลวรรณกรรมส่งผลให้การเขียนดีขึ้น เพราะต้องรักษามาตรฐานหรือเพิ่มความน่าสนใจในงาน	****	***	**	****	***	N/A
4.8 คำวิจารณ์จากนักวิจารณ์วรรณกรรมส่งผลต่อความเป็นนักเขียนของท่าน	****	***	***	****	***	N/A

ประเด็น (ต่อ)	ระดับขอความ คิดเห็น					
4.9 การสนับสนุนจากภาครัฐมีส่วนในการส่งเสริมความเป็นนักเขียน เช่น การให้รางวัลศิลปิน หรือศิลปินแห่งชาติ การประกวดวรรณกรรมพจนานุกรมแห่งชาติ การผลักดันการอ่านเป็นวาระแห่งชาติ เป็นต้น	*	***	**	**	N/A	***
5. การก้าวไปสู่ความเป็นเลิศระดับภูมิภาค-สากล						
5.1 ควรมีการส่งเสริมการแปลวรรณกรรมไทยมากกว่านี้	*****	****	*****	*****	***	*****
5.2 การส่งเสริมการแปลความจากภาครัฐ (เช่น มีแผนยุทธศาสตร์วรรณศิลป์ และสนับสนุนงบประมาณจัดทำ)	*****	****	*****	*****	****	*****
5.3 การส่งเสริมการแปลความจากภาคเอกชน (เป็นระบบธุรกิจที่มุ่งตลาดต่างประเทศให้นักเขียนไทย)	*****	****	*****	****	***	*****

ในประเด็นการก้าวสู่ระดับภูมิภาคหรือสากลนั้น มีช่องทางการเผยแพร่งานวรรณกรรม (ที่แปลเป็นภาษาอังกฤษแล้ว) ในวารสารของภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกดังรายชื่อที่ยกมาด้านล่าง กรุณาทำเครื่องหมาย ในช่องหน้าชื่อวารสารที่ท่านเคยได้ยินชื่อหรือพอจะรู้จักมาก่อนแล้ว

วารสาร Asia Literary Review				✓		✓
วารสาร Asian Cha Magazine						✓
วารสาร Griffith Review						✓
วารสาร Manoa: A Pacific Journal of International Writing						
วารสาร WaterBridge Review						
วารสาร Mascara Poetry						
อื่นๆ (โปรดระบุรายชื่อวารสารวรรณกรรมระดับภูมิภาคนี้ที่ท่านรู้จักเพิ่มเติม)						

ในประเด็นการก้าวสู่ระดับภูมิภาคหรือสากลนั้น ท่านรู้จักสมาคมวรรณกรรมนานาชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งที่มีชื่อเสียงระดับภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกดังตัวอย่างที่ยกมาด้านล่างหรือไม่ กรุณาทำเครื่องหมายในช่องหน้าชื่อสมาคมที่ท่านเคยได้ยินชื่อหรือพอจะรู้จักมาก่อนแล้ว

The P.E.N. International (สมาคม P.E.N. สากล)	✓	✓		✓		✓
The Asia-Pacific Writing Partnership (APWP) ซึ่งมีกรรมการร่วมชาวไทยด้วย						

ในประเด็นข้างต้นนั้น ท่านรู้จักรางวัลวรรณกรรมนานาชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งที่มีชื่อเสียงระดับสากลดังตัวอย่างด้านล่างหรือไม่ กรุณาทำเครื่องหมายในช่องหน้าชื่อรางวัลที่ท่านเคยได้ยินชื่อหรือพอจะรู้จักมาก่อนแล้ว

รางวัล P.E.N. International	✓	✓		✓		✓
รางวัล Australian-Asia Literary Award						✓
รางวัลแมกไซไซ สาขาวรรณกรรมและศิลปะการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์	✓	✓		✓		✓
รางวัลกวีโลก จากสมาคมกวีโลก				✓		✓
รางวัลโนเบลสาขาวรรณกรรม	✓	✓	✓	✓	✓	✓
อื่นๆ (โปรดระบุนายชื่อรางวัลวรรณกรรมระดับภูมิภาคนี้ที่ท่านรู้จักเพิ่มเติม)		The Man Asia Award		The Man Booker Prize, the Man Asia Literary Prize, Orange Prize		

รายชื่อนิตยสาร-วารสารด้านวรรณกรรมหรือมีคอลัมน์ด้านวรรณกรรมในปัจจุบันที่ท่านให้ความสนใจและติดตามอ่านเป็นระยะ

ช่อการะเกด			✓	✓	✓	✓
สถานแสงอรุณ					✓	✓
ปาจารย์สาร	✓			✓	✓	✓
ค. คน			✓	✓	✓	✓
สีสัน				✓		✓
สารคดี	✓	✓		✓	✓	✓
ไบโอสโคป						✓
Way				✓		✓
อ่าน		✓	✓			✓
ฟ้าเดียวกัน			✓			✓
สกุลไทย	✓			✓		
ขวัญเรือน	✓			✓	✓	
ศิลปวัฒนธรรม	✓			✓	✓	✓
ราหุอมจันทร์				✓		✓
มติชนสุดสัปดาห์			✓	✓		✓
เนชั่นสุดสัปดาห์	✓			✓	✓	✓
สยามรัฐสัปดาห์ วิจารณ์				✓		
Happening					✓	
Underground Bulletin		✓	✓			✓
Hi-Class						
ภาษาและหนังสือ				✓		

ในช่วงสุดท้ายของแบบสอบถาม ได้มีคำถามปลายเปิดให้ระบุนายชื่อนักเขียนและหนังสือในดวงใจของนักเขียนในโครงการทั้งทศวรรษ ตารางแสดงรายชื่อเหล่านี้ได้นำเสนอในภาคผนวก ก. โดยได้นำมาสรุปให้ทราบในภาพรวมดังนี้ นักเขียนไทยทั้งทศวรรษได้เสิร์ฟวรรณกรรมชั้นดีจากต่างประเทศที่ได้รับการแปลเป็นภาษาไทยจำนวนมาก ภาษาและวัฒนธรรมมิใช่อุปสรรคต่อการซึมซับความงามของวรรณกรรม รายชื่อนักเขียนในดวงใจอันดับแรกๆ ที่บรรดานักเขียนในโครงการชื่นชมยกย่องยังเป็นนักเขียนอมตะไทยจำนวนมากไม่น้อย อย่างเช่น สุนทรภู่ คีตกฤษ์ ปราโมช เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ เป็นต้น ผู้วิจัยจะยกมาเฉพาะชื่อบุคคลและชื่อหนังสือที่ได้รับการเสนอชื่จากนักเขียนในโครงการไม่ต่ำกว่าสองคนขึ้นไป ดังต่อไปนี้

รายชื่อนักเขียนในดวงใจ

1. สุนทรภู่	เสนอโดย ไพวรินทร์ ขาวงาม เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์ และปราบดา หยุ่น
2. คีตกฤษ์ ปราโมช	เสนอโดย ไพวรินทร์ ขาวงาม งามพรรณ เวชชาชีวะ และปราบดา หยุ่น
3. เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์	เสนอโดย ไพวรินทร์ ขาวงาม และ เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์
4. รงค์ วงษ์สวรรค์	เสนอโดย ไพวรินทร์ ขาวงาม และ ปราบดา หยุ่น
5. ศรีบูรพา	เสนอโดย ไพวรินทร์ ขาวงาม และ เดือนวาด พิมวนา
6. สุวรรณี สุคนธา	เสนอโดย เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์ และ งามพรรณ เวชชาชีวะ
7. เฮอร์มานน์ เฮสเส	เสนอโดย ไพวรินทร์ ขาวงาม และ เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์
8. คอสโตเยฟสกี	เสนอโดย เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์ และ เดือนวาด พิมวนา
9. พาโบล เนรูต้า	เสนอโดย ไพวรินทร์ ขาวงาม และ เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์
10. อเลซานโดร บาร์ริกโก	เสนอโดย งามพรรณ เวชชาชีวะ และ ศิริวิธ แก้วกาญจน์
11. อิตาโล กาลวิโน	เสนอโดย เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์ และ เดือนวาด พิมวนา
12. คาลิล ยิบราน	เสนอโดย ไพวรินทร์ ขาวงาม และ เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์
13. มิลาน คูนเดอร่า	เสนอโดย เดือนวาด พิมวนา และ ศิริวิธ แก้วกาญจน์
14. หลุยส์	เสนอโดย ไพวรินทร์ ขาวงาม และ ศิริวิธ แก้วกาญจน์
15. กาเบรียล การ์เซีย มาร์เกซ	เสนอโดย เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์ และ ศิริวิธ แก้วกาญจน์

รายชื่อนักเขียนในดวงใจ

1. เทพเจ้าของสิ่งเล็กๆ	เสนอโดย เดือนวาด พิมวนา เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์ และ ศิริวิธ แก้วกาญจน์
2. ไหม	เสนอโดย งามพรรณ เวชชาชีวะ เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์ และ ศิริวิธ แก้วกาญจน์
3. พี่น้องคารามาซอฟ	เสนอโดย เดือนวาด พิมวนา และ เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์
4. หนึ่งร้อยปีแห่งความโดดเดี่ยว	โดย เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์ และ ศิริวิธ แก้วกาญจน์

ตามที่แสดงผลการตอบแบบสอบถามของนักเขียนทั้งทศวรรษไปในตารางต่างๆ ข้างต้นนั้น จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบของแบบสอบถามนั้นได้รับการออกแบบเชิงลึกให้เก็บรายละเอียดที่อาจ

ตกหล่นไประหว่างการสัมภาษณ์ ในส่วนแรกเป็นข้อมูลเบื้องต้นของนักเขียน ที่ถามถึงอายุการทำงานเขียน โดยนับถึงปลายปี พ.ศ. 2552 ซึ่งพบว่าอยู่ระหว่าง 8 – 30 ปี เรียงจากมากไปน้อยดังนี้

อายุการทำงานเขียน

- ไพวรินทร์ ขาวงาม	30 ปี
- เดือนวาด พิมวนา	22 ปี
- ศิริวร แก้วกาญจน์	18 ปี
- เรวัตร์ พันธุ์พัฒน์	15 ปี
- ปราบดา หยุ่น	10 ปี
- งามพรรณ เวชชาชีวะ	8 ปี

สำหรับปัจจัยเกื้อหนุนความเป็นนักเขียนในด้านพื้นฐานครอบครัวนั้น นักเขียนส่วนใหญ่แทบไม่มีเลย ยกเว้นปราบดา หยุ่น และ งามพรรณ เวชชาชีวะ เท่านั้น ปัจจัยเกื้อหนุนในด้านครู-อาจารย์/นักเขียนที่นับถือ ทุกรายตอบว่าได้รับแรงบันดาลใจจากงานของนักเขียนที่ได้อ่านและต้องการยึดเป็นแบบอย่าง น่าสังเกตว่านอกจากปราบดา หยุ่น และ งามพรรณ เวชชาชีวะ แล้วนักเขียนที่เหลือแทบไม่มีใครตอบว่าได้รับการปลูกฝังจากครู-อาจารย์ในระดับชั้นเรียนต่างๆ เลย ส่วนปัจจัยเกื้อหนุนในด้านสมาคมหรือแวดวงวรรณกรรมนั้น ทุกรายตอบว่าได้เพิ่มเติมโลกทัศน์นักเขียนผ่านการสังสรรค์อย่างไม่เป็นทางการกับคนในวงการ เดือนวาด พิมวนา เพิ่มเติมว่าตนเองมีรุ่นพี่นักเขียนมาขอพบพอบ ซึ่งนับเป็นปัจจัยเกื้อหนุนด้วย จำนวนครั้งหนึ่งของนักเขียน (ประกอบด้วยปราบดา หยุ่น เดือนวาด พิมวนา ไพวรินทร์ ขาวงาม) ตอบว่าได้เข้าร่วมกิจกรรมด้านวรรณศิลป์ เช่น สัมมนา ครึ่งเดียวกันนี้ตอบว่าได้รับการสนับสนุนให้ทำงานวรรณกรรมโดยอ้อม เช่น ได้ประโยชน์จากการประกวดหรือได้รางวัล และ/หรือได้รับคัดเลือกผลงานไปใช้ในการศึกษา และมีเพียงปราบดา หยุ่น คนเดียวที่ได้รับการสนับสนุนให้ทำงานวรรณกรรมโดยตรง เช่น ได้ทุนพิมพ์หนังสือ หรือมีการชักชวนให้ร่วมเขียนงาน ในปัจจัยเกื้อหนุนสุดท้ายด้านรัฐบาลและสังคมนั้น นอกจากงามพรรณ เวชชาชีวะ ที่ตอบเชิงบวกเป็นบางประเด็น (เช่น สถานะนักเขียนไทยมั่นคง) แล้ว แทบไม่มีนักเขียนอื่นตอบสนองต่อประเด็นนี้เลย ในเรื่องรางวัลเป็นกำลังใจอย่างดีหรือไม่นั้น มีเพียงสามรายที่ตอบว่าเป็น น่าสังเกตว่าไม่มีใครเลือกข้อที่ว่า การมีวาระการอ่านแห่งชาติจะช่วยทำให้คนอ่านหนังสือดีๆ มากขึ้น

ในประเด็นด้านปัจจัยเชิงลบนั้น มีการตอบถึงพื้นฐานครอบครัวหลายประเด็นในนักเขียนสี่รายที่ระบุถึงสภาพการณ์ครอบครัวที่ขาดแคลนส่งผลให้ไม่ได้รับการสนับสนุนเรื่องการอ่าน-เขียน ยกเว้นปราบดา หยุ่น และงามพรรณ เวชชาชีวะ นอกจากนี้ เดือนวาด พิมวนา เรวัตร์ พันธุ์พัฒน์ และ ศิริวร แก้วกาญจน์ยังเลือกตอบประเด็นที่ครู-อาจารย์ในโรงเรียนไม่ส่งเสริมให้รักการอ่าน-เขียน

เพราะไม่ยึดหยุ่น เน้นแต่ไวยากรณ์หรือความถูกต้องจนละเลยจินตนาการ สองรายแรกในจำนวนนี้ ยังบอกว่าขาดการปลูกฝังที่ดีจากระบบการศึกษาที่ไม่เคยเน้นวรรณศิลป์หรือหนังสือวรรณกรรม น้ำหนักของปัจจัยลบที่เห็นชัดเจนที่สุดทั้งในแบบสอบถามและบทสัมภาษณ์ ก็คือ ปัจจัยลบจากรัฐบาลและสังคมโดยรวมในข้อที่สี่ ซึ่งโดยสรุปก็คือขาดการส่งเสริมงานวรรณกรรมตั้งแต่ระดับนโยบายจนถึงปฏิบัติ

ส่วนถัดมาของแบบสอบถาม คือ การเจาะลึกประเด็น 5 ประเด็นโดยขอให้ใส่ระดับของความคิดเห็นว่ามากหรือน้อย ได้แก่ ประเด็นด้านวัตถุดิบในการเขียน ปัจจัยหลักที่ทำให้ยึดอาชีพนักเขียน วิธีการผลิตผลงาน ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเขียน และประเด็นการก้าวไปสู่ความเป็นเลิศระดับภูมิภาค/สากล ในประเด็นแรกนั้น นักเขียนส่วนใหญ่ตอบว่าวัตถุดิบในการเขียนมาจากการศึกษาในระบบน้อยไปจนถึงน้อยที่สุด มากถึงมากที่สุดมาจากแรงบันดาลใจจากธรรมชาติ และ/หรือแรงขับเคลื่อนในตัวเอง รวมถึงประสบการณ์ชีวิตด้วย ในประเด็นที่สองทุกคนตอบว่า “มากที่สุด” ต่อผลตอบแทนที่เป็นมูลค่าทางจิตใจ และ “มากถึงมากที่สุด” ต่อปณิธานหรือความท้าทายในการทำงานที่ต้องพัฒนาตัวเองหรือมุ่งผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น ในขณะที่ตอบว่า “ปานกลางไปจนถึงน้อยที่สุด” ต่อผลตอบแทนที่เป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจ สำหรับประเด็นที่สามนั้น แต่ละคนต่างมีวิธีการผลิตผลงานต่างกันไป บ้างก็เขียนได้ดีในยามสุข บ้างตอบว่าในยามทุกข์ ค่าเฉลี่ยคือเกือบจะมากที่สุดเมื่อเขียนในช่วงที่มีความนิ่งหรือความสงบ เมื่อถามถึงประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเขียน แทบทุกคนตอบว่าการศึกษาระบบส่งผลดีต่อความเป็นนักเขียนน้อย ในขณะที่การศึกษานอกระบบ (ประสบการณ์ทำงาน การเรียนรู้จากคนอื่น) กลับส่งผลดีมากกว่า การมีบรรณาธิการส่งผลดีปานกลางไปถึงมาก เช่นเดียวกับการได้รับคำวิจารณ์จากนักวิจารณ์ วรรณกรรม การสนับสนุนจากภาครัฐในการให้รางวัลศิลปาธร ประกวดรางวัลวรรณกรรม หรือประกาศวาระการอ่านนั้นถือว่ามีส่วนส่งเสริม ความเป็นนักเขียนค่อนข้างน้อยถึงน้อยที่สุดในประเด็นสุดท้ายด้านการยกระดับนักเขียนนั้น แทบทุกรายต้องการเห็นการส่งเสริมจากทั้งรัฐและเอกชนมากไปถึงมากที่สุด ยกเว้นเรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์ที่พอใจเลือกระดับ “ปานกลาง” มากกว่า

ในส่วนท้ายๆ ของแบบสอบถามนั้น จะเห็นได้ว่า แทบทุกคนเป็นนักเขียนตัวงที่อ่านนิยายสารวรรณกรรมจำนวนมาก ตั้งแต่ 6 ฉบับไปจนถึง 15 ฉบับ (ยกเว้นปราบดา หยุ่น เลือกอ่านเพียงสามฉบับ) นอกจากศิริวร แก้วกาญจน์และ ไพรวิรินทร์ขาวงาม แล้ว ไม่มีใครเคยได้อินชื่อนิยายสาร-วารสารสากลที่โด่งดังในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกเลย แม้แต่สมาคมนักเขียนระดับสากลที่มีกรรมการชาวไทยถึงสามคน ก็ไม่มีใครรู้จัก รางวัลระดับสากลที่ทุกคนรู้ คือ รางวัลโนเบล และส่วนมากก็รู้จักรางวัลแมกไซไซ และรางวัลสมาคม P.E.N. International เฉพาะปราบดา หยุ่น และ ศิริวร แก้วกาญจน์ เสนอชื่อรางวัลที่รู้จักเพิ่มเติม นั่นคือ รางวัล Man Literary Prize ที่จะมอบ

แก่นักเขียนเอเชียที่มีการแปลงานเป็นภาษาอังกฤษเพื่อส่งประกวด ส่วนรางวัล Man Booker Prize และ Orange Prize ที่ศิริวร แก้วกาญจน์เสนออีกนั้น มักเป็นของนักเขียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่หรือเสมือนเป็นภาษาแม่

จากการประมวลและอภิปรายผลแบบสอบถามข้างต้น เผยเห็นถึงปัจจัยร่วมในมิติต่างๆ ของนักเขียนที่ร่วมโครงการทั้งหก ราย ในการนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอฐานข้อมูลต่างๆ เพื่อส่งเสริมโอกาสสำหรับนักเขียนร่วมสมัยในการขยายขอบเขตการเผยแพร่ผลงานของตนในวงกว้างยิ่งขึ้น อันได้แก่ 1) ฐานข้อมูลรายชื่อนิตยสาร-วารสารวรรณกรรมสากลเพื่อเผยแพร่งานเขียนระดับภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก 2) รายชื่อสมาคมระดับนานาชาติ ระดับภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก และระดับชาติ 3) รายชื่อรางวัลวรรณกรรมระดับชาติสำหรับนักเขียนไทย 4) รางวัลวรรณกรรมระดับนานาชาติที่นักเขียนไทยมีสิทธิ์ได้รับการพิจารณา 5) รายชื่อผู้แปลวรรณกรรมร่วมสมัยจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ และ 6) รายชื่อสำนักพิมพ์ที่พิมพ์งานวรรณกรรมไทยฉบับแปลเป็นภาษาอังกฤษในลักษณะต่างๆ การสืบค้นเพื่อรวบรวมฐานข้อมูลทั้งหมดนี้มีขึ้นระหว่างเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2552 ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2553

4.5 รายชื่อนิตยสาร-วารสารวรรณกรรมสากลเพื่อเผยแพร่งานเขียนระดับภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก

ผู้วิจัยมุ่งเน้นการเผยแพร่ระดับภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก เพราะหากเป็นภูมิภาคยุโรป หรืออเมริกา จะดำเนินการได้ยาก เนื่องจากมีนักเขียนของประเทศในพื้นที่จำนวนมาก จากแบบสอบถามจะเห็นได้ว่านักเขียนระดับชาติของไทยแทบไม่รู้จักนิตยสาร-วารสารวรรณกรรมสากลซึ่งมีการลงผลงานของนักเขียนในทวีปเอเชีย-แปซิฟิกเลย รายชื่อนิตยสาร-วารสารดังกล่าวนี้มาจากการสืบค้นทางอินเทอร์เน็ตของผู้วิจัย โดยเน้นเฉพาะ E-magazine หรือ E-journal ที่เปิดรับงานเขียนทั้งระดับภูมิภาคและระดับสากล ส่วนใหญ่จะไม่ตีพิมพ์เป็นเล่ม แต่มีการจัดเก็บอย่างเป็นระบบในเว็บไซต์ผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทุกเล่มจะมีบรรณาธิการเป็นผู้คัดสรรผลงาน บางเล่มจะให้คำตอบแทนเล็กน้อยแก่ผู้ผ่านการคัดสรร ผู้สนใจสามารถอ่านกฎกติกาการส่งผลงานได้ในเว็บไซต์หลักของวารสาร ซึ่งจะมีความแตกต่างกันไป แต่กฎที่มีร่วมกัน คือ ผลงานจะต้องเขียนหรือได้รับการแปลเป็นภาษาอังกฤษ

1. วารสาร Asia Literary Review
2. วารสาร Asian Cha Magazine
3. วารสาร Words Without Borders Magazine
4. วารสาร Manoa: A Pacific Journal of International Writing ของมหาวิทยาลัยฮาวาย

5. วารสาร Quarterly Literary Review Singapore ของประเทศสิงคโปร์
6. วารสาร Asiatic ของประเทศมาเลเซีย
7. วารสาร Griffith Review ของมหาวิทยาลัย Griffith ประเทศออสเตรเลีย
8. วารสาร Transnational Literature ของประเทศออสเตรเลีย
9. วารสาร Island Magazine ของประเทศออสเตรเลีย
10. วารสาร Islet Magazine ของประเทศออสเตรเลีย
11. วารสาร WaterBridge Review เน้นงานของ Pacific Rim และเอเชียใต้
12. วารสาร Mascara Literary Review เป็นวารสารอิเล็กทรอนิกส์ เน้นกวีนิพนธ์ ความเรียง และเรื่องสั้นของ Australia และ Asia

ภาพหน้าเว็บไซต์หลักของวารสารแต่ละเล่มพร้อมชื่อและที่อยู่ URL ได้นำมาแสดงด้านล่างนี้

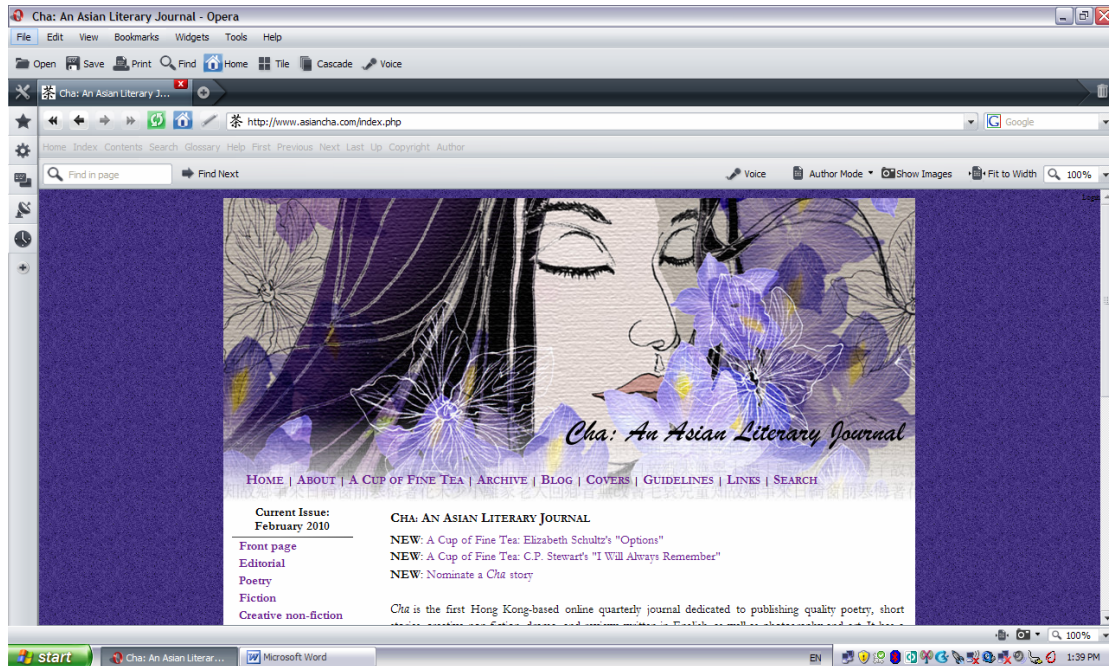
1. วารสาร Asia Literary Review

<http://www.asialiteraryreview.com>

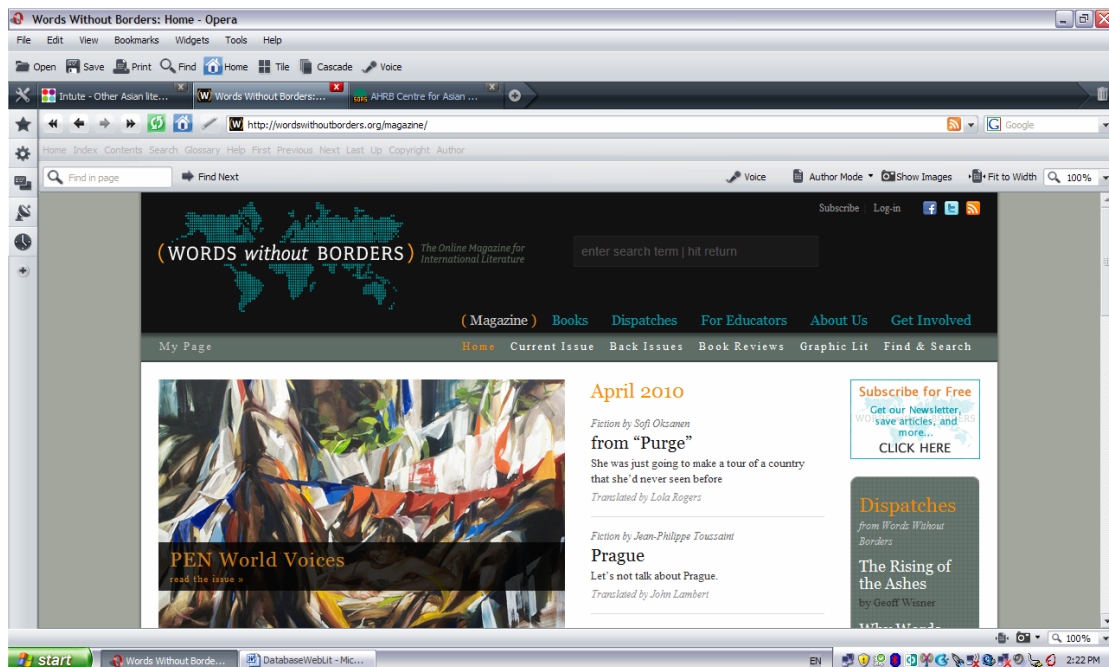
2. ວາງສາ ສາມາດ Asian Cha Magazine

<http://www.asiancha.com>

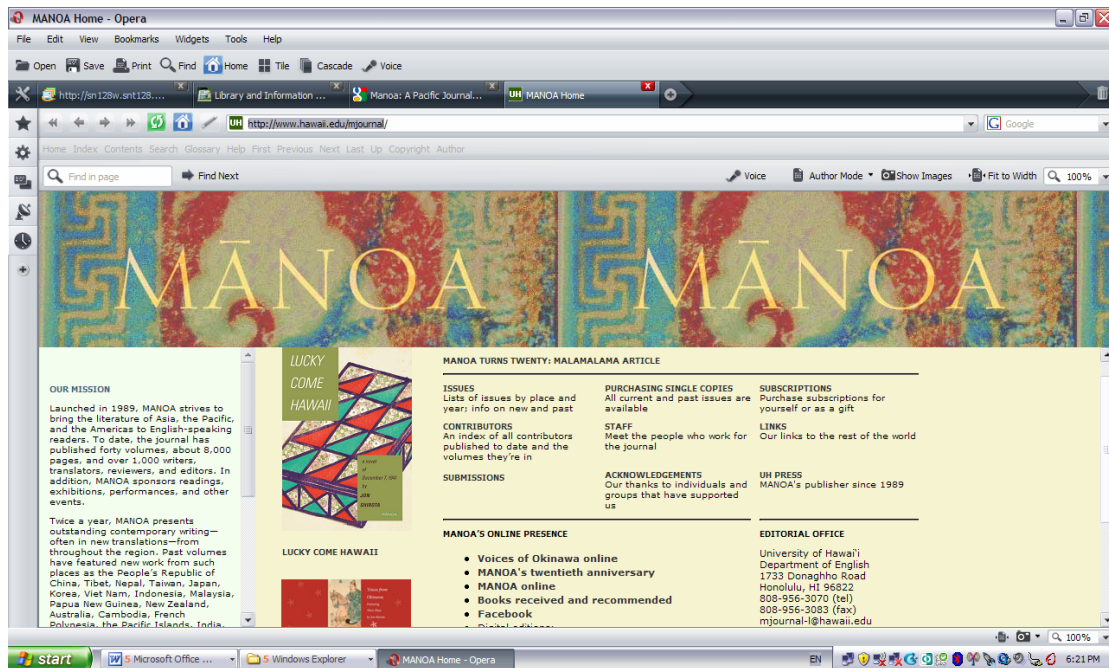
3. ວາງສາ ສາມາດ Words Without Borders Magazine

<http://wordswithoutborders.org/magazine/>

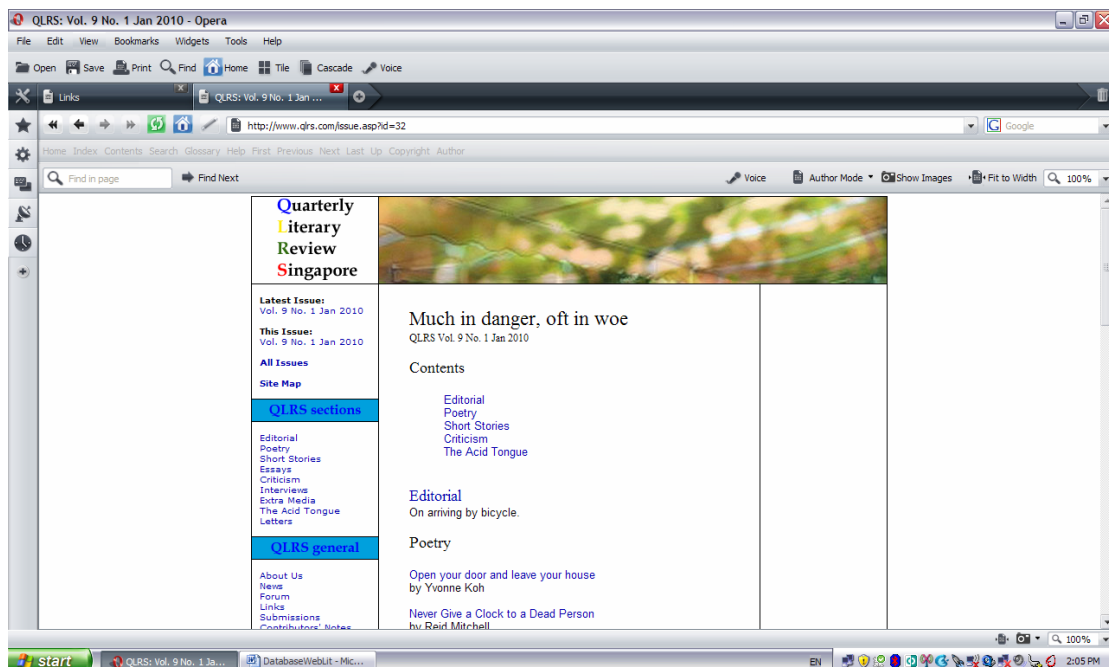
4. วารสาร Manoa: A Pacific Journal of International Writing ของมหาวิทยาลัยฮาวาย

<http://www.hawaii.edu/mjournal>

5. วารสาร Quarterly Literary Review Singapore ของประเทศสิงคโปร์

<http://www qlrs.com>

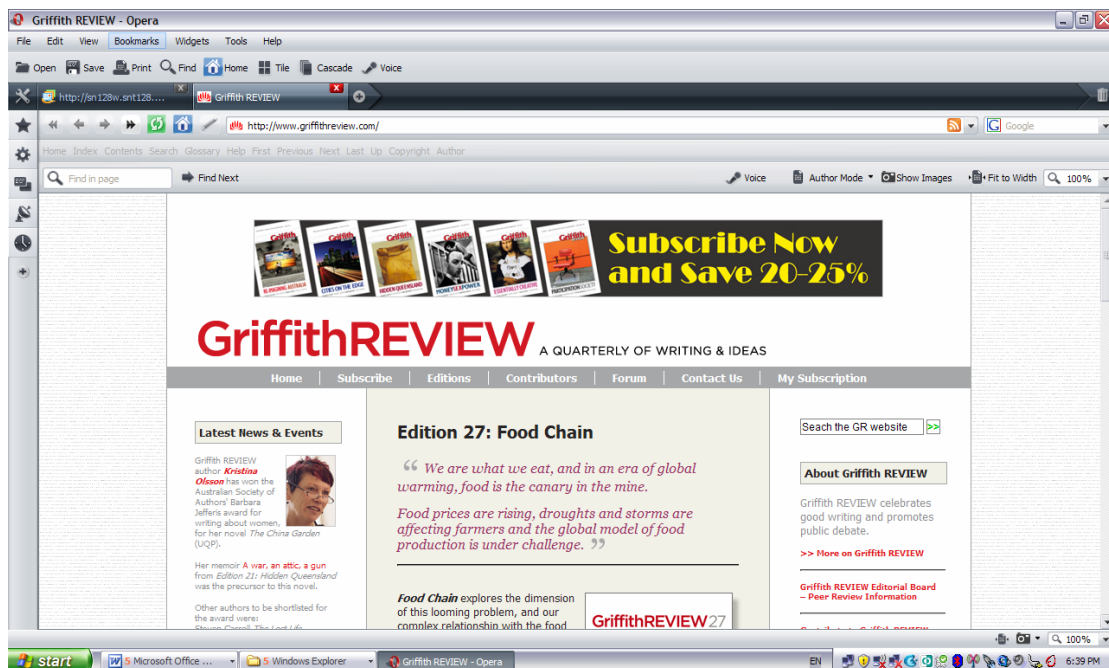
6. วารสาร Asiatic ของประเทศมาเลเซีย

<http://asiatic.iium.edu.my>

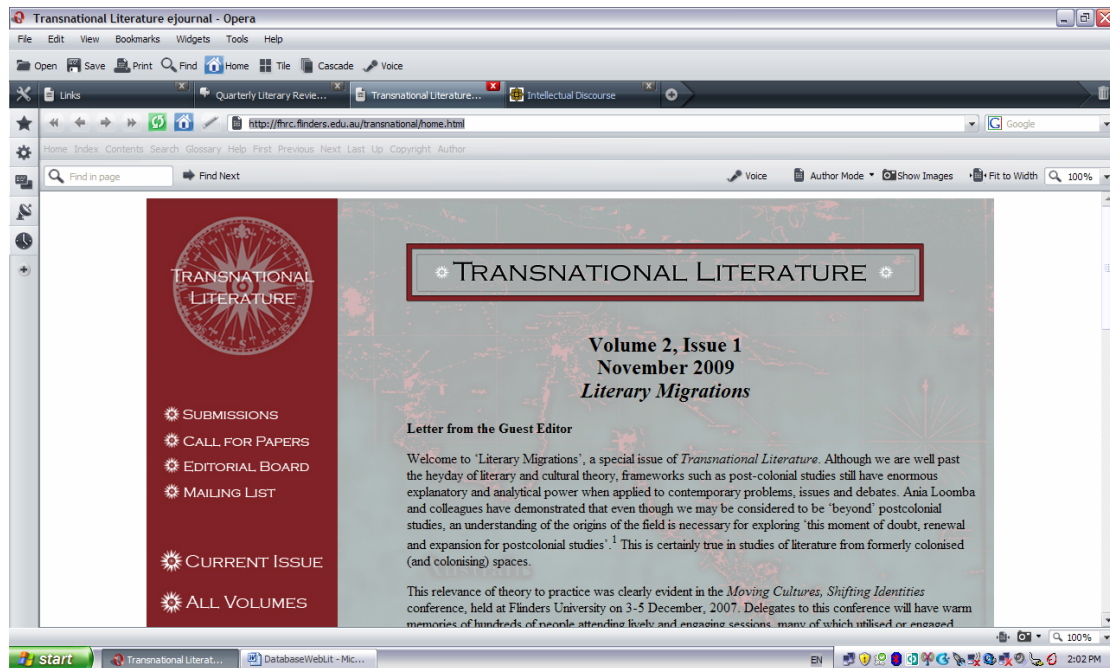
7. วารสาร Griffith Review ของมหาวิทยาลัย Griffith ประเทศออสเตรเลีย

<http://www.griffithreview.com>

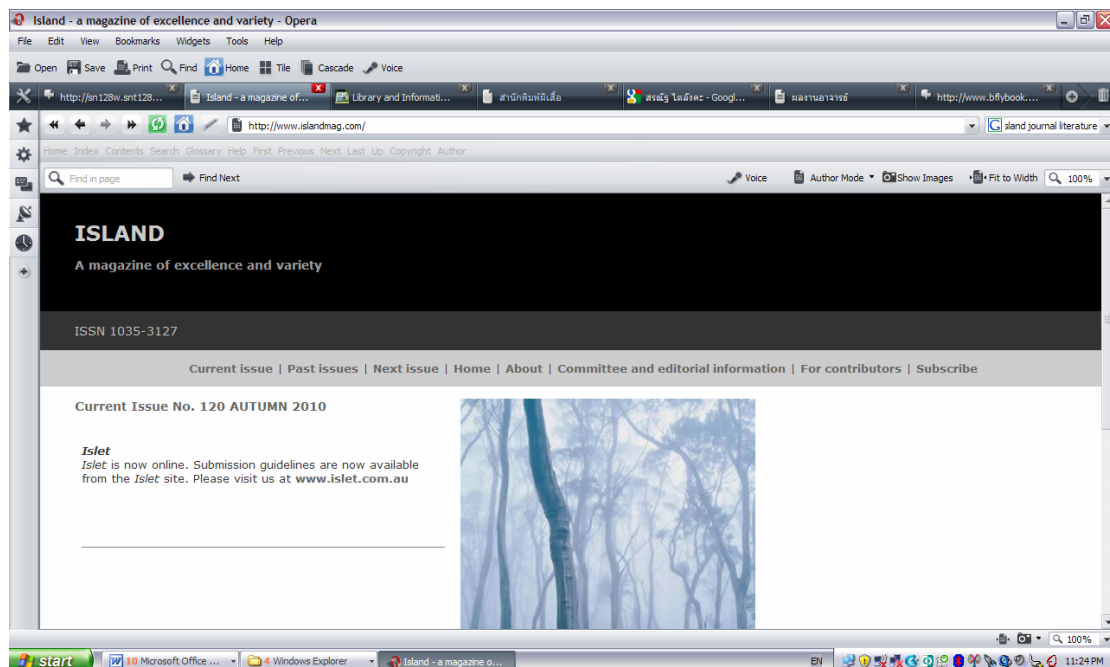
8. วารสาร Transnational Literature ของประเทศออสเตรเลีย

<http://fhrc.flinders.edu.au/transnational/home.html>

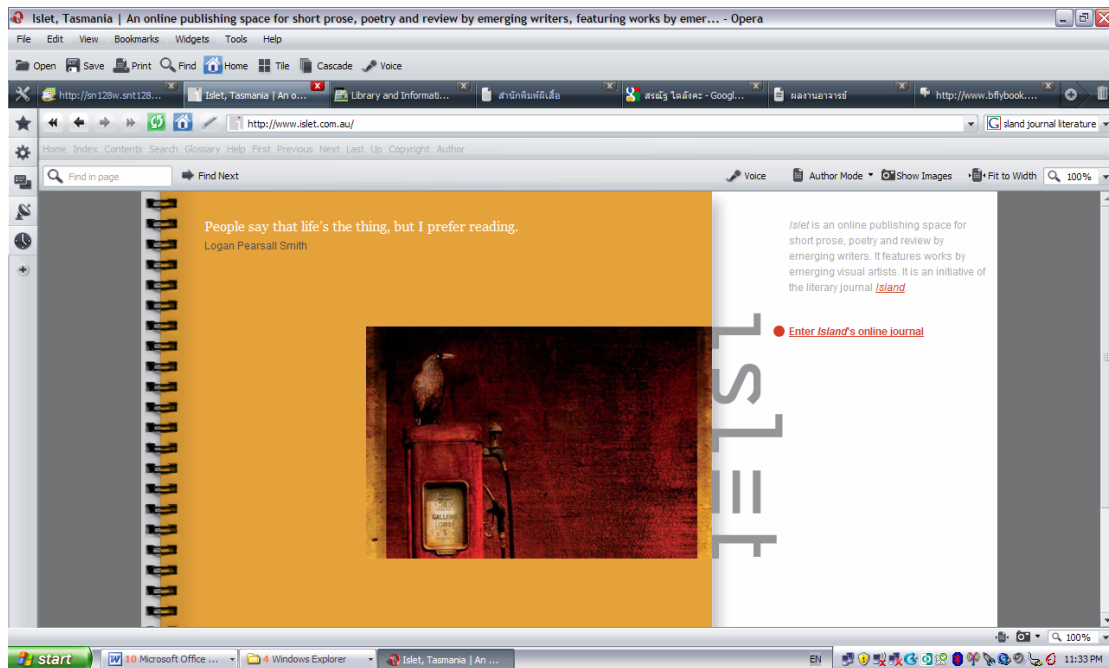
9. วารสาร Island Magazine ของประเทศออสเตรเลีย

<http://www.islandmag.com>

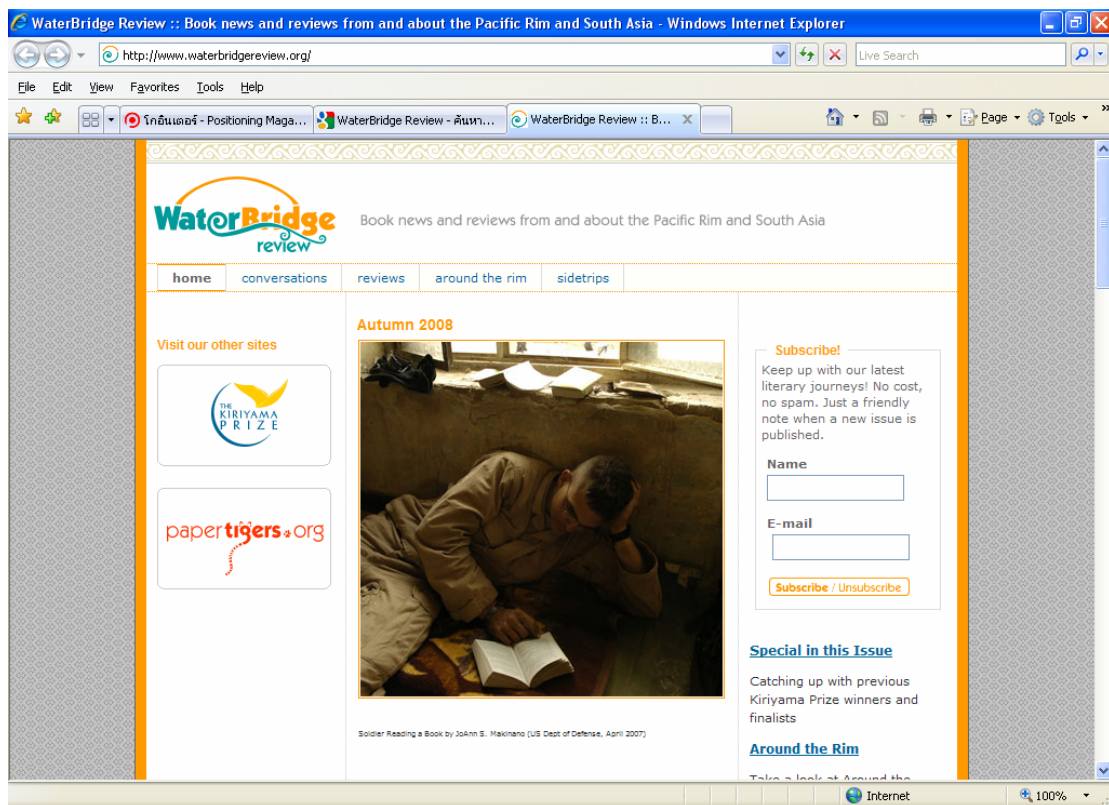
10. วารสาร Islet Magazine ของประเทศออสเตรเลีย

<http://www.islet.com.au>

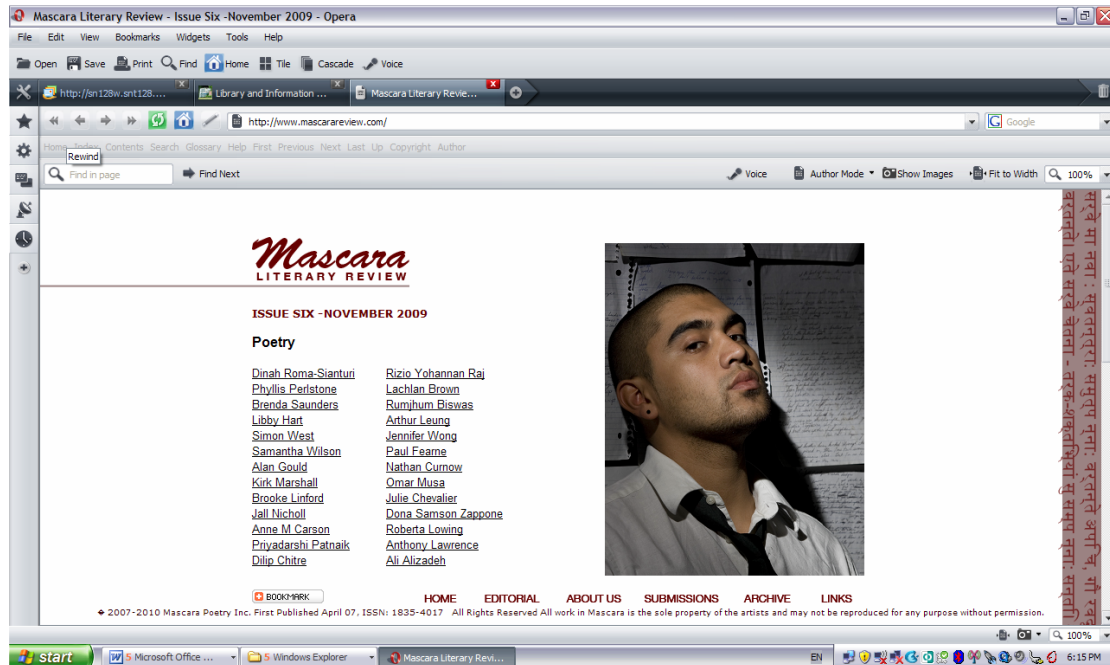
11. วารสาร WaterBridge Review เน้นงานของ Pacific Rim และเอเชียใต้

<http://www.waterbridgereview.org>

12. วารสาร Mascara Literary Review เป็นวารสารอิเล็กทรอนิกส์ เน้นกวีนิพนธ์ ความเรียง และ เรื่องสั้นของ Australia และ Asia

<http://www.mascarareview.com>

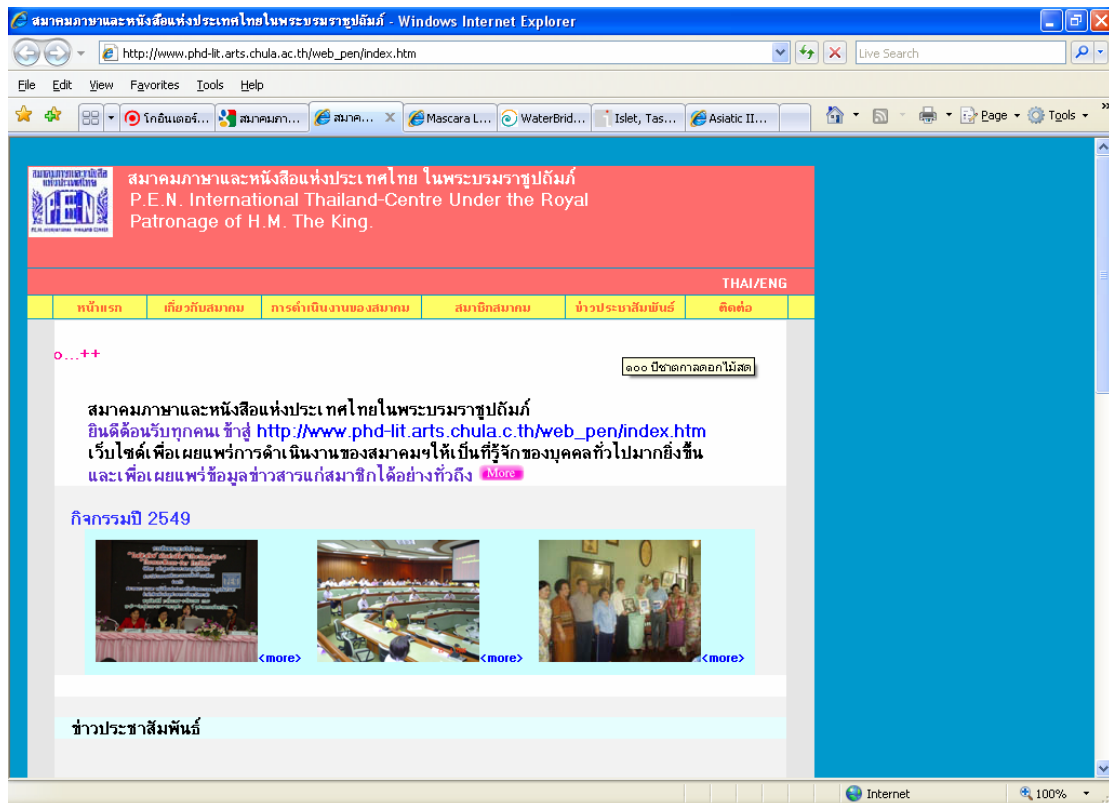

4.6 รายชื่อสมาคมระดับนานาชาติ ระดับภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก และระดับชาติ

ระดับนานาชาติ

The P.E.N. International (สมาคม P.E.N. สากล ซึ่งมีเครือข่ายทั่วโลก ในประเทศไทยร่วมมือกับ สมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ปัจจุบันนายกสมาคมของไทย คือ รศ.ดร. สรณัฐ ไตลังคะ)

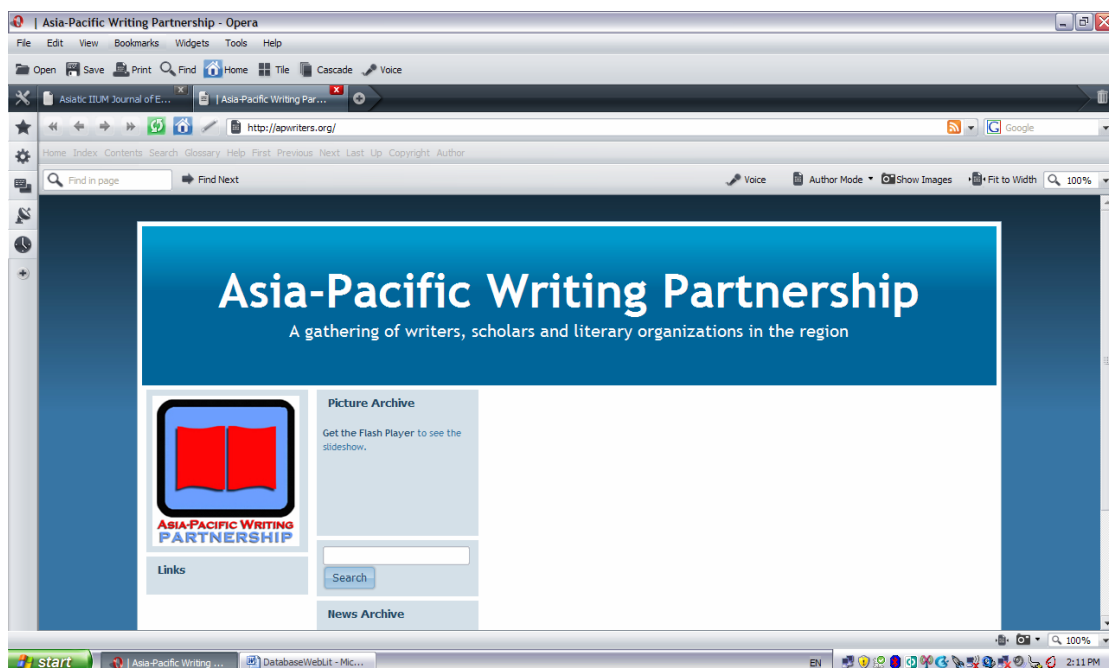
http://www.phd-lit.arts.chula.ac.th/web_pen/index.htm

ระดับภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก

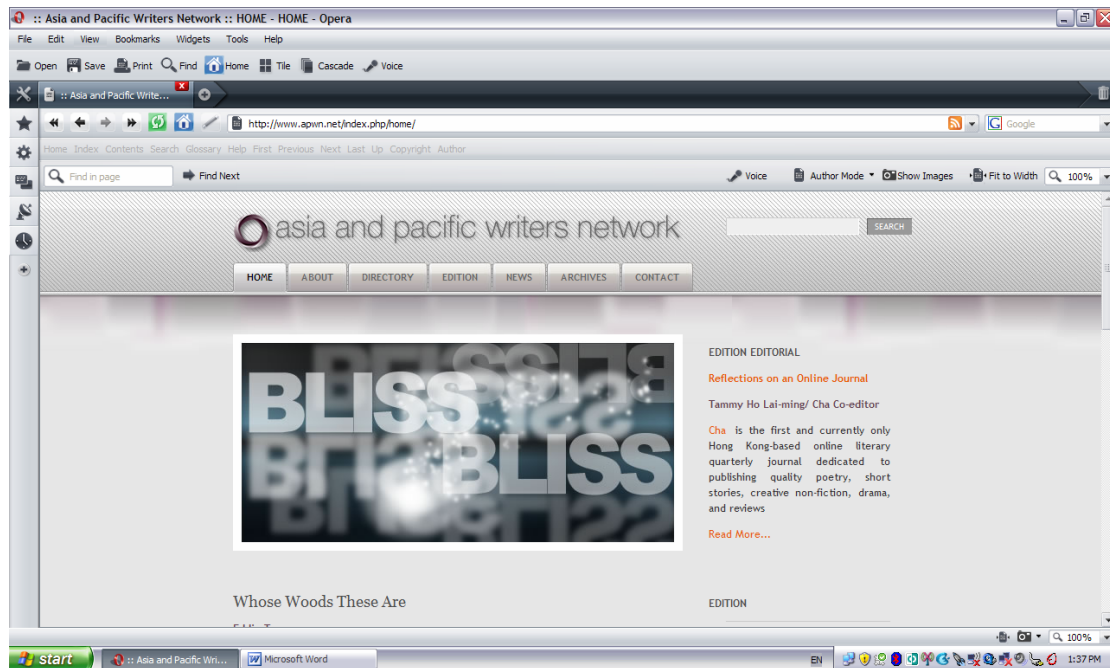
1. The Asia-Pacific Writing Partnership (APWP) มีกรรมการร่วมชาวไทย 3 ราย ดังนี้
  - รศ.ดร. ชูศักดิ์ ภัทรกุลวณิชย์ - ผศ.ดร. ชเนศ อภรณ์สุวรรณ - พงษ์ลดา อิทธิเมฆินทร์

<http://apwriters.org>

2. Asia and Pacific Writers Network

http://www.apwn.net

ระดับชาติ

- สมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย
- เครือข่ายนักเขียนแห่งประเทศไทย
- ราชบัณฑิตยสถาน (สำนักศิลปกรรม)
- สมาคมนักแปลและล่ามแห่งประเทศไทย
- สมาคมนักกลอนแห่งประเทศไทย
- สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

4.7 รายชื่อรางวัลวรรณกรรมระดับชาติสำหรับนักเขียนไทย

รางวัลเชิดชูเกียรติที่พิจารณาตัดสินโดยคณะกรรมการ (มีได้ให้ส่งประกวด)

1. รางวัลศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ (กระทรวงวัฒนธรรม)
2. รางวัลศิลปิน สาขาวรรณกรรม (สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย กระทรวงวัฒนธรรม)
3. รางวัลศรีบูรพา (สมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย)
4. รางวัลนราธิป (สมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย)

5. รางวัลพีพร (สมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย)
6. รางวัลอมตะ (มูลนิธิอมตะของวิกรม กรมดิษฐ์) พิจารณาให้รางวัล “นักเขียนอมตะ” แก่ นักเขียนผู้อุทิศตนสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณค่าและประโยชน์ต่อสังคมเป็นระยะเวลาที่ยี่สิบปีขึ้นไป
7. รางวัลเรื่องสั้นและบทกวีของสมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์
8. รางวัลนักกลอนตัวอย่าง (สมาคมนักกลอนแห่งประเทศไทย)
9. รางวัลเชิดชูเกียรติปูชนียบุคคลด้านภาษาไทย ผู้ใช้ภาษาไทยดีเด่น และผู้ใช้ภาษาไทยถิ่นดีเด่น ของกระทรวงวัฒนธรรม เนื่องในวันภาษาไทยแห่งชาติ (ไม่จำกัดเฉพาะแวดวงวรรณกรรม แต่ที่ผ่านมามีนักเขียนได้รับรางวัลอย่างต่อเนื่อง)
10. รางวัลนักเขียนช่อการะเกดเกียรติยศและรางวัลช่อการะเกดยอดเยี่ยม คัดสรรโดยบรรณาธิการอาวุโส “สุชาติ สวัสดิ์ศรี” ในงานชุมนุมช่างวรรณกรรม

รางวัลที่มาจากการส่งประกวด (ก่อตั้งมานานกว่า 4 ปี และยังคงดำเนินการประกวดอยู่ถึงปัจจุบัน)

1. รางวัลจากคณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติ ในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ สำหรับงานเขียนหลายสาขา
2. รางวัลพานแว่นฟ้า (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ร่วมกับสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย) สำหรับเรื่องสั้นและบทกวีการเมือง
3. รางวัลเซเว่นบุ๊คอวอร์ด (บริษัท ซีพี ออลล์) สำหรับงานเขียนหลายสาขา
4. รางวัลนายอินทร์อวอร์ด (ร้านหนังสือนายอินทร์ แพรพสำนักพิมพ์)
5. รางวัลสุภาวี่ เทวกุลฯ (นวนิยาย)
6. รางวัลหม่อมหลวงบุญเหลือฯ (งานวรรณกรรมวิจารณ์)
7. รางวัลแว่นแก้ว (สำนักพิมพ์น่านมี) สำหรับวรรณกรรมเยาวชน
8. รางวัลลูกโลกสีเขียว (ปตท.) สำหรับงานเขียนหลายสาขา
9. รางวัลศิลปะเพื่อเยาวชนไทย Young Thai Artist Award (มูลนิธิซีเมนต์ไทย SCG) สำหรับงานเขียนหลายสาขาของเยาวชนอายุไม่เกิน 25 ปี

รางวัลที่มาจากการส่งประกวด (ก่อตั้งมาประมาณ 2-4 ปีที่ผ่านมา)

1. รางวัลขนาด บুদ্ধ ไพรัช สำหรับนักเขียนหญิง โดยสำนักพิมพ์ประพันธ์สาส์น (ปี 2552 ประเภทนวนิยาย ปี 2553 ประเภทสารคดีหรือเรื่องแต่งจากเรื่องจริง หรือ non-fiction)
2. รางวัลเรื่องสั้นนิตยสารราหูอมจันทร์ (สำนักพิมพ์นาค)

3. รางวัลจุดประกายอวอร์ดส์ ประเภทเรื่องสั้นปกติและเรื่องสั้นผ่าน blog (หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ) ประเภทงานเขียนอาจมีการเปลี่ยนแปลงเป็นรายปี
4. รางวัลประกวดเรื่องย่อจากนวนิยายของศิลปินแห่งชาติ ครั้งที่ 1 ประจำปี 2552 (คณะกรรมการกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (สวช.) กระทรวงวัฒนธรรม)
5. รางวัลนวนิยายยอดเยี่ยมอวอร์ด ของทยันตี นักเขียนนวนิยายรุ่นใหม่
6. รางวัลเรื่องสั้นอิวากิ ของยูจิโร อิวากิ นักเขียน-นักแปลชาวญี่ปุ่นที่พำนักในประเทศไทย ร่วมกับสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย
7. รางวัล Indy Book Award ของเครือข่ายนักเขียนแห่งประเทศไทย สำหรับหนังสือทำมือหลายสาขา (ปัจจุบันหยุดการให้รางวัลเนื่องจากไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณจาก สสส.)

4.8 รางวัลวรรณกรรมระดับนานาชาติที่นักเขียนไทยมีสิทธิ์เข้ารับการพิจารณา

(รายละเอียดสามารถดูเพิ่มเติมจากเว็บไซต์ของแต่ละรางวัล)

1. รางวัลโนเบลสาขาวรรณกรรม (ความเป็นไปได้ค่อนข้างต่ำ เนื่องจากงานวรรณกรรมของไทยยังไม่เป็นที่รู้จักในเวทีโลก)
2. รางวัลเจ้าชายแห่งอัสตูเรียส (Principe de Asturias)*
3. รางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน (ซีไรต์) S.E.A. Write Award
4. รางวัล Man Asian Literary Prize (เรียกย่อๆ ว่า รางวัล Man Asia) โดยงานเขียนต้องได้รับการแปลเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อเข้าประกวด
5. รางวัล P.E.N International โดยงานเขียนต้องได้รับการแปลเป็นภาษาอังกฤษ (หรือเขียนด้วยภาษาอังกฤษ) เพื่อเข้าประกวด
6. รางวัล Australia-Asia Literary Award (ไม่ได้ให้รางวัลอย่างต่อเนื่อง) โดยงานเขียนต้องได้รับการแปลเป็นภาษาอังกฤษ (หรือเขียนด้วยภาษาอังกฤษ) เพื่อเข้าประกวด โดยเผยแพร่ด้วยการพิมพ์รวมเล่มหรือทางอินเทอร์เน็ตก็ได้

*

Principe de Asturias ( )

1980

Principe de Asturias

1981

8 (

)
2,500,000 (

(

www.fpa.es/en/)

50,000

7. รางวัลแมกไซไซ สาขา วรรณกรรม และศิลปะการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ (Journalism, Literature and Creative Communication Arts) สำหรับชาวเอเชีย โดยคนไทยที่เคยได้รับรางวัลสาขานี้ คือ ประยูร จรรย์วงศ์ เมื่อปี พ.ศ. 2514 (ค.ศ. 1971)
8. รางวัลกวีโลก จากสภากวีโลก (วสันต์ สิทธิเขต เคยได้รับรางวัล Eminent Poet ในปี พ.ศ. 2531 (ค.ศ. 1989) จาก International Poet Academy of India อ้างอิงจาก <http://www.chatdebois.net/?page=343-16> และ บทความเรื่อง วสันต์ สิทธิเขตต์ การเมือง เรื่องศิลปะ ในหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ วันที่ 11 กันยายน พ.ศ. 2550 http://www.bangkokbiznews.com/2007/09/11/WW06_WW06_news.php?newsid=93858) ปัจจุบันยังคงการมอบรางวัลนี้อยู่โดยผู้รับรางวัลมักเป็นชาวอินเดีย ซึ่งเป็นประเทศเจ้าของรางวัล
9. เกียรติบัตรและเหรียญเชิดชูเกียรติ Distinguished Services for World Brotherhood and Peace จากสมาคมกวีนานาชาติ United Poets Laureate International (UPLI) โดยรางวัลนี้ รองศาสตราจารย์นันทา ขุนภักดี เคยได้รับจากประธานสมาคมกวีนานาชาติแห่งสหรัฐอเมริกา ในการประชุมสภากวีโลก ครั้งที่ 16 ณ เมืองปัมปังกา ประเทศสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ เพื่อ เสนอบทความเรื่อง Thai Poetry: The World's Heritage พร้อมทั้งอ่านบทกวี The Siam Smile and Wai อ้างอิงจาก http://www.nsrui.ac.th/human/file_new/thai.pdf
10. รางวัล SEATO ขององค์การสนธิสัญญาป้องกันภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ส.ป.อ.) หรือ Southeast Asia Treaty Organization (SEATO) ซึ่งเป็นองค์การที่ก่อตั้งขึ้นตามสนธิสัญญามะนิลา เมื่อวันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2497 ณ ประเทศฟิลิปปินส์ และยุบเลิกเมื่อปี พ.ศ. 2519 (กฤษณา อโศกสิน ได้รับรางวัลวรรณกรรมดีเด่นของ SEATO นี้ในปี พ.ศ. 2511 และ 2515 จากนวนิยาย “เรือมนุษย์” และ “ตะวันตกคืน” ตามลำดับ โบตัน ได้รับรางวัลนี้ในปี พ.ศ. 2512 จากนวนิยายเรื่อง “จดหมายจากเมืองไทย” และ สุวรรณี สุคนธา ได้รับรางวัลนี้ในปี พ.ศ. 2511 จากนวนิยาย “เขาชื่อ กานต์”)

4.9 รายชื่อผู้แปลวรรณกรรมร่วมสมัยจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ

รายชื่อผู้แปลวรรณกรรมร่วมสมัยจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษที่มีการตีพิมพ์เป็นเล่มและวางจำหน่าย (ชื่อไทยบางชื่อใช้ภาษาอังกฤษในการสะกดตามต้นฉบับซึ่งไม่มีภาษาไทยกำกับ)

1. Marcel Barang (งานของนักเขียนไทยจำนวนมาก เช่น แคนอรัญ แสงทอง “อสรพิษ” => Venom ชาติ กอบจิตติ “คำพิพากษา” => The Judgment, “พันธุ์หมาบ้า” => Mad Dog & Co. อัครศิรี ธรรมโชติ “ทะเลและเวลา” => Of Time and Tide ศิลา โคมฉาย “ทางเสือ” => The Path of the Tiger) ดูรายละเอียดผลงานแปลในส่วนของสำนักพิมพ์ tmc หน้า 86

2. David Smyth และมานัส จิตตเกษม (งานของนักเขียนไทยจำนวนมาก เช่น ศีลา โคมฉาย “ครอบครัวกลางถนน” => Middle of the Road Family งานของศรีบูรพา สุวรรณี สุคนธา ลาว คำหอม ฯลฯ) คุรายละเอียดผลงานแปลในส่วนของสำนักพิมพ์ Oxford หน้า 88
3. คุณหญิงจำนงศรี (รัตนิน) หาญเจนลักษณ์ (งานของอัศศิริ ธรรมโชติ “ขุนทองเจ้าจะกลับเมื่อฟ้าสว่าง” => Kuntong, You Will Return at Dawn งานของวานิช จรุงกิจอนันต์ “เพลงใบไม้” => The Song of the Leaves งานชุดบทกวีของเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์หลายบท และบทกวี “พฤศจิกายน” => November ของเรวัตร์ พันธุ์พัฒน์)
4. ม.ล. พีระพงศ์ เกษมศรี (งานบทกวีของไพวรินทร์ ขาวงาม ชุด “ม้าก้านกล้วย” => Banana Tree Horse and Other Poems)
5. Tom Glass (งานของไพฑูรย์ ชาญญา รวมเรื่องสั้นชุด “คลื่นสวรรค์” => Paradise Waves และรวมเรื่องสั้นห้าเรื่องในชื่อ “At the Western Battle Front: The So-So War”)
6. Robert Golden หรือ ดำเนิน การเด่น (งานของลาว คำหอม “ฟ้าป่กั้น” => The Politician and Other Stories)
7. Benedict Anderson (งานของศรีดาวเรือง “แม่พระคงคา ถ้ำแก่บัก และหมา” => Mother of Waters, Toakae Bak and a Dog) คุรายละเอียดผลงานแปลในส่วนของสำนักพิมพ์ดวงกมล หน้า 86
8. Rachel Harrison (งานของศรีดาวเรือง จัดพิมพ์เล่มรวมเรื่องสั้น ชื่อ A Drop of Glass and Other Stories)
9. Susan F. Kepner (งานของโบทัน “จดหมายจากเมืองไทย” => Letters from Thailand คำพูน บุญทวี “ลูกอีสาน” => A Child of the Northeast ศรีดาวเรือง “ฝันรักของสายรุ้ง” => Sai-roong’s Dream of Love “มัทรี” => Matsii “จดหมายไม่ถึงผู้รับ” => The Letter She Never Received ประภัสสร เสวิกุล “ซิมไป” => Deaf Sim อัญชัน “หม้อที่ขูดไม่ออก” => A Pot That Scouring Will Not Save) คุรายละเอียดผลงานแปลในส่วนของสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย California, Berkeley หน้า 88
10. Louis J. Setti (ปัจจุบันเสียชีวิตแล้ว เคยแปลงานของศรีดาวเรือง “ชายผ้าเหลือง” => The Hem of the Yellow Robe)
11. ม.ร.ว. อุษณิษา สุขสวัสดิ์ (อดีตนักข่าวและนักแปลวรรณกรรมของหนังสือพิมพ์ Bangkok Post ในคอลัมน์ Bookmaker by ‘GAP’ ช่วงปีพ.ศ. 2524 – 2530 จนพื้นที่คอลัมน์นี้ปิดตัวลง เคยแปลงานของศรีดาวเรืองหลายชิ้น)
12. กิตติยา มูลสาร (งานของอนุสรณ์ ตีปยานนท์ “น้ำตากวาง” => The Tale of Deers’ Tears)
13. ชูติมาศ สุกใส (งานของสิบเดซิเบล “ในความเงียบ” => In Silence และงานของอุทิศ เหมะ-มูด “ระคน ละคร” => Entangle: A Play)

14. สุภาลีณี สรัคคานนท์ (งานของกิติพล สรัคคานนท์ “ห้องรูเข็ม” => Pinhole Room)
15. ภาณุ ตรีเวช (งานของตนเอง “ตั้งแต่คอลงมา” => From Neck to Toe)
16. Prudence Borthwick (งานของงามพรรณ เวชชาชีวะ “ความสุขของกะทิ” => The Happiness of Kati)
17. Meredith Borthwick (งานของกีกฤทธิ์ ปราโมช “หลายชีวิต” => Many Lives)
18. วาสนา ชลศึกษ์ เคนแมน (งานรวมเรื่องสั้นของกฤษณา อโศกสิน “กลิ่นฟาง” => The Sweet Scent of Hay)
19. สูดจิต ภิญโญยิ่ง (งานของกฤษณา อโศกสิน “เสียงแห่งมัชฌิมยาม” => The Call of the Midnight Hour)
20. ปรัชญา เสวตวิมล แฮมมอนด์ (เรื่องสั้นของประภัสสร เสวิกุล “ครีบหัก” => Broken Fin และรวมเรื่องสั้น (ไม่มีชื่อภาษาไทย) => Letter from a Blind Old man)
21. นราวดี (นามปากกาของนักเขียนหญิง “เพ็ญศรี เกียงศิริ”) แปลงานของตนเอง คือ นวนิยายเรื่อง “ฟ้าสางที่กลางใจ” => Arrival of Dawn และ “รักเกิดในตลาดสด” => Love in the Fish Market
22. Robert Cumming & Deborah Cumming & Pornpan Sodsie (บทกวีในรวมกวีนิพนธ์ *เพียงความเคลื่อนไหว* ของเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ หลายบท)
23. วรวดี วงศ์สง่า (บทกวีในรวมกวีนิพนธ์ “ดวงใจจึงจ่านรรจ์” ของไพโรรินทร์ ขาวงามทุกบท)
24. Michael Wright (บทกวีในรวมกวีนิพนธ์ *เพียงความเคลื่อนไหว* ของเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ หลายบท)
25. John T. Mattioli (บทกวี “วิกทะเล” ของอังคาร กัลยาณพงศ์ => Scoop Up the Sea)
26. โสรัจจ์ หงส์คารมย์ (บทกวี “ตุ๊กตารอยทราย” ของศักดิ์ศิริ มีสมสืบ => Sand Trace Dolls)
27. สาวิตรี สุวรรณสถิตย์ (บทกวีของเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ หลายบทโดยตีพิมพ์ต่อเนื่องใน นิตยสารกฤตสตรี)
28. ตูลจันทร์ (นามปากกาของ “จันทร์แจ่ม บุนนาค”) แปลงานของกีกฤทธิ์ ปราโมช “สี่แผ่นดิน” => Four Reigns และบทกวีในรวมกวีนิพนธ์ *เพียงความเคลื่อนไหว* ของเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ “วันฆ่านกพิราบ” => The Day That Killed the Dove)
29. บัญชา สุวรรณานนท์ สนิทภา สารสาส ยศยอด คลังสมบัติ ขวัญจิรา ตันติเวชกุล (นวนิยายรางวัลชมนาด เรื่อง “รอยวสันต์” ของยูวดี ตันสกุลรุ่งเรือง => A Walk through the Rain)
30. รศ. มาลีทัด พรหมทัตตเวที (เรื่องสั้นของวินทร์ เลียววาริณ “กระถางชะเงี้ยวที่ริมหน้าต่าง” => The Chaniang Pot by the Window และงานของประชาคม คุณาชัย “ลูกแก้วสำรอง” => The Spare Crystal Globe รวมไปถึงวรรณคดีคลาสสิก เช่น ธรรมาธรรมะสงคราม และเงาะป่า และนิราศนรินทร์ ฯลฯ ซึ่งวรรณคดีเหล่านี้ตีพิมพ์โดยหน่วยราชการมิได้จำหน่าย)

รายชื่อผู้แปลวรรณกรรมร่วมสมัยจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษที่มาจากโครงการเฉพาะกิจ

31. วยุพา ทศตะ ห้วหน้าโครงการเล่านิทานเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูภาษาและวัฒนธรรม
พื้นบ้าน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม แปลงานของตนเอง คือ นิทานพื้นบ้านและการเล่า
นิทาน => Folktales and Storytelling
32. Paul Chambers (เรื่องสั้นของคำสิงห์ ศรีนอก “นักการเมือง” => The Politician) ใน
เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย Northern Illinois เพื่อการเรียนการสอนด้านวรรณกรรมไทย
33. Brent Soderberg, Gary Risser, Paul Chambers, and Joe Orser (เรื่องสั้นของวณิช จรุงกิจ-
อนันต์ “บ้านเราอยู่ในนี้ซอยเดียวกัน” => Our House Were Here, on the Same Lane) ใน
เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย Northern Illinois เพื่อการเรียนการสอนด้านวรรณกรรมไทย
34. Jenjit Gasigitamrong (บทกวีของเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ “กรุงเทพ” => Bangkok และเรื่อง
สั้นของวณิช จรุงกิจอนันต์ “เมืองหลวง” => The Capital) ในเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย
Northern Illinois เพื่อการเรียนการสอนด้านวรรณกรรมไทย
35. Jennifer Weidman (เรื่องสั้น “ทางผ่าน” => The Way to Approval และ “เบอร์เกอร์” =>
Burger ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง) ในเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย Northern Illinois เพื่อการเรียน
การสอนด้านวรรณกรรมไทย
36. เตือนใจ ตันงามตรง (งานแปลภาษาอังกฤษในโครงการวรรณกรรมไทย-กัมพูชา 3 ภาษา
เรื่องสั้นของกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ “โลกใบเล็กของซัลมาน” => Salman’s Small World
บทกวีของกานติ ณ ศรีทธา “หญ้าไม้กวาด” => Sweeping Grass บทกวีของโชคชัย ทัศิต
“นครเมฆมา” => The City in the Clouds บทกวีของไพวรินทร์ ขาวงาม “เมธิแห่งท้องทุ่ง”
=> A Sage of a Rice Field บทกวีของเรื่องเดช จันทรคีรี “แขนของคำ” => Kam’s Arm
บทกวีของละไมมาด คำฉวี “พระ” => Buddha Image)
37. Vitoon Puripunyanich (งานแปลภาษาอังกฤษในโครงการวรรณกรรมไทย-กัมพูชา 3
ภาษา เรื่องสั้นของชาติ กอบจิตติ “มีดประจำตัว” => A Personal Knife)
38. Aura-anong Senavong (งานแปลภาษาอังกฤษในโครงการวรรณกรรมไทย-กัมพูชา 3 ภาษา
เรื่องสั้นของประชาคม ลุนาชัย “สินน้ำใจ” => A Little Souvenir)
39. Chalita Wynwatana (งานแปลภาษาอังกฤษในโครงการวรรณกรรมไทย-กัมพูชา 3 ภาษา
เรื่องสั้นของอัศศิริ ธรรมโชติ “แล้วหญ้าแพรกก็แหลกลาญ” => The Ruined Grass)
40. Vipasie Smitthipong (งานแปลภาษาอังกฤษในโครงการวรรณกรรมไทย-กัมพูชา 3 ภาษา
เรื่องสั้นของจำลอง ฝั่งชลจิตร “ผ้าทอลายหางกระรอก” => Hang Karok)

รายชื่อผู้แปลวรรณกรรมจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษที่ไม่ได้รับการตีพิมพ์เป็นเล่ม

1. Marcel Barang (งานของนักเขียนไทยจำนวนมาก เช่น ศิริวิธ แก้วกาญจน์ “กรณีฆาตกรรม โต้ะอิหม่ามสะตอปา การ์เค” ฯลฯ) รายละเอียดดูได้จากเว็บไซต์ <http://www.thaifiction.com>
2. Noah Viernes (เรื่องสั้นของศิริวิธ แก้วกาญจน์ “เกี่ยวกับนักเดินเรือบนคาคฟ้าตึกใบหยก” => About a Navigator on the Deck of the Baiyoke Tower และ “ความคล้ายคลึงกันของพวกเรา” => Our Resemblances เรื่องสั้นของกันต์ธร อักษรนำ “ราวกับมีหิมะตกบนเกาะตาฮิติ” => As If Snow Fell on Tahiti และบทภาพยนตร์ “คำพิพากษา” ซึ่งดัดแปลงจากนวนิยายของชาติ กอบจิตติ แปลร่วมกับบุพพาพรรณ หุ่นจำลอง)
3. Dr. Ellen Boccuzzi (เรื่องสั้นของศิริวิธ แก้วกาญจน์ “เกี่ยวกับเหรียญบาท” => About a One-baht Coin)
4. สาวตรี บริพัตร ณ อยุธยา (นวนิยายของเดือน าด พิมวนา “ช่างสำราญ” ทราบจากผู้เขียนว่าผู้แปลได้ขอไปแปลและอยู่ระหว่างการดำเนินการมานานแล้ว ยังไม่มีข้อมูลเรื่องการตีพิมพ์)
5. วรวดี วงศ์สง่า (บทกวีของไพวรินทร์ ขาวงามบางชิ้น นอกเหนือจากรวมกวีนิพนธ์ “ดวงใจจิ่งจันรร์จ” – ผู้เขียนเป็นผู้แต่งแต่ไม่มีรายละเอียดชื่อบทกวี)
6. Chanavee Chaonong (นวนิยายของนิพพานฯ “ผีเสื้อและดอกไม้” => Butterflies and Flowers)
7. ปริสนา บุญสินสุข (นวนิยายของวินทร์ เลียววาริณ “ประชาธิปไตยบนเส้นขนาน” ผู้ประสานงานของผู้แปลเป็นผู้แต่งแต่ไม่มีรายละเอียดอื่นๆ ว่ามีชื่อภาษาอังกฤษอะไร และนำไปเผยแพร่ด้วยวิธีใด)

ทั้งนี้ ไม่รวมหนังสือที่เขียนขึ้นเป็นภาษาอังกฤษโดยนักเขียนไทย เช่น สมเถา สุจริตกุล (S.P. Somtow) ผู้เขียนเรื่อง Jasmine Nights หรือรั้วรุช ลากเจริญทรัพย์ (Rattawut Lapcharoensap) ผู้เขียนเรื่อง Sightseeing ปองพล อติเรกสาร (นามปากกา Paul Adirex) ผู้เขียนเรื่อง Mekong, Chameleon Man, The Pirates of Tarutao, Until the Karma Ends, The King Kong Effect ซึ่งบางเล่มมีการแปลกลับมาเป็นภาษาไทย จากการสำรวจรายชื่อผู้แปลวรรณกรรมจากไทยเป็นอังกฤษข้างต้น พบว่านักแปลมีจำนวนน้อยและปริมาณการแปลโดยเฉลี่ยประมาณคนละไม่กี่เรื่องเท่านั้น โดยหลายคนมีผลงานแปลเพียงเรื่องเดียวด้วยซ้ำ และพบว่างานของนักเขียนไทยร่วมสมัยในรุ่นกลางนั้นได้รับการแปลในสัดส่วนที่น้อยมากเมื่อเทียบกับงานของนักเขียนรุ่นใหม่ อีกทั้งยังแทบไม่ได้รับการตีพิมพ์รวมเล่ม โดยจะเห็นได้จากหัวข้อย่อถัดไปที่มีรายชื่อสำนักพิมพ์ ปีและตัวอย่างเรื่องที่จัดพิมพ์เป็นเล่ม สิ่งนี้สะท้อนให้เห็นว่าความสนใจแปลงานวรรณกรรมลดลงมาก

4.10 รายชื่อสำนักพิมพ์ที่พิมพ์งานวรรณกรรมไทยฉบับแปลเป็นภาษาอังกฤษ

รายชื่อสำนักพิมพ์ที่พิมพ์งานวรรณกรรมไทยฉบับแปลเป็นภาษาอังกฤษล้วน
(การสะกดชื่อเรื่องและชื่อผู้เขียนยึดตามต้นฉบับเป็นสำคัญ)

1. สำนักพิมพ์ Silkworm ของไทย ได้จัดพิมพ์หนังสือรวมผลงานวรรณกรรมเรื่องสั้นและบทกวีที่ได้รับรางวัลซีไรต์ โดยมีนิตยา มาสะวิสุทธิ (Nitaya Masavisut) และ Matthew Grose ร่วมกันเป็นบรรณาธิการ ชื่อหนังสือ “The S.E.A. Write Anthology of Thai Short Stories and Poems” (1998) ซึ่งเป็นโครงการของสมาคม P.E.N. สากกล โดยในประเทศไทยร่วมมือกับสมาคมภาษาและหนังสือฯ ก่อนหน้านั้น ทางสมาคมฯ เคยจัดพิมพ์หนังสือเอง ชื่อ Thai P.E.N. Anthology: Short Stories and Poems of Social Consciousness โดยมีนิตยา มาสะวิสุทธิ เป็นบรรณาธิการคัดสรรเรื่องสั้นและบทกวีที่เกี่ยวกับการสร้างจิตสำนึกในสังคม
2. สำนักพิมพ์ดวงกมล ร่วมกับโครงการเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัย Cornell สหรัฐอเมริกา จัดพิมพ์หนังสือรวมวรรณกรรมเรื่องสั้นไทย คัดสรรและแปลโดยบรรณาธิการชาวอเมริกันชื่อ อาจารย์ Benedict Anderson และบรรณาธิการร่วมชาวไทยชื่อ รุจิรา เมนดิโอนีส (Ruchira Mendiones) โดยเขียนบทนำที่วิเคราะห์วรรณกรรมและการเมืองไทยก่อนนำเสนอเรื่องสั้นแปลจำนวน 13 เรื่องที่เขียนโดยสุจิตต์ วงษ์เทศ, วิทยากร เชียงกุล, ลาว คำหอม, วาณิช จรุงกิจอนันต์, วัฒน์ วรรณยางกูร, ศรีดาวเรือง, ชัชรินทร์ ไชยวัฒน์, กรณ์ ไกรลาศ, มานพ ถนอมศรี, นิเวศน์ กันไทยราษฎร์, สාරวม สิงห์ และประทีป ชุมพล หนังสือเล่มนี้จัดพิมพ์ในชื่อ “In the Mirror: Literature and Politics in Siam in the American Era” (1985) และได้รับการตอบรับอย่างดีในต่างประเทศที่หลายมหาวิทยาลัยใช้เป็นตำราประกอบการเรียนด้านเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา
3. สำนักพิมพ์ tmc (ย่อมาจาก Thai Modern Classics) ในเครือหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ ได้จัดพิมพ์หนังสือรวมวรรณกรรมไทย คัดสรรโดยบรรณาธิการชาวฝรั่งเศสชื่อ Marcel Barang โดยรับหน้าที่ผู้แปลจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษด้วย ในชื่อ *The Best 20 Novels of Thailand: An Anthology* (1994) ซึ่งเป็นการคัดสรรวรรณกรรมที่ผู้แปลเรียกว่า Thai Modern Classic Literature จำนวนยี่สิบเรื่องตีพิมพ์เฉพาะภาษาอังกฤษในเล่มเดียวกันพร้อมระบุปีที่ต้นฉบับได้รับการตีพิมพ์ดังต่อไปนี้

1. The Circle of Life – 1929 โดย ม.จ. อากาศดำเกิง รัฟพัฒน์ (Arkartdamkeung Rapheephat)
2. Behind The Picture – 1937 โดย ศรีบูรพา (Seeboorapha)
3. A Person of Quality – 1937 โดย ดอกไม้สด (Dorkmai Sot)
4. The Woman of Easy Virtue – 1937 โดย ก. สุรางคนางค์ (K Surangkhanang)
5. An Elephant Named Maliwan – 1937 โดย ถนอม มหาเปารยะ (Thanorm Maha-Paoraya)
6. Wanlaya's Love – 1952 โดย เสนีย์ เสาวพงศ์ (Seinee Saowaphong)
7. The Field of the Great – 1954 โดย มาลัย ชูพินิจ (Marlai Choophinit)
8. Four Reigns – 1957 โดย ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช (Khuekrit Phramoat)
10. The Story of Jan Darra – 1964 โดย อุษณา เฟื่องธรรม (Utsana Phleungtham)
11. Thutiyawiseit – 1966 โดย ม.ล. บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (Bunluea Theipphayasuwan)
12. The Judgement – 1981 โดย ชาติ กอบจิตติ (Chart Korpjitti)
13. Snakes – 1984 โดย วิมล ไทรนันทน์ (Wimon Sainimnuan)
14. High Banks Heavy Logs – 1984 โดย นิคม รાયยวา (Nikhom Raiyawa)
15. Time in a Bottle – 1985 โดย ประภัสสร เสวิกุล (Praphatsorn Seiwikun)
16. Time and Tide – 1985 โดย อัสศิริ ธรรมโชติ (Atsiri Thammachaoat)
17. The Hood of the Cobra – 1987 โดย วาณิช จรุงกิจอนันต์ (Wa-nit Jarungkit-anan)
18. Mad Dogs & Co. – 1988 โดย ชาติ กอบจิตติ (Chart Korpjitti)
19. The Path of the Tiger – 1989 โดย สีลา โคมฉาย (Sila Khoamchai)
20. The White Shadow – 1994 โดย แदनอรัญ แสงทอง (Daen-aran Saengthong)

จากโครงการหนังสือรวมวรรณกรรมข้างต้น สำนักพิมพ์ tmc ยังนำงานมาพิมพ์แยกเล่ม เป็นพ็อกเก็ตบุ๊กประมาณ 10 เล่ม ดังนี้

- 1) An Elephant Named Maliwan (Thanorm Maha-Paoraya)
- 2) Of Time and Tide (Atsiri Thammachaoat)
- 3) Snakes (Wimon Sainimnuan)
- 4) The Circus of Life (Arkartdamkeung Rapheephat)
- 5) The Field of the Great (Marlai Choophinit)
- 6) The Judgment (Chart Korpjitti)
- 7) The Path of the Tiger (Sila Khoamchai)
- 8) The Story of Jan Darra (Utsana Phleungtham)
- 9) Time in a Bottle (Praphatsorn Seiwikun)
- 10) Wanlaya's Love (Seinee Saowaphong)

4. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย California, Berkeley สหรัฐอเมริกา ได้จัดพิมพ์หนังสือรวมวรรณกรรมไทย คัดสรรโดยบรรณาธิการชาวอเมริกันชื่อ Dr. Susan F. Kepner ผู้เป็นทั้งผู้แปลจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษและเขียนคำนำให้แต่ละเรื่อง ซึ่งเป็นวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของผู้หญิง ไม่ว่าจะเป็นในฐานะที่เป็นมารดา ภรรยาหรือคนรัก และในฐานะลูกสาว ในชื่อหนังสือว่า “The Lioness in Bloom: Modern Thai Fiction about Women” (1996) ประกอบด้วยวรรณกรรมแปลจำนวน 16 เรื่อง

- 1) Grandmother the Progressive (Junlada Phakdiphumin)
- 2) Deep in the Heart of a Mother (Wat Wanlayankul)
- 3) People of Quality (Dok Mai Sot) คัดมาแปลเฉพาะบางส่วน
- 4) A Child of the Northeast (Kampon Boontawee) คัดมาแปลเฉพาะบางส่วน
- 5) Matsii (Sri Dao Ruang)
- 6) Snakes Weep, Flowers Smile (Suwannee Sukhontha)
- 7) Behind the Painting (Sri Burapha) คัดมาแปลเฉพาะบางส่วน
- 8) That Woman’s Name is Boonrawd (Botun) คัดมาแปลเฉพาะบางส่วน
- 9) Deaf Sim (Prabhassorn Sevikul)
- 10) A Pot Thai Scouring Will Not Save (Anchan)
- 11) When She Was a Major Wife (Subha Devakul)
- 12) Sai-roong’s Dream of Love (Sri Dao Ruang)
- 13) This Human Vessel (Krisna Asoksin) คัดมาแปลเฉพาะบางส่วน
- 14) The Dancing Girl (Ussiri Dhammachoti)
- 15) Greenie (Manop Thanomsri)
- 16) A Mote of Dust on the Face of the Earth (Preechapoul Boonchuay)

5. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย Oxford สาขามาเลเซีย ได้จัดพิมพ์รวมเรื่องสั้นของลาว คำหอม (นามปากกาของคำสิงห์ ศรีนอก) ชุด “ฟ้าบ่กั้น” แปลเป็นภาษาอังกฤษโดยคำเนิน การเด่น (นามปากกาของ Robert Golden) ในชื่อ The Politician and Other Stories (1973) และจัดพิมพ์หนังสือรวมวรรณกรรมไทย คัดสรรโดยบรรณาธิการ-อาจารย์ชาวอังกฤษชื่อ David Smyth และอาจารย์ชาวไทยชื่อ Manas Chitakasem (มานัส จิตตเกษม) โดยทั้งคู่ยังรับหน้าที่ผู้แปลจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษและเขียนบทนำ มีชื่อหนังสือว่า “The Sergeant’s Garland and Other Stories” (1998) ประกอบด้วยรวมเรื่องสั้นจำนวน 12 เรื่อง ดังต่อไปนี้

- 1) Those Kind of People (Siburapha)
  - 2) Chilled to the Heart (Suwanni Sukhontha)
  - 3) The Final of the Miss Thailand Contest (Anut Aphaphirom)
  - 4) Name Tag (Lao Khamhom)
  - 5) Human Beings Can Be Like This (Suchit Wongthet)
  - 6) Please Don't Let Him Realize (Nikom Rayawa)
  - 7) Song of Farewell (Benchaphorn Amornlak)
  - 8) Sida Extinguishes the Flames (Sidaoruang)
  - 9) The Sergeant's Garland (Atsiri Thammachot)
  - 10) History Must Be Retold (Atsiri Thammachot)
  - 11) The Enemy Within (Chart Korbjitti)
  - 12) Middle of the Road Family (Sila Khomchai)
6. สำนักพิมพ์ Pearson Longman (สำนักงานใหญ่อยู่ที่กรุงลอนดอน) ที่เน้นการพิมพ์ตำราวิชาการต่างประเทศ ได้นำเรื่องสั้นและบทความของนักเขียนและนักวิชาการไทยจำนวนหกเรื่องที่ได้รับการแปลเป็นภาษาอังกฤษมาจัดพิมพ์ร่วมกับงานของประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นตำราการอ่าน-คิด-เขียนเชิงวิพากษ์ชื่อว่า “Windows to Southeast Asia: An Anthology for Critical Reading, Thinking and Writing” (2007) โดยมี Low Lih Jeng และ Nelly Kwa เป็นบรรณาธิการ พิมพ์ที่ประเทศสิงคโปร์ เรื่องสั้นและบทความจากประเทศไทยมีดังนี้
- 1) Deaf Sim (Prabhassorn Sevikul)
  - 2) Greenie (Manop Thanomsri)
  - 3) Haze and Responsibility: Measures to Fight Environment Woes (Nidhi Eoseewong)
  - 4) Matsii (Sri Dao Ruang)
  - 5) The Security Challenges in the GMS (Suchit Bunbongkarn)
  - 6) Those Kind of People (Sriburapha)
7. สำนักพิมพ์ประพันธ์สาส์น จัดพิมพ์ผลงานนวนิยายรางวัลชมนาด ชื่อ A Walk through the Rain แปลจาก “รอยวสันต์” ของบุชาติ ต้นสกุลรุ่งเรือง โดยทีมนักแปลที่ประกอบด้วยบัญชา สุวรรณานนท์ สนิทภา สารสาส ขศยอด คลังสมบัติ และขวัญจิรา ดันติเวชกุล โดยสำนักพิมพ์ได้วางนโยบายว่าจะแปลผลงานที่ได้รับรางวัลชมนาดเป็นภาษาอังกฤษทุกปี

สำนักพิมพ์ที่พิมพ์งานวรรณกรรมไทยฉบับสองภาษา (ไทย-อังกฤษ)

1. สำนักพิมพ์แมวคราว (Huge Feline Publishing House) พิมพ์งานแปล “อสรพิษ” ของแดนอรัญ แสงทอง แบบสองภาษาในเล่มเดียว แปลโดย Marcel Barang ในชื่อ “Venom”
2. สำนักพิมพ์.โก๋ พิมพ์งานแปล “ขุนทอง เจ้าจะกลับเมื่อฟ้าสว่าง” ของอัศศิริ ธรรมโชติ แบบสองภาษาในเล่มเดียว แปลโดยคุณหญิงจางงศรี รัตนิน (นามสกุลในขณะนั้น) ในชื่อ “Kuntong, You Will Return at Dawn”
3. สำนักพิมพ์ทางเลือก (Neo Way Publishing House) พิมพ์งานแปล “ราษฎรดำเนิน” ของศรีดาวเรือง แบบสองภาษาในเล่มเดียว แปลโดยนักแปลหลายคนทั้งไทยและฝรั่ง ในชื่อ “The Citizen’s Path”
4. สำนักพิมพ์เขียว-เกล้าพิมพ์การ (KK Publishing, Co. Ltd.) พิมพ์งานแปล “เพียงความเคลื่อนไหว” ของเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ แบบสองภาษาในเล่มเดียว แปลโดยนักแปลหลายคนทั้งไทยและฝรั่ง ในชื่อ “Mere Movement”
5. สำนักพิมพ์นาคกร (Nakorn Media House) พิมพ์งานแปล “คลื่นสวรรค์” ของไพฑูรย์ ธัญญา แบบสองภาษาในเล่มเดียว แปลโดย Tom Glass ในชื่อ “Paradise Waves” และก่อนหน้านี้มีเรื่อง "At the Western Battle Front: The So-So War" รวมเรื่องสั้น 5 เรื่องของไพฑูรย์ ธัญญา
6. สำนักพิมพ์หนึ่ง (One Editions Publishing House) พิมพ์งานแปล “เสียงเล่าเรื่องจากเครื่องฉาย” รวมเรื่องสั้นของนักเขียนรุ่นใหม่ 6 คน ได้แก่ อนุสรณ์ ดิทยานนท์ ปราบดา หยุ่น 10 เดซิเบล อุทิศ เหมะมูล กิตติพล สรัคคานนท์ และภาณุ ตรัยเวช เป็นแบบสองภาษาในเล่มเดียว แปลโดยนักแปลไทยหลายคน ในชื่อ “The Projector’s Tales”

ในบทถัดไป ผู้วิจัยจะสรุปผลการวิจัย พร้อมทั้งอภิปรายผลและให้ข้อเสนอแนะที่จะเป็นประโยชน์แก่แวดวงวรรณกรรมต่อไป

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

“หนังสือเป็นสมบัติอันมีค่าของชาติ ทั้งส่วนรัฐบาลและเอกชนควรส่งเสริม รัฐบาลควรเป็นหลักสำคัญในการส่งเสริม ปัจจุบันนี้แม้เราจะสนใจหนักไปในทางการเมืองกับทางเศรษฐกิจก็ไม่ควรทอดทิ้งการหนังสือ ไม่มีสิ่งใดที่จะทำให้เราซาบซึ้งในความมีชีวิต ความมีธรรมะในใจ ยิ่งไปกว่าหนังสือ” (เปลื้อง ณ นคร, 2540, หน้า 177)

ในบทนี้ ผู้วิจัยจะประมวลผลการสัมภาษณ์และแบบสอบถามในองค์รวมในลักษณะอภิปรายผล เพื่อตอบคำถามวิจัยทั้งสามข้อ และเชื่อมโยงผลที่ได้เข้ากับปรากฏการณ์ทางสังคมที่เกี่ยวข้อง ก่อนที่จะนำไปสู่บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 อภิปรายผลการวิจัย

ดังที่แสดงในรายงานการสัมภาษณ์นักเขียนทั้งหกรายในบทที่สี่ ผู้วิจัยได้ถ่ายทอดเนื้อหาสาระสำคัญตามคำถามในการสัมภาษณ์ซึ่งเรียงลำดับตามความเหมาะสมของเนื้อหาแตกต่างกันไปในแต่ละราย สิ่งที่เห็นได้ชัดเจนจากบทสัมภาษณ์ คือ ความเป็นปัจเจกของนักเขียน ซึ่งหมายความว่าถึงความเป็นตัวของตัวเอง ตระหนักถึงความเป็นไปของโลกและชีวิต โดยปรับตัวให้เข้ากับวิถีที่สอดคล้องกับธรรมชาติตัวเองมากที่สุด ด้วยเหตุนี้ นักเขียนทั้งหกรายจะเห็นพ้องต้องกันในประเด็นสำคัญที่ตอบโจทย์วิจัยในเรื่องเส้นทางสู่ความเป็นเลิศทางวรรณศิลป์ได้อย่างไม่มีข้อกังขาใดๆ นั่นคือ ประเด็นที่นักเขียนทั้งหมดสื่อสารไปในทิศทางเดียวกันว่าพวกเขาไม่ขอเรียกร้องจากใคร แต่เลือกที่จะเรียกร้องจากตัวเอง เกี่ยวกับตัวเองเพื่อให้ออกผลงานเขียนไปสู่ระดับที่น่าพอใจ นักเขียนทุกรายที่สัมภาษณ์นี้ได้ฝ่าฟันอุปสรรคนานารูปแบบในชีวิตโดยปราศจากการสนับสนุนหรือผลักดันจากภาครัฐ แม้จะรู้ว่าในสังคมของประเทศอื่น สถานะของนักเขียนได้รับการยกย่องหรือดูแลทั้งจากภาครัฐและเอกชนอย่างเป็นระบบ นักเขียนไทยในรุ่นกลางกลับไม่มีความรู้สึกเสียกำลังใจแม้แต่แต่น้อยที่ประเทศไทยให้คุณค่ากับวรรณกรรมเพียงผิวเผิน ราวกับว่าพวกเขาได้เข้าใจสังขรณ์ความเป็นไปอย่างลึกซึ้ง และเลือกที่จะไม่เรียกร้องใดๆ แต่มุ่งหน้าสร้างสรรค์ผลงานที่สามารถเติมเต็มทางจิตวิญญาณของพวกเขาได้กระนั้น และด้วยหัวใจเช่นนี้ คงไม่เกินกว่าเหตุที่จะกล่าวว่าคนในสังคมเป็นหนี้บุญคุณนักเขียนเหล่านี้ ที่อุทิศตัวในรูปแบบของเขาเองเพื่อแสวงหาสังขรณ์บางอย่างหรือกลุ่มก้อนความคิดภูมิปัญญาบางชนิดแทนเรา และนำมาสื่อสารให้กระตือรือร้นของเรา ซึ่งอาจเปิดดวงตาและดวงใจให้รับรู้ถึงความมหัศจรรย์บางประการที่นักเขียนได้ถ่ายทอดและกล่อมเกล้าผู้อ่านไม่ว่าจะรู้ตัวหรือไม่ก็ตาม

นอกจากนี้ ปัจจัยร่วมที่นักเขียนทุกคนได้แสดงให้เห็นเพิ่มเติม ก็คือ ความเป็นนักอ่านที่ส่งผลต่อความเป็นนักเขียนของพวกเขาทั้งหลาย จากบทสัมภาษณ์ จะเห็นได้ว่าไม่มีสักคนเดียวที่ไม่พูดถึงการอ่าน ไม่ว่าจะในวัยเยาว์หรือวัยผู้ใหญ่ แม้หลายคนจะเกิดมาในครอบครัวที่ขาดแคลน พวกเขาก็มาค้นพบ โลกแห่งการอ่านการเขียนได้ด้วยตัวเอง และยินดีหยุดอยู่ในโลกใบนี้ แม้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจจะมีเพียงน้อยนิดเมื่อเทียบกับโลกแห่งการงานใบอื่นๆ แม้เส้นทางชีวิตของแต่ละคนจะไม่เหมือนกัน เหตุปัจจัยของการเลือกทำงานเขียนกลับคล้ายกันอย่างน่าประหลาด พวกเขาสื่อให้ได้ว่างานเขียนคือตัวตนและจิตวิญญาณของเขา ความพึงพอใจที่ได้จากงานนั้นเพียงพอแล้วที่จะทำให้เขารู้สึกสุขสงบ หรืออิมมูในอารมณ์ จนไม่จำเป็นต้องไปแสวงหาวัตถุใดๆ มาเติมเต็มชีวิตอีก

ความคิดเห็นที่เหล่านักเขียนมีต่อวงการวรรณกรรมไทยก็เป็นไปในทิศทางเดียวกัน พวกเขาเห็นคุณค่าของวงการนี้ และปรารถนาจะเห็นการพัฒนาขึ้นไปเพื่อประโยชน์ของนักเขียนรุ่นหลัง บางคนได้ระบุดูอ่อนของการมีสมาคมฯ ที่แทบไม่มีสิทธิ์มีเสียงใดๆ ในการต่อรองกับรัฐบาลเพื่อยกระดับวงการวรรณกรรม แต่พวกเขาก็พูดด้วยสຸ້มเสียงที่เข้าใจสถานการณ์ แต่ในขณะเดียวกันด้วยความที่เป็นศิลปินที่มีความเป็นปัจเจกสูง พวกเขาเห็นปัญหา และรู้ดีว่าเป็นเรื่องใหญ่และยากเกินกว่าจะต่อกรด้วย จึงดูเหมือนว่าพวกเขาอมรับสภาพอย่างที่เป็นโดยคุณิ ตัวแปรจึงอยู่ที่หน่วยงาน สมาคมต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง องค์กรภาครัฐและเอกชน ควรตระหนักถึงความสำคัญของนักเขียน และการพัฒนาภูมิปัญญาการเขียนอ่านของคนไทย พร้อมเข้าใจธรรมชาติของนักเขียน และยินดีจะริเริ่มทำประโยชน์ให้แวดวงวรรณกรรมบ้าง โดยไม่ต้องรอให้มีการเรียกร้องจากนักเขียน เพราะเท่าที่วิเคราะห์ได้จากโครงการวิจัยนี้ วันนั้นคงไม่มาถึงง่ายๆ นักเขียนส่วนใหญ่มีความเกรงใจและรักในศักดิ์ศรีของตน สังคมควรมองเห็นคุณค่าของพวกเขาโดยไม่ต้องให้ตีฆ้องร้องป่าว แม้คนอาจมองว่านักเขียนดูเหมือนจะอยู่ว่างๆ แต่จากการสัมภาษณ์ สรุปได้ว่าทุกขณะคือการทำงาน พวกเขาเฝ้ามองธรรมชาติและสังคม เพื่อถ่ายทอดเป็นตัวอักษรที่ส่งอารมณ์ความรู้สึกหลากหลายชนิด เติมเต็มผู้อ่านได้หลายระดับ ซึ่งกว่าจะทำเช่นนี้ได้ นักเขียนต้องเค็ดเคียวและเคียวกรำกับตัวเองมากมาย ดังจะเห็นได้จากบทวิจารณ์ที่ลีโอ ตอลสตอยกล่าวถึงอังรี อามีแอล นักเขียนและอาจารย์ด้านสุนทรียศาสตร์-ปรัชญาว่า

“นักเขียนนั้นจะมีค่าสูงส่งและเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเรา ก็เพียงในขอบข่ายเท่าที่เขาจะเผยให้เราเห็นถึงการทำงานหนักภายในจิตวิญญาณของเขาเท่านั้น แน่นอน สมมุติไว้ก่อนว่างานชิ้นนั้นมีค่าสูงส่งและไม่เคยมีใครทำกันมาก่อน ไม่ว่าเขาจะเขียนอะไรก็ตาม – บทละคร งานศึกษา เรื่องแต่ง งานนิพนธ์ทางปรัชญา งานร้อยกรอง งานวิจารณ์ งานเสียดเย้ย – สิ่งที่จะมีค่าสูงส่งต่อเราในงานของผู้ประพันธ์คนนั้นก็คือ การทำงานหนักภายในวิญญาณเขาเท่านั้น และไม่ใช่โครงสร้างแบบสถาปัตยกรรม ซึ่งปกติมักจะ และข้าพเจ้าคิดว่าอาจ

เสมอไปเลยทีเดียว ที่บีบเขี้ยวไปด้วยการอัดขัดความคิดและอารมณ์ความรู้สึกลงไป
 โครงสร้างนั้น” (คลสิทธ์ บางคมบาง แปลจาก What is Art? ของลีโอ ตอลสตอย, 2538,
 หน้า 41)

การเขียนนับเป็นงานศิลปะแขนงหนึ่ง แรงบันดาลใจจึงเป็นสิ่งสำคัญต่อนักเขียนไม่ต่างจาก
 ปัจจัยสี่ ทุกคนบอกว่าศิลปะแขนงอื่นๆ ก็ต้องทางให้กับงานเขียน นักเขียนในโครงการวิจัยนี้
 ไม่ใช่เขียนเชิงพาณิชย์ที่เขียนงานตามกระแสความต้องการของสังคม หากแต่มีจุดยืนและความ
 มุ่งมั่น ลึกลับคนมาจากครอบครัวเกษตรกรชนบทยากไร้ โดยพวกเขากลัวที่จะเลือกเดินใน
 เส้นทางอาชีพที่ไม่มั่นคง แม้ไม่มีงานประจำอื่นใดมารองรับ ในสังคมที่ไม่สร้างนักอ่านให้มี
 คุณภาพ หนทางที่จะช่วยนักเขียนกลุ่มนี้ได้ ก็คือ การผลักดันให้งานที่ดีที่คัดสรรแล้วของพวกเขา
 ได้ออกไปสู่เวทีที่กว้างขึ้น ผู้สังคมซึ่งมีนักอ่านที่เข้มแข็งและหลากหลาย สังคมไทยโดยเฉพาะ
 รัฐบาลไทยน่าจะตอบแทนการอุทิศตนของนักเขียนคุณภาพเหล่านี้ด้วยการสร้างองค์กรที่ช่วยสร้าง
 มาตรฐานค่าตอบแทนนักเขียนอย่างเป็นธรรม สร้างสวัสดิการให้นักเขียน ดูแลด้านการแปลงาน
 วรรณกรรมเพื่อเผยแพร่สู่สากลเป็นการขยายโอกาสที่จะซื้อขายลิขสิทธิ์หนังสือกับต่างประเทศ
 อันที่จริงแล้ว งานวรรณกรรมสามารถเป็นสินค้าทางวัฒนธรรมที่ดีกว่าการโฆษณาชวนเชื่อเกี่ยวกับ
 โครงการ “ที่สุดในโลก” ต่างๆ ที่รัฐบาลไทยมักใช้เป็นกลยุทธ์โฆษณาประเทศ ปัจจัยเชิงลบที่
 นักเขียนทุกรายบอกกล่าวตรงกันก็คือ การขาดโอกาสในการแปลงานและขยายพรมแดน
 วรรณกรรมข้ามภาษาและวัฒนธรรม ซึ่งสิ่งนี้นักเขียนไม่สามารถทำได้ด้วยตัวเองได้ แม้อยากให้
 ปรากฏขึ้นสักเพียงใดก็ตาม ศ. ดร. เจตนา นาควัชระกล่าวในปาฐกถาปิดการประชุม “8 ทศวรรษ
 วรรณกรรมวิจารณ์ไทย” คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เมื่อ
 วันที่ 1-2 สิงหาคม 2551 เกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้อย่างน่าคิดว่า

“เราคงปฏิเสธไม่ได้ว่าพวกเราเองส่วนหนึ่งก็มีส่วนรับผิดชอบในการที่ทำให้คนต่างชาติเห็น
 แต่เปลือกนอกของพวกเรา เราไม่ทุ่มเทกำลังแรงกำลังใจ (และกำลังทรัพย์) ที่จะเผยแพร่
 วัฒนธรรมของเราให้ปรากฏในระดับนานาชาติ วรรณกรรมของเราได้รับการแปลเป็น
 ภาษาต่างประเทศน้อยมาก และกลไกการเผยแพร่ก็เรียกว่าอ่อนแอมาก สมาคมภาษาและ
 หนังสือซึ่งครั้งหนึ่งทำงานเข้มแข็งในด้านการต่างประเทศ มาบัดนี้ก็อ่อนเปลี้ยไป
 โครงการวิจัยการวิจารณ์ที่ผมช่วยงานอยู่รับวารสารชื่อ World Literature เป็นประจำ เมื่อผม
 อ่านวารสารนี้ไป ก็สะท้อนใจไปด้วยว่า ชาติเล็กชาติน้อยในแอฟริกาที่ยังเพียงส่งงานแปล
 วรรณกรรมไปลงวารสารดังกล่าว และบางครั้งก็มีบทวิจารณ์ที่น่าสนใจยิ่งเกี่ยวกับ
 วรรณกรรมนอกกระแสหลัก” (เจตนา นาควัชระ, 2552, หน้า 16)

5.2 บทสรุปและการตอบคำถามการวิจัย

1. อะไรคือปัจจัยที่มีส่วนส่งเสริมเส้นทางการก้าวสู่ความเป็นเลิศทางวรรณศิลป์ของนักเขียนไทยร่วมสมัยในรุ่นกลาง และปัจจัยใดที่เหนี่ยวรั้งการก้าวต่อไปอีกขั้นหรืออีกระดับ

ปัจจัยที่มีส่วนส่งเสริมเส้นทางการก้าวสู่ความเป็นเลิศทางวรรณศิลป์ของนักเขียนไทยร่วมสมัยในรุ่นกลาง คือ การชวนขวายใฝ่รู้ด้วยตนเอง แม้การเรียนในระบบจะไม่เอื้อต่อความเป็นนักเขียน แต่นักเขียนก็สามารถศึกษาจากประสบการณ์ และเรียนรู้จากนักเขียนรุ่นก่อน มีวินัยและความรักในการทำงาน เขียน ยอมรับข้อเสนอแนะและคำวิจารณ์ ทั้งของบรรณาธิการและผู้อ่าน แต่ในขณะที่เขียนก็มีความสุขของตัวเอง มีรสนิยมทางศิลปะที่เอื้อต่อวิถีชีวิตและการทำงาน ตลอดจนมีปณิธานหรือความมุ่งมั่นที่จะพัฒนางานเขียนของตนในระดับที่ก่อให้เกิดความพึงใจหรืออิมใจ และยังคงอ่านหนังสือเพื่อต่อยอดความคิดและทำทฤษฎีปัญหาของตัวเองอยู่เสมอ ส่วนปัจจัยที่เหนี่ยวรั้งการก้าวต่อไปของนักเขียนไทยร่วมสมัยในรุ่นกลาง ก็คือการขาดระบบที่เอื้อต่อการสร้างนักอ่านที่เข้มแข็งผู้ซึ่งก้าวข้ามกรอบของการเสพศิลปะชั้นปลายแถว เช่น นิตยสารดารา หนังสือแฉ นิยายฉบับย่อที่อ่านก่อนดูละครโทรทัศน์ ฯลฯ ...นักอ่านชนิดที่สามารถวิพากษ์กับนักเขียนได้ เรียกร้องต่อนักเขียนได้บ้าง เป็นแรงขับอีกทางที่ผลักดันให้นักเขียนสร้างงานดีๆ ที่ขายได้ หรืออยู่ได้ด้วยฐานลูกค้ากลุ่มนี้ (มีฉะนั้นนักเขียนอาจจะท้อถอยและหมดกำลังใจที่จะเขียนงานเพราะไม่มีผู้อ่าน) อีกปัจจัยหนึ่งที่เหนี่ยวรั้ง คือ การขาดองค์กรแปลงงานวรรณกรรมและดูแลการซื้อขายลิขสิทธิ์หนังสือกับต่างประเทศดังที่ได้อภิปรายไปแล้ว แม้ว่าการแปลกับความเป็นเลิศทางวรรณศิลป์ของนักเขียนอาจจะคู่ไม่สัมพันธ์กันนักในมิติคุณภาพของผลงาน แต่ก็ปฏิเสธไม่ได้ว่าในมิติของการเผยแพร่ให้เกิดการรับรู้และยอมรับในระดับสากลนั้น การแปลวรรณกรรมคุณภาพออกสู่เวทีโลกมีส่วนทั้งทางตรงและทางอ้อมให้นักเขียนมุ่งมั่นสร้างผลงานที่สมบูรณ์แบบยิ่งขึ้น และเป็นการสร้างสะพานเชื่อมทางสังคมวัฒนธรรมเพื่อความตระหนักรู้ที่ลุ่มลึกขึ้น

2. จากการวิเคราะห์ปัจจัยบวก ปัจจัยลบ อะไรคือปัจจัยร่วมทั้งในเชิงรูปธรรมและนามธรรมของการก้าวสู่ความเป็นเลิศทางวรรณศิลป์ของนักเขียนไทยร่วมสมัยในรุ่นกลาง

ปัจจัยร่วมของนักเขียน คือ ความเป็นปัจเจก นั่นก็คือ ความเป็นตัวของตัวเอง ตระหนักรู้ถึงความ เป็นไปของโลกและชีวิต โดยปรับตัวให้เข้ากับวิถีที่เข้ากับธรรมชาติตัวเองมากที่สุด ความเป็นปัจเจกนี้ยังทำให้นักเขียนรู้ว่าตัวเองเป็นนักอ่าน และมีความละเอียดอ่อนในการแสวงหาหนังสือดีและซึมซับความงามและแง่มุมพิเศษของเรื่องราว ที่ต่อมาอาจสร้างแรงบันดาลใจต่อไปไม่รู้จบ รวมไปถึงการไม่หยุดอยู่กับที่ แต่ทว่ามีพลังสร้างสรรค์ที่จะผลักดันตัวเองให้เขียนงานอย่างต่อเนื่อง โดยคาดหวังที่จะพัฒนาฝีมือตามวันเวลาที่ล่วงผ่าน

3. แนวทางใดจะเหมาะสมในการส่งเสริมนักเขียนผู้มีพรสวรรค์หรือความเป็นเลิศด้านวรรณศิลป์ของไทยให้ประสบความสำเร็จในการก้าวสู่หนทางความเป็นเลิศขั้นอีกระดับ เช่น จากระดับชาติ เป็นระดับภูมิภาค และระดับสากล

แนวทางที่เหมาะสม คือ การริเริ่มจากหน่วยงาน สมาคมต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งองค์กรภาครัฐและเอกชน ที่ตระหนักถึงความสำคัญของนักเขียน และความจำเป็นเร่งด่วนของการพัฒนาภูมิปัญญาการเขียนอ่านของคนไทย พร้อมเข้าใจธรรมชาติของนักเขียน และปรารถนาดีต่อแวดวงวรรณกรรม โดยไม่ต้องรอให้มีการเรียกร้องจากนักเขียน เพราะนักเขียนระดับคุณภาพของประเทศจะไม่เรียกร้องสิ่งใด ยกเว้นแต่จะมีผู้สังเกตเห็นวิกฤตที่กำลังก่อตัวมาอย่างยาวนาน และลงมือแก้ไขอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ระบบการศึกษา ระบบห้องสมุด ระบบธุรกิจสิ่งพิมพ์ ไปจนถึงระบบการบริหารจัดการวรรณกรรมในฐานะทุนทางวัฒนธรรมของชาติ สิ่งที่เราควรเริ่มทำอันดับแรกๆ คือ จัดตั้งองค์กรแปลงงานวรรณกรรมและดูแลการซื้อขายลิขสิทธิ์หนังสือกับต่างประเทศ ตลอดจนให้สวัสดิการนักเขียน หรือสร้างระบบรองรับอาชีพนี้ให้สามารถเลี้ยงตัวเองได้อย่างสง่างาม เพื่อสนับสนุนและยกย่องนักเขียนไทยร่วมสมัยในขณะที่พวกเขายังมีชีวิตอยู่ อันจะส่งผลให้พวกเขาสามารถทำงานจรจรโลงสังคมอย่างมีกำลังใจ อันจะพัฒนาไปสู่ความเป็นเลิศทางวรรณศิลป์อีกระดับ พร้อมๆ กับการที่รัฐต้องสร้างระบบการอ่าน-เขียน-เรียน-คิด แก่คนในสังคมเพื่อให้รับรู้และเลือกอ่านวรรณกรรมคุณภาพมากขึ้น ดังที่ ศศ.ดร.ชเนศ เวศร์ภาดา อดีตนายกสมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทยกล่าวไว้ว่า

“เราไม่อาจจะเลย เพิกเฉยหรือปล่อยให้วรรณกรรมปัจจุบันเกิดขึ้นและไหลวนอยู่ในสังคมตาม “ยถากรรม” หากเป็นเช่นนั้น “ชีวิต” ของวรรณกรรมไทยปัจจุบัน “อาจจะ” ไม่ได้รับการส่งเสริม ฟืนฟู หรือกระตุ้นให้งอกงาม กวีหรือนักเขียนอาจจะไม่มีโอกาสได้รับรู้ว่าจะงานที่ตนสร้างขึ้นนั้นเป็นส่วนหนึ่งของสังคม คือมีภารกิจหรือพันธกิจเกี่ยวข้องกับสังคมอย่างไร มีความเชื่อมโยงกับวัฒนธรรม วรรณศิลป์โบราณอย่างไร การสร้างงานก็อาจจะหยุดนิ่ง ไม่พัฒนา ส่วนคนอ่านก็จะไม่ตระหนักถึงคุณค่าของวรรณกรรมไทยปัจจุบันซึ่งอยู่แคว้นล้อมชีวิตของตน” (ชเนศ เวศร์ภาดา, 2543, หน้า 117)

การตอบคำถามข้อนี้เพิ่มเติมนั้น ได้นำเสนอในส่วนของข้อเสนอแนะในหัวข้อด้านล่างนี้

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในส่วนนี้เป็นการอธิบายแนวทางที่คาดว่าจะมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการสร้างความเป็นเลิศด้านวรรณศิลป์ของไทยอย่างเป็นรูปธรรม โดยจะนำเสนอในสามหัวข้อย่อย ได้แก่

1) ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินการภาครัฐ 2) ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินการภาคสมาคมและสื่อมวลชน และ 3) ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินการภาคเอกชน

5.3.1 ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินการภาครัฐ

ในข้อนี้ครอบคลุมการดำเนินการหรือประสานงานของหน่วยงานราชการภายในประเทศ และระหว่างประเทศ

1. กระทรวงวัฒนธรรมจัดทำทำเนียบนักเขียนไทยที่รวบรวมประวัตินักเขียนทุกรุ่นทุกวัย โดยแบ่งหมวดหมู่อย่างเป็นระบบ เช่น กวี นักเขียนนวนิยาย เรื่องสั้น สารคดี เป็นต้น โดยมีรายละเอียดของผลงานเด่นๆ ซึ่งควรจัดพิมพ์ทำเนียบดังกล่าวเป็นเล่มพร้อมเผยแพร่ไปในวงกว้าง และมีการจัดทำเป็นเว็บไซต์ที่สามารถปรับข้อมูลนักเขียนและผลงานให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ โดยเริ่มเป็นระบบสองภาษา คือ ไทยและอังกฤษ ก่อนจะพิจารณาแปลเป็นภาษาอื่นต่อไป เช่น ภาษาจีน สเปน ญี่ปุ่น เพื่อให้งานวรรณกรรมของไทยเป็นที่รับรู้ในประชาคมโลก
2. กระทรวงศึกษาธิการประสานกับหอสมุดแห่งชาติ หอสมุดหน่วยราชการและเอกชนทั่วประเทศ ทั้งในระดับโรงเรียน มหาวิทยาลัย และระดับหน่วยงานหรือองค์กร เพื่อให้ข้อมูลหนังสือที่ได้รับคัดเลือกเป็นหนังสืออ่านนอกเวลา หนังสือได้รับรางวัล หนังสือแนะนำ หรือหนังสือออกใหม่ที่อาจมีการพิจารณาร่วมกับสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย นักวิชาการหรือนักวิจารณ์วรรณกรรมว่าเป็นหนังสือดี (แม้ไม่ได้รับรางวัล หรือไม่ได้ส่งเข้าประกวด) โดยที่หอสมุดเหล่านั้นควรพิจารณานำเข้าชั้นหนังสือต่อไป
3. รัฐบาลควรพิจารณาแต่งตั้งคณะทำงานที่มาจากหลายหน่วยงาน เช่น กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ราชบัณฑิตยสถาน กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มหาวิทยาลัย โรงเรียน สมาคมนักเขียน-นักแปล ฯลฯ เพื่อวางนโยบายและดำเนินกิจกรรมขับเคลื่อนวาระการอ่านแห่งชาติร่วมกัน อย่างเป็นรูปธรรม โดยรัฐบาลต้องยินดีจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอในการจัดกิจกรรมที่คณะทำงานเห็นพ้องต้องกัน ซึ่งควรมีความต่อเนื่องและมีการวัดผลอย่างเป็นระบบ มิใช่จัดงานเสร็จเป็นรายโครงการแล้วก็เลิกกันไป
4. รัฐบาลควรส่งเสริมให้ทุกหน่วยงานมีการจัดเสวนาเรื่องการอ่าน-การเขียนงานวรรณกรรม โดยเชิญนักเขียนหรือผู้รู้เป็นวิทยากร เพื่อกระตุ้นให้ข้าราชการสนใจงานวรรณกรรมมากขึ้น โดยแต่ละหน่วยงานอาจต่อยอดกิจกรรมด้วยการอบรมการใช้ภาษาในงานราชการไปพร้อมๆ กัน และหาวิธีหรือช่องทางให้ข้าราชการที่เป็นนักอ่านเข้าร่วมแบ่งปันประสบการณ์หรือเสนอแนะหนังสือแก่เพื่อนร่วมงาน พร้อมกับส่งเสริมยกย่องผู้รักงานวรรณกรรมหรือใช้ภาษาได้อย่างสร้างสรรค์ ในระดับหน่วยงาน

5. หน่วยงานภาครัฐใดที่มีศักยภาพเพียงพอควรจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการประกวดผลงานวรรณกรรมที่ควรมีความต่อเนื่องและจริงจัง ตัวอย่างที่มีในปัจจุบันแล้ว เช่น รางวัลพานแว่นฟ้า ของสภาผู้แทนราษฎร รางวัลแต่งงานหนังสือสอนพระพุทธศาสนาแก่เด็ก ของราชบัณฑิตยสถาน เป็นต้น หากหน่วยงานนั้นไม่พร้อมที่จะจัดประกวดเอง ก็ควรติดต่อขอความร่วมมือกับหน่วยงาน องค์กร หรือสมาคมที่เกี่ยวข้อง โดยอาจเป็นผู้สนับสนุนด้านงบประมาณ บุคลากร หรือด้านสถานที่ และดำเนินการให้มีการจำหน่ายหนังสือที่ได้รับรางวัล หรือที่พิจารณาแล้วว่าดีในสถานที่ราชการ เช่น ในร้านหนังสือของหน่วยงาน ร้านสหกรณ์ หรือร้านค้าสวัสดิการอื่นๆ โดยรัฐบาลอาจนำประเด็นในข้อ 4 และข้อ 5 นี้ไปใช้เป็นเกณฑ์พิจารณาประเมินหน่วยงานได้ด้วย
6. ในการไปเจรจาความร่วมมือระดับภูมิภาคและระดับสากลของตัวแทนหน่วยงานราชการ ควรนำหนังสือวรรณกรรมไทยที่ได้รับการแปลเป็นภาษาต่างประเทศแล้วเป็นของที่ระลึกแลกเปลี่ยนกับตัวแทนประเทศที่ไปร่วมเจรจา ในปัจจุบันหน่วยงานราชการสนับสนุนให้มีการเดินทางไปศึกษาดูงานหรือเจรจาแลกเปลี่ยนความร่วมมือกับต่างประเทศอยู่บ่อยครั้ง ไม่ว่าจะเป็นระดับสูง เช่น คณะรัฐมนตรี คณะกรรมการของวุฒิสภาหรือสภาผู้แทนราษฎร คณะทูตานุทูต หรือระดับภาคส่วน เช่น องค์กรบริหารส่วนตำบล หรือหน่วยงานระดับท้องถิ่นอื่นๆ รวมไปถึงหน่วยงานวิชาการ เช่น คณาจารย์ของสถาบันการศึกษาต่างๆ รัฐบาลควรออกมติสนับสนุนการแลกเปลี่ยนทุนทางวัฒนธรรม เช่น วรรณคดีหรือวรรณกรรมเป็นเล่มๆ ควบคู่ไปกับงานศิลปะแบบอื่นของไทยที่ใช้เป็นของที่ระลึกแลกเปลี่ยนกันมาแต่เดิม (เช่น ผ้าไหม เครื่องเบญจรงค์)
7. ในการประชุมสัมมนาในระดับประเทศและระดับสากลที่จัดในประเทศไทยไม่ว่าจะจัดโดยหน่วยงานใด เช่น วุฒิสภา กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ราชบัณฑิตยสถาน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม ฯลฯ รัฐบาลควรส่งเสริมให้มีการเชิญกวีหรือนักเขียนคนสำคัญๆ มาอ่านบทกวีหรือกล่าวปาฐกถาสั้นๆ เพื่อร่วมเปิด หรือปิดงาน อันเป็นธรรมเนียมปฏิบัติของประเทศที่ให้ ความสำคัญกับอารยธรรมหรือวัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ของนักเขียนไทยและสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้ที่สนใจเป็นนักเขียน แต่คิดของว่าเป็นอาชีพที่ปราศจากสถานะหรือความมั่นคงในชีวิต ให้รู้สึกมั่นใจมากขึ้นว่าประเทศไทยยังคงเห็น ความสำคัญของอาชีพนี้
8. กระทรวงการต่างประเทศควรประสานกับสถานทูตและสถานกงสุลต่างชาติในประเทศไทยให้เกิดการแลกเปลี่ยนนักเขียน เช่น สนับสนุนให้เดินทางไปแลกเปลี่ยนความรู้ด้านวรรณกรรม หรือสนับสนุนเดินทางไปเขียนงานยังประเทศนั้นๆ โดยร่วมกันดูแลเรื่อง

- ค่าใช้จ่าย เพื่อให้เกิดผลผลิตทางวัฒนธรรมที่แน่นอนว่าย่อมมีคุณค่ามหาศาลต่อประเทศชาติ นอกจากนี้ควรมีนโยบายให้สถานทูตไทยและสถานกงสุลไทยที่ตั้งอยู่ทั่วโลก ร่วมกันนำเสนอวรรณกรรมไทยในวาระที่เกี่ยวข้อง เช่น เมื่อมีการพบปะหรือเจรจากับสถาบันหนังสือหรือสมาคมนักเขียนนักอ่าน ตลอดจนสำนักพิมพ์ของชาตินั้นๆ ฝ่ายสถานทูต-สถานกงสุลไทยควรผลักดันให้องค์กรเหล่านั้นสนใจในการจัดพิมพ์วรรณกรรมไทย หรือสนับสนุนการแลกเปลี่ยนในลักษณะอื่นๆ ไม่ว่าจะป็นวรรณคดีคลาสสิก หรือวรรณกรรมร่วมสมัยก็ตาม และควรนำเสนอผลงานที่ได้รับการยกย่องในเว็บไซต์ของสถานทูต-สถานกงสุลไทยเป็นภาษาของชาตินั้นๆ เพื่อกระตุ้นความสนใจให้ประชาคมโลกรับรู้ว่าประเทศไทยมิได้ละเลยวรรณกรรมอย่างที่นักวิชาการจำนวนมากเชื่อเช่นนั้น
9. รัฐบาลควรส่งเสริมสนับสนุนงานวิจัยวรรณกรรมและวรรณศิลป์ของไทยทั้งการวิเคราะห์วิจารณ์ และการบรรณาธิการ โดยเปลี่ยนทัศนคติจากที่เคยมองว่าเป็นงานวิจัยที่ไม่สร้างมูลค่า ให้มองมุมใหม่ว่างานวิจัยเช่นนี้นำไปสู่การผลิตงานสร้างสรรค์ที่มีความเป็นเลิศทางวรรณศิลป์ยิ่งขึ้น ซึ่งหากสนับสนุนให้ถูกทางแล้ว สามารถเป็นผลผลิตทางศิลปวัฒนธรรมที่สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจได้ไม่แพ้งานศิลปะด้านอื่น เช่น ภาพยนตร์ หรือจิตรกรรม
  10. สืบเนื่องจากข้อสังเกตของปราบดา หยุ่น ที่ระบุว่ารัฐบาลฝรั่งเศสมีนโยบายให้ห้องสมุดทั่วประเทศซื้อหนังสือวรรณกรรมที่ไม่ใช่ของสำนักพิมพ์ใหญ่ๆ เท่านั้น จึงทำให้สำนักพิมพ์เล็กๆ ที่เน้นพิมพ์งานคุณภาพอยู่รอดได้จากการขายวรรณกรรมเข้าห้องสมุดด้วยยอดซื้อถึงปกละร่วมหมื่นเล่ม รัฐบาลไทยควรรับนโยบายลักษณะมาใช้โดยให้หอสมุดแห่งชาติ ห้องสมุดหน่วยราชการและเอกชนทั่วประเทศ โดยเฉพาะห้องสมุดโรงเรียนและมหาวิทยาลัยซื้อหนังสือวรรณกรรมนอกเหนือจากตำราหรือหนังสือวิชาการ โดยคำนึงถึงความหลากหลายของหนังสือที่มาจากสำนักพิมพ์ทั้งเล็กและใหญ่ และควรส่งเสริมให้เขียนบทแนะนำหนังสือวรรณกรรมที่มาใหม่บนเว็บไซต์ห้องสมุดเป็นประจำ
  11. หอสมุดแห่งชาติร่วมกับรัฐบาลควรมีการรวบรวมรายชื่อนี้ชื่อหนังสือวรรณกรรมไทยทุกรูปแบบที่มีการแปลเป็นภาษาต่างประเทศแล้ว โดยหาทางช่วยให้มีการกระจายหนังสือเหล่านั้นไปยังห้องสมุดต่างประเทศ โดยเฉพาะห้องสมุดมหาวิทยาลัยที่มีหลักสูตรเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา ไทยศึกษา วรรณคดีเปรียบเทียบ และ/หรือ สร้างเครือข่ายการแลกเปลี่ยนวรรณกรรมแบบออนไลน์ (E-book) พร้อมสร้างฐานข้อมูลนักแปลวรรณกรรมจากภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ อันจะนำพาวรรณกรรมไทยไปสู่สายตาต่างชาติมากขึ้น และขยายโอกาสในการขอซื้อลิขสิทธิ์ไปจัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ต่างประเทศ
  12. สถาบันการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการที่เปิดสอนหลักสูตรด้านการแปล ควรบรรจุวิชาการแปลวรรณกรรมเป็นวิชาหลักด้วย นอกเหนือจากการแปลเชิงธุรกิจ หรือเชิงวิชาการ โดยรัฐควรส่งเสริมให้มีการประกวดการแปลวรรณกรรมทั้งในระดับ

- สถาบันการศึกษาและระดับชาติ ซึ่งอาจร่วมมือกันหลายๆ หน่วยงาน โดยมีการจัดพิมพ์ ผลงานที่ได้รับรางวัลการแปลวรรณกรรมเพื่อเผยแพร่ผ่านกระทรวงการต่างประเทศต่อไป
13. รัฐบาลควรจัดทำนิตยสารวรรณกรรมของชาติที่จะเป็นเวทีให้นักเขียนได้นำผลงานมารับการพิจารณาจัดพิมพ์ โดยอาจมอบหมายให้หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเป็นผู้รับผิดชอบ หรือประสานกันหลายหน่วยงาน หรือแม้แต่ตั้งหน่วยงานขึ้นมาใหม่เพื่อการนี้โดยเฉพาะ ซึ่งมีหน้าที่สร้างมาตรฐานค่าเรื่องและลิขสิทธิ์ด้วย การนำแนวความคิดเรื่อง “สถาบันหนังสือแห่งชาติ” ของ มกุฏ อรฤดี บรรณาธิการสำนักพิมพ์ผีเสื้อ ผู้เขียนนำเสนอเรื่องนี้ต่อ รัฐบาลหลายสมัย มาพิจารณาอย่างจริงจังอีกครั้งถึงความเป็นไปได้และบทบาทของสถาบัน ที่จะยกระดับสังคมการอ่านการเขียนและการเรียนรู้ของไทยนั้น เป็นสิ่งที่รัฐบาลไม่ควรมองข้าม (รายละเอียดปรากฏในเว็บไซต์สำนักพิมพ์ผีเสื้อ <http://www.bflybook.com>)
  14. หน่วยงานภาครัฐที่สามารถเข้าถึงองค์กรระดับสากล เช่น องค์กรสหประชาชาติ (UN), องค์กร UNESCO, องค์กร UNICEF, มูลนิธิ Rockefeller, มูลนิธิ Fulbright ฯลฯ ควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างชาติในมิติด้านวรรณกรรมในฐานะทุนทางวัฒนธรรม โดยอาจมีโครงการร่วมกันอย่างที่เคยเป็นมาในอดีต เช่น การประกวดหนังสือดีเด่นของคณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ ที่ในระยะแรกได้รับการสนับสนุนจาก UNESCO โดยในขณะนี้นับเป็นโอกาสอันดีที่จะริเริ่มโครงการเพราะ รัฐบาลได้ประกาศวาระการอ่านแห่งชาติและระบุให้ปี พ.ศ. 2552 - 2561 เป็นทศวรรษแห่งการอ่าน
  15. กระทรวงวัฒนธรรมซึ่งเป็นเจ้าของรางวัลศิลปินแห่งชาติและรางวัลศิลปิน ควรต่อยอดรางวัลที่มอบให้เหล่านักเขียนด้วยการส่งเสริมให้พวกเขาสร้างสรรค์งานเขียนต่อไปและหาช่องทางเผยแพร่ผลงานให้เป็นที่รู้จักในระดับภูมิภาคและระดับสากล ด้วยการทำฐานข้อมูลวารสารวรรณกรรมที่เปิดรับงานจากทั่วโลกและส่งผลงานของนักเขียนไปลงพิมพ์อย่างสม่ำเสมอ โดยอาจลงทุนหาผู้แปลเป็นภาษาที่วารสารเหล่านั้นระบุไว้ หรืออย่างน้อยก็ควรทำเรื่องย่อของผลงานเด่นๆ เพื่อนำเสนอต่อตัวแทนลิขสิทธิ์วรรณกรรมที่สามารถผลักดันให้สำนักพิมพ์ต่างชาติสนใจตีพิมพ์วรรณกรรมไทยเพื่อวางขายยังประเทศปลายทาง นอกจากนี้ควรประสานกับสื่อสิ่งพิมพ์โดยผลักดันผ่านแรงสนับสนุนจากรัฐบาลให้สื่อสิ่งพิมพ์ของไทยเปิดพื้นที่ให้คอลัมน์วรรณกรรมทั้งเรื่องสั้น บทกวี ความเรียง และบทวิจารณ์ ซึ่งปัจจุบันคอลัมน์ลักษณะนี้แทบไม่เหลืออยู่เลยด้วยเหตุผลทางเศรษฐกิจเป็นสำคัญที่ทำให้พื้นที่ตรงนี้กลายเป็นเนื้อที่ขายโฆษณาแทนคอลัมน์เดิม หากจำเป็น รัฐบาลคงต้องยอมเป็นผู้อุปถัมภ์คอลัมน์เหล่านี้เพื่อให้ดำรงอยู่ได้ โดยเจรจากับเจ้าของสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อหาวิธีที่ดีที่สุดสำหรับสองฝ่าย เพื่อประโยชน์มหาศาลต่อการสร้างสังคมการอ่านการเขียนที่มีคุณภาพ มีบรรยากาศที่ทำให้เหล่านักเขียนตื่นตัวพร้อมสร้างผลงานดีๆ ขึ้นไป

5.3.2 ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินการภาคสมาคมและสื่อมวลชน

1. สมาคมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องโดยตรงและโดยอ้อมกับวรรณกรรมหรือวรรณศิลป์ควรรวมตัวกันเพื่อให้มีบทบาทที่เข้มแข็งขึ้นในการประสานงาน ต่อรอง เรียกร้องการสนับสนุนจากภาครัฐ ที่ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงกระทรวง ทบวง กรมเท่านั้น แต่มีคณะกรรมการวิชาการชุดต่างๆ ทั้งของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาที่มีหน้าที่ดูแลด้านศิลปวัฒนธรรมโดยตรงและโดยอ้อม ตัวอย่างเช่น คณะกรรมการการศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม คณะกรรมการพัฒนาสังคมและกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส ที่สามารถให้ความร่วมมือกับสมาคมได้ โดยเฉพาะในช่วงปีที่ผ่านมาไปถึงอีก 2-3 ปีข้างหน้า โจทย์วิจัยด้านมนุษยศาสตร์ของประเทศไทย (โดยสภาวิจัยแห่งชาติ และสำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย) มุ่งเน้นการพัฒนาเยาวชนและผู้สูงอายุ สมาคมต่างๆ ควรตามกระแสทิศทางการวิจัยเหล่านี้และริเริ่มวาง โครงการระยะสั้นและระยะยาวที่จะก่อให้เกิดความร่วมมือและได้รับงบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐ
2. สมาคมนักเขียนเก่าของประเทศต่างๆ ควรริเริ่มจัดการเสวนาโดยเชิญนักเขียนให้พบปะนักอ่าน มีการแลกเปลี่ยนมุมมองนักเขียนไทยกับต่างชาติ นำข้อมูลหนังสือวรรณกรรมดีๆ ไปลงเว็บไซต์สมาคมและชมรมนักเขียนไทยในต่างแดน รวมทั้งจัดกิจกรรมระดมทุนให้มีส่วนเกี่ยวข้องกับวรรณกรรมบ้าง เพิ่มจากการแข่งขันกอล์ฟ โบว์ลิ่ง หรือแรลลี่ที่นิยมกัน
3. สืบเนื่องจากข้อสังเกตของงามพรรณ เวชชาชีวะ ที่กล่าวว่าสมาคมบรรณารักษ์ของไทยนั้นแทบไม่เกี่ยวข้องกับนักเขียน ผู้วิจัยได้ลองสืบค้นและพบว่ามีสถานะเป็นชมรมหนึ่งในสังกัดสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งประกอบด้วยเก่าชมรม ได้แก่ ชมรมบรรณารักษ์สถาบันอุดมศึกษา ชมรมห้องสมุดประชาชน ชมรมบรรณารักษ์และนักเอกสารสนเทศนานาชาติ ชมรมบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน ชมรมผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ชมรมห้องสมุดเพื่อการอาชีวศึกษาและเทคโนโลยี ชมรมห้องสมุดเฉพาะ ชมรมห้องสมุดโรงเรียนเอกชน และชมรมเพื่อหอสมุดแห่งชาติ การรณรงค์ด้านวรรณกรรมผ่านชมรมเหล่านี้ย่อมผลดีแก่นักเขียนที่จะได้มีโอกาสพบปะสนทนากับผู้ที่ทำงานด้านหนังสือและการอ่าน ถือเป็น การสร้างเครือข่ายได้อย่างดี และสมาคมควรมีเกณฑ์ประเมินการจัดงานประชุมเสวนาลักษณะนี้ให้มีขั้นต่ำปีละกี่ครั้ง พร้อมกับประเมินความรู้ทางด้านหนังสือวรรณกรรมของสมาชิกในชมรมเพื่อให้เกิดการรับข้อมูลใหม่ๆ อยู่เสมอ ซึ่งต่อไปควรพัฒนาไปเป็นเกณฑ์ประเมินเพื่อเลื่อนตำแหน่งหรือเลื่อนขั้นเงินเดือนก็ได้
4. สื่อมวลชนทั้งสื่อวิทยุ โทรทัศน์ เคเบิลทีวี อินเทอร์เน็ต และสื่อสิ่งพิมพ์ ควรจัดสรรการนำเสนอข่าววรรณกรรมอย่างต่อเนื่องและสร้างสรรค์ให้เหมาะกับยุคสมัย ปัจจุบันทีวีไทย

ได้มีการเสนอประเด็นวรรณกรรมในรายการ “ศิลปินโมสร” “ดนตรี กวี ศิลป์” และ “ไทยบันเทิง” และบางรายการได้แนะนำหนังสือบ้าง เช่น รายการ “ดาวกระจาย” ทางช่อง 9 และ “เก็บตก” ทางช่อง 3 ที่โชว์ชั้นวางหนังสือ หากจะส่งเสริมอย่างจริงจังแล้ว สถานีวิทยุและโทรทัศน์ควรวางผังรายการด้านนี้ให้มากขึ้น แนะนำให้รายการวาไรตี้หรือทอล์กโชว์เชิญนักเขียนหมุนเวียนกันไปให้ความรู้หรือแนะนำเรื่องการเขียนการอ่าน ส่วนรายการคุยข่าวที่มีประจำทุกช่องก็ควรหยิบยกเรื่องวรรณกรรมมาพูดถึงให้มากกว่าเดิม หรือนำหนังสือดีๆ หมุนเวียนกันมาวางโชว์บนโต๊ะ โดยไม่เลือกสำนักพิมพ์ พร้อมให้นักข่าวหรือพิธีกรชักชวนคนให้อ่านหนังสือหรืออย่างน้อยได้รับคำแนะนำในการเลือกสรรหนังสือดีในแง่มุมต่างๆ ทั้งนี้ตัวนักข่าวและพิธีกรเองย่อมต้องชวนขวayıใฝ่รู้ในเรื่องนี้ด้วย

5. เว็บไซต์ของสื่อมวลชนทั้งสื่อวิทยุโทรทัศน์ เคเบิลทีวี blog, Facebook และสื่อสิ่งพิมพ์ ควรมีการแบ่งเนื้อหาที่น่าสนใจเสนอให้นักเขียนและผลงาน เช่น หน้าปกหนังสือ โดยสับเปลี่ยนหมุนเวียนกันไป สำหรับเรื่องย่อละครโทรทัศน์ในหน้าหนังสือพิมพ์ก็ควรแบ่งเนื้อหาเพื่อลงชื่อผู้แต่งและปกหนังสือวรรณกรรมที่ได้รับเลือกไปทำละคร และนำขึ้นหน้าหลักของเว็บไซต์ด้วย หนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษควรจัดเนื้อหาให้ลงพิมพ์วรรณกรรมแปล เช่น บทกวี และเรื่องสั้นทุกสัปดาห์ และอาจมีการมอบรางวัลประจำปีให้แก่ผลงานดีเด่นที่ผ่านการคัดเลือกจากรรกรรมการและการสำรวจคะแนนนิยมของผู้อ่าน
6. สื่อมวลชนควรส่งเสริมรายการโทรทัศน์และภาพยนตร์ที่นำงานวรรณกรรมเข้าไปเกี่ยวข้องกับมิติใดมิติหนึ่ง เช่น รายการหนังสือสั้นจากวรรณกรรม หรือสนับสนุนการถ่ายทำละครโทรทัศน์ที่นำมาจากวรรณกรรมชั้นดีที่ข้ามพรมแดนมาอาศัยของไทยซึ่งมักจะมี ความรุนแรงและไม่ค่อยสมจริง นอกจากนี้สื่อมวลชนควรนำเสนอข่าวและความเคลื่อนไหวในแวดวงวรรณกรรมให้มากขึ้น ให้คุณค่ากับข่าวผลงานวรรณกรรม ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าข่าวผลงานศิลปะการแสดง หรือข่าวบันเทิงเรีงมย์อื่นๆ

5.3.3 ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินการภาคเอกชน

1. ในการดำเนินโครงการ CSR (Corporate Social Responsibility) หรือความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจที่กำลังเป็นประเด็นที่อยู่ในความสนใจของธุรกิจทั้งในและต่างประเทศนั้น ภาคเอกชนไทยควรให้ความสำคัญกับประเด็นศิลปวัฒนธรรม การศึกษา การอ่าน การเขียน การคิดวิเคราะห์ของเยาวชนและคนในชาติ และดำเนินกิจกรรมในประเด็นเหล่านี้ โดยอาจอิงวาระการอ่านแห่งชาติ มีการร่วมมือกับภาครัฐ เช่น จัดประกวดงานเขียน-งานแปล จัดเสวนานักเขียนสัญจร สร้างห้องสมุดให้สถานศึกษาในถิ่นทุรกันดาร ให้คำแนะนำเรื่องหนังสือแก่เยาวชน และผู้สูงอายุ ใช้หนังสือเป็นเครื่องมือสร้างสัมพันธ์

ทางธุรกิจกับคู่ค้าทั้งในและต่างประเทศ สนับสนุนทุนวิจัยแก่นักศึกษา-นักวิชาการทาง ภาษา วรรณกรรม และศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนพัฒนาบุคลากรในองค์กรของตนเองใน ประเด็นดังกล่าว เพื่อให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ด้านภูมิปัญญา

2. บริษัทที่จัดประกวดหนังสือ หลังจากมอบรางวัลแล้ว ควรช่วยอำนวยความสะดวกให้ หนังสือไปสู่ผู้บริโภค เช่น หนังสือรางวัลเซเว่นบุ๊กส์อวอร์ด ทุกหมวด ก็ควรได้วางจำหน่ายในร้านเซเว่นอีเลฟเว่น เพราะอยู่ในเครือธุรกิจเจ้าของรางวัล ซึ่งในร้านสะดวกซื้อ นี้ควรวางจำหน่ายวรรณกรรมที่ได้รับรางวัลอื่นๆ ด้วยเช่นกัน อาทิ ซีไรต์ พานแว่นฟ้า ฯลฯ สำหรับรางวัลลูกโลกสีเขียว ของปตท. นั้น หนังสือที่ได้รับรางวัลควรมีการวางจำหน่ายใน ร้านค้าที่อยู่ในสถานบริการน้ำมันของ ปตท. ทั่วประเทศด้วย และอาจพิจารณาวางขาย วรรณกรรมอื่นๆ ควบคู่กันไป โดยอาจลดปริมาณนิตยสารดาราที่มักครอบครองชั้นหนังสือ ของร้านค้าเหล่านี้ลงบ้างและแทนที่ด้วยวรรณกรรมที่ประเทืองปัญญา

5.4 บทส่งท้าย

คำตอบของคำถามวิจัยทั้งสามข้อและข้อเสนอแนะข้างต้นนี้ เป็นผลจากความพยายาม วิเคราะห์ข้อมูลจากนักเขียนทั้งหกรายที่ร่วมโครงการอย่างรัดกุมและรอบคอบที่สุด เพื่อเห็นมุมมอง จากนักเขียนในหลายๆ มิติ แล้วโยงเข้ากับสถานะของสังคมการเรียนรู้ของไทย ในยุคที่วาระการ อ่านเป็นวาระแห่งชาติ และราชบัณฑิตยสถานแสดงเจตนารมณ์ในการแก้ปัญหาวิกฤตภาษาของชาติ ด้วยการดำเนินโครงการนโยบายภาษาแห่งชาติ ที่ปัจจุบันแทบไม่มีใครในสังคมทราบ แม้กระทั่ง นักเขียนที่ได้รับยกย่องในเชิงวรรณศิลป์ของประเทศก็ตาม หนังสือพิมพ์มติชน (3 สิงหาคม 2552) รายงานว่าสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถได้ทรงพระราชทาน 10 กลวิธีสร้างนิสัยรัก การอ่านเพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนชาวไทย ได้นำไปใช้ประโยชน์ ได้แก่ 1. ใช้เวลาสบายๆ ของ ครอบครัวเพื่อส่งเสริมการอ่าน 2. เลือกร้านหนังสือดีที่เด็กสนุก 3. ให้เด็กได้รู้เรื่องราวหลากหลาย จากพหุวัฒนธรรม 4. มีกิจกรรมพัฒนาทักษะการคิด 5. ใช้ทักษะนาฏกรรมในการเล่า 6. ใช้ กิจกรรมศิลปะเชื่อมโยงกับการอ่าน 7. สอนให้รู้จักสกัดความรู้และจับใจความสำคัญ 8. ต่ อยอดจากประสบการณ์เดิมของผู้เรียน 9. นำเด็กสู่โลกวรรณคดี และ 10. พัฒนาทักษะไพรัชภาษา พาสู่โลกกว้าง เมื่อกลางปี 2552 กระทรวงวัฒนธรรมได้ออกข่าวการอนุรักษ์เอกสารสำคัญสมัย พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) ที่ได้รับขึ้นทะเบียนจากองค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) เป็นมรดกความทรงจำของโลก จำนวน 13 ชุด กว่า 8 แสนแผ่น ซึ่งกรมศิลปากรจะเผยแพร่ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-book) พร้อม เชื่อมโยงให้ค้นคว้าผ่านเว็บไซต์ได้ นอกจากนี้ กระทรวงวัฒนธรรมจะแปลเอกสารเหล่านี้เป็น ภาษาอังกฤษเพื่อเผยแพร่ในวงกว้างด้วย (มติชนออนไลน์ 3 สิงหาคม 2552) จะเห็นได้ว่าประเด็น

ภาษาและวัฒนธรรมจำเป็นต่อการพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้ สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถทรงเคยคำว่า *พหุวัฒนธรรม* ในกลวิธีที่ 3 และคำว่า *ไพรัชภาษา* หรือ ภาษาต่างประเทศในกลวิธีที่ 10 การแปลและสร้างฐานข้อมูลเอกสารรัชกาลที่ 5 ก็เป็นการต่อยอด วัฒนธรรมการอ่านและการเผยแพร่งานเขียนไปสู่ต่างประเทศ แนวทางนี้สามารถขยายมา ครอบคลุมวรรณกรรมร่วมสมัยที่ปัจจุบันมีผู้สนใจกันกว่าวิจัยมากขึ้น หากมีการจัดระบบให้เป็น ฐานข้อมูลสองภาษา (ไทย-อังกฤษ) ที่สมบูรณ์ เป็นหมวดหมู่ และสามารถสืบค้นได้ มีชื่อและ ประวัตินักเขียน ตลอดจนรายชื่อผลงาน บทคัดย่อ (synopsis) และบทวิจารณ์ (ถ้ามี) ของแต่ละเล่ม พร้อมทั้งช่องทางติดต่อในกรณีต้องการสัมภาษณ์เพื่อทำวิจัย หรือติดต่อขอลิขสิทธิ์การจัดพิมพ์ แปล หรือจัดจำหน่าย ดังที่ ศศ.ดร.ชเนศ เวศร์ภาดา แสดงทัศนะว่า

“ในฐานะของนักวรรณคดีศึกษาหรือนักอักษรศาสตร์เล็งเห็นว่านอกจากเราจะต้องศึกษา วรรณคดีโบราณอย่างลึกซึ้งแล้ว ยังควรใส่ใจศึกษาวรรณกรรมปัจจุบันด้วย เพราะ วรรณกรรมปัจจุบันเป็นกระแสวัฒนธรรมวรรณศิลป์ร่วมสมัยในยุคของเรา มีชีวิตแห่ง กระบวนการสร้างและการเสพที่เกิดขึ้นด้วยเงื่อนไขหรือปัจจัยทางสังคมสมัยใหม่ต่างจาก โบราณ การศึกษาวรรณคดีโบราณทำให้เราได้ประจักษ์ถึงภูมิปัญญาอันน่าพิศวงของกวี โบราณ ในด้านโลกทัศน์และความเป็นนักปราชญ์ทางภาษาอันใด การศึกษาวรรณกรรม ปัจจุบันทำให้เราได้ประจักษ์ถึงภูมิปัญญาของกวีหรือนักประพันธ์ในยุคสมัยเราในด้านโลก ทัศน์ และมีมือการสร้างมันนั้น” (ชเนศ เวศร์ภาดา, 2543, หน้า 115)

ศ.ดร.รื่นฤทัย สัจจพันธุ์ (2539) กล่าวถึงประเด็นความเป็นสากลของวรรณกรรมไทยโดย เกริ่นว่าตามปกติแล้ววรรณกรรมมีลักษณะสำคัญ 2 ประการ คือ ลักษณะเฉพาะ (uniqueness) เช่น มิติทางวัฒนธรรม และลักษณะสากล (universality) ที่ “สะท้อนความเป็นมนุษย์ และปฏิสัมพันธ์ ระหว่างมนุษย์กับสิ่งอื่น เช่น ธรรมชาติ ความเชื่อ สังคม ฯลฯ และรวมทั้งมนุษย์ด้วยกันเอง โดยไม่มีกรอบเงื่อนไขของวิถีสังคมและมิติของเวลาเป็นเครื่องกำกับ” (อ้างแล้ว, หน้า 38) โดยยกตัวอย่าง เรื่องสั้นชื่อ “ผู้รอคอย” ซึ่งอยู่ในรวมเรื่องสั้น *หนังสือเล่มสอง* ของเดือนวาด พิมวนา ว่าเป็นงาน เขียนร่วมสมัยที่ชี้ให้เห็นว่านักเขียนไทยสนใจประเด็นที่เป็นปัญหาาร่วมกันของสังคมและสามารถ สร้างอารมณ์ร่วมข้ามพรมแดนของกาลเวลาและวัฒนธรรมได้ ศ.ดร.รื่นฤทัย สัจจพันธุ์ (2539) มองว่าความเป็นสากลไม่ได้หมายความว่ามีการแปลถ่ายทอดเป็นภาษาต่างๆ เพื่อเผยแพร่ไปสู่ สังคมโลก “แต่ความเป็นสากลน่าจะหมายถึงการบรรลุวุฒิภาวะของนักเขียนที่แสดงความรู้จักและ ความเข้าใจโลกและชีวิต อันทำให้งานเขียนข้ามพรมแดนของเวลาและมิติทางวัฒนธรรมไปได้ นักเขียนอาจสะท้อนตัวตนและโลกภายในของมนุษย์ หรืออาจจะแสดงความตระหนักรู้ในปัญหา ของสังคม อันเป็นปัญหาาร่วมกันของมนุษยชาติ อย่างเช่นปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาความล่มสลาย ของชนบทที่เกิดจากการรุกรานของสังคมเมือง ปัญหาการกดขี่ผู้หญิงและเด็ก เป็นต้น แม้วรรณคดี

อาจจะไม่มีพลังในการเปลี่ยนแปลงโลกทันตาเห็นอย่างวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แต่เราก็ไม่อาจปฏิเสธได้ว่า สารทางความคิดและความรู้สึกที่ถ่ายทอดผ่านวรรณคดีเป็นพลังสร้างสรรค์ที่จรโลงจิตใจมนุษยชาติมายาวนานหลายยุคหลายสมัยและตลอดไป” (อ้างแล้ว, หน้า 41)

จากการประมวลการสัมภาษณ์นักเขียนใน โครงการทั้งทศวรรษ จะเห็นได้ว่าทั้งหมดนั้นมีวุฒิภาวะของนักเขียนที่รู้จักและเข้าใจโลกและชีวิตเป็นอย่างดี และถ่ายทอดออกมาในงานวรรณกรรมหลากหลายรูปแบบที่ได้รับการยอมรับจากคนในชาติ หากทว่าขาดโอกาสในการเผยแพร่ในวงกว้างที่จะทำให้ได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้คนต่างภาษาและวัฒนธรรมที่อาจนำไปสู่การวิพากษ์วิจารณ์เชิงสร้างสรรค์เพื่อให้นักเขียนได้รับรู้ว่าผู้รับสารเหล่านั้น (นอกเหนือจากผู้อ่านชาวไทย) มีความคิดเช่นไรต่อผลงานของตนและมีจุดใดที่จะสามารถนำไปปรับปรุงหรือพัฒนางานชิ้นต่อไปได้บ้าง ในบรรดานักเขียนทั้งทศวรรษ งามพรรณ เวชชาชีวะเป็นตัวอย่างหลักของนักเขียนที่ได้รับการแปลงานเขียนออกไปสู่สากลในวงกว้าง โดยผลงานเรื่อง *ความสุขของกะทิ* ได้รับการแปลออกสู่ภาษาต่างประเทศหลายภาษา โดยเริ่มจากภาษาอังกฤษ ที่บทแปลนี้ทำให้ได้รับรางวัลจาก The Junior Library Guild ในสหรัฐอเมริกา นี่เป็นหลักฐานหนึ่งที่แสดงถึงความเป็นสากลของวรรณกรรมไทยที่มีลักษณะเฉพาะและลักษณะสากลดังคำอธิบายข้างต้นของ ศ.ดร.รื่นฤทัย สัจจพันธุ์

การทำให้ต่างชาติสนใจซื้อลิขสิทธิ์แปลวรรณกรรมไทยนั้น ย่อมต้องอาศัยการแปลเป็นหลัก ผ่านการนำเสนอตัวแทน (literary agent) หรือสำนักพิมพ์ต่างประเทศซึ่งโดยรวมแล้วใช้หลักการเดียวกัน นั่นคือ แปลโครงเรื่องย่อ (synopsis) ประมาณหนึ่งหน้ากระดาษ หรือ 300 – 800 คำ และแปลเนื้อหา 3-4 บทแรกประกอบด้วย บางแห่งอาจจะขอบทแปลของทั้งเรื่อง ซึ่งการแปลต้องดำเนินการอย่างพิถีพิถัน ควรมีบรรณาธิการต้นฉบับแปล และผ่านการตรวจภาษาจากเจ้าของภาษาอีกครั้ง กระบวนการนี้ต้องใช้คนอย่างน้อยสามคน ก่อนจะเป็นต้นฉบับแปลที่สมบูรณ์พร้อมนำไปเสนอตัวแทน ทั้งนี้ นักเขียนสามารถดำเนินการเองหากสื่อสารภาษาอังกฤษผ่านอีเมลได้ แต่นักเขียนส่วนใหญ่ในประเทศไทยมีข้อจำกัดด้านภาษา และต้องคำนึงถึงทุนทรัพย์ที่จะต้องเสียในกระบวนการแปล ซึ่งไม่มีความแน่นอนว่าตัวแทน (literary agent) หรือสำนักพิมพ์ต่างประเทศจะยินดีซื้อลิขสิทธิ์งานเขียนหรือไม่ นี่คือเหตุผลว่าทำไมจึงควรเป็นหน้าที่ของรัฐในการที่จะยื่นมือเข้ามาช่วยประสานงานเพื่อที่ต้นทุนทางวัฒนธรรมไทยจะได้ไปงอกงามยังต่างแดนบ้าง หลังจากประเทศไทยเป็นฝ่ายรับอยู่ข้างเดียวมาโดยตลอด ที่ผ่านมา ผู้วิจัยทราบจากสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทยว่ามีตัวแทนจากสแกนดิเนเวียสนใจจะซื้อลิขสิทธิ์วรรณกรรมไทย แต่คิดขัดว่าแทบไม่มีการแปลเป็นภาษาอังกฤษเลย ซึ่งน่าเสียดายโอกาสหากจะปล่อยให้เป็นอย่างนี้โดยไม่คิดแก้ไข เวทีที่รัฐสามารถผลักดัน โครงการลักษณะนี้ได้ยังรวมถึงการนำเสนอผลงานในงานเทศกาลหนังสือนานาชาติ (International Book Fair) ทั้งที่ประเทศเยอรมนี และได้หวัน ในการบริหารจัดการนั้น

รัฐสามารถสร้างพันธมิตรที่เป็นองค์กรวรรณกรรมที่มีจุดมุ่งหมายเดียวกัน เช่น สำนักพิมพ์ผีเสื้อที่ตั้งใจทำงานวิจัยเรื่องหนังสือในทุกแง่มุม และยินดีร่วมมือกับภาครัฐให้เกิดมี “สถาบันหนังสือแห่งชาติ” หรือองค์กรวรรณกรรมของชาติอันจะเกิดประโยชน์ต่อประเทศอย่างมหาศาล

ผู้วิจัยพบงานวิจัยเพิ่มเติมในฐานะข้อมูลสหบรรณานุกรม โดยเป็นวิทยานิพนธ์ที่มุ่งศึกษาวรรณกรรมร่วมสมัยในเชิงเปรียบเทียบหรือสำรวจ ที่ไม่ได้ระบุงานของนักเขียนคนใดคนหนึ่ง หากในอนาคต มีฐานข้อมูลนักเขียนสองภาษา ก็จะทำให้งานวิจัยพัฒนาได้มากขึ้นและอาจเป็นที่สนใจต่อต่างชาติที่ต้องการศึกษาวรรณกรรมเปรียบเทียบระหว่างวัฒนธรรมด้วย ตัวอย่างวิทยานิพนธ์ มีดังต่อไปนี้

สุพจน์ ศรีจันทร์. (2546). *วิเคราะห์บทร้อยกรองปัจจุบันในนิตยสารศิลปวัฒนธรรม ตั้งแต่ช่วงพ.ศ. 2542-2544*.

วิทยานิพนธ์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

เจด็จ ฤทธิ. (2549). *กระบวนการทัศนความยากจน : ภาพสะท้อนที่ปรากฏในเรื่องสั้นไทยร่วมสมัย (พ.ศ. 2501-2545)*. วิทยานิพนธ์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วรรณนะ หนูหมื่น. (2552). *การศึกษานวนิยายฉายภาพชีวิตไทยร่วมสมัย (2520-2547)*. วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

ทำนอง วงศ์พุทธ. (2552). *สำนักทางสังคมในนวนิยายไทยช่วงปี พ.ศ. 2520-2547*. วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

ไพบุลย์วรรณ จิตพัฒนกุล. (2548). *ภาพสะท้อนของวัฒนธรรมไทยจากวรรณกรรมซีไรต์*. วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.

นอกจากวิทยานิพนธ์แล้ว ยังมีบทความวิชาการที่อาจารย์-นักวิชาการ-นักวิจารณ์ได้ศึกษาวิเคราะห์ผลงานของนักเขียนในโครงการแล้วตีพิมพ์หรือนำเสนอในที่ประชุมวิชาการ ตัวอย่างเช่น

ไพฑูรย์ ธีัญญา. (นามปากกา, 2538). *จากคำพูน บุญทวี ถึง ไทวรินทร์ ขาวงาม วันที่ที่รอคอยของนักเขียนลูกอีสาน*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

จรรยาพร ปรปักษ์ประลัย. (2551). *ระหว่างเส้นบรรทัด*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (มีบทความวิเคราะห์งานเขียนของ ปราบดา หุ่น และ เดือนวาด พิมวนา)

สายวรุณ น้อยนิมิต. (2548). “กวีร่วมสมัย: ผู้ครุ่นคิดอย่างลุ่มลึก หรือเพียงผู้มีใจไหวรู้ลึก”. *วารสารภาษาและหนังสือ*. 36: 13-34. (เป็นบทความที่พูดถึงบทกวีของเรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์ และคนอื่นๆ)

ธเนศ เวศร์ภาดา. (2549). *หอมโลกวรรณศิลป์: การสร้างสุนทรียแห่งวรรณคดีไทย*. กรุงเทพฯ: ปาเจรา. (แม่น้ำรำลึก — ความรำลึกอันประคองสายน้ำ บทความวิเคราะห์งานเขียนของเรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์)

นงนภัส ตาปสนันท์. (2548). “ทำไม ซีวิต (จึง) ลำมะหาอันใด”. *วารสารรามคำแหง*. 22/1: 20-38. (เป็นบทความวิเคราะห์เรื่องสั้นของเรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์)

Phromsuthirak, P. (2007). 'Maenam Ramluk – The River Song of Life'. In Imsamran, B. (Ed.) *Language, Literature and Society*. Bangkok: Department of Thai, Faculty of Arts, Silpakorn University. ( )

Chakorn, O. (2006). *Universality or Disparity? Thainess in Contemporary Thai Literature: Narrative Discourse Analysis of the Acclaimed Novella "Story, Stream and Death"*. Paper presented at the 28th All India Conference of Linguists (AICL) on "General Linguistics". Department of Linguistics, Banaras Hindu University, Varanasi, India, November 2006. ( )

Chakorn, O. (2006). *Narrative Discourse Analysis of Three Contemporary Thai Novellas written by Rewat Panpipat, Siriworan Kaewkan and Anusorn Tipayanond* (วาทกรรมวิเคราะห์เชิงพรรณนาในนวนิยายขนาดสั้นร่วมสมัยของสามนักเขียนไทย: เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์, ศิริวร แก้วกาญจน์ และอนุสรณ์ ศิลพานนท์). Paper presented at the International Conference on Thai Language and Literature: Wisdom and Dynamism in the Global Context (ปัญหาเกี่ยวกับพลวัตของภาษาและวรรณคดีไทยในสังคมโลก), organized by the Department of Thai, Faculty of Arts, Chulalongkorn University at Imperial Queen's Park Hotel, Bangkok, November 2006. ( )

ทั้งหมดนี้เป็นนิมิตหมายอันดีต่อวงการนักเขียนไทยร่วมสมัยที่ผลงานมีแง่มุมหลากหลาย จนนักวิชาการสามารถนำมาวิเคราะห์วิจัยในมิติต่างๆ ได้ อันจะนำไปสู่การสร้างนักอ่านและการพัฒนานักอ่านให้มีวุฒิภาวะในการเลือกอ่าน ซึ่ง ศ.ดร.รินฤทัย สัจจพันธุ์ (2549) แสดงทัศนะในหนังสือ *การรับ การเสพ การบริโภคนงานศิลปะ* ไว้ว่าสิ่งนี้เป็นสิ่งจำเป็น โดยย้ำว่าการสร้างนักอ่านคุณภาพต้องทำไปพร้อมกับการสร้างนักเขียนคุณภาพ และพูดถึงบทบาทของการวิจารณ์ต่อการรับ การเสพวรรณศิลป์ว่า

การวิจารณ์วรรณกรรมมีคุณค่าต่อผู้รับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อวรรณกรรมร่วมสมัยส่วนหนึ่งพัฒนาขึ้นทั้งในด้านเนื้อหา แนวคิด และกลวิธีการนำเสนอ ในขณะที่ผู้อ่านอ่อนประสบการณ์ด้านการอ่านจนตามไม่ทัน นักวิจารณ์อาจเข้ามาเป็นตัวกลางช่วยลดช่องว่างลง และเป็นมัลลเทศก์นำทางความคิด เพราะนักวิจารณ์ช่วยตีความหมายของงานวรรณศิลป์ โดยใช้แนวคิดหรือทฤษฎีอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างแต่ไม่ใช้ "คำตอบสุดท้าย" เพื่อเรียนรู้ประสบการณ์ของนักเขียน ในขณะที่เดียวกันช่วยให้ผู้อ่านอื่นๆ ได้ครุ่นคิดต่อเนื่อง หรือพบข้อโต้แย้ง ทำให้เกิดมุมมองหลากหลาย อันเป็นสิ่งที่ยกระดับคุณค่าของวรรณศิลป์ให้สูงยิ่งขึ้น (รินฤทัย สัจจพันธุ์, 2549, หน้า 38)

โครงการวิจัยเชิงสำรวจและเชิงคุณภาพ "เส้นทางก้าวสู่ความเป็นเลิศทางวรรณศิลป์ของนักเขียนไทยร่วมสมัยในรุ่นกลาง (อายุระหว่าง 35 – 50 ปี)" ได้ดำเนินการครบถ้วนตามวัตถุประสงค์การวิจัย ซึ่งสามารถสรุปการดำเนินโครงการได้ดังนี้

1. มีการรวบรวมประเด็นต่างๆ อันเกี่ยวเนื่องกับการสร้างสรรค์ทางวรรณศิลป์ของนักเขียนไทยร่วมสมัย ทั้งประเด็นปัจจัยแง่บวกและลบ ซึ่งถ่ายทอดจากความคิดและทัศนคติของนักเขียนกลุ่มตัวอย่างที่คัดสรรแล้วว่าเป็นตัวแทนผู้มีความเป็นเลิศทางวรรณศิลป์ในรุ่นกลาง เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ที่เป็นรูปธรรมด้านเส้นทางการก้าวสู่ความเป็นเลิศทางวรรณศิลป์ไทยในยุคปัจจุบัน อันจะเป็นแบบอย่างให้นักเขียนรุ่นใหม่ได้ศึกษาต่อไป

2. มีการนำเสนอแนวทางการส่งเสริมและยกระดับวงการวรรณกรรมไทยให้สามารถก้าวสู่ระดับสากล ด้วยการประมวลรางวัลวรรณกรรมระดับภูมิภาค และนานาชาติให้เป็นฐานข้อมูลที่เป็นหมวดหมู่ และสามารถสืบค้นได้
3. การรวบรวมผลงานของนักเขียนไทยร่วมสมัยที่ได้รับการแปลและตีพิมพ์เผยแพร่เป็นภาษาอังกฤษ และสร้างฐานข้อมูลผู้แปล (ไทย-อังกฤษ)

ผู้วิจัยเชื่อว่าวรรณศิลป์เป็นศิลปะชั้นสูงที่ควรค่าแก่การสัมผัส พินิจพิจารณา เพลิดเพลินกับการตีความ หรืออ่านระหว่างบรรทัดเพื่อให้ได้วรรณศิลป์ที่ลึกซึ้ง ในสังคมบริโภคนิยมที่ความเร่งรีบอยู่รอบตัวผู้คน การอ่านวรรณกรรมจะกล่อมเกลาคิดใจให้คนเห็นแง่มุมที่ละเอียดอ่อนของชีวิต ลดความก้าวร้าวกระด้าง และเสริมสร้างภูมิคุ้มกันต่อสิ่งต่างๆ ทั้งดีและร้ายที่จะเข้ามาในชีวิต รศ. ดร. ชูศักดิ์ ภัทรกุลวณิชย์ กล่าวถึงประเด็นนี้ได้อย่างมีสีสันว่า

“ปัญหาของวัฒนธรรมการอ่านที่บ้านเราในขณะนี้ เหมือนกับว่ามันกลายเป็นบรรทัดฐานขึ้นมาว่า หนังสือจะต้องนำเสนอแต่เรื่องง่ายๆ อ่านเพลินๆ ไม่เครียด ไม่จริงจัง ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะเรากำลังอยู่ในวัฒนธรรมการดูโทรทัศน์ที่ใช้ภาพเป็นสื่อหลักในการสื่อสาร ทุกอย่างต้องสั้นๆ รวดเร็ว ฉับไว ผิวเผิน และฉาบฉวย ดูบ๊ีบ รู้ทันที เมื่อเราหันไปอ่านหนังสือเราก็ใช้บรรทัดฐานการดูโทรทัศน์ไปกำหนดพฤติกรรมการอ่านหนังสือของเรา... จะว่าไป ผมเสียดายแทนคนสมัยนี้ที่ไม่มีโอกาสได้ลิ้มรสความสำราญทางปัญญาอันเกิดจากการอ่านหนังสือยากๆ อันนี้ผมไม่ได้พูดเวอร์อะไรทั้งสิ้น งานเขียนที่แพรวพราวด้วยชั้นเชิงการใช้ภาษาเพื่อนำเสนอความคิดอันซับซ้อนยกย่อน สามารถก่อให้เกิดความบิดทางปัญญาและอิมเมจในอารมณ์ได้จริงๆ มันเหมือนกับคุณกำลังท่องไปในดินแดนแห่งความรู้อันน่าฉงนฉงาย ขณะที่คุณค่อยๆ อ่าน คิดๆ คิดตามบ้าง โต้แย้งบ้าง คุณจะรู้สึกเพลิดเพลินกับประเด็นความคิดที่ข้อเขียนนั้นนำเสนอ ยิ่งประเด็นมีความยกย่อนซับซ้อน คุณยังรู้สึกตื่นตาตื่นใจเสมือนหนึ่งที่กำลังเดินอยู่ในเขาวงกตแห่งปัญญา ทุกซอกทุกมุม ทุกแยก ทุกเลี้ยว ล้วนมีสิ่งแปลกใหม่รอคอยคุณอยู่ และเมื่อคุณอ่านจนจบ คุณจะบังเกิดความปลื้มปิติเหมือนดังคนที่เดินขึ้นไปถึงยอดเขา และทอดสายตามองดูทัศนียภาพอันกว้างใหญ่ไพศาลสุดลูกหูลูกตา รอบตัว ประสบการณ์แบบนี้คุณหาไม่ได้จากการดูทีวี หรืออ่านหนังสือง่ายๆ”

(ชูศักดิ์ ภัทรกุลวณิชย์, 2545, หน้า 408)

ศ.ดร.เจตนา นาควัชระ (2546) เคยพูดถึงยุคข้อมูลข่าวสารในปัจจุบันว่าเป็นกับดักให้คนคิดว่าข้อมูลข่าวสารคือคลังแห่งอำนาจถ่ายเดียว และมักก็กักเอาไว้ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเป็นการส่งเสริมภูมิปัญญาไปโดยอัตโนมัติแล้ว ในกรณีนี้ “หลุมพรางของแนวคิดดังกล่าวก็คือการสะดุดหยุดอยู่กับ การรู้ ซึ่งอาจจะยังไม่ถึงขั้นของการคิด และการวินิจฉัย” (อ้างแล้ว, หน้า 138) โดยยัง

อธิบายเพิ่มเติมว่าศิลปศาสตร์ไม่ใช่วิชาที่หยุดอยู่กับข้อมูลข่าวสาร “เพราะถ้าภาษาถูกลดรูปลงเพียงแค่เป็นการสื่อข้อมูลและข่าวสาร ภาษาจะตาย ภาษาต้องมีอีกระดับหนึ่งคือ ระดับของวรรณศิลป์ ระดับของปรัชญา” (อ้างแล้ว, หน้า 292)

โครงการวิจัยนี้ขอเป็นส่วนหนึ่งในการเผยแพร่แง่มุมของทัศนคติทางวรรณกรรมที่เป็นมิติของการใช้ภาษาเชิงวรรณศิลป์ ผ่านการวิเคราะห์ห้วงสัมผัสภาษาและแบบสอบถามนักเขียนไทยร่วมสมัยทรายที่มีความโดดเด่นในเส้นทางนำหมึกของตัวเอง ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการอภิปรายผลการวิจัย ตลอดจนข้อมูลรางวัลวรรณกรรม สมาคมเกี่ยวกับนักเขียน รายชื่อนิตยสาร-วารสารด้านวรรณกรรมสากลออนไลน์ รายชื่อผู้แปลวรรณกรรม และข้อเสนอแนะต่างๆ จะได้รับการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อนักเขียนไทยในวงกว้าง ในอนาคต หากได้รับงบประมาณสนับสนุนจากองค์กรภาครัฐหรือเอกชนในการต่อยอดโครงการ ผู้วิจัยเสนอให้จัดทำเว็บไซต์วรรณกรรมเพื่อถ่ายทอดความรู้ และบริหารข้อมูลทุกชนิดให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ เพื่อเป็นสาธารณประโยชน์แก่วงการวรรณกรรมต่อไป

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2537). *ภาษาไทย วรรณกรรมเด่น*. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- กฤษณา สิ้นไชย. (2537). *รางวัลวรรณกรรมไทย*. ใน *ภาษาไทย วรรณกรรมเด่น*. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- กอบกาญจน์ ภิณฑุโยมารค. (2551). *ธรรมชาติในกวีนิพนธ์ไทยร่วมสมัย (พ.ศ. 2520 – 2547)*. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ โครงการเมธีวิจัยอาวุโส สกว. ปีที่ ๓๓: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- กิริติกานต์ บุญฤทธิ์. (2551). *โลกทัศน์ในรวมบทกวีนิพนธ์ ม้าก้านกล้วย ของไพพรรินทร์ ขาวงาม*. วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- กุสุมา รัชชมนณี. (2547). *วรรณสารวิจัย*. กรุงเทพฯ: แม่คำผาง.
- เกศินี จุฑาวิจิตร. (2550). *ภาพสะท้อนสังคมและโลกทัศน์นักเขียนจากเรื่องสั้นยุควิกฤติเศรษฐกิจ*. นครปฐม: เพชรเกษม พรินติ้ง กรุ๊ป.
- คณาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2551). *ภาษากับการสื่อสาร*. โครงการผลิตและพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการเรียนรู้พุทธศาสนา กองวิชาการ และสำนักหอสมุดและเทคโนโลยีสารสนเทศ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- จรูญพร ปรปักษ์ประลัย. (2551). *ระหว่างเส้นบรรทัด*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จันทนา วงษ์วิโรจน์. (2541). *วิเคราะห์เรื่องสั้นรางวัลดีเด่นของคณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติในช่วง พ.ศ. 2533 – 2539*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- เจด็จ คชฤทธิ์. (2549). *กระบวนการทัศนคติความยากจน: ภาพสะท้อนที่ปรากฏในเรื่องสั้นไทยร่วมสมัย (พ.ศ. 2501-2545)*. วิทยานิพนธ์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เจตนา นาควัชระ. (2552). “ทางสายกลางแห่งวรรณคดีวิจารณ์”. *วารสารวิทยา* 1 (17): 15 – 28.

- เจตนา นาควัชระ. (2546). *ศิลปะส่องทาง*. กรุงเทพฯ: คมบาง.
- ชนางลักษณ์ ขุนทอง. (2549). *ภาษาในวรรณกรรมของปราบดา หยุ่น*. วิทยานิพนธ์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชุติมา สัจจามันท์ และคณะ. (2543). *การพัฒนาเกณฑ์ประเมินค่าวรรณกรรมไทย*. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- ชูศักดิ์ ภัทรกุลวณิชย์. (2545). *อ่าน (ไม่) เอาเรื่อง*. กรุงเทพฯ: คบไฟ.
- ฐานิตา สวัสดิ์ และคณะ. (2549). *การวิเคราะห์กวีนิพนธ์ของเรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์*. สารนิพนธ์ สาขาวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
- ณัฐกาญจน์ นาคนวล. (2547). *นิราศสมัยใหม่ในกวีนิพนธ์ของอังคาร กัลยาณพงศ์และไพวรินทร์ ขาวงาม*. วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดลสิทธิ์ บางคมบาง, ผู้แปล. (2538). *ศิลปะคืออะไร*. (What Is Art? by Leo Tolstoy). พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: คมบาง.
- ดวงมน จิตรจันงค์. (2552). “โลกทัศน์และพลังทางสุนทรียะในวรรณกรรมไทย (2520 – 2547)”. *วารสารมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์* 15 (1): 2 – 18.
- ดวงมน จิตรจันงค์. (2540) *คุณค่าและลักษณะเด่นของวรรณคดีไทยสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ตรีศิลป์ บุญขจร. (2530). *พัฒนาการศึกษาคุณค่าและวิจัยวรรณคดีไทย*. กรุงเทพฯ: คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทำนอง วงศ์พุทฺธ. (2552). *สำนักทางสังคมในนวนิยายไทยช่วงปี พ.ศ. 2520-2547*. วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ชเนศ เวศร์ภาดา. (2549). *หอมโลกวรรณศิลป์: การสร้างสุนทรียแห่งวรรณคดีไทย*. กรุงเทพฯ: ปาเจรา.
- ชเนศ อาภรณ์สุวรรณ (2539). *วรรณกรรมในชีวิต ชีวิตในวรรณกรรม*. กรุงเทพฯ: มิ่งมิตร.
- ธีรยุทธ บุญมี (2546). *โลก Modern and Post Modern*. กรุงเทพฯ: สายธาร.
- นงนภัส ตาปสนันท์. (2548). *ทำไม ชีวิต (จึง) สำมะหาอันใด*. *วารสารรามคำแหง*. 22/1: 20-38.

- นวลจันทร์ รัตนากร ชุตติมา สัจจามันท์ และมารศรี ศิวรักษ์. (2535). *ปกิณกะเรื่องหนังสือในสมัยรัตนโกสินทร์*. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์.
- นวลจันทร์ รัตนากร ชุตติมา สัจจามันท์ และมารศรี ศิวรักษ์. (2529). *รางวัลวรรณกรรมไทย (พ.ศ. 2450 – 2529)*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- นวลจันทร์ รัตนากร ชุตติมา สัจจามันท์ และมารศรี ศิวรักษ์. (2522). *รางวัลวรรณกรรมในประเทศไทย: ประวัติและรายชื่อหนังสือที่ชนะการประกวด (พ.ศ. 2450 – 2522)*. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์.
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. (2549). *มหาวิทยาลัยเที่ยงวัน*. กรุงเทพฯ: มติชน.
- นิยะดา เหล่าสุนทร (2535). *พินิจวรรณกรรม*. กรุงเทพฯ: แม่คำผาง.
- เปลื้อง ณ นคร. (2540). *ภาษาวรรณา: วิวัฒนาการและวิบัติของภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: เอลโล่การพิมพ์
- แผนยุทธศาสตร์ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2548 – 2552. (ม.ป.พ.) กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- พจนานุกรมฉบับมติชน. (2547). กรุงเทพฯ: มติชน.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2542). กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- พรพรรณ กลั่นแก้ว. (2548). *วังนลิตาในงานเขียนของ ปราบดา หยุ่น*. วิทยานิพนธ์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พรพิมล พิมสวัสดิ์. (2542). *สุนทรียภาพในวรรณกรรมร้อยกรองของไพพรรินทร์ ขาวงาม*. วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ไพฑูรย์ ชาญญา. (นามปากกา, 2538). *จากคำพูน บุญทวี ถึง ไพพรรินทร์ ขาวงาม วันนี้ที่รอคอยของนักเขียนลูกอีสาน*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ไพบุลย์วรรณ จิตพัฒนกุล. (2548). *ภาพสะท้อนของวัฒนธรรมไทยจากวรรณกรรมซีไรต์* วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- รายงานประจำปีราชบัณฑิตยสถาน (2550). กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- รินฤทัย สัจจพันธุ์. (2549). *การรับ การเสพ การบริโภคงานศิลปะ: วรรณศิลป์*. ใน อรพินท์ คำสอน (บก.). *การรับ การเสพ การบริโภคงานศิลปะ*. กรุงเทพฯ: ชมนาค.

- รินฤทัย สัจจพันธุ์ (2547). ในภาษาและวรรณคดีมีวัฒนธรรม. ใน *ภาษาไทยของเรา* พัชราวลัย ทองอ่อน บรรณาธิการ พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สถาพรบุ๊คส์.
- รินฤทัย สัจจพันธุ์ และไพลิน รุ่งรัตน์ (นามปากกา) (2541). *25 ปี 14 ตุลา มองผ่านวรรณกรรมเพื่อชีวิต*. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการโครงการ 25 ปี 14 ตุลา.
- รินฤทัย สัจจพันธุ์. (2539). ความเป็นสากลของวรรณกรรมไทย. *วารสารสุโขทัยธรรมมาธิราช*. 9(1), 38-41.
- วรรณะ หนูหมื่น. (2552). *การศึกษานวนิยายฉายภาพชีวิตไทยร่วมสมัย (2520-2547)*. วิทยานิพนธ์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- วราเมษ วัฒนไชย (2548). *ศิลปะการประพันธ์ในวรรณคดีร้อยกรองของเจ้าพระยาพระคลัง (หน)*. วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศรีสมร แทนนิต (2537). *แนวคิดทางปรัชญาจากวรรณกรรมนิเทศและวรรณกรรมคำสอนของสุนทรภู่*. วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สมบัติ จันทร์วงศ์. (2549). *ผลกระทบวิกฤติเศรษฐกิจยุคโลกาภิวัตน์กับโลกทัศน์นักเขียนไทย: ภาพสะท้อนสังคมและการเมืองจากวรรณกรรมประเภทเรื่องสั้น ระหว่างปีพ.ศ. 2540 – 2544*. โครงการวิจัยของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) กรุงเทพฯ: สกว.
- สิงห์สนามหลวง (นามปากกา, 2546). *สิงห์สนามหลวงตอบจดหมาย* ในนิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์.
- สาคร ภัคดีนอก, พระมหา. (2543). *วิเคราะห์กวีนิพนธ์ของ ไพรินทร์ ขาวงาม*. วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
- สายทิพย์ นุกุลกิจ.(2543). *วรรณกรรมไทยปัจจุบัน*. กรุงเทพฯ: เอส อาร์ พรินติ้ง.
- สายวรุณ น้อยนิมิต. (2548). “กวีร่วมสมัย: ผู้ครุ่นคิดอย่างลุ่มลึก หรือเพียงผู้มีใจไหวรู้ลึก”. *วารสารภาษาและหนังสือ*. 36: 13-34.
- สุพจน์ ศรีจันทร์. (2546). *วิเคราะห์บทร้อยกรองปัจจุบันในนิตยสารศิลปวัฒนธรรม ตั้งแต่ช่วงพ.ศ. 2542-2544*. วิทยานิพนธ์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุระ ดามาพงษ์. (2537). *รางวัลกับการพัฒนาหนังสือ*. ใน *ภาษาดี วรรณกรรมเด่น*. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.

- อรพินท์ คำสอน. (2549). (บก.). *การรับ การเสพ การบริโภคงานศิลปะ*. กรุงเทพฯ: ชมนาด.
- อรองค์ ชาคร. (2551). *รายงานการศึกษาวิเคราะห์ผ่านการสังเกตการณ์การจัดทำนโยบายภาษาแห่งชาติของราชบัณฑิตยสถาน. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ในโครงการเครือข่ายเชิงกลยุทธ์เพื่อการผลิตและพัฒนาอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา ประจำปี 2551 (ทุน Shadowing ในประเทศ ด้านการเรียนการสอน และการจัดการความรู้/ การวิจัย)*. กรุงเทพฯ: สกอ.
- อนันท์ กาญจนพันธุ์. (2546). การทะลุกรอบคิดของทฤษฎี และวิธีวิทยาของการทะลุกรอบคิด: มิติใหม่ในมานุษยวิทยาไทย?. ใน อนันท์ กาญจนพันธุ์ (บก.) *ทะลุกรอบคิดของทฤษฎี รวมบทความของศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร*. กรุงเทพฯ: แปลน พรินติ้ง.
- อาภรณ์ ชาญชัยสกุลวัตร. (2536). *การวิเคราะห์นวนิยายไทยที่ได้รางวัลซีไรต์*. ปรินญาณิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- อุดม วโรดมส์ถิกขิตต์. (2549). บทความพิเศษเรื่อง “ภาษาประจำชาติ ภาษาราชการ และภาษาใช้งาน นิตยสารมติชนสุดสัปดาห์ ปีที่ 26 ฉบับที่ 1354 ประจำวันที่ 28 ก.ค. – 3 ส.ค. 2549
- Anderson, B. and Mendiones, R. (eds.) (1985). *In the Mirror: Literature and Politics in Siam in the American Era*. Bangkok: Cornell University Southeast Asia Program Publications and Duang Kamol.
- Barang, M. (1994). *The Best 20 Novels of Thailand: An Anthology*. Bangkok: tmc.
- Bocuzzi, E. (2007). *Becoming Urban: Thai Literature about Rural-Urban Migration and a Society in Transition*. Dissertation: University of California, Berkeley.
- Chakorn, O. (2006). *Universality or Disparity? Thainess in Contemporary Thai Literature: Narrative Discourse Analysis of the Acclaimed Novella “Story, Stream and Death”*. Paper presented at the 28th All India Conference of Linguists (AICL) on “General Linguistics”. Department of Linguistics, Banaras Hindu University, Varanasi, India, November 2006.
- Chakorn, O. (2006). *Narrative Discourse Analysis of Three Contemporary Thai Novellas written by Rewat Panpipat, Siriworn Kaewkan and Anusorn Tipayanond*. Paper presented at the International Conference on Thai Language and Literature: Wisdom and Dynamism in the Global Context (ปัญญากับพลวัตของภาษาและวรรณคดีไทยในสังคมโลก), organized by the Department of Thai, Faculty of Arts, Chulalongkorn University at Imperial Queen’s Park Hotel, Bangkok, November 2006.
- Kepner, S. (2005). *Abandoning the Paradigms, Inventing the Possibilities: The Fiction of Prabda Yoon*. Paper presented at the Ninth International Conference on Thai Studies. April 3-6, Dekalb, Illinois, USA.

- Kepner, S. (1996). *The Lioness in Bloom. Modern Thai Fiction about Women*. Berkeley, CA: University of California Press.
- Khamsing S. (1973). *The Politician and Other Stories*. Domnarn Garden (transl.). Kuala Lumpur: Oxford University Press.
- Jeng, L.L. and Kwa, N. (eds.) (2007). *Windows to Southeast Asia: An Anthology for Critical Reading, Thinking and Writing*. Singapore: Pearson Longman.
- Masavisut, N. and Grose, M. (eds.) (1998). *The S.E.A. Write Anthology of Thai Short Stories and Poems*. Chiang Mai: Silkworm.
- Masavisut, N. (ed.) (1984). *Thai P.E.N. Anthology: Short Stories and Poems of Social Consciousness*. Bangkok: P.E.N. International – Thailand Center.
- Phromsuthirak, P. (2007). ‘Maenam Ramluk – The River Song of Life’. In Imsamran, B. (Ed.) *Language, Literature and Society*. Bangkok: Department of Thai, Faculty of Arts, Silpakorn University.
- Smyth, D. and Chitakasem, M. (1998). *The Sergeant’s Garland and Other Stories*. Kuala Lumpur: Oxford University Press.

สื่อสิ่งพิมพ์ที่ใช้อ้างอิง (เรียงตามวันที่)

หนังสือพิมพ์คม ชัด ลึก 10 ก.ย. 2552 วช. ส่งเสริมการอ่านเป็นวาระแห่งชาติ ผ่าน โครงการศิลปวัฒนธรรม
สัญจร หวังแก้ปัญหาเด็กใช้ภาษาไทยไม่ถูก พูดไม่ชัด จับใจความไม่ได้

หนังสือพิมพ์มติชนออนไลน์ 14 ส.ค. 2552 สมเด็จพระราชินีพระราชทานกลวิธีสร้างนิสัยรักการอ่าน
และรายชื่อหนังสือที่น่าอ่านสำหรับเยาวชน

หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจออนไลน์ 10 ส.ค. 2552 ปรากฏ หุ่น สีนามิ วรรณกรรมไทย

หนังสือพิมพ์มติชนออนไลน์ 3 ส.ค. 2552 วช. เร่งแปลเอกสาร "ร.5" เป็นภาษาอังกฤษ เผยแพร่ทั่วโลกทาง
เว็บไซต์ หลังเป็นมรดกความทรงจำโลก

หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน 2 เม.ย. 2552 ศธ. ชูวันพระราชสมภพพระเทพ 2 เม.ย. วันรักการอ่าน

หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ 20 ก.ค. 2551 นโยบายภาษาแห่งชาติ บนความหลากหลายของภาษา (สื่อบุพิเศษใน
จุดประกายวรรณกรรม)

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ 10 มิ.ย. 2551 ภาษาสร้างชาติ “ราชบัณฑิตยสถาน” ผลักดันนโยบายสื่อสาร
สมานฉันท์ (สื่อบุพิเศษในหน้าข่าวการศึกษา)

หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน 6 มิ.ย. 2551 หนุนราชบัณฑิตฯ ชูนโยบายภาษาแห่งชาติ

หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ 3 มิ.ย. 2551 ราชบัณฑิตรื้อรัฐจัด “ภาษาแห่งชาติ” หนุนชาติสมานฉันท์ 4 ภาษา
ถิ่นใกล้สูญ

หนังสือพิมพ์คม ชัด ลึก 3 มิ.ย. 2551 “ราชบัณฑิต” ตั้งคณะทำงานวิจัยปัญหาภาษาไทย

หนังสือพิมพ์มติชน 13 ต.ค. 2550 คอลัมน์ Think Tank โดยเสกขภูมิ วรรณปก

หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ 11 ก.ย. 2550 วสันต์ สิทธิเขตต์ การเมืองเรื่องศิลปะ

หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน 2 มิ.ย. 2550 ซุ้มหาวิทยาลัยผลิต “ล่าม” ไม่สนองตลาด “ราชบัณฑิต” ดันตั้งสถาบันการแปล

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่สืบค้นและอ้างอิง

เว็บไซต์ TDC (Thai Digital Collection) ฐานข้อมูลระบบสหบรรณานุกรมวิชาการไทย หรือ Thailand Library Integrated System (ThaiLIS) ของสำนักงานบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

เว็บไซต์ข้อมูลรางวัลกวีโลก จากสภากวีโลก ของวสันต์ สิทธิเขตต์ <http://www.chatdebois.net/?page=343-16>

เว็บไซต์ข้อมูลเกียรติบัตรและเหรียญเชิดชูเกียรติ Distinguished Services for World Brotherhood and Peace จาก สมาคมกวีนานาชาติ United Poets Laureate International (UPLI) ของรองศาสตราจารย์นันทา ขุนภักดิ์ http://www.nsruc.ac.th/human/file_new/thai.pdf

เว็บไซต์บทความ “วสันต์ สิทธิเขตต์ การเมืองเรื่องศิลปะ” ในหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ 11 ก.ย. 2550 http://www.bangkokbiznews.com/2007/09/11/WW06_W06_news.php?newsid=93858

เว็บไซต์นิยามคำว่า “ร่วมสมัย” สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย กระทรวงวัฒนธรรม <http://www.ocac.go.th/index.php?page=history&Ing=th>

เว็บไซต์มูลนิธิเจ้าชายแห่งอัสตูเรียส www.fpa.es/en/

เว็บไซต์ Asia and Pacific Writers Network <http://www.apwn.net>

เว็บไซต์ The Asia-Pacific Writing Partnership (APWP) <http://apwriters.org>

เว็บไซต์วารสาร Asia Literary Review <http://www.asialiteraryreview.com>

เว็บไซต์วารสาร Asian Cha Magazine <http://www.asiancha.com>

เว็บไซต์วารสาร Words Without Borders Magazine <http://wordswithoutborders.org/magazine/>

เว็บไซต์วารสาร Manoa: A Pacific Journal of International Writing <http://www.hawaii.edu/mjournal>

เว็บไซต์วารสาร Quarterly Literary Review Singapore <http://www.qlrs.com>

เว็บไซต์วารสาร Asiatic <http://asiatic.iium.edu.my>

เว็บไซต์วารสาร Griffith Review <http://www.griffithreview.com>

เว็บไซต์วารสาร Transnational Literature <http://fhrc.flinders.edu.au/transnational/home.html>

เว็บไซต์วารสาร Island Magazine <http://www.islandmag.com>

เว็บไซต์วารสาร Islet Magazine <http://www.islet.com.au>

เว็บไซต์วารสาร WaterBridge Review <http://www.waterbridgereview.org>

เว็บไซต์วารสาร Mascara Literary Review <http://www.mascarareview.com>

เว็บไซต์เครือข่ายนักเขียนแห่งประเทศไทย
เว็บไซต์สมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย
เว็บไซต์ราชบัณฑิตยสถาน (สำนักศิลปกรรม)
เว็บไซต์สมาคมนักกลอนแห่งประเทศไทย
เว็บไซต์สมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย
เว็บไซต์สมาคมนักแปลและล่ามแห่งประเทศไทย
เว็บไซต์สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย
เว็บไซต์สำนักพิมพ์ผีเสื้อ

ภาคผนวก ก.

งามพรรณ เวชชาชีวะ

(นักเขียนซีไรต์ 2549 หมวดนวนิยาย)

งามพรรณ เวชชาชีวะ เกิดที่กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษเมื่อปี พ.ศ. 2506 จบการศึกษา ระดับปริญญาตรีจากภาควิชาภาษาฝรั่งเศส คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (เกียรตินิยม อันดับหนึ่ง) พ.ศ. 2528 และประกาศนียบัตรการแปล (อังกฤษ-ฝรั่งเศส-อิตาลี) จากโรงเรียนล่าม และแปลของรัฐบาลเบลเยียม ณ กรุงบรัสเซลส์ พ.ศ. 2530 เริ่มทำงานครั้งแรกในตำแหน่งเจ้าหน้าที่แปลของบริษัทมีเดียโฟกัส ก่อนจะเป็นเจ้าของและบรรณาธิการ *นิตยสารเพื่อนใหม่* นิตยสารสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น ปัจจุบันเป็นกรรมการผู้จัดการบริษัท ซิลค์โรดพับลิเชอร์ เอเจนซี จำกัด มีผลงานแปลจากภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส และภาษาอิตาลีตีพิมพ์กว่า 15 เรื่อง นอกจากนี้ยังเป็นผู้บรรยายพิเศษด้านการแปลและลิขสิทธิ์ให้กับมหาวิทยาลัยต่างๆ และกรรมการตัดสินการประกวดนิทานและเรื่องแต่งสำหรับเด็กชาย เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542 ได้รับอิสริยาภรณ์ ศิลปะและอักษรศาสตร์ชั้นอัศวิน (Chevalier de l'Ordre des Arts et des Lettres) จาก กระทรวงวัฒนธรรม ประเทศฝรั่งเศส ในฐานะผู้มีผลงานด้านวรรณกรรมและเผยแพร่วัฒนธรรม ฝรั่งเศส

งานแปล

วันศุกร์ ฤดู โรบินสันครุโซ (*Vendredi ou la vie sauvage*) Michel Tournier, Editions Gallimard, Silkworm Books 1995.

บันทึกของซลาตา เด็กหญิงจากซาราเยโว (*Le journal de Zlata*) Zlata Filipovic, Editions Robert Laffont, Silkworm Books, 1996.

นางนวลในโลกร้าง (*Le cri de la mouette*) Emmanuelle Laborit, Editions Robert Laffont, Silkworm Books, 1997.

ฆาตกรรมตุ๊กตา (*Meurtres au pays des peluches*) Sarah Cohen-Sacali, Casterman, Nanmee Books, 1997.

- สัญญาารัก (*Marianna*) Susanna Kearsley , Ruan Boon Publishing, 1997.
- ไหม (*Seta*) Alessandro Baricco, Silkworm Books, 1997.
- กุหลาบในมือมาร (*A Long Fatal Love Chase*) Louisa May Alcott, Ruan Boon Publishing, 1998.
- ด้วยรักและช็อกโกแลต (*Love Adds Chocolate*) Medard Laz, Nanmee Books, 1998.
- เงารัก (*Splendour Falls*) Susanna Kearsley , Ruan Boon Publishing, 1999.
- ภิกษุกับนักปรัชญา (*Le moine et le philosophe*) Jean-François Revel & Matthieu Ricard, Nils Editions, Orchid Press, 1999.
- คู่มือธุรกิจลิขสิทธิ์ (*Selling Rights*) Lynette Owen, Routledge, National Research Council of Thailand, 2000.
- บนถนนสู่มณฑลเสฉวน (*On the Road to Mandalay*) Myient Tan Tin, Orchid Press, 2001.
- แฮร์รี่ พอตเตอร์ กับถ้วยอัคนี (*Harry Potter and the Goblet of Fire*) J. K. Rowling, Nanmee Books, 2001.
- พลังแห่งชีวิตแม่ (*Chicken Soup for the Mother's Soul*) Jack Canfield, Amaring Printing and Publishing, 2001.
- พลังแห่งชีวิตพ่อ (*Chicken Soup for the Father's Soul*) Jack Canfield, Amaring Printing and Publishing, 2001.
- เสียงรักจากทรมเป็ตหงส์ (*The Trumpet of the Swan*) E.B. White, Amarin Printing and Publishing, 2002.
- หนึ่งปีแสนสุขในโปรวองซ์ (*A Year In Provence*) Peter Mayle, Matichon, 2002.
- แสนสุขเสมอในโปรวองซ์ (*Toujours Provence*) Peter Mayle, Matichon, 2004.
- ปริศนาในสายลมร้อน (*Le testament français*) Andrei Makine, Praew, 2004
- เดปอโร รักยิ่งใหญ่จากใจดวงเล็ก (*The Tale of Desperaux*) Kate Dicamillo, Pet & Home, 2004
- เอ็ดเวิร์ด ทูลน ตามหาหัวใจไกลสุดฟ้า (*The Miraculous Journey of Edward Tulane*) Kate Dicamillo, Pet & Home, 2006
- ออสการ์กับหญิงเสื้อสีชมพู (*Oscar et la dame rose*) Eric-Emmanuelle Schmitt, Tawan Publishing, 2006
- ไม่มีอะไร... อยากจะให้เป็นอย่างขวัญ (*The Gift of Nothing*) Patrick McDonnell, Pet & Home, 2007
- ไร้เลือด (*Senza Sangue*) Alessandro Baricco, Butterfly Book House, 2007
- วิ่งสามชีวิต (*Born to Run*) Michael Morpurgo, Pet & Home, 2007
- ผจญภัยใต้อูโมงค์ (*Tunnels*) Roderick Gordon and Brian Williams, Workpoint Publishing, 2008

งานบรรณาธิการ

ลูกอีสาน ฉบับปรับปรุง โดย คำพูน บุญทวี สำนักพิมพ์ไต้ฝุ่น พ.ศ. 2543

วรรณกรรมเยาวชน ชุดแฮร์รี่ พอตเตอร์ โดย J. K. Rowling สำนักพิมพ์น่านมีบูคส์ พ.ศ. 2543
ก้าวไปตามใจฝัน (*Follow Your Heart*) Andrew Matthews ซีเอ็ดยูเคชั่น 2547

งานประพันธ์

ความสุขของกะทิ สำนักพิมพ์แพรวเยาวชน พ.ศ. 2546 — ได้รับรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน (ซีไรต์) ประจำปี พ.ศ. 2549

ตามหาพระจันทร์ แพรวสำนักพิมพ์ พ.ศ. 2549

ใต้อีชีวิตรัก แพรวสำนักพิมพ์ พ.ศ. 2550

เดี่ยว แพรวสำนักพิมพ์ พ.ศ. 2552

ปราบดา หยุ่น

(นักเขียนซีไรต์ 2545 หมวดเรื่องสั้น)

ปราบดา หยุ่น เป็นคนกรุงเทพฯ โดยกำเนิด ครอบครัวอยู่ในแวดวงการทำข้าวและหนังสือ เกิดเมื่อปี พ.ศ. 2516 ได้รับรางวัลซีไรต์ในปี พ.ศ. 2545 จากรวมเรื่องสั้น “ความน่าจะเป็น” ซึ่งได้รับการแปลเป็นภาษาญี่ปุ่นโดยอาจารย์อุโตะ เซอิจิ อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยในกรุงโตเกียว เมื่อปีพ.ศ. 2550 โดยใช้ชื่อว่า “Gakami no naka wo kazoeru” แปลเป็นภาษาไทยได้ว่า “การนับเงาสะท้อนในกระจก” หลังจบการศึกษาด้านกราฟฟิก ดีไซน์ จาก Cooper Union School of Art ในนครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา ปราบดา หยุ่นซึ่งใช้ชีวิตศึกษาเล่าเรียนและทำงานอยู่ต่างประเทศ ประมาณ 11 ปี จึงกลับมาพำนักในประเทศไทย โดยทำงานในแวดวงศิลปะทั้งงานเขียนและงาน ดีไซน์ ผลงานของเขามีทั้งเรื่องสั้น บทภาพยนตร์ สารคดี บทเพลง ความเรียง การออกแบบปกหนังสือ และยังทำสำนักพิมพ์ของตนเองชื่อ สำนักพิมพ์ไต้ฝุ่น เขายังเป็นคอลัมนิสต์ให้นิตยสารชั้นนำหลายฉบับ และมีผลงานรวมเล่มออกมาอย่างต่อเนื่อง ในปี พ.ศ. 2552 ปราบดา หยุ่นได้รับทุน API หรือ Asian Public Intellectuals จาก Nippon Foundation ประเทศญี่ปุ่น ซึ่งเป็นทุนรายปีสำหรับคนรุ่นใหม่ทำงานด้านศิลปะ สื่อสารมวลชน และสาธารณประโยชน์ ใน 5 ประเทศ ได้แก่ ญี่ปุ่น ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย และไทย เพื่อเดินทางไปศึกษาและดูงานในกลุ่มประเทศดังกล่าว โดยเขาเสนอการวิจัยระยะเวลาหนึ่งปีเกี่ยวกับศิลปินร่วมสมัยที่ได้รับแรงบันดาลใจจากธรรมชาติในประเทศฟิลิปปินส์และญี่ปุ่น

เรื่องสั้น

เมืองมูมจาก (2543)

ความน่าจะเป็น (2543)

อุทกภัยในดวงตา (2544)

ส่วนที่เคลื่อนไหว (2544)

เรื่องนี้เกิดขึ้นจริง (2545)

กระทบไหล่เขา (2547)

ความสะอาดของผู้ตาย (2548)

นวนิยาย

จิตแตก! (มีอัลบั้มเพลงประกอบด้วยชื่อ บัวหิมะ) (2545)

แพนด้า (2547)

ฝนตกตลอดเวลา (2548)

นอนใต้ละอองหนาว (2549)

รวมบทความและความเรียง

(เปิดไป) หน้าศูนย์ (2549)

ภาพไม่นิ่ง (2544)

น้ำใส่กะโหลก (2545)

อย่าอ่านเลย ก็แล้วกัน (2545)

เป็น: เรียงความว่าด้วยลมหายใจในตัวหนังสือ (2546)

สมมุติสถาน (2548)

ความน่าจะเป็นบนเส้นขนาน 1 (กับ วินทร์ เลียววาริณ) (2545)

ความน่าจะเป็นบนเส้นขนาน 2 (กับ วินทร์ เลียววาริณ) (2547)

ความน่าจะเป็นบนเส้นขนาน 3 (กับ วินทร์ เลียววาริณ) (2548)

ความน่าจะเป็นบนเส้นขนาน 4 (กับ วินทร์ เลียววาริณ) (2549)

ความน่าจะเป็นบนเส้นขนาน 5 (กับ วินทร์ เลียววาริณ) (2550)

ความน่าจะเป็นบนเส้นขนาน 6 (กับ วินทร์ เลียววาริณ) (2550)

ความน่าจะเป็นบนเส้นขนาน 7 (กับ วินทร์ เลียววาริณ) (2550)

บทภาพยนตร์

เรื่องรัก น้อยนิด มหาศาล (2546)

คำพิพากษาของมหาสมุทร (2549)

หนังสือแปล

คนหัวหมา (2546) ("Dogwalker", by Arthur Bradford, 2003)

จะเป็นผู้คอยรับไว้ไม่ให้ใครร่วงหล่น (2552) ("The Catcher in the Rye", by J. D. Salinger, 2009)

เดือนวาด พิมวนา

(นักเขียนซีไรต์ 2546 หมวดนวนิยาย)

เดือนวาด พิมวนา เป็นนามปากกาของ พิมใจ จุกลิ่น เกิดเมื่อปีพ.ศ. 2512 ในครอบครัวชาวไร่ในจังหวัดชลบุรี จบการศึกษาจากวิทยาลัยอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี มีประสบการณ์ทำงานหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ก่อนที่จะลาออกมาเพื่อยึดอาชีพนักเขียนโดยไม่ได้ทำงานประจำอื่นใด เดือนวาด พิมวนา ได้รับรางวัลซีไรต์ประจำปี 2546 จากนวนิยายเรื่อง “ช่างสำราญ” โดยเธอมีความสามารถเป็นที่ยอมรับในด้านการเขียนเรื่องสั้นอย่างกว้างขวางจากผลงานที่ลงพิมพ์ใน นิตยสาร *ช่อกระแจะ* ในปี 2535 เรื่องสั้น “รอยภาพ” ได้รับการประดับช่อกระแจะจาก บรรณาธิการ สุชาติ สวัสดิ์ศรี เป็นครั้งแรก ต่อมาในปี 2536 เรื่องสั้น “ผู้บรรลู่” ได้รับการประดับช่อกระแจะอีกหน และเรื่องสั้นเรื่องเดียวกันนี้ยังได้รับการลงคะแนนจากสมาชิกช่อกระแจะให้ได้รับรางวัลเรื่องสั้นยอดเยี่ยมประจำปีอีกด้วย ขณะที่สุชาติ สวัสดิ์ศรี ผู้เป็นบรรณาธิการคัดเลือกให้ได้รับรางวัลเรื่องสั้นยอดเยี่ยมประจำปีไปพร้อมกัน และในปี 2537 เรื่องสั้น “กาละแห่งการงาน” ของเธอก็ได้รับการประดับช่อกระแจะอีกครั้งหนึ่ง จากรวมเรื่องสั้นชุด “โอรชานูวัตร” เรื่องสั้นของเธอได้รับการประดับช่อกระแจะถึงสามเรื่องด้วยกัน โดยที่ยังไม่มีนักเขียนไทยคนใดเคยได้รับเกียรติเช่นนี้มาก่อน ปัจจุบัน เดือนวาด พิมวนา มีงานเขียนเรื่องสั้นออกมาอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงบทกวีนิพนธ์ไร้ฉันทลักษณ์เป็นครั้งคราวด้วย

ผลงานเขียน

พ.ศ. 2532 - *สายลมที่พัดผ่านสวนร้าง* (นิตยสารแพรว)

พ.ศ. 2535 - *รอยภาพ* ได้ประดับช่อกระแจะ

พ.ศ. 2536 - เรื่องสั้น *ผู้บรรลู่* ได้ประดับช่อกระแจะ, รางวัลเรื่องสั้นช่อกระแจะยอดเยี่ยมและรางวัลช่อกระแจะยอดเยี่ยม และ เรื่องสั้น *กาละแห่งการงาน*

พ.ศ. 2539 - ผลงานรวมเรื่องสั้นเรื่อง หนังสือเล่มสอง (เข้ารอบหนึ่งในเจ็ดเล่มสุดท้ายรางวัลซีไรต์)

ปัจจุบัน - เรื่องสั้นขนาดยาว *การแบกโลกของข้าพเจ้า* (ตีพิมพ์ในมติชน) เปลี่ยนชื่อเป็น *คุณสงคราม*

- รวมเรื่องสั้นชุด *ทุกข์เหตุกรรม*

ไพวรินทร์ ขาวงาม

(กวีซีไรต์ 2538 และนักเขียนรางวัลศิลปาธร 2551)

ไพวรินทร์ ขาวงาม เกิดเมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2504 นักเขียนบทกวี และ บรรณาธิการ เกิดในครอบครัวชาวนาจังหวัดร้อยเอ็ด จบชั้นมัธยมปลายจากโรงเรียนบ้านตาหยวก และบวชเรียนต่อจนจบมัธยมปลาย ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาลักษณ์ วิทยาเขตของมหาจุฬาราชวิทยาลัย สาขาวังน้อย พระนครศรีอยุธยา อยู่ช่วยฝึกสอนวิชาภาษาไทยและวรรณคดี เพื่อตอบแทนคุณสถาบันระยะหนึ่งจึงลาสิกขาบท จากนั้นมุ่งสู่เชียงใหม่ เป็นพนักงานพิสูจน์อักษร หนังสือพิมพ์ ประชากรรายวัน ก่อนเลื่อนฐานะขึ้นเป็นนักข่าว สัมผัสประสบการณ์กับหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นเล็กๆ หลายฉบับ จบปี 2527 ตัดสินใจเข้ากรุง ทำงานฝ่ายศิลป์นิตยสาร*สปีดเวย์* ต่อสู่ชีวิตทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะทำรูปเคลือบพลาสติกวางขายข้างถนน พนักงานขายไอศกรีม ปี 2528 ช่วยงานนิตยสาร*สุฝน* ปี 2531 ทำงานประจำกองบรรณาธิการวารสาร*ปารยสาร* ต่อมาเป็นบรรณาธิการเฉพาะกิจ สำนักพิมพ์ประพันธ์สาส์น ประจำกองบรรณาธิการหนังสือ*ดิเซด* เป็นหัวหน้ากองบรรณาธิการ นิตยสาร*ชีวิตต้องสู้* ไพวรินทร์ ขาวงาม ได้รับรางวัลซีไรต์จากรวมบทกวีนิพนธ์ลำดับที่ 7 เรื่อง “ม้าก้านกล้วย” ปัจจุบันเป็นคอลัมนิสต์อิสระและเป็นวิทยากรรับเชิญตามสถานศึกษา หน่วยงานราชการและเอกชน

ผลงานรวมเล่ม

พุทธศักราช 2520 - 2529

ไม่มีลำนำรักจากคนยากไร้ (บทร้อยกรองชิ้นแรก)

ฟ้ายังไม่มืด (เรื่องสั้นเรื่องแรก)

ตำนานเนจร (หนังสือร้อยกรอง ตีพิมพ์แล้ว 3 ครั้ง)

คำใจจะเอ่ยได้ตั้งใจ (หนังสือร้อยกรอง ตีพิมพ์แล้ว 4 ครั้ง)

พุทธศักราช 2530 - 2540

ไม่ใช่กวีนิพนธ์จากชายป่าอารยธรรม (หนังสือร้อยแก้ว ตีพิมพ์แล้ว 4 ครั้ง)

ฤดีกาล (หนังสือร้อยกรอง ตีพิมพ์แล้ว 3 ครั้ง)

คือแรงใจและไฟฝัน (หนังสือร้อยกรอง ร่วมกับภาพถ่าย ชีรภาพ โลหิตกุล ตีพิมพ์แล้ว 2 ครั้ง)

ถนนนักฝัน (หนังสือร้อยกรอง ร่วมกับภาพจิตรกรรม ประยูญา ตันติสุข)

ม้าก้านกล้วย (หนังสือร้อยกรอง ตีพิมพ์แล้ว 25 ครั้ง)

ม้าก้านกล้วย ภาคภาษาอังกฤษ (แปลโดย ม.ล.พีระพงศ์ เกษมศรี ตีพิมพ์แล้ว 3 ครั้ง)

หลายบทกวีจากหลายเล่ม แปลเป็นภาษาอังกฤษ อยู่นาน มลายู กัมพูชา ฯลฯ

พุทธศักราช 2541 - 2549

เจ้านกแก้ว (หนังสือร้อยกรอง)

ทอดยอด (หนังสือร้อยแก้ว)

เพราะภาพพูดได้ หัวใจจึงขอพึง (หนังสือร้อยแก้ว ร่วมกับภาพถ่ายตัวเอง)

ผมจรรอนแรมจากลุ่มน้ำมูล (หนังสือร้อยแก้ว)

ที่ใดมีรัก ที่นั่นมีรัก (หนังสือร้อยกรอง)

กลอนกล่อมโลก (หนังสือร้อยกรอง)

ดวงใจจึงจ่านรรจ์ (หนังสือร้อยกรอง ไทย-อังกฤษ แปลโดย วราตี วงศ์สง่า)

จิบใจ จอกจ้อย (หนังสือร้อยกรอง ร่วมกับบทกวีร้อยแก้ว พาสณา แพรวพรรณ)

มันคงไม่ตายง่ายๆ หรือ (หนังสือร้อยแก้ว)

เราจะพบกันอีกไหม (หนังสือร้อยกรอง)

พุทธศักราช 2550 – ปัจจุบัน

หลายชีวิต คิดถึงบ้าน (หนังสือร้อยแก้ว)

โคมชีวาอุษาคะนึ่ง (หนังสือร้อยกรอง)

แอบรักหมาชาวบ้าน (หนังสือร้อยแก้ว)

นกกับหนอน (หนังสือร้อยแก้ว)

ฯลฯ

เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์
(กวีซีไรต์ 2547)

เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์ เป็นชาวสุพรรณบุรีโดยกำเนิด พื้นฐานครอบครัวทำนาและไร่อ้อย เกิดเมื่อปี พ.ศ. 2509 เขาเรียนจบชั้นมัธยมปลายจากโรงเรียนสามชุกรัตน โภคาราม มีประสบการณ์เป็นเด็กวัด คนตัดอ้อย ทหารเกณฑ์ คนงานโรงงานรองเท้า พนักงานร้านวัสดุก่อสร้าง ผู้จัดการร้านเหล้า ก่อนจะมีอาชีพสุดท้ายเป็นนักเฝ้าสวน ที่อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี โดยทำงานเขียนมาโดยตลอด เคยมีผลงานระดับช่อการะเกด โดยผ่านบรรณาธิการ สุชาติ สวัสดิ์ศรี จากเรื่องสั้น “บุรุษไปรษณีย์ผู้หลงลืมเลขที่บ้านของตน” ต่อมาเรื่องสั้น “เรื่องเล่า สายน้ำ และความตาย” ได้รับรางวัลดีเด่นจากสมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย เมื่อปีพ.ศ. 2537 โดยทั้งสองเรื่องมีการทำเป็นละครเวทีของมหาวิทยาลัย และหนังสือ เขาได้รับรางวัลซีไรต์จากรวมบทกวีนิพนธ์ “แม่น้ำรำลึก” ในปีพ.ศ. 2547 ปีเดียวกับที่รวมเรื่องสั้น “ชีวิตสามะหาอันใด” ได้รับรางวัลเชว่นบุ๊คส์อวอร์ด เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์ เป็นบรรณาธิการคัดบทกวีให้หนังสือพิมพ์คม ชัด ลึก ระหว่างปีพ.ศ. 2548 – 2551 ปัจจุบันยังคงมีงานเขียนเรื่องสั้น ความเรียง และบทกวีอย่างต่อเนื่อง และเป็นวิทยากรรับเชิญตามสถานศึกษาและองค์กรอิสระ นอกจากนี้ยังร่วมอ่านบทกวีในงานระดับชาติและนานาชาติ ผลงานบางส่วนสามารถชมได้จากเทปบันทึกรายการ “ดนตรี กวี ศิลป์” ย้อนหลังทางทีวีไทย

ผลงานรวมเล่ม

1. พ.ศ. 2553 รวมความเรียงเชิงปรัชญา ‘ฉันกับแมว’ สำนักพิมพ์ในดวงใจ
2. พ.ศ. 2551 รวมเรื่องสั้น ‘เหมือนว่าเมื่อวานนี้เอง’ สำนักพิมพ์ในดวงใจ
3. พ.ศ. 2550 รวมบทกวีไร้ฉันทลักษณ์ ‘นกชีวิต: ความเรียงมีปีก’ สำนักพิมพ์ในดวงใจ
4. พ.ศ. 2547 รวมบทกวี ‘แม่น้ำรำลึก’ สำนักพิมพ์รูปจันทร์ พิมพ์ครั้งที่ 11 (รางวัลซีไรต์)
5. พ.ศ. 2546 นวนิยายขนาดสั้น ‘นักปั้นน้ำ’ สำนักพิมพ์รูปจันทร์
6. พ.ศ. 2545 รวมเรื่องสั้น ‘ชีวิตสามะหาอันใด’ (รางวัลเชว่นบุ๊คส์อวอร์ด) พิมพ์ครั้งที่ 2 สำนักพิมพ์คมบาง
7. พ.ศ. 2544 รวมบทกวี ‘พันฝนเพลงน้ำ’ พิมพ์ครั้งที่ 2 สำนักพิมพ์คมบาง
8. พ.ศ. 2538 รวมบทกวี ‘บ้านแม่น้ำ’ สำนักพิมพ์คมบาง

ศิริวัชร แก้วกาญจน์
(นักเขียนรางวัลศิลปาธร 2550)

ศิริวัชร แก้วกาญจน์ เป็นชาวนครศรีธรรมราชโดยกำเนิด ครอบครัวทำเกษตรกรรม เกิดเมื่อปี พ.ศ. 2511 ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จากวิทยาลัยศิลปหัตถกรรมจังหวัดนครศรีธรรมราช ก่อนเข้าเป็นทหารอยู่ในกองทัพภาคที่ 4 เป็นเวลาหนึ่งปี แล้วเข้ามากรุงเทพฯ ในปี พ.ศ. 2534 เคยทำงานประติมากรรม และประจำอยู่ในกองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์การเมืองรายสัปดาห์เล่มหนึ่ง พร้อมกับเขียนบทกวีและเขียนรูปไปด้วย ต่อมาได้ลาออกจากการประจำหลังเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ พ.ศ. 2535 ปัจจุบันมีผลงานมาแล้ว 12 เล่ม ทั้งบทกวี ความเรียง เรื่องสั้น และนวนิยาย เคยได้รับรางวัลดีเด่นงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติปี พ.ศ. 2547 จากรวมเรื่องสั้น “เรื่องเล่าของคนบันทึกเรื่องเล่าที่นักเล่าเรื่องคนหนึ่งเล่าให้เขาฟัง” ซึ่งรวมเรื่องสั้นนี้ได้รับการบรรจุไว้ในตำราเรียนวิชา *วรรณคดีกับสังคมไทย* ของมหาวิทยาลัยรามคำแหงอีกด้วย ศิริวัชร แก้วกาญจน์เคยได้รับรางวัลบทกวีของสมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทยในปี พ.ศ. 2538 จากบทกวีชื่อ “ณ ซอกมุมสมัยและใครเหล่านั้น” และปี พ.ศ. 2539 จากบทกวีชื่อ “พเนจร นับถึงปี พ.ศ. 2552 เขามีผลงานผ่านเข้ารอบสุดท้ายรางวัลซีไรต์ถึง 4 ปีติดต่อกัน (ด้วยผลงานรวม 5 เล่ม) แต่ได้รับรางวัลสูงสุด คือ รางวัลศิลปาธร ในปี พ.ศ. 2550 นอกจากเขียนหนังสือเป็นอาชีพแล้ว ยังเขียนเพลง วาดภาพประกอบ ออกแบบปก-รูปเล่มหนังสือ และเป็นบรรณาธิการเฉพาะกิจให้กับหนังสือวรรณกรรมบางเล่มควบคู่กันไปด้วย

ผลงานรวมเล่ม

1. พ.ศ. 2537 ถามข่าวถึงแสงตะเกียง (รวมบทกวี)
2. พ.ศ. 2539 เพลงปีกผีเสื้อ (รวมบทกวี)
3. พ.ศ. 2542 ห้วงน้ำภายใน (รวมบทกวี)

4. พ.ศ. 2544 โลกที่กระจัดกระจาย (นวนิยาย)
5. พ.ศ. 2545 ประเทศที่สาบสูญ (รวมบทกวี)
6. พ.ศ. 2546 เรื่องเล่าของคนบันทึกเรื่องเล่าที่นักเล่าเรื่องคนหนึ่งเล่าให้เขาฟัง (รวมเรื่องสั้น)
7. พ.ศ. 2548 เก็บความเศร้าไว้ให้พื้มือเด็กเด็ก (รวมบทกวีไร้ฉันทลักษณ์)
8. พ.ศ. 2548 เมื่อฉันหายไปจากโลกใบหนึ่ง (รวมบทกวีไร้ฉันทลักษณ์และความเรียง)
9. พ.ศ. 2549 กรณีฆาตกรรมโต๊ะอิหม่ามสะตอปา การ์เด (นวนิยาย)
10. พ.ศ. 2549 ข่าวการหายไปของอาริญาและเรื่องราวอื่นๆ (รวมเรื่องสั้น)
11. พ.ศ. 2550 ลงเรือมาเมื่อวาน (รวมบทกวี)
12. พ.ศ. 2552 ฉันอยากจะร้องเพลงสักเพลง (รวมบทกวี)

ภาคผนวก ข.

ภาคผนวก ค.

รายชื่อผู้เขียนและหนังสือในดวงใจของผู้เขียนแต่ละรายตามที่ปรากฏในแบบสอบถามข้อ 9

เพื่อสำรวจข้อมูลเพิ่มเติมสำหรับการวิเคราะห์ปัจจัยร่วมของผู้เขียนในโครงการ *กฤตาระบุนายชื่อ* ผู้เขียนที่ท่านชื่นชมและมีอิทธิพลต่อการเป็นนักเขียนของท่าน จำนวน 10 ราย (หรือมากกว่านั้น) และหนังสือที่ท่านยกให้เป็น 10 เล่มอมตะในดวงใจ (อาจไม่ใช่หนังสือของผู้เขียนสิบรายข้างต้นก็ได้)

งามพรรณ เวชชาชีวะ

นักเขียน	หนังสือ
ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช	สี่แผ่นดิน – ซอยสวนพลู
สุวรรณี สุคนธา	สร้อยแสงแดง - เรื่องของน้ำพุ
กฤษณา อโศกสิน	ตะวันตกดิน - ปูนปิดทอง
Flaubert	Madame Bovary
Alessandro Baricco	Seta – Senza Sangue - Novecento

ปราบดา หยุ่น

นักเขียน	หนังสือ
สุนทรภู่	เต่าเต๊กเก็ง
มาลัย ชูพินิจ	ใจจ้อ
อบ ไชยวสุ (ฮิวเมอริสต์)	ภักควีตา
คึกฤทธิ์ ปราโมช	นิราศสุนทรภู่
'รงค์ วงษ์สวรรค์	Fragments by Heraclitus
J.D. Salinger	Zen Mind, Beginner's Mind by Shunryu Suzuki
James Joyce	Winesburg, Ohio by Sherwood Anderson
Fernando Pessoa	The Lottery by Sherley Jackson
E.E. cummings	Walden by Henry David Thoreau
Sherwood Anderson	Nine Stories by J.D. Salinger
Algernon Blackwood	

เดือนวาด พิมวนา

นักเขียน	หนังสือ
จอห์น สไตน์เบ็ค	โลกีย์ชน – วิมานคนยาก – วันนั้นวันหวาน (จอห์น สไตน์เบ็ค)
ฟิโอดอร์ ดอสโตเยฟกี	พี่น้องคารามาซอฟ (ฟิโอดอร์ ดอสโตเยฟกี)
อันตัน เชคอฟ	ช่างทาสี (อันตัน เชคอฟ)
มอริส ปาสเตอร์แน็ค	เหยื่อกรรม (วิคตอ ฮูโก้)
วิคตอ ฮูโก้	ดร. ซิวาโก้ (มอริส ปาสเตอร์แน็ค)
อิตาโล คาลวิโน	รักชวนหัว (มิลาน คูนเดอรา)

ลีโอ ตอลสตอย มิลาน คุณเดอวา ศรีบูรพา ป.อินทรปาลิต	มาร์โควิลโด (อิตาโล คาลวีน) เทพเจ้าแห่งสิ่งเล็กๆ (อรุณรตี รอย)
--	---

ไพบรินทร์ ขาวงาม

นักเขียน	หนังสือ
พุทธทาส ภิกขุ	ขุนช้าง ขุนแผน
พระไพศาล วิสาโล	คำหยาด
สุนทรภู่	กวีนิพนธ์ อังคาร กัลยาณพงศ์
ศรีบูรพา	ขุนทองเจ้าจะกลับมาเมื่อฟ้าสว่าง
คึกฤทธิ์ ปราโมช	ขอบฟ้าชลิบทอง
ส. ศิวรักษ์	คำพิพากษา
อาจินต์ ปัญจพวรรค์	กำแพงลม
รงค์ วงษ์สวรรค์	ฟ้าปัก
ลาว คำหอม	จนกว่าเราจะพบกันอีก
อังคาร กัลยาณพงศ์	ถนนสีแดง
เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์	ในท่ามกลางอารยธรรมผู้ก่อน
อุซเซณี	ปรัชญาชีวิต
อัศศิริ ธรรมโชติ	ปีกหัก
เสกสรรค์ ประเสริฐกุล	คีตาญชลี
ศักดิ์สิทธิ์ มีสมสืบ	เหมือนหนึ่งนกที่จากรัง
ชาติ กอบจิตติ	รวมเรื่องสั้น หลูซิ่น
สุจิตต์ วงษ์เทศ	รวมเรื่องสั้น แม็กซิม กอร์กี้
กนกพงศ์ สงสมพันธุ์	สิทธิธารณะ
พนม นันทพฤษ	นารซิส กับ โกลด์มุน
พจนา จันทรสันติ	
พิบูลศักดิ์ ละครพล	
คาลิล ยิบราน	
รพินทรนาถ ฐากูร	
แม็กซิม กอร์กี้	
หลูซิ่น	
พาโบล เนรูด้า	
เฮอรัมานน์ เฮสเส	
สัมรัต คูปัทมา	
เดื่อง หนู เอื่อง	

เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์

นักเขียน	หนังสือ
คาลิล ยิบราน	ญามิลา (ซินิกซ์ เอ็ดมาต็อฟ)
พาโบล เนรูต้า	ย่า, อิลิโก้, อิลลาริอัน และผม (โนดาร์ ดุมบัตเซ)
ไวเนอร์ มาริอา วิลเค	สมัญญาแห่งดอกกุหลาบ (อุมแบร์โต เอโก)
เฮอร์มานน์ เฮสเส	ถนนจระเข้ (บรูโน ชูลซ์)
เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์	หนึ่งร้อยปีแห่งความโดดเดี่ยว (การ์เบรียล การ์เซีย มาร์เกซ)
สุนทรภู่	พี่น้องคารามาซอฟ (ฟีโอดอร์ ดอสโตเยฟกี)
สุวรรณี สุคนธา	ข้างหลังโปสการ์ด (หลานเสรีไทย)
อรุณรดี รอย	สวนสัตว์ (สุวรรณี สุคนธา)
กาเบรียล การ์เซีย มาร์เกซ	ปรากฏการณ์กี (ไพลิน รุ่งรัตน์)
อิตาโล คาลวิโน	เทพเจ้าแห่งสิ่งเล็กๆ (อรุณรดี รอย)
ฟีโอดอร์ ดอสโตเยฟกี	วารีดุริยางค์ (เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์)
ฟรันซ์ คาฟคา	ไหม (อเลชซานโด บาร์ริกโก)
	ฉันกับฟ้า – ปลาเตโร (สมาน งามอน ฮิเมเนซ)
	ความสุขแห่งชีวิต (วิลเลียม ซาโรยัน)

ศิริวร แก้วกาญจน์

นักเขียน	หนังสือ
กาเบรียล การ์เซีย มาร์เกซ	หนึ่งร้อยปีแห่งความโดดเดี่ยว
อเลชซานโด บาร์ริกโก	ไหม
อัลแบร์ กามู	คนนอก
ประกาย ปรัชญา	ซอร์บา เดอะ กรีก
จำลอง ฝั่งชลจิตร	อมตะ (มิลาน คูนเดอวา)
แดนอรัญ แสงทอง	ฟอกอริโย
หลู่ซัน	กลองสังกะสี
มิลาน คูนเดอวา	พระเจ้าของสิ่งเล็กๆ.
อนุสรณ์ ติปยานนท์	หิปปโตประเทศ
อุตะคาวา	หมายเหตุฆาตกรรม

ประวัติผู้วิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรอนงค์ ชาคร

๒๐.....๐๘

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรอนงค์ ชาคร จบการศึกษาระดับปริญญาตรี เกียรตินิยมอันดับหนึ่งด้านภาษาและวรรณคดีอังกฤษจากคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และด้านบริหารธุรกิจจาก International Pacific College ประเทศนิวซีแลนด์ โดยทุนมหาวิทยาลัย อดัมมีประสบการณ์ทำงานธนาคารและบริษัทโทรคมนาคม ในฝ่ายนักลงทุนสัมพันธ์ ก่อนจะรับทุนรัฐบาลไปศึกษาต่อปริญญาโทและเอกด้านภาษาศาสตร์ประยุกต์ที่มหาวิทยาลัย Warwick ประเทศอังกฤษ แล้วกลับมารับราชการที่คณะภาษาและการสื่อสาร สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) โดยสอนวิชาวาทกรรมวิเคราะห์ การสื่อสารทางธุรกิจ การแปลวรรณกรรม วังนลีลาศาสตร์ การสื่อสารเพื่อ CSR ในหลักสูตรปริญญาโทของคณะ และสอนการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเชิงวิชาการให้นักศึกษาปริญญาโทและเอกจากคณะอื่นๆ เช่น คณะบริหารธุรกิจ คณะรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสถิติประยุกต์ คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม เคยดำรงตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายบริหารระหว่างปี 2550 ถึงปลายปี 2552 และผลิตผลงานวิจัยด้านวาทกรรมวิเคราะห์และวรรณกรรม อาทิเช่น รายงานวิจัยวาทกรรมธุรกิจ รายงานวิเคราะห์โครงการนโยบายภาษาแห่งชาติของราชบัณฑิตยสถาน โดยทุนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ รวมทั้งเขียนบทความวิชาการภาษาอังกฤษด้านวาทกรรมวิเคราะห์ โดยรับเชิญไปนำเสนอบทความในที่ประชุมวิชาการหลายแห่งในยุโรป เอเชียแปซิฟิก และสหรัฐอเมริกา พร้อมกับตีพิมพ์ในวารสารต่างประเทศ ในปี 2552 ได้รับทุนจากคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติในฐานะบรรณาธิการวารสาร NIDA Journal of Language and Communication เพื่อผลิตวารสารวิชาการปีละสองเล่ม เพื่อสนับสนุนงานวิจัยด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรอนงค์ ชาคร เป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความให้กับวารสารมหาวิทยาลัยอื่นๆ ทั้งในและต่างประเทศ นอกจากนี้ยังเป็นกองบรรณาธิการหนังสือรวมบทกวีนิพนธ์ภาษาอังกฤษ-ไทยของ รศ.นพ. ชัยชน โฉ่วเจริญ-กุล ชื่อ “แดนเดียวในดวงใจ...เมืองไทยที่รัก” (2550) ร่วมกับคุณหญิงลัญจณาจันทร์ เลาหพันธ์ และเป็นบรรณาธิการวรรณกรรมทั้งความเรียง (2553) รวมเรื่องสั้น (2551) และรวมบทกวีนิพนธ์ (2550) สามเล่มล่าสุดของกวีซีไรต์ - เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์ สำหรับงานบริการวิชาการนั้น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรอนงค์ ชาคร เป็น ที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมการทรัพยากรพิสัยเส้นทางปัญญาในคณะกรรมการการพาณิชย์และทรัพย์สินทางปัญญาสภาผู้แทนราษฎร และช่วยงานด้านสุนทรพจน์แก่เลขาธิการวุฒิสภา ในปี 2552 และ 2553 เป็นวิทยากรหลักผู้จัดอบรมหลักสูตร “การพัฒนาศักยภาพบุคลากรสู่ความเป็นมืออาชีพด้านต่างประเทศ” ให้กับวุฒิสภาในหัวข้อการร่างสุนทรพจน์ภาษาอังกฤษและการเขียนเอกสารราชการภาษาอังกฤษ พร้อมทั้งรับเชิญเป็นวิทยากรบรรยายในหัวข้อ “Note-taking: การจับประเด็นและสื่อความภาษาอังกฤษ” แก่ข้าราชการสำนักพระราชเลขธิการในพระบรมมหาราชวัง นอกจากนี้ยังเป็นนักวิชาการรับเชิญของสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย กระทรวงวัฒนธรรม โดยร่วมจัดทำหนังสือ Thailand in the 2010s และร่วมร่างแผนยุทธศาสตร์ด้านวรรณศิลป์ของประเทศไทยตามลำดับ รวมทั้งเป็นกรรมการคัดสรรการแปลวรรณกรรมเยาวชน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรอนงค์ ชาคร รับเชิญเป็นอาจารย์พิเศษในรายวิชาภาษาศาสตร์ ให้นิสิตปริญญาโทของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ นักศึกษาปริญญาตรี-เอกในหลักสูตรนานาชาติของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย – กรรมการสอบคณูนิพนธ์ให้นิสิตปริญญาเอกของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำหรับทุนและรางวัลทางวิชาการนั้น เคยได้รับทุนเรียนดี และรางวัลการแปลนิทานชาดกจากคณะอักษรศาสตร์จุฬาฯ ทุนเงินรางวัลสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย Warwick ในการนำเสนอผลงานวิจัยปริญญาเอก ณ ประเทศอิตาลี สเปน โปรตุเกส เดนมาร์ก และรางวัลชมเชยจากการประกวดบทความวิชาการประจำปี 2551 ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์